

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 60 din 28 februarie 2014, CELEX: 32014L0017, precum și a Regulamentului delegat (UE) nr. 1125/2014 al Comisiei din 19 septembrie 2014 de completare a Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanției comparabile, pe care intermediarii de credite trebuie să o dețină, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 305 din 24 octombrie 2014, CELEX: 32014R1125.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege stabilește cadrul legal aplicabil contractelor de credit acordate consumatorilor, garantate prin ipotecă sau legate în alt mod de bunurile imobile rezidențiale; obligația de a efectua o evaluare a bonității înainte de acordarea unui credit; regimul juridic și norme de supraveghere aplicabile activității intermediarilor de credite, a reprezentanților desemnați, precum și a creditorilor non-financiari.

(2) Scopul prezentei legi constă în asigurarea unor practici responsabile de creditare și a protecției adecvate a consumatorilor, contribuind astfel la stabilitatea și integritatea pieței bunurilor imobile rezidențiale.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică:

a) contractelor de credit acordate consumatorilor, garantate prin constituirea unei ipotece sau a unei alte garanții reale imobiliare, asupra unuia sau mai multor

bunuri imobile cu destinație locativă (locuințe), ori asupra unor drepturi reale aferente acestor bunuri;

b) contractelor de credit acordate consumatorilor în scopul dobândirii sau menținerii dreptului de proprietate asupra unui teren destinat construcției sau asupra unei construcții existente, ori asupra unui bun imobil aflat în construcție.

(2) Prezenta lege nu se aplică:

1) contractelor de tip „*equity release*”, în care creditorul:

a) acordă o sumă forfetară, plăți periodice sau alte forme de credit, în schimbul unei sume obținute din vânzarea viitoare a unui bun imobil rezidențial sau a unui drept aferent acestuia; și

b) nu solicită rambursarea integrală a creditului până la producerea unuia sau mai multor evenimente specificate în viața consumatorului, astfel cum sunt definite de legislația națională, cu excepția cazului în care consumatorul încalcă obligațiile contractuale care justifică rezoluțiunea contractului de către creditor;

2) contractelor de credit acordate de angajatori angajaților lor ca activitate secundară, în condițiile în care acestea sunt acordate fără dobândă sau cu o dobândă anuală efectivă inferioară celei practicate pe piață și nu sunt destinate publicului;

3) contractelor de credit acordate fără dobândă și fără alte costuri, cu excepția celor aplicabile exclusiv pentru acoperirea costurilor directe ale garantării creditului;

4) contractelor de credit sub formă de facilitate de tip „descoperit de cont”, rambursabile în termen de o lună;

5) contractelor de credit care rezultă dintr-o hotărâre pronunțată de o instanță judecătorească sau de o altă autoritate publică competentă;

6) contractelor de credit privind amânarea, cu titlu gratuit, a plății unei datorii existente care nu intră sub incidența alin. (1) lit. a).

Articolul 3. Noțiuni

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

bancă – bancă și sucursale înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

bun imobil rezidențial – orice bun imobil, construit sau în curs de construcție, ori teren destinat construcției, care este destinat locuirii permanente sau temporare a unei persoane fizice sau a familiei acesteia, conform destinației stabilite în actele cadastrale, în autorizațiile de construire ori în contractele încheiate cu consumatorul;

consumator – astfel cum este definit la art. 1 din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.

contract de credit – contract prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit care intră în domeniul de aplicare prevăzut la art. 2, sub forma unei amânări la plată, a unui împrumut sau a altei facilități financiare similare;

contract de credit cu partajare de proprietate – credit a cărui rambursare este determinată procentual din valoarea bunului imobil la momentul rambursării;

creditor – persoană fizică sau juridică care acordă sau se angajează să acorde credite care intră în domeniul de aplicare prevăzut la art. 2, în cursul desfășurării unei activități de întreprinzător, și care poate fi:

a) creditor financiar – bancă, organizație de creditare nebanară sau asociație de economii și împrumut;

b) creditor non-financiar – persoană juridică sau persoană fizică ce practică activitate de întreprinzător, alta decât un creditor financiar, care, în decursul activității economice, încheie contracte de credit;

credit-punte – contract de credit, fie pe durată nelimitată, fie care trebuie rambursat în 12 luni, utilizat de consumator drept soluție de finanțare temporară în momentul tranzacționării unui alt contract financiar pentru bunul imobil respectiv;

credit în valută – contract de credit în care creditul este exprimat într-o monedă:

a) diferită de cea în care consumatorul primește veniturile sau deține activele din care urmează să fie rambursat creditul;

b) diferită de moneda țării în care consumatorul își are reședința;

costul total al creditului pentru consumator – toate costurile, inclusiv:

a) dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit și care sunt cunoscute de către creditor, cu excepția plăților pentru serviciile notariale;

b) costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special primele de asigurare, dacă încheierea contractului de servicii este obligatorie pentru obținerea creditului însuși sau pentru obținerea acestuia în concordanță cu clauzele și condițiile prezentate; și

c) costul evaluării bunului, în cazul în care o astfel de evaluare este necesară pentru obținerea creditului, excluzând costurile pentru înregistrarea transferului dreptului de proprietate asupra bunului imobil și orice plăți care le poate datora consumatorul pentru nerespectarea obligațiilor ce reies din contractul de credit;

datorie sau garanție contingentă – contract de credit care funcționează drept garanție pentru o altă tranzacție separată dar auxiliară, și în care capitalul garantat cu un bun imobil este tras numai în cazul în care se produce un eveniment sau se produc evenimente specificate în contract;

dobânda anuală efectivă (DAE) – costul total al creditului exprimat procentual anual din valoarea totală a creditului, conform art. 24 alin. (2) din prezenta lege și este egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actuală a tuturor angajamentelor (trageri, rambursări și costuri), viitoare sau prezente, convenite de creditor și de consumator;

evaluarea bonității – procesul de estimare a capacității consumatorului ca datoria rezultată din contractul de credit să fie achitată;

grup – grup de creditori, compus din entitatea-mamă și toate entitățile-fiice, în raport cu care se întocmesc situații financiare consolidate.

indice de referință – rată utilizată ca bază pentru calculul ratei dobânzii flotante, care poate fi:

a) un indice și/sau un indicator publicat de Banca Națională a Moldovei și/sau de Biroul Național de Statistică; sau

b) un indice și/sau indicator publicat de o bancă centrală sau de către o agenție națională de statistică din țările membre ale Uniunii Europene sau Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică; sau

c) un indice de referință al unei rate a dobânzii, în sensul Regulamentului (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în scopul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru măsurarea performanței fondurilor de investiții, cu modificările și completările ulterioare.

intermediar de credite – persoană fizică care practică activitate de întreprinzător, sau persoană juridică, care nu acționează în calitate de creditor sau notar și care nu doar face legătura, în mod direct sau indirect, între un consumator și un creditor și care, în cursul exercitării propriei sale activități economice:

a) prezintă sau oferă consumatorilor contracte de credit;

b) oferă asistență consumatorilor prin efectuarea de activități prealabile sau alte activități administrative precontractuale privind contractele de credit, altele decât cele menționate la lit. a); sau

c) încheie contracte de credit cu consumatorii în numele creditorului.

intermediar de credite legat – intermediar care acționează exclusiv în numele și sub răspunderea:

a) unui singur creditor;

b) unui singur grup; sau

c) unui număr limitat de creditori sau grupuri care nu acoperă majoritatea pieței în termeni de portofoliu de credite acordate în temeiul contractelor de credit pentru consumatori, în sensul art. 2 alin. (1);

personal – salariați care în exercițiul atribuțiilor de funcție:

a) desfășoară activități reglementate prin prezenta lege pentru un creditor sau intermediar de credite și care intră în contact cu consumatorii în acest context;

b) desfășoară activități reglementate prin prezenta lege pentru un reprezentant desemnat și care intră în contact cu consumatorii în acest context;

c) supraveghează direct salariații menționați la lit. a) și b);

practică de grupare – oferirea sau vânzarea contractului de credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit fiind pus la dispoziția consumatorului și separat, dar nu neapărat în aceiași termeni sau în aceleași condiții ca atunci când este oferit împreună cu serviciile accesorii;

practică de legare – oferire a unui credit în cadrul unui pachet, împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, fără posibilitatea contractării separate a creditului;

rata dobânzii – rată a dobânzii exprimată ca procent fix sau flotant, aplicată anual la suma nerambursată din credit;

reprezentant desemnat – persoană fizică sau persoană juridică care, în baza unui contract încheiat cu intermediarul de credite, desfășoară activități de intermediere de credit, în numele și sub răspunderea unui singur intermediar de credite;

serviciu accesoriu – serviciu oferit consumatorului în legătură cu contractul de credit;

servicii de consiliere – oferirea de recomandări personalizate unui consumator cu privire la una sau mai multe operațiuni legate de contracte de credit și constituie o activitate separată față de acordarea unui credit și față de activitățile de intermediere de credite;

stat membru – orice stat membru al Uniunii Europene sau din cadrul Spațiului Economic European;

stat membru de origine – stat în care creditorul sau intermediarul de credite își are sediul;

stat membru gazdă – stat, altul decât cel de origine, în care creditorul sau intermediarul are sucursală sau prestează servicii;

suport durabil – orice instrument care permite consumatorului să stocheze informații ce îi sunt adresate personal, inclusiv cele transmise pe cale electronică, astfel încât acestea să fie accesibile pentru consultare, în viitor, pe o perioadă de timp adaptată scopului informațiilor și care permite reproducerea fidelă a informațiilor stocate;

valoarea totală a creditului – sumele totale puse la dispoziție în baza unui contract de credit;

valoarea totală plătită de către consumator – suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului pentru consumator.

CAPITOLUL II

CONDIȚII APLICABILE CREDITORILOR, INTERMEDIARILOR DE CREDITE ȘI REPREZENTANȚILOR DESEMNAȚI

Articolul 4. Norme de conduită în activitatea de creditare a consumatorilor

(1) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați acționează cu onestitate, corectitudine, transparență și profesionalism la elaborarea produselor de credit, în procesul de acordare, intermediere, prestare de servicii de consiliere și, după caz, a serviciilor accesorii către consumatori, precum și pe durata derulării unui

contract de credit, ținând seama de drepturile și interesele legitime ale consumatorului.

(2) În desfășurarea activităților menționate la alin. (1), creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați fundamentează deciziile și recomandările pe informații relevante, referitoare la situația specifică a consumatorului și la cerințele exprimate de acesta, precum și pe ipoteze rezonabile privind riscurile potențiale aferente pe durata contractului de credit. În cazul prestării serviciilor de consiliere, acestea se bazează și pe informațiile prevăzute la art. 33 alin. (7) lit. a).

(3) Creditorii atunci când își remunerează personalul și intermediarii de credite, și intermediarii de credite atunci când își remunerează personalul propriu și reprezentanții desemnați, se asigură că politicile de remunerare aplicabile personalului sau politicile comerciale ale creditorilor în raport cu intermediarii de credite, inclusiv formele pecuniare și nepecuniare:

- a) țin cont de drepturile și interesele legitime ale consumatorilor;
- b) nu creează stimulente care ar determina persoanele relevante să favorizeze propriile interese ori interesele creditorului, ale intermediarului de credit sau ale reprezentantului desemnat, în detrimentul consumatorului;
- c) identifică și reduc riscurile de prejudiciere a consumatorilor;
- d) sunt clare, documentate și nu au o complexitate inutilă.

(4) La elaborarea, aplicarea și revizuirea politicilor de remunerare și a politicilor comerciale, după caz, creditorii și intermediarii de credite asigură participarea funcției de resurse umane și, după caz, avizarea de către funcțiile de administrare a riscurilor și de conformitate.

(5) La elaborarea și aplicarea politicilor de remunerare a personalului responsabil de evaluarea bonității consumatorilor, creditorii respectă următoarele principii, în mod proporțional cu dimensiunea și complexitatea activității desfășurate:

- a) politica de remunerare promovează o administrare prudentă și eficientă a riscurilor și nu stimulează asumarea unor riscuri excesive în raport cu profilul de risc acceptat de creditor;
- b) politica de remunerare este aliniată la strategia de afaceri, obiectivele, valorile și interesele pe termen lung ale creditorului și include măsuri pentru prevenirea conflictelor de interese;
- c) remunerația nu este legată exclusiv sau în principal de volumul, ponderea ori rata cererilor de credit aprobate;
- d) evaluarea performanței se realizează pe baza unor criterii clare, obiective și prestabilite, care includ, după caz, atât indicatori calitativi, cât și indicatori cantitativi, inclusiv respectarea obligațiilor legale și a procedurilor interne, calitatea evaluării bonității și respectarea drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor;

e) în cazul în care este prevăzută o componentă variabilă a remunerației, raportul dintre componenta fixă și cea variabilă este echilibrat în mod corespunzător și permite reducerea sau neacordarea componentei variabile, atunci când aceasta se justifică prin rezultatele evaluării performanței sau prin nerespectarea obligațiilor aplicabile.

(6) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați se asigură că sistemul de remunerare a personalului care oferă servicii de consiliere:

- a) nu afectează capacitatea acestuia de a acționa în interesul consumatorului;
- b) se întemeiază pe criterii clare, obiective și echilibrate, inclusiv pe criterii calitative și cantitative relevante;
- c) nu este condiționat exclusiv sau în principal de atingerea unor obiective de vânzări;
- d) nu stimulează promovarea unui anumit contract de credit, a unei anumite categorii de contracte de credit ori a unor servicii accesorii care sunt mai profitabile pentru intermediarul de credit, reprezentantul desemnat sau persoana relevantă, în detrimentul consumatorului;

e) în cazul în care include o componentă variabilă, raportul dintre componenta fixă și cea variabilă este echilibrat în mod corespunzător și permite reducerea sau neacordarea componentei variabile, după caz.

(7) Se interzice pretinderea sau perceperea, în legătură cu încheierea ori executarea contractului de credit, a:

- a) oricăror plăți, inclusiv sub formă de comisioane, taxe sau alte costuri suportate de consumator, altele decât primele de asigurare, costurile aferente înregistrării sau radierii ipotecii și costurile aferente evaluării bunurilor imobile, dacă acestea depășesc, raportat la fiecare zi de utilizare efectivă a creditului, 0,005% din valoarea totală a creditului;
- b) unei rate a dobânzii aferente creditului mai mari de 25%;
- c) oricăror plăți, inclusiv sub formă de comisioane, taxe sau alte costuri în cazul refuzului în acordarea creditului;
- d) oricăror plăți, inclusiv sub formă de dobânzi, comisioane, taxe, penalități, care, cumulat, depășesc valoarea debursată conform contractului respectiv, în cazul contractelor de credit cu durata de până la 5 ani.

(8) Costurile în limitele prevăzute la alin. (7) lit. a) pot fi calculate zilnic, pot fi cumulate pentru o anumită perioadă de timp și pot fi percepute într-o singură tranșă la sfârșitul perioadei respective, cu condiția ca valoarea aferentă fiecărei zile de utilizare efectivă a creditului să nu depășească plafonul prevăzut la alin. (7) lit. a).

(9) În sensul alin. (7), prin zi de utilizare efectivă a creditului se înțelege fiecare zi calendaristică cuprinsă între data acordării creditului și data rambursării integrale a acestuia inclusiv.

(10) Se interzice pretinderea sau perceperea de plăți sub formă de penalități sau dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate, pentru alte cazuri decât cele prevăzute

la art. 29 alin. (5) – (6) și art. 30 alin. (2) într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a încălcării, depășește 0,02% din valoarea totală a creditului.

(11) Se interzice intermediarului de credit și reprezentantului desemnat să pretindă, să convină sau să perceapă de la consumator, direct sau indirect, orice comision, onorariu, taxă sau altă remunerație pentru activitatea de intermediere de credit.

(12) Prin derogare de la alin. (11), intermediarul de credit nelegat poate percepe de la consumator o remunerație exclusiv pentru servicii de consiliere, în condițiile prezentei legi.

(13) Creditorul nu poate pretinde sau percepe dobândă de întârziere, calculată conform art. 942 din Codul civil nr. 1107/2002, în cazul în care în contractul de credit nu este stipulată dobânda de întârziere.

Articolul 5. Furnizarea gratuită a informațiilor

Creditorul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat furnizează, în mod gratuit, informații consumatorilor, în conformitate cu cerințele stabilite de prezenta lege.

Articolul 6. Cerințe privind cunoștințele și competența personalului

(1) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați se asigură că personalul implicat în elaborarea, oferirea, acordarea sau intermedierea contractelor de credit, precum și în prestarea serviciilor de consiliere, deține și menține, pe toată durata exercitării atribuțiilor sale, un nivel adecvat de cunoștințe și competențe profesionale corespunzător activităților desfășurate. În cazul în care contractul de credit este însoțit de un serviciu accesoriu, personalul trebuie să dețină un nivel adecvat de cunoștințe și competențe cu privire la respectivul serviciu accesoriu.

(2) Creditorii și intermediarii de credite aprobă și aplică politici și proceduri interne privind formarea profesională inițială și continuă a personalului prevăzut la alin. (1), precum și privind evaluarea și menținerea nivelului de cunoștințe și competențe profesionale ale acestuia, care să asigure respectarea cerințelor minime privind cunoștințele și competența profesională, prevăzute la anexa nr. 1.

(3) Înainte ca personalul să înceapă realizarea activităților prevăzute la alin. (1), îndeplinirea cerințelor minime prevăzute la alin. (2) se confirmă prin participarea la programul de formare profesională inițială și promovarea unui evaluări în formă scrisă de către personalul creditorului, al intermediarului de credite, sau a reprezentantului desemnat. Creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați pot decide exceptarea de la susținerea examenului a personalului care deține diplomă de licență în domeniul economic sau juridic, în măsura în care apreciază că studiile absolvite asigură un nivel adecvat de cunoștințe și competențe pentru realizarea activităților prevăzute la alin. (1).

(4) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați se asigură că personalul prevăzut la alin. (1) participă la programe de formare profesională continuă, organizate în conformitate cu alin. (2), cel puțin o dată la 2 ani sau ori de câte ori intervin modificări relevante ale cadrului normativ, ale produselor de credit, sau ale procedurilor aplicabile activității desfășurate.

(5) Înainte de stabilirea unei relații de afaceri cu un reprezentant desemnat, precum și pe tot parcursul desfășurării acesteia, intermediarul de credite se asigură că personalul reprezentantului desemnat care desfășoară activitățile prevăzute la alin. (1) îndeplinește cerințele prevăzute la alin. (2). Personalul reprezentantului desemnat poate participa la programele de instruire organizate de intermediarul de credite, sau de creditorul cu care intermediarul de credite se află în relație de afaceri și poate susține evaluarea prevăzută la alin. (3) în cadrul acestuia.

(6) În cazul în care un creditor sau un intermediar de credite cu sediul în Republica Moldova prestează servicii într-un alt stat membru prin intermediul unei sucursale, acesta respectă cerințele minime privind cunoștințele și competența aplicabile personalului unei sucursale din statul membru gazdă.

(7) În cazul în care un creditor sau un intermediar de credite cu sediul într-un alt stat membru prestează servicii pe teritoriul Republicii Moldova prin intermediul unei sucursale, acesta respectă cerințele minime privind cunoștințele și competența personalului stabilite de Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – Comisia Națională).

(8) În cazul în care un creditor sau un intermediar de credite cu sediul în Republica Moldova prestează servicii într-un alt stat membru în temeiul libertății de a presta servicii, acesta respectă cerințele minime privind cunoștințele și competența aplicabile personalului unei sucursale.

(9) În cazul în care un creditor sau un intermediar de credite cu sediul într-un alt stat membru prestează servicii pe teritoriul Republicii Moldova în temeiul libertății de a presta servicii, acesta respectă cerințele minime privind cunoștințele și competența stabilite de statul membru de origine.

(10) În scopul supravegherii eficiente a creditorilor și intermediarilor de credite care prestează servicii pe teritoriul unui alt stat membru, Comisia Națională, cooperează strâns cu autoritățile competente ale statelor membre în vederea supravegherii și aplicării efective a cerințelor minime privind cunoștințele și competența personalului de către statul membru gazdă.

Articolul 7. Asigurarea funcționării fiabile a pieței bunurilor imobile rezidențiale

(1) Creditorii sunt obligați să țină evidențe corespunzătoare privind:

a) tipurile de bunuri imobile acceptate ca garanție pentru contractele de credit ipotecar;

b) politicile interne de subscriere și acceptare a garanțiilor ipotecare utilizate în procesul de creditare.

(2) Banca Națională a Moldovei publică trimestrial indicele prețului bunurilor imobile rezidențiale, în corespundere cu actele sale normative.

CAPITOLUL III

INFORMAȚII ȘI PRACTICI PRELIMINARE ÎNCHEIERII CONTRACTULUI DE CREDIT

Articolul 8. Publicitatea referitoare la contractele de credit

(1) Toate publicitățile referitoare la contractele de credit trebuie să fie corecte, clare, vizibile, după caz, și să nu inducă în eroare consumatorii.

(2) Este interzisă utilizarea unor formulări sau prezentări care pot crea așteptări nejustificate din partea consumatorilor cu privire la disponibilitatea, caracteristicile sau costul creditului.

(3) Prevederile prezentului articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate și Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.

Articolul 9. Informații standard obligatorii în publicitatea privind contractele de credit

(1) Orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit, care indică o rată a dobânzii sau orice numere, scrise cu cifre sau litere, referitoare la costul creditului pentru consumator cuprinde informații standard, în conformitate cu prezentul articol.

(2) Informațiile standard indică:

a) identitatea creditorului sau, după caz, a intermediarului de credite sau a reprezentantului desemnat;

b) dacă este cazul, faptul că creditul este garantat prin ipotecă sau printr-o altă garanție comparabilă asupra unui bun imobil rezidențial;

c) rata dobânzii (fixă, flotantă sau o combinație a acestora), precum și toate costurile incluse în costul total al creditului;

d) valoarea totală a creditului;

e) valoarea DAE, afișată cel puțin la fel de vizibil ca orice altă rată a dobânzii;

f) dacă este cazul, durata contractului de credit;

g) dacă este cazul, valoarea ratelor;

h) dacă este cazul, valoarea totală plătită de către consumator;

i) dacă este cazul, numărul ratelor;

j) dacă este cazul, un avertisment asupra faptului că posibilele fluctuații ale ratei de schimb valutar ar putea afecta obligațiile de plată ale consumatorului;

k) un avertisment privind posibilele consecințe ale nerespectării angajamentelor legate de contractul de credit.

(3) Informațiile prevăzute la alin. (2) lit. c) – i) sunt prezentate printr-un exemplu reprezentativ și sunt conforme cu respectivul exemplu reprezentativ, de la început până la sfârșit.

(4) La stabilirea exemplului reprezentativ, creditorii respectă următoarele criterii:

- a) valoarea medie a sumei creditate pentru acel tip de produse;
- b) durata medie a contractului;
- c) media costurilor suplimentare.

(5) În cazul în care, pentru acordarea creditului sau pentru obținerea acestuia în condițiile oferite, este obligatorie încheierea unui contract aferent unui serviciu accesoriu, în special o asigurare, iar costul acelui serviciu nu poate fi determinat în prealabil, această obligație trebuie menționată clar, concis și vizibil împreună cu DAE.

(6) Informațiile prevăzute la alin. (2) și (5) sunt scrise în mod clar, concis, vizibil și ușor de citit, în același câmp vizual, cu caractere de aceeași mărime și de același tip de font sau, după caz, sunt clar audibile, în funcție de mijlocul de difuzare a acestora.

(7) În cazul în care suportul electronic utilizat pentru comunicarea informațiilor standard menționate la alin. (2) din prezentul articol nu permite afișarea vizuală a informațiilor respective într-un mod vizibil și clar, consumatorul trebuie să poată accesa informațiile menționate la alin. (2) lit. (e) și (f) prin clicul, derularea conținutului sau glisarea pe ecran.

(8) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere prevederilor Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate și Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.

Articolul 10. Practici de legare și de grupare

(1) Se permit practicile de grupare și se interzic practicile de legare.

(2) Fără a aduce atingere alin. (1), creditorii pot solicita consumatorului:

a) să deschidă sau să mențină un cont de plăți sau un cont de depozit, în cazul în care acesta are ca scop principal acumularea mijloacelor bănești destinate rambursării și administrării creditului, acumulării de mijloace bănești pentru obținerea creditului sau furnizării unei garanții suplimentare pentru creditor, în caz de neplată;

b) să achiziționeze sau să mențină un produs de investiții sau de pensie privată, în cazul în care produsul respectiv, care oferă investitorului, în principal, un venit pe perioada pensionării, are drept scop și furnizarea unei garanții suplimentare creditorului în caz de neplată sau la acumularea mijloacelor bănești destinate

rambursării și administrării creditului, sau la acumularea de mijloace bănești pentru obținerea creditului.

(3) Creditorii pot să solicite consumatorului să dețină o poliță de asigurare relevantă în legătură cu contractul de credit, ținând cont de considerentele de proporționalitate. În astfel de cazuri, creditorul este obligat să accepte o poliță de asigurare de la un asigurator diferit de asiguratorul preferat de acesta, în cazul în care limitele de răspundere, riscurile acoperite și excepțiile poliței de asigurare respective sunt cel puțin echivalente cu cele din polița de asigurare propusă de creditor.

(4) Creditorii și intermediarii de credite acordă consumatorilor cel puțin 4 zile pentru compararea ofertelor de asigurare legate de contractele de credit, înainte de a achiziționa o poliță de asigurare, în conformitate cu prevederile alin. (3), fără ca aceste oferte să fie modificate, cu informarea consumatorilor cu privire la acest drept. Consumatorul poate încheia un contract de asigurare înainte de expirarea termenului de 4 zile, în cazul în care solicită acest lucru.

(5) În cazul în care, pe parcursul derulării contractului de credit, consumatorul nu își respectă obligația de deținere a poliței de asigurare, creditorul are dreptul, în temeiul contractului de credit, să încheie un contract de asigurare în numele și pe costul consumatorului. Polița de asigurare încheiată de creditor în numele și pe costul consumatorului este încheiată pe o perioadă de cel mult un an, iar prețul acesteia corespunde cu tarifele standard pentru produse similare.

(6) Creditorul încheie contractul de asigurare numai după notificarea prealabilă a consumatorului, în scris, prin mijloace care asigură confirmarea transmiterii. Prin notificare, creditorul îl informează pe consumator cu privire la: obligația de prelungire/reînnoire a poliței de asigurare; dreptul creditorului de a încheia polița de asigurare în numele și pe costul consumatorului; condițiile poliței de asigurare ce urmează a fi încheiate. Notificarea se transmite consumatorului cu cel puțin 15 zile înainte de data încetării valabilității poliței de asigurare.

(7) Creditorul transmite consumatorului o copie a poliței de asigurare încheiate în numele și pe costul consumatorului în termen de cel mult 15 zile de la data încheierii.

(8) Se interzice creditorilor să solicite consumatorilor încheierea unui contract de asigurare care nu este relevant în legătură cu respectivul contract de credit.

(9) Polița de asigurare care garantează rambursarea creditului, se va încadra în următoarele cerințe:

a) perioada de asigurare nu va depăși perioada de valabilitate a contractului de credit;

b) suma asigurată nu va depăși valoarea totală plătită a creditului;

c) creditorul poate figura în calitate de beneficiar al asigurării, doar în limita creanțelor aferente contractului de credit acordat.

(10) Este interzisă utilizarea datelor cu caracter personal privind diagnosticele de boli oncologice ale consumatorilor în scopul unei polițe de asigurare legate de un

contract de credit după o perioadă de timp de 10 ani, de la încheierea tratamentului medical al consumatorului.

(11) În cazul rambursării anticipate a creditului, polița de asigurare care garantează rambursarea creditului se rezoluționează de drept în condițiile prevăzute de art. 1850 din Codul civil.

Articolul 11. Informații generale privind contractele de credit

(1) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați pun la dispoziție, în orice moment, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil ori în formă electronică, informații generale clare și ușor de înțeles privind contractele de credit.

(2) Informațiile generale includ cel puțin:

- a) identitatea și adresa fizică a furnizorului de informații;
- b) scopurile în care poate fi utilizat creditul;
- c) tipurile de garanții acceptate, inclusiv, după caz, posibilitatea constituirii garanției într-un alt stat membru al Uniunii Europene;
- d) durata posibilă a contractelor de credit;
- e) tipurile de rată a dobânzii disponibile (fixă și/sau flotantă), însoțită de o descriere a caracteristicilor dobânzii fixe și/sau flotante, inclusiv implicațiile pentru consumator, iar în cazul unui contract de credit cu o rată a dobânzii flotantă, în cazul în care pentru rata dobânzii se utilizează un indice de referință, se indică denumirea indicelui de referință și a administratorului acestuia, precum și posibilele consecințe pentru consumator, legate de modificările valorii indicelui de referință;
- f) în cazul în care creditul este atașat la o valută străină, moneda (monedele) respectivă, inclusiv o explicație privind implicațiile financiare pentru consumator;
- g) un exemplu reprezentativ privind valoarea totală a creditului, costul total al creditului pentru consumator, valoarea totală plătită și DAE;
- h) posibilele costuri suplimentare, care nu sunt incluse în costul total al creditului, de plătit în legătură cu contractul de credit;
- i) diferitele modalități de rambursare a creditului (inclusiv frecvența, numărul și valoarea ratelor);
- j) dacă este cazul, o declarație clară și concisă, care indică faptul că respectarea termenelor și a condițiilor contractului de credit nu garantează rambursarea valorii totale a creditului;
- k) condițiile direct legate de rambursarea anticipată;
- l) dacă este necesară o evaluare a bunului, cine este responsabil să asigure efectuarea evaluării și dacă apar costuri pentru consumator;
- m) serviciile accesorii pe care consumatorul este obligat să le contracteze pentru a obține creditul sau pentru a îl obține în condițiile oferite și, după caz, faptul că serviciile accesorii pot fi cumpărate de la un furnizor altul decât creditorul;

n) un avertisment general privind posibilele consecințe ale nerespectării obligațiilor asumate prin contractul de credit.

(3) Creditorii afișează pe site-urile lor web oficiale un instrument destinat rezolvării ecuațiilor de calcul al costului total al creditului. La utilizarea acestui instrument, pentru produsele de creditare la care sunt prestabilite grafice concrete de plată, creditorul asigură calculul pe perioade (zilnic/lunar/trimestrial), în funcție de frecvența plății ratelor de credit, a achitărilor aferente creditului ce urmează a fi efectuate de consumator (achitarea creditului, a ratei dobânzii, a comisioanelor, a taxelor etc.).

Articolul 12. Informații precontractuale

(1) Creditorul și, după caz, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat furnizează consumatorului, într-un mod clar și personalizat, informațiile necesare pentru a permite acestuia să compare ofertele de credit disponibile pe piață, să evalueze implicațiile contractării unui credit și să ia o decizie informată dacă să încheie sau nu un contract de credit.

(2) Informațiile menționate la alin. (1) se furnizează:

a) fără întârzieri nejustificate, dar nu mai mult de 7 zile, după ce consumatorul a oferit informațiile necesare cu privire la nevoile sale, situația sa financiară și preferințe, în conformitate cu art. 15 alin. (3), (7), (8) și alin. (11);

b) pe hârtie sau pe un alt suport durabil, prin intermediul Fișei Europene de Informații Standardizate (în continuare – FEIS), conform modelului prevăzut în anexa nr. 2.

c) în timp util, înainte ca consumatorul să fie obligat printr-un contract de credit sau o ofertă.

(3) Creditorul furnizează consumatorului orice alte informații suplimentare într-un document separat, care poate fi anexat la FEIS. Informațiile furnizate consumatorilor trebuie redactate într-un limbaj clar, concis și accesibil, evitând utilizarea expresiilor tehnice, juridice sau financiar-bancare, precum și a prescurtărilor sau inițialelor, cu excepția celor prevăzute expres de lege sau consacrate în limbajul uzual. În cazul în care utilizarea termenilor tehnici este necesară, aceștia vor fi explicați în mod explicit, în scris, la solicitarea consumatorului, fără perceperea unor costuri suplimentare.

(4) Informațiile furnizate consumatorului prin FEIS și prin orice alt document suplimentar vor fi semnate și datate de toate părțile implicate, la momentul transmiterii acestora.

(5) În cazul prezentării unei oferte prin FEIS, aceasta este obligatorie pentru creditor pentru un termen de 7 zile din ziua recepționării ofertei de către consumator. Oferta este înaintată pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil și poate lua forma proiectului contractului de credit, în cazul în care se consemnează că respectivul proiect de contract reprezintă o ofertă din partea creditorului.

(6) Oferta este însoțită de FEIS, dacă:

- a) consumatorului nu i-a fost transmisă nicio FEIS în prealabil; sau
- b) caracteristicile ofertei sunt diferite față de informația din FEIS prezentată anterior.

(7) Termenul menționat la alin. (5) este o perioadă de reflecție înainte de încheierea contractului de credit, care poate fi redus cu acceptul expres al consumatorului. Sarcina probei cu privire la renunțarea consumatorului la termenul de reflecție revine creditorului sau intermediarului de credite, după caz.

(8) În cazul contractului de credit încheiat prin mijloace de comunicare la distanță, dreptul de revocare se exercită exclusiv în condițiile prezentei legi.

(9) În cazul în care creditorul sau intermediarul de credite a furnizat FEIS, se consideră că acesta a respectat cerințele de informare prevăzute de prezentul articol și de legislația privind contractele la distanță pentru servicii financiare de consum.

(10) În cazul comunicărilor telefonice, creditorul sau intermediarul de credite trebuie să furnizeze cel puțin elementele principale prevăzute în partea A, secțiunile 3 – 6 din FEIS.

Articolul 13. Cerințe de informare aplicabile intermediarilor de credite și reprezentanților desemnați

(1) Înainte de desfășurarea oricăreia dintre activitățile de intermediere a creditelor prevăzute la noțiunea de intermediar de credite de la art. 3, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat furnizează consumatorului, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, următoarele informații:

- a) identitatea și sediul intermediarului de credite;
- b) registrul în care acesta este înregistrat, numărul de înregistrare, însoțit de adresa site-ului web unde acesta poate fi accesat;
- c) dacă intermediarul de credite este legat sau nelegat, cu menționarea expresă a creditorului/creditorilor în numele căruia/căroră acționează. Intermediarul de credite poate declara că este nelegat în cazul în care respectă prevederile art. 33 alin. (2);
- d) dacă intermediarul de credite oferă sau nu servicii de consiliere;
- e) cuantumul onorariului datorat de consumator pentru serviciile prestate sau, dacă acesta nu este posibil a fi determinat în acel moment, metoda de calcul aplicabilă, dacă este cazul;
- f) procedurile interne privind examinarea reclamațiilor formulate de consumatori sau alte părți interesate, precum și, dacă este cazul, căile extrajudiciare disponibile pentru soluționarea litigiilor;
- g) existența oricăror comisioane sau altor forme de remunerație plătibile de către creditor sau de către părți terțe intermediarului de credite pentru serviciile prestate, precum și, dacă valoarea acestora nu este cunoscută în momentul furnizării informației, mențiunea că suma exactă va fi indicată ulterior în FEIS.

(2) La solicitarea expresă a consumatorului, intermediarul de credite nelegat, dar care primește un comision de la unul sau mai mulți creditori, este obligat să furnizeze informații privind variația nivelului comisioanelor aplicate de diferiți creditori, care oferă contractele de credit prezentate consumatorului. Intermediarul este obligat să informeze consumatorul despre acest drept.

(3) În cazul în care intermediarul de credite percepe un onorariu de la consumator și, concomitent, primește comisioane din partea creditorului sau de la o parte terță, acesta trebuie să explice consumatorului dacă comisionul va fi compensat de onorariu, parțial sau integral.

(4) Comisionul pe care trebuie să îl achite consumatorul intermediarului de credite pentru serviciile prestate se comunică creditorului de către intermediarul de credite, în vederea calculării DAE.

(5) Intermediarii de credite se asigură că, pe lângă informațiile prevăzute în prezentul articol, reprezentanții desemnați ai acestora comunică consumatorului, atunci când îi contactează sau înainte de a interacționa cu acesta, calitatea în care acționează și intermediarul de credite pe care îl reprezintă.

Articolul 14. Explicații adecvate

(1) Creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați oferă consumatorului explicații clare, accesibile și adaptate circumstanțelor în care este oferit contractul de credit, cu privire la contractul sau contractele de credit propuse și la eventualele servicii accesorii, pentru a-i permite acestuia să evalueze dacă produsele de credit și serviciile accesorii propuse corespund nevoilor sale și situației sale financiare.

(2) Explicațiile prevăzute la alin. (1) includ, dacă este cazul, cel puțin:

a) informațiile precontractuale furnizate în conformitate cu art. 12 în cazul creditorilor, și în conformitate cu art. 12 și art. 13 în cazul intermediarilor de credite sau al reprezentanților desemnați;

b) principalele caracteristici ale produselor de credit oferite;

c) efectele juridice ale contractului asupra consumatorului, inclusiv consecințele posibile în caz de neplată;

d) în cazul în care există servicii accesorii grupate cu un contract de credit, mențiunea dacă componentele pot fi rezoluționate separat, precum și implicațiile pentru consumator.

(3) În sensul alin. (2) lit. b), principalele caracteristici ale unui produs de credit includ:

a) suma și moneda creditului care urmează să fie acordat;

b) durata posibilă a contractului de credit;

c) rata dobânzii și tipul acesteia (fixă și/sau flotantă);

d) valoarea totală plătită;

e) valoarea DAE;

- f) orice alte costuri suplimentare, care rezultă din contractul de credit;
- g) serviciile accesorii și costul acestora, în cazul în care este cunoscut de creditor;
- h) tipul garanției solicitate;
- i) numărul și frecvența plăților.

Articolul 15. Evaluarea bonității consumatorului

(1) Înainte de încheierea unui contract de credit, creditorii financiari evaluează bonitatea consumatorului în conformitate cu actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.

(2) Înainte de încheierea unui contract de credit, creditorii non-financiari evaluează bonitatea consumatorului în conformitate cu actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

(3) Creditorii precizează, în mod clar și ușor de înțeles, la etapa precontractuală, informațiile și documentele care pot fi verificate în mod independent, pe care consumatorul este obligat să le furnizeze, precum și termenul exact de prezentare a acestora. Informațiile solicitate sunt proporționale și limitate la ceea ce este necesar în scopul efectuării unei evaluări corespunzătoare a bonității.

(4) Creditorul reevaluează bonitatea consumatorului pe baza unor informații actualizate, suficiente și relevante înainte de acordarea oricărei majorări semnificative a valorii totale a creditului ulterior încheierii contractului de credit.

(5) Evaluarea bonității repetată nu este necesară în cazul în care majorarea valorii totale a creditului:

- a) a fost prevăzută expres în contractul de credit inițial; și
- b) a fost inclusă în evaluarea inițială a bonității consumatorului, în baza unor ipoteze clare și documentate.

(6) În sensul alin. (4), constituie majorare semnificativă a valorii totale a creditului:

- a) orice majorare care depășește 20% din valoarea totală inițială a creditului; sau
- b) orice suplimentare a limitei de credit care nu a fost prevăzută contractual.

(7) Consumatorul furnizează informații corecte și complete, ca răspuns la solicitarea prevăzută la alin. (3), în vederea efectuării unei evaluări a bonității corespunzătoare. Creditorul are dreptul să solicite, atunci când este necesar, clarificarea informațiilor primite ca răspuns la solicitarea respectivă, pentru a permite evaluarea bonității.

(8) Intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați transmit creditorului relevant informațiile necesare, obținute de la consumator, pentru a permite efectuarea evaluării bonității.

(9) Creditorul nu poate invoca nulitatea contractului de credit sau modifica în detrimentul consumatorului un contract de credit în situația în care se demonstrează

că acesta nu a realizat corect evaluarea bonității, cu excepția cazului în care aceasta s-a datorat furnizării de către consumator, cu bună știință, de informații false sau incomplete.

(10) Se interzice acordarea creditului în cazul în care evaluarea bonității indică în mod clar că există un risc substanțial ca obligațiile asumate de consumator să nu poată fi îndeplinite în condițiile contractului. În acest sens:

a) creditul poate fi acordat doar dacă rezultatul evaluării bonității este favorabil;
b) consumatorul este informat în prealabil despre consultarea bazelor de date, conform prevederilor Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.

(11) Consumatorii trebuie informați cu privire la responsabilitatea de a furniza informații veridice și suficient de complete, necesare evaluării bonității. Creditorul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat este obligat să avertizeze consumatorul că, în cazul refuzului de a furniza informațiile sau documentele necesare, creditul nu poate fi acordat. Avertizarea poate fi emisă într-un format standardizat.

(12) În cazul respingerii cererii de credit, creditorul informează consumatorul în cel mult 7 zile, indicând dacă decizia a fost rezultatul unei prelucrări automatizate a datelor. Dacă respingerea cererii de credit se bazează pe consultarea unei baze de date, consumatorul este informat și despre rezultatul acestei consultări, precum și despre caracteristicile bazei consultate.

Articolul 16. Evaluarea bunului imobil adus în garanție

(1) Consumatorul are dreptul să aleagă dacă evaluarea bunului imobil, oferit în garanție, se efectuează de către un evaluator angajat sau remunerat de creditor, ori de către un alt evaluator independent.

(2) Evaluarea unui bun imobil se efectuează de către persoane care dețin certificatul evaluatorului pentru evaluatorii bunurilor imobile.

(3) Raportul de evaluare se comunică de către evaluator consumatorului și creditorului, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, de comun acord stabilit.

(4) Creditorii păstrează un exemplar al evaluării pe toată durata derulării contractului de credit.

Articolul 17. Accesul la bazele de date

(1) Creditorii beneficiază de acces nediscriminatoriu la informația privind istoriile de credit din bazele de date a birourilor istoriilor de credit și la informația din registrele de publicitate, în vederea evaluării bonității consumatorilor, inclusiv în scopul monitorizării respectării de către consumatori a obligațiilor contractuale pe toată durata contractului de credit.

(2) Creditorii din alte state membre au dreptul de a accesa și utiliza informațiile conținute în bazele de date a birourilor istoriilor de credit și la informația din

registrele de publicitate pentru evaluarea bonității consumatorilor, inclusiv în scopul monitorizării respectării de către consumatori a obligațiilor contractuale pe toată durata contractului de credit.

(3) Creditorii accesează, prelucrează, stochează și utilizează doar datele cu caracter personal ale consumatorilor, necesare pentru evaluarea bonității acestora, inclusiv în scopul monitorizării respectării de către consumatori a obligațiilor contractuale pe toată durata contractului de credit, cu respectarea prevederilor Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 18. Interdicția voluntară privind contractarea creditelor

(1) Consumatorul are dreptul de a depune la orice creditor sau birou a istoriilor de credit o cerere de interdicție voluntară privind contractarea creditelor, pe o perioadă determinată sau nedeterminată.

(2) Cererea de interdicție voluntară privind contractarea creditelor se depune personal sau sub formă de document electronic.

(3) Creditorul transmite cererea de interdicție voluntară privind contractarea creditelor către biroul istoriilor de credit cu care are încheiat contract de prestare a serviciilor informaționale, imediat, dar nu mai târziu de sfârșitul zilei lucrătoare următoare recepționării acesteia. Creditorul informează în scris consumatorul cu privire la biroul istoriilor de credit către care a redirecționat cererea de interdicție voluntară privind contractarea creditelor.

(4) Creditorul refuză încheierea contractului de credit cu consumatorul care figurează cu o interdicție voluntară activă în baza de date a unui birou al istoriilor de credit.

(5) În cazul încălcării alin. (4) creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de credit acordat.

(6) Consumatorul poate solicita, în orice moment, ridicarea interdicției voluntare privind contractarea creditelor prin depunerea unei cereri de revocare la orice creditor sau la orice birou al istoriilor de credit.

(7) Creditorul sau biroul istoriilor de credite informează consumatorul cu privire la existența perioadei de reflecție de 10 zile, perioadă în care interdicția rămâne activă și nici un contract de credit nu poate fi încheiat.

(8) Creditorul transmite, imediat, dar nu mai târziu de sfârșitul zilei lucrătoare următoare, cererea de revocare către biroul istoriilor de credit la care a transmis cererea de interdicție voluntară privind contractarea creditelor. Perioada de reflecție de 10 de zile curge de la data depunerii cererii în condițiile alin. (7).

(9) Se interzice creditorilor sau birourilor istoriilor de credit perceperea oricăror taxe sau comisioane pentru recepționarea și transmiterea cererii de interdicție voluntară privind contractarea creditelor.

(10) Interdicția voluntară privind contractarea creditelor nu constituie o limitare a capacității de exercițiu în sensul legislației civile și nu afectează valabilitatea altor acte juridice încheiate de consumator.

CAPITOLUL IV

CERINȚE REFERITOARE LA INFORMAȚII ȘI DREPTURI PRIVIND CONTRACTELE DE CREDIT PENTRU CONSUMATORI

Articolul 19. Cerințe față de contractele de credit

(1) Contractele de credit sunt redactate într-un limbaj clar și lizibil, cu aceeași dimensiune a caracterelor de minimum 12 puncte, de același stil al fontului, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil.

(2) În cazul în care contractul este redactat pe suport de hârtie, culoarea de fond a hârtiei, pe care este redactat contractul, trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat.

(3) În contractul de credit se specifică în mod clar și concis, cel puțin:

a) numele/denumirile și adresele domiciliului/sediului părților contractante, precum și, dacă este cazul, cele ale intermediarilor de credite implicați;

b) durata contractului de credit;

c) valoarea totală a creditului și condițiile care reglementează acordarea tranșelor din credit;

d) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări la plată pentru un anumit bun sau serviciu sau în cazul contractelor de credit legate, bunul sau serviciul respectiv și prețul actual al acestuia;

e) rata dobânzii, aplicabilă în condițiile executării contractului de credit, potrivit clauzelor sale, condițiile care reglementează aplicarea ratei dobânzii aferente creditului și, după caz, orice indice de referință aplicabil ratei inițiale a dobânzii aferente creditului, precum și termenele, procedurile și condițiile în care variază rata dobânzii și; în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii în circumstanțe diferite, se specifică informațiile menționate privind toate ratele aplicabile;

f) dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătită de către consumator, indicate în mod evidențiat (cu caractere aldine) și calculate la momentul încheierii contractului de credit; sunt menționate toate ipotezele folosite pentru calculul acestei rate;

g) suma, graficul de plăți, cu excepția liniei de credit, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante, fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului;

h) în cazul creditelor în valută străină, modalitatea de formare a cursului de schimb, la debursarea creditului, precum și la efectuarea plăților aferente contractului de credit, precum și procedura de exercitare a dreptului prevăzut la art. 21 alin. (1);

i) dreptul consumatorului de a primi, la cerere și gratuit, conform periodicității stabilite în contractul de credit, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, la decizia consumatorului, un extras de cont/situația de plăți sub forma unui grafic de rambursare, care indică ratele datorate, precum și termenele și condițiile de plată a acestor sume. Graficul conține o detaliere a fiecărei rambursări, indicând rambursarea valorii totale a creditului, dobânda calculată în baza ratei dobânzii aferente creditului și orice costuri suplimentare. În cazul în care rata dobânzii nu este fixă sau costurile suplimentare pot fi modificate în baza contractului de credit, graficul de rambursare indică în mod clar și concis că datele cuprinse în grafic vor rămâne valabile numai până la schimbarea următoare a ratei dobânzii aferente creditului sau a costurilor suplimentare potrivit contractului de credit;

j) în cazul în care costurile și dobânzile trebuie plătite fără a se rambursa o parte din valoarea totală a creditului, un extras care arată perioadele și condițiile pentru plata dobânzii și a oricăror costuri asociate creditului;

k) unde este cazul, costurile de administrare a unuia sau a mai multor conturi de plată care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile din credit, cu excepția cazului în care deschiderea unui cont este opțională, costurile pentru utilizarea unui mijloc de plată, atât pentru operațiuni de plată, cât și pentru trageri din credit, orice alte costuri rezultând din contractul de credit, precum și condițiile în care aceste costuri pot fi modificate;

l) clauza penală în cazul plăților expirate;

m) o avertizare privind consecințele neefectuării plăților prin care consumatorul este atenționat despre raportarea la un birou al istoriilor de credit, precum și cu privire la termenul în care se fac aceste raportări, în eventualitatea admiterii restanței;

n) după caz, o mențiune potrivit căreia este necesară plata unor taxe notariale și costuri în legătură cu încheierea și înregistrarea contractului de credit și a documentelor aferente acestuia;

o) garanțiile sau asigurările necesare;

p) dreptul de revocare, termenul în care acel drept poate fi exercitat și alte condiții pentru exercitarea acestuia, inclusiv informații privind obligarea consumatorului de a plăti creditul sau partea de credit trasă și dobânda, în conformitate cu art. 25 alin. (3) lit. b);

q) procedura de exercitare a dreptului de rambursare anticipată, precum și, dacă este cazul, informații privind dreptul creditorului la compensație și modul în care va fi determinată această compensație;

r) existența posibilității de a recurge la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac pentru consumator și, în caz afirmativ, modalitățile de acces la acestea;

s) denumirea și adresa autorității de supraveghere în domeniul protecției consumatorilor.

(4) Informațiile prevăzute la alin. (3), inclusiv cele referitoare la serviciile pentru care consumatorul nu are libertate de alegere, se includ în mod expres în contract, fără a se face trimitere la condițiile generale de afaceri ale creditorului, la lista de tarife și comisioane sau la orice alte documente.

(5) Se interzice includerea clauzelor contractuale care oferă dreptul creditorului:

1) să pretindă sau să perceapă, într-o zi de credit, comisioane, taxe sau orice alte costuri pe care consumatorul este obligat să le suporte în legătură cu încheierea și derularea contractului de credit, cu excepția primelor de asigurare, a costurilor aferente înregistrării sau radierii gajului asupra bunurilor imobile (ipotecă) și a costurilor aferente evaluării bunurilor imobile, într-un quantum care, raportat la fiecare zi de utilizare efectivă a creditului, depășește 0,005% din valoarea totală a creditului;

2) să pretindă sau să perceapă o rată a dobânzii aferente creditului care depășește 25%;

3) să pretindă sau să perceapă plăți, inclusiv sub formă de dobânzi, comisioane, taxe, penalități care, cumulat, depășesc valoarea debursată conform contractului respectiv, în cazul contractelor de credit cu durata de până la 5 ani;

4) să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități, dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a restanței la achitarea ratei de credit, depășesc 0,2% din quantumul restant din valoarea totală a creditului;

5) să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități, dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a restanței la achitarea ratei de credit, depășesc 0,05% din quantumul restant din valoarea totală a creditului, în cazul în care se atestă una din următoarele situații:

a) consumatorul sau soțul/soția acestuia devine șomer sau își pierde cel puțin o treime din venitul declarat la momentul încheierii contractului de credit;

b) decesul consumatorului sau a soțului/soției acestuia;

6) să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități sau dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate, din ziua declarării scadenței anticipate a creditului sau, după caz, a rezoluțiunii contractului de credit, într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a restanței, depășește 0,02% din valoarea totală a creditului;

7) să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități sau dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate, pentru alte cazuri decât cele prevăzute la pct. 4) -

6) într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a încălcării, depășește 0,02% din valoarea totală a creditului.

8) să pretindă sau să perceapă comision, tarif sau orice alt tip de cost, în cazul în care consumatorul dorește schimbarea datei de scadență a ratei creditului cu cel mult 30 de zile;

9) să perceapă comision, tarif sau orice alt tip de cost în cazul în care consumatorul solicită schimbarea garanțiilor, în condițiile în care consumatorul plătește toate costurile aferente constituirii și evaluării noilor garanții;

10) să declare scadent anticipat creditul sau să declare rezoluțiunea unilaterală a contractului, sau să penalizeze consumatorul, în cazul afectării reputației creditorului;

11) să declare scadent anticipat creditul, în cazul în care consumatorul nu și-a îndeplinit obligațiile conform altor contracte de credit încheiate cu alți creditori;

12) să impună consumatorului obligația de confidențialitate în legătură cu clauzele contractuale.

(6) Costurile prevăzute la alin. (5) punctul 1) pot fi calculate zilnic, pot fi cumulate pentru o anumită perioadă de timp și pot fi percepute într-o singură tranșă la sfârșitul perioadei respective, cu condiția ca valoarea aferentă fiecărei zile de utilizare efectivă a creditului să nu depășească plafonul prevăzut la alin. (5) punctul 1).

(7) În sensul alin. (5) și (6), prin zi de utilizare efectivă a creditului se înțelege orice zi calendaristică cuprinsă între data acordării creditului și data rambursării integrale a acestuia, inclusiv.

Articolul 20. Particularități privind încheierea și încetarea contractului de credit

(1) La primirea cererii de credit și a celorlalte documente necesare pentru acordarea creditului, creditorul informează consumatorul despre faptul că i s-a predat setul de acte necesare pentru acordarea creditului. În procesul examinării cererii, creditorul are dreptul, în caz de necesitate, să solicite documente suplimentare, ce țin de acordarea creditului. În termen de maximum 30 de zile de la depunerea dosarului de credit, creditorul informează consumatorul cu privire la acordarea sau neacordarea creditului. Termenul de 30 de zile poate fi extins, în cazul în care consumatorul nu a transmis creditorului toate documentele solicitate suplimentar de către creditor.

(2) La momentul semnării contractului, toate părțile contractante primesc câte un exemplar original al contractului de credit, cu excepția cazului în care contractul este încheiat prin mijloace de comunicare la distanță.

(3) La încetarea contractului de credit, la cererea expresă a consumatorului, creditorul oferă, în mod gratuit, un document care atestă faptul că au fost stinse toate obligațiile părților decurgând din contractul de credit respectiv.

Articolul 21. Creditele în valută străină

(1) În cazul în care contractul de credit este exprimat în valută străină, debitorul are dreptul să solicite convertirea creditului într-o monedă alternativă, dacă creditorul practică încheierea contractelor de credit în moneda respectivă.

(2) Moneda alternativă, menționată la alin. (1) poate fi:

- a) moneda în care consumatorul, în principal, obține venituri sau deține active destinate rambursării creditului, conform celei mai recente evaluări a bonității; sau
- b) moneda statului în care consumatorul fie a avut reședința la data încheierii contractului de credit, fie în care își are reședința în prezent.

(3) Creditorul pune la dispoziția consumatorului, la data solicitării conversiei creditului, în mod gratuit, o simulare a graficului de plăți, atât în moneda de executare a contractului, cât și în moneda în care se solicită conversia.

(4) Atunci când consumatorul exercită dreptul de conversie într-o monedă alternativă, conversia se realizează la cursul oficial al leului moldovenesc, stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data efectuării conversiei.

(5) Creditorul transmite oferta sa consumatorului în cel mult 7 zile de la data înregistrării cererii acestuia privind exercitarea dreptului de conversie. Consumatorul optează pentru acceptarea/respingerea ofertei în termen de 7 zile de la data recepționării acesteia.

(6) Lipsa unui răspuns din partea consumatorului, la expirarea termenului menționat la alin. (5), nu este considerată acceptare tacită, iar contractul rămâne neschimbat.

(7) Creditorul transmite periodic, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, o avertizare către consumator, cel puțin în cazurile în care suma totală rămasă de rambursat sau valoarea ratelor periodice crește cu mai mult de 20% comparativ cu valoarea calculată la cursul de schimb valutar din ziua încheierii contractului.

Avertizarea va conține:

- a) informarea privind creșterea obligațiilor de plată ale consumatorului;
- b) prezentarea, după caz, a dreptului de conversie și a condițiilor aplicabile (dacă este cazul);
- c) explicarea oricăror alte mecanisme aplicabile pentru limitarea riscului valutar căruia i se expune consumatorul.

Articolul 22. Contractele de credit cu rata dobânzii flotantă

(1) În contractele de credit cu rata dobânzii flotantă se vor aplica următoarele reguli:

- a) rata dobânzii va fi compusă dintr-un indice de referință, la care creditorul poate adăuga o anumită marjă fixă, pe toată durata derulării contractului;

b) modul de calcul al ratei dobânzii trebuie indicat în mod expres în contract, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobânzii flotante, atât în sensul majorării, cât și în cel al diminuării acesteia;

c) elementele care intră în formula de calcul a ratei dobânzii flotante și valoarea acestora sunt afișate și păstrate permanent pe site-urile web ale creditorilor și la toate sucursalele și oficiile secundare ale acestora.

(2) Creditorul poate reduce marja și/sau aplica un nivel mai redus al ratei de referință; acesta având dreptul ca, pe parcursul derulării contractului de credit, să revină la valoarea marjei menționate în contract sau la nivelul indicelui de referință stabilit în conformitate cu alin. (1) lit. a).

Articolul 23. Calcularea ratei lunare a dobânzii

(1) Calcularea ratei lunare a dobânzii se efectuează pe baza anului calendaristic de 365 sau de 366 de zile, în cazul anului bisect, luând în calcul, la numărătorul fracției formulei, numărul efectiv de zile cuprins între scadențe, iar la numitorul aceleiași fracții – 365 sau 366 de zile, după caz.

(2) La determinarea numărului de zile prevăzut la alin. (1), prima zi a perioadei nu se ia în calcul, iar ultima zi se include.

Articolul 24. Calcularea DAE

(1) DAE se calculează în conformitate cu formula matematică stabilită în anexa nr. 3.

(2) Costurile aferente deschiderii și menținerii unui cont specific, costurile utilizării unui mijloc de plată pentru efectuarea plăților sau tragerilor din cont, precum și alte costuri legate de operațiunile de plată sunt incluse în costul total al creditului pentru consumator, în cazul în care deschiderea sau menținerea unui astfel de cont este obligatorie pentru obținerea creditului sau pentru obținerea acestuia în condițiile contractuale oferite.

(3) Calculul DAE se bazează pe ipoteza că contractul de credit este valabil pe întreaga durată convenită, iar creditorul și consumatorul își vor respecta obligațiile contractuale, conform condițiilor și termenelor stipulate.

(4) În cazul în care contractul de credit conține prevederi care permit variații a ratei dobânzii și, după caz, a altor costuri incluse în DAE, dar necuantificate la momentul calculării, DAE se calculează pornind de la ipoteza că rata dobânzii și celelalte costuri rămân fixe în raport cu nivelul lor inițial, stabilit în momentul încheierii contractului.

(5) Pentru contractele de credit în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii pentru o perioadă inițială de cel puțin 5 ani, la sfârșitul căreia are loc o negociere în vederea stabilirii unei noi rate fixe a dobânzii pentru o perioadă suplimentară, calculul DAE suplimentare, indicată în FEIS cu caracter ilustrativ, acoperă doar perioada inițială și presupune că, la finalul acesteia, capitalul restant este achitat integral.

(6) În cazul contractelor de credit care permit variații a ratei dobânzii, creditorul informează consumatorul, cel puțin prin intermediul FEIS, cu privire la posibilul impact al variației dobânzii asupra ratelor de plată și asupra DAE. Informația se oferă prin prezentarea către consumator a unei DAE suplimentare, cu titlu ilustrativ, care reflectă riscurile unei creșteri semnificative a ratei dobânzii. Dacă rata dobânzii nu este plafonată, această informație include și un avertisment care indică faptul că DAE se poate modifica și costul total al creditului poate crește. Această dispoziție nu se aplică contractelor de credit, în care rata dobânzii este fixată pentru o perioadă inițială de cel puțin 5 ani, la sfârșitul căreia are loc o negociere în vederea stabilirii unei noi rate fixe a dobânzii, pentru care în FEIS este prezentată o DAE suplimentară, cu caracter ilustrativ.

(7) În cazul în care sunt aplicabile, ipotezele suplimentare prevăzute în anexa nr. 3 se utilizează în calculul DAE.

Articolul 25. Revocarea contractului de credit

(1) Consumatorul are la dispoziție un termen de 14 zile calendaristice în care poate revoca contractul de credit, fără a invoca motive.

(2) Termenul de revocare prevăzut la alin. (1) începe să curgă:

a) de la data încheierii contractului de credit; sau

b) de la data la care consumatorului îi sunt aduse la cunoștință clauzele și condițiile contractuale și informațiile prevăzute la art. 19, în cazul în care ziua respectivă este ulterioară celei la care se face referire la lit. a) din prezentul alineat.

(3) În cazul în care consumatorul își exercită dreptul de revocare, acesta are următoarele obligații:

a) pentru ca revocarea să fie efectivă înainte de expirarea termenului menționat la alin. (1), de a-l notifica pe creditor, ca urmare a informațiilor oferite de acesta, conform art. 19 alin. (3) lit. r), prin mijloace care confirmă recepționarea notificării. Termenul este considerat a fi respectat în condițiile în care respectiva notificare este expediată înainte de expirarea termenului, pe hârtie sau pe un alt suport durabil de care dispune creditorul și accesibil acestuia; și

b) de a-i plăti creditorului capitalul și dobânda aferentă acestuia de la data la care creditul a fost tras până la data la care capitalul a fost rambursat, fără nici o întârziere nejustificată, și nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la trimiterea notificării revocării către creditor. Dobânda se calculează în baza ratei dobânzii convenite, aferente creditului. Creditorul nu este îndreptățit la nicio altă compensație din partea consumatorului în cazul revocării, cu excepția compensației pentru orice plăți notariale aferente înregistrării dreptului de gaj și evaluării bunului imobil, ori alte plăți datorate autorităților sau instituțiilor publice.

(4) În cazul revocării unui contract de credit, încheiat la distanță sau în afara spațiilor comerciale, prevederile prezentului capitol se aplică în mod corespunzător.

Articolul 26. Rambursarea anticipată a creditului la solicitarea consumatorului

(1) Consumatorul are dreptul, în orice moment, să-și stingă, în totalitate sau în parte, obligațiile sale care decurg dintr-un contract de credit. În acest caz, consumatorul are dreptul la o reducere a costului total al creditului, care constă în dobânda și costurile aferente perioadei dintre data rambursării anticipate și data prevăzută pentru încetarea contractului de credit.

(2) În cazul rambursării anticipate a creditului, creditorul este îndreptățit la o compensație rezonabilă și justificată, în mod obiectiv, pentru eventualele costuri legate direct de rambursarea anticipată a creditului, cu condiția ca rambursarea anticipată să intervină într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului este fixă. O astfel de compensație nu poate fi mai mare de:

a) 0,5% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit este mai mare de 5 ani;

b) 0,2% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit este mai mică de 5 ani.

(3) Orice compensație nu depășește cuantumul dobânzii pe care consumatorul ar fi plătit-o în perioada dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit.

(4) Nu se solicită o compensație pentru rambursare anticipată în cazul în care aceasta:

a) a fost realizată, ca urmare a executării unui contract de asigurare, care are drept scop asigurarea riscului de neplată;

b) este determinată de încheierea de către consumator a unui contract de credit cu un alt creditor, care are ca scop sau obiect, inclusiv rambursarea creditului; sau

c) intervine într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului este flotantă.

(5) În cazul rambursării anticipate parțiale, consumatorul are dreptul să aleagă între:

a) menținerea valorii ratei de plată și diminuarea perioadei de creditare;

b) diminuarea valorii ratei de plată și menținerea perioadei de creditare inițiale;

(6) La solicitarea consumatorului, creditorul oferă consumatorului, în termen de cel mult 2 zile lucrătoare, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, astfel cum s-a convenit în contractul de credit, cel puțin informații privind opțiunile de rambursare anticipată, astfel cum sunt prevăzute la alin. (4), și cuantificarea costului aferent contractului de credit. Opțiunile se vor baza pe ipoteza că rata dobânzii și celelalte costuri vor rămâne fixe în raport cu nivelul stabilit în ziua solicitării rambursării anticipate a creditului.

(7) În cazul în care creditul este rambursat anticipat și există un contract de asigurare atașat creditului, consumatorul poate opta fie pentru menținerea în vigoare a contractului de asigurare, cu încheierea unui act adițional, în vederea schimbării

beneficiarului asigurării, fie pentru încetarea valabilității acestuia, cu posibilitatea restituirii diferenței de primă, aferentă perioadei rămase, conform condițiilor de asigurare.

Articolul 27. Informarea consumatorului privind modificarea ratei dobânzii

(1) Creditorul informează consumatorul, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, în legătură cu orice modificare a ratei dobânzii, cu cel puțin 7 zile înainte ca modificarea să intre în vigoare.

(2) Informațiile furnizate conform alin. (1) includ, cel puțin:

a) cuantumul actualizat al ratelor de plată, care urmează a fi achitate de consumator, după aplicarea noii rate a dobânzii;

b) modificările privind numărul sau frecvența ratelor de plată, dacă este cazul.

(3) Prin derogare de la alin. (1), părțile pot conveni, prin contractul de credit, ca informațiile privind modificarea ratei dobânzii să fie transmise periodic, în condițiile în care:

a) modificarea ratei dobânzii este determinată de modificarea indicelui de referință;

b) noul indice de referință este disponibil la sediul și subdiviziunile creditorului sau pe site-ul web al acestuia, și

c) consumatorul este informat personal, împreună cu valoarea noilor plăți periodice.

(4) Prin derogare de la alin. (1) și (2), în situațiile în care rata dobânzii este determinată prin mecanisme de licitație pe piețele de capital și creditorul nu poate informa consumatorul în prealabil asupra modificărilor, creditorul este obligat să informeze consumatorul, pe suport durabil, cu suficient timp înainte de desfășurarea licitației, cu privire la procedura de licitație preconizată și la efectul pe care aceasta îl poate avea asupra ratei dobânzii ipotecare.

Articolul 28. Modificarea clauzelor contractuale la propunerea creditorului

(1) Înainte ca orice modificare a clauzelor contractuale să fie aplicabile, creditorul expediază o notificare consumatorului, astfel cum s-a convenit în contract, cu cel puțin 15 zile înainte de data intenționării aplicării acestora, comunicându-i cel puțin informațiile privind:

a) descrierea clară a modificărilor propuse, sub forma unui proiect de acord adițional, precizând dacă debitorul trebuie să își dea consimțământul sau dacă modificările sunt introduse prin efectul legii;

b) termenul de punere în aplicare a modificărilor menționate la lit. a);

c) mijloacele de care dispune consumatorul pentru a depune o reclamație cu privire la modificările menționate la lit. a);

d) termenul în care trebuie formulată o astfel de reclamație;

e) denumirea și adresa autorității de supraveghere la care consumatorul poate depune o petiție.

(2) În cazul modificărilor impuse prin legislație, nesemnarea de către consumator a actului adițional este considerată acceptare tacită. În acest caz, se interzice introducerea în actul adițional a altor prevederi decât cele impuse prin legislație, iar introducerea în actul respectiv a oricăror altor prevederi este considerată nulă de drept.

(3) În condițiile alin. (1), consumatorul are la dispoziție un termen de 15 zile de la primirea notificării pentru a-și comunica opțiunea privind acceptarea sau neacceptarea clauzelor contractuale propuse.

(4) Lipsa unui răspuns din partea consumatorului, la expirarea termenului menționat la alin. (3), nu este considerată acceptare tacită, iar contractul rămâne neschimbat. În cazul în care consumatorul nu acceptă clauzele contractuale propuse, creditorul nu are dreptul de a penaliza consumatorul sau de a declara creditul drept scadent.

(5) Creditorul poate exclude unilateral clauzele contractuale abuzive sau ilegale, constatate astfel prin decizia autorității de supraveghere sau a instanței de judecată, cu condiția compensării prejudiciului cauzat consumatorului prin clauza respectivă și cu notificarea prealabilă a acestuia.

Articolul 29. Admiterea restanțelor și restructurarea creditului

(1) Creditorii dispun de politici și proceduri în virtutea cărora trebuie să depună eforturi pentru a aplica, dacă este cazul, o restructurare rezonabilă a creditului, datorată dificultăților financiare, înainte de a demara procedura de executare silită.

(2) Politicile și procedurile prevăzute la alin. (1) au ca obiectiv esențial sprijinirea consumatorului în vederea depășirii dificultăților financiare și prevăd, cel puțin, următoarele:

1) procedura aplicată de creditor în raport cu consumatorii aflați în dificultăți financiare, inclusiv modul de punere în aplicare a acesteia;

2) informațiile și documentele pe care creditorul le solicită consumatorului aflat în dificultăți financiare;

3) obligația ca informațiile și documentele solicitate să fie pertinente, necesare și proporționale pentru evaluarea situației financiare a consumatorului;

4) posibilitatea convenirii, după caz, a unor măsuri de restructurare sau a altor soluții alternative privind executarea obligațiilor contractuale;

5) descrierea tipurilor de măsuri de restructurare sau a altor soluții alternative care pot fi oferite consumatorilor aflați în dificultăți financiare;

6) criteriile aplicate de creditor la evaluarea oportunității unei măsuri de restructurare sau a unei alte soluții alternative, care includ, cel puțin:

a) situația veniturilor și cheltuielilor consumatorului;

b) obligațiile de plată existente ale consumatorului, inclusiv gradul total de îndatorare;

c) capacitatea actuală și viitoare de rambursare a consumatorului;

d) istoricul de rambursare al consumatorului;

e) cauzele dificultăților financiare, în măsura în care acestea sunt relevante pentru evaluarea cazului.

(3) Măsurile de restructurare determinate de dificultățile financiare țin cont, alături de alte elemente, de situația personală și financiară a consumatorului și constau în următoarele:

1) refinanțarea totală sau parțială a contractului de credit;

2) modificarea termenelor și condițiilor existente ale unui contract de credit, care include:

a) prelungirea duratei contractului de credit;

b) modificarea tipului de contract de credit;

c) amânarea plății tuturor sau a unei părți a ratelor de credit pentru o anumită perioadă;

d) diminuarea ratei dobânzii;

e) oferirea unei perioade fără plăți;

f) plăți parțiale;

g) conversie valutară;

h) casarea parțială a datoriilor.

(4) Creditorul informează consumatorul în scris, cel puțin cu privire la sumele restante și la consecințele neachitării acestora, din prima zi a admiterii restanței, precum și după fiecare perioadă consecutivă de 10 zile de admitere a restanței, până la executarea obligațiilor consumatorului, la declararea creditului scadent anticipat, sau la rezoluțiunea contractului de credit, după caz.

(5) În cazul admiterii restanțelor la achitarea ratelor de credit, creditorul este în drept să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități, dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate într-un quantum care, raportat la fiecare zi de întârziere, nu depășește 0,2% din valoarea totală a creditului restant .

(6) Creditorul este în drept să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități, dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a restanței la achitarea ratei de credit, nu depășește 0,05% din valoarea totală a creditului restant, în cazul în care se atestă una din următoarele situații:

a) consumatorul sau soțul/soția acestuia devine șomer sau își pierde cel puțin o treime din venitul declarat la momentul încheierii contractului de credit;

b) decesul consumatorului sau al soțului/soției acestuia;

(7) Plățile prevăzute la alin. (5) și (6) se pot pretinde pe o perioadă de 180 zile de la data apariției restanței aferente obligației respective.

(8) Consumatorul notifică creditorul, de îndată, dar nu mai târziu de 15 zile, cu privire la încetarea situațiilor prevăzute la alin. (6) lit. a).

(9) La solicitarea consumatorului, creditorul poate oferi una din măsurile de restructurare datorate dificultăților financiare, chiar dacă nu sunt înregistrate restante.

Articolul 30. Declararea scadenței anticipate și recuperarea creanței

(1) Creditorul poate să transmită unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit, să declare rezoluțiunea contractului de credit sau să declare scadent anticipat creditul, doar în cazul în care termenul oricărui plăți restante depășește 90 de zile de la data scadenței acestora.

(2) Prin derogare de la art. 29 alin. (5) și (6), din ziua declarării scadenței anticipate a creditului, după caz, a rezoluțiunii contractului de credit, creditorul este în drept să aplice plăți care nu vor depăși 0,02% pe fiecare zi, raportate la cuantumul restant din valoarea totală a creditului.

(3) Perioada dintre declararea scadenței anticipate și inițierea procedurilor de executare silită sau a acțiunilor judiciare, nu poate fi mai mică de 90 de zile. Prin excepție, acest termen poate fi redus la solicitarea expresă a consumatorului.

(4) În cazul în care, în termen de maximum 180 de zile de la data declarării scadenței anticipate, creditorul nu a inițiat procedura de executare silită sau acțiuni judiciare, începând cu ziua următoare expirării acestui termen, creditorul este decăzut din dreptul de a aplica plățile prevăzute a alin. (2).

(5) Contractul de credit poate prevedea că restituirea garanției sau transferul acesteia către creditor ori valorificarea acesteia este suficientă pentru acoperirea integrală a obligațiilor de plată ale consumatorului, în condițiile în care clauza respectivă este exprimată clar.

(6) Până la inițierea procedurii de executare silită sau a acțiunilor judiciare, consumatorul are dreptul să solicite creditorului vânzarea bunului imobil ipotecat direct de către consumator. Creditorul acordă acest drept pentru o perioadă de cel puțin 3 luni. Măsurile de executare silită se inițiază după expirarea perioadei respective.

(7) Consumatorul îl informează în scris pe creditor despre oferta de preț primită, indicând, după caz, numele, prenumele sau denumirea, precum și adresa de corespondență a potențialului terț cumpărător.

(8) Creditorul comunică consumatorului acordul sau dezacordul său cu privire la efectuarea vânzării, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la primirea informațiilor prevăzute la alin. (7). Creditorul este în drept să refuze eliberarea acordului de vânzare a bunului imobil, în condițiile în care raportul de evaluare a bunului imobil, elaborat cu cel mult 12 luni înainte de înaintarea unei oferte de către terțul cumpărător, indică o valoare cu cel puțin 1/3 mai mică decât valoarea bunului

conform raportului de evaluare, iar suma respectivă nu acoperă integral obligațiile de plată ale consumatorului.

(9) Consumatorul și terțul cumpărător vor încheia contractul de vânzare-cumpărare privind bunul imobil într-un termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data expedierii acordului creditorului, mijloacele financiare urmând a fi virate în contul de plată al creditorului indicat în acord, în termen de 2 zile lucrătoare din data semnării contractului de vânzare-cumpărare.

(10) Dacă suma obținută din vânzarea proprietății ipotecate este mai mică decât valoarea datoriei consumatorului, creditorul va permite rambursarea datoriei rămase în rate ajustate la situația personală și financiară a consumatorului.

(11) Se interzice creditorilor, în procesul de recuperare a creanțelor aferente contractului de credit:

a) utilizarea de tehnici, practici sau comportamente care au caracter de hărțuire, constrângere ori abuz față de consumator sau fidejutor;

b) utilizarea de amenințări, presiuni nejustificate sau alte tehnici agresive care au drept scop sau efect vătămarea fizică ori psihică a consumatorului sau a fidejutorului, a rudelor acestuia ori afectarea reputației, demnității sau vieții private;

c) contactarea consumatorului sau a fidejutorului, în legătură cu recuperarea creanțelor, la locul său de muncă;

d) contactarea, în scopul recuperării creanțelor, a oricărei alte persoane decât consumatorul sau fidejutorul, succesorii legali ai acestuia, avocatul sau reprezentantul împuternicit al acestuia;

e) afișarea la ușa locuinței, a apartamentului ori a blocului în care locuiește consumatorul sau fidejutorul a notificărilor, somațiilor sau altor comunicări referitoare la recuperarea creanțelor, cu excepția actelor de procedură afișate în condițiile legii, la solicitarea executorului judecătoresc sau a instanței de judecată;

f) comunicarea cu consumatorul, în legătură cu recuperarea creanțelor, în intervalul orar 19:00 – 08:00, cu excepția cazurilor în care consumatorul solicită în mod expres un astfel de contact;

g) efectuarea de apeluri sau transmiterea de comunicări la intervale mai mici de 72 de ore pentru aceeași creanță.

Articolul 31. Soluționarea extrajudiciară a litigiilor

(1) Creditorii și intermediarii de credite receptionează și înregistrează reclamațiile consumatorilor și iau toate măsurile necesare pentru a răspunde la reclamații, în condițiile prevăzute de Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.

(2) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați au obligația de a participa la procedurile de soluționare extrajudiciară a litigiilor inițiate de consumatori, desfășurate inclusiv prin intermediul entităților de soluționare alternativă a litigiilor.

Articolul 32. Cesiunea

(1) În cazurile în care drepturile creditorului care decurg dintr-un contract de credit sau contractul de credit însuși sunt cesionate unei terțe persoane, cesionarului i se aplică, în mod corespunzător, drepturile și obligațiile creditorului prevăzute de prezenta lege.

(2) În cazurile în care drepturile creditorului în temeiul unui contract de credit sau contractul însuși se cesionează unei terțe persoane, consumatorul are dreptul să invoce împotriva cesionarului orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva creditorului inițial, inclusiv dreptul la compensare, în cazul în care aceasta este prevăzută de legislație.

(3) Consumatorul este informat cu privire la cesiunea prevăzută la alin. (1) prin notificarea adresată acestuia de către cedent, în termen de 10 zile de la cesiunea creanțelor, printr-o scrisoare recomandată cu confirmare de primire, cu excepția cazurilor în care creditorul, prin acord cu cesionarul, administrează în continuare creditul către consumator.

(4) Notificarea este redactată în scris, într-un limbaj clar, vizibil și ușor de citit, pe hârtie sau pe un alt suport durabil agreeat de părți în contractul de credit și conține cel puțin:

- a) numele și datele de contact, inclusiv numărul de telefon, faxul și adresa de e-mail ale cesionarului;
- b) numele cedentului;
- c) data la care s-a realizat cesiunea;
- d) cuantumul sumei datorate și documentele care atestă elementele componente ale acestei sume;
- e) conturile de plată în care se vor efectua plățile.

CAPITOLUL V SERVICII DE CONSILIERE

Articolul 33. Reglementarea serviciilor de consiliere

(1) Serviciile de consiliere pot fi prestate numai de către creditori, intermediari de credite și de reprezentanți desemnați ai acestora, înregistrați în conformitate cu art. 34 și art. 38.

(2) Se interzice utilizarea termenilor „consiliere” și „consilier”, la orice formă gramaticală sau cuvinte similare, în denumirea acestora, materialele de marketing sau publicitățile de către creditori, de intermediari de credite sau reprezentanți desemnați care nu oferă servicii de consiliere în conformitate cu prezentul articol.

(3) Creditorii, intermediarii de credite, sau reprezentanții desemnați, atunci când prestează servicii de consiliere, pot prezenta respectivele servicii drept „consiliere independentă”, respectiv utiliza în denumirea acestora, în materiale de

marketing sau publicitățile pot include cuvintele „consiliere independentă” la orice formă gramaticală sau cuvinte similare acestora ca sens, doar dacă:

a) creditorii, intermediarii de credite, sau reprezentanții desemnați analizează, în condițiile alin. (7) lit. c), un număr suficient de mare de produse de credit disponibile pe piață, respectiv cel puțin un produs existent în oferta a cel puțin 10 creditori și recomandă cel puțin 3 produse de credit adecvate nevoilor, situației financiare și personale ale consumatorului; și

b) intermediarii de credite, sau reprezentanții desemnați nu sunt remunerați de către unul sau mai mulți creditori pentru serviciile de consiliere, decât dacă numărul de creditori analizați reprezintă cel puțin majoritatea simplă a pieței.

(4) Creditorul, intermediarul de credite, sau reprezentantul desemnat, după caz îl informează, în mod explicit, pe consumator, în contextul unei eventuale tranzacții privind încheierea unui contract de credit, dacă acesta prestează sau poate presta servicii de consiliere.

(5) Înainte de prestarea serviciilor de consiliere sau înainte de încheierea unui contract pentru prestarea unor astfel de servicii, creditorul sau intermediarul de credite, sau reprezentantul desemnat, după caz, pune la dispoziția consumatorului, pe suport hârtie sau, la solicitarea consumatorului, pe un alt suport durabil, următoarele informații:

a) precizarea dacă recomandarea se va baza numai pe propria gamă de produse în conformitate cu alin. (7) lit. b) sau de o gamă largă de produse de pe piață în conformitate cu alin. (7) lit. c), astfel încât consumatorul să poată înțelege pe ce bază se face recomandarea;

b) costul datorat de consumator pentru furnizarea serviciilor de consiliere, sau, dacă suma nu poate fi determinată în acel moment, metoda de calcul a acesteia.

(6) Informațiile menționate la alin. (5) pot fi puse la dispoziția consumatorului sub forma unor informații precontractuale suplimentare, în conformitate cu art. 12 alin. (3).

(7) În cazul în care se furnizează servicii de consiliere consumatorilor, pe lângă cerințele prevăzute la art. 4 și art. 6:

a) creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați obțin informațiile necesare referitoare la situația personală și financiară a consumatorului, la preferințele și obiectivele acestuia, pentru a putea recomanda contracte de credit adecvate. O astfel de analiză se bazează pe informații actualizate la momentul respectiv și ține seama de ipoteze rezonabile cu privire la riscurile pentru situația consumatorului pe durata contractului de credit propus;

b) creditorii, intermediarii de credite legați și reprezentanții desemnați ai intermediarilor de credite legați analizează un număr suficient de mare de contracte de credit din gama lor de produse și recomandă, din gama lor de produse, un contract de credit adecvat sau mai multe contracte de credit adecvate nevoilor, situației financiare și circumstanțelor personale ale consumatorului;

c) intermediarii de credite nelegați sau reprezentanții desemnați ai intermediarilor de credite nelegați analizează un număr suficient de mare de contracte de credit disponibile pe piață și recomandă un contract de credit adecvat sau mai multe contracte de credit adecvate nevoilor, situației financiare și circumstanțelor personale ale consumatorului;

d) creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați acționează în interesul superior al consumatorului, informându-se în legătură cu nevoile și circumstanțele consumatorului, precum și recomandând contracte de credit adecvate în conformitate cu literele (a), (b) și (c); și

e) oferă consumatorului recomandările formulate, pe suport de hârtie sau pe un suport durabil, în dependență de solicitarea acestuia, în termen de până la 5 zile de la data solicitării.

CAPITOLUL VI

ÎNREGISTRAREA INTERMEDIARILOR DE CREDITE, A REPREZENTANȚILOR DESEMNAȚI ȘI A CREDITORILOR NON- FINANCIARI

Articolul 34. Înregistrarea intermediarilor de credite

(1) Persoanele juridice sau persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător sunt în drept să desfășoare activitate de intermediere de credite sau să furnizeze servicii de consiliere doar după înregistrarea în Registrul intermediarilor de credite, gestionat de Comisia Națională.

(2) Intermediarul de credite se înregistrează în registrul prevăzut la alin. (1) dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele cerințe:

a) sediul persoanei juridice sau persoanei fizice care desfășoară activitate de întreprinzător este în Republica Moldova;

b) deține o poliță de asigurare de răspundere civilă profesională, care să acopere teritoriile în care sunt oferite servicii sau o altă garanție comparabilă pentru riscurile ce decurg din neglijența profesională, potrivit cerințelor prevăzute la alin. (3);

c) nu desfășoară activitate de creditare sau de acordare de împrumuturi în raport cu consumatorii;

d) beneficiarii efectivi și administratorii intermediarului de credite nu au antecedente penale, nu sunt dați în căutare, nu se află sub urmărire penală, sau nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui creditor sau intermediar de credite declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;

e) administratorii intermediarului de credite și personalul cu atribuții de consiliere și intermediere posedă studii superioare în domeniul științelor economice, al dreptului sau al științelor exacte (inclusiv cu specializarea în contabilitate, marketing și logistică, business și administrare, finanțe și bănci, economie și relații

economice internaționale, statistică și previziune economică, cibernetică și informatică, merceologie și comerț, fizică, matematică, inginerie) sau să dispună de experiență de cel puțin 2 ani în domeniul economico-financiar sau al dreptului;

f) administratorii intermediarului de credite și personalul cu atribuții de consiliere și intermediere dispun de un nivel corespunzător de cunoștințe și competență în materie de contracte de credit, ce este confirmat în corespundere cu art. 4;

(3) În sensul alin. (2) lit. b), suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanției comparabile pe care intermediarii de credite trebuie să o dețină este:

a) de 460 000 EUR pentru fiecare solicitare de daune individuală;

b) în total, 750 000 EUR pe an calendaristic pentru toate solicitările de daune.

Determinarea echivalentului în monedă națională a sumei asigurate sau a unei garanții comparabile se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc, stabilit de Banca Națională a Moldovei, valabil la data încheierii contractului de asigurare sau contractării garanției, după caz.

(4) În cazul intermediarilor de credite legați, cerința prevăzută la alin. (2) lit. b) poate fi substituită prin prezentarea unei scrisori de garanție din partea creditorului în numele căruia aceștia acționează;

(5) Cerințele, modul de înregistrare și de radiere a intermediarilor de credite din registrul prevăzut la alin. (1), precum și modul de modificare a datelor din acesta se stabilesc prin actele normative ale Comisiei Naționale.

(6) Registrul intermediarilor de credite include cel puțin următoarele informații:

a) denumirea completă a intermediarului de credite și abreviată, după caz;

b) numărul de identificare de stat (IDNO), după caz;

c) sediul și adresa poștală dacă este diferită de sediu, adresa de poștă electronică, site-ul web, după caz, inclusiv ale sucursalelor și ale oficiilor secundare;

d) numele și prenumele administratorilor;

e) statele membre în care intermediarul oferă servicii transfrontaliere în temeiul libertății de stabilire sau al libertății de a presta servicii, după caz;

f) dacă intermediarul de credite este legat sau nelegat;

g) creditorul în numele căruia acționează intermediarul legat sau reprezentantul desemnat al acestuia;

h) dacă intermediarul de credite nelegat prestează servicii de consiliere;

i) radierea intermediarului de credite din registru și motivele acestei radieri.

(7) Intermediarul de credite înregistrat trebuie să respecte în permanență cerințele stabilite la alin. (2).

(8) Intermediarii de credite înscrși în registru în temeiul prezentului articol notifică Comisiei Naționale, în termen de maxim 5 zile lucrătoare, orice modificare a informațiilor prevăzute la alin. (6), prin prezentarea documentelor și informațiilor relevante.

(9) Registrul intermediarilor de credite este public, inclusiv accesibil pe site-ul web oficial al Comisiei Naționale, și se actualizează în termen de 7 zile din data adoptării deciziei de înregistrare sau de radiere din registru, după caz, de către Comisia Națională.

(10) Prevederile prezentului articol nu se aplică:

(a) băncilor autorizate în condițiile Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;

(b) asociațiilor de economii și împrumut licențiate în condițiile Legii nr. 139/2007 privind asociațiile de economii și împrumut; și

(c) organizațiilor de creditare nebancară autorizate/înregistrate în condițiile Legii nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară.

Articolul 35. Intermediarii de credite legați de un singur creditor

(1) Intermediarul de credite legat de un singur creditor poate fi înregistrat în Registrul intermediarilor de credite prin procedura de înregistrare efectuată de creditorul, în numele căruia urmează să acționeze.

(2) Creditorul poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională pentru acțiunile sau omisiunile intermediarului de credite legat în legătură cu activitățile de intermediere de credit.

(3) Creditorul monitorizează activitatea intermediarului de credite legat și a personalului acestuia, inclusiv în ceea ce privește menținerea nivelului de cunoștințe și competențe, astfel cum este prevăzut la art. 34 alin. (2) lit. e) și f).

Articolul 36. Radierea din Registrul intermediarilor de credite

(1) Intermediarul de credite este radiat din registrul intermediarilor de credite în următoarele situații:

a) intermediarul de credite solicită în scris acest lucru;

b) intermediarul de credite nu întrunește cerințele stabilite la art. 34 alin. (2) pe o perioadă mai lungă de 3 luni din momentul constatării neîntinerii acestora;

c) intermediarul de credite nu îndeplinește prescripția repetată privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a cerințelor de aplicare a măsurilor de remediere, dispuse de autoritatea de supraveghere, sau

d) înregistrarea în registru a fost realizată pe baza unor informații false, sau prin alte mijloace ilegale.

(2) În cazul adoptării deciziei de radiere a intermediarului de credite care își desfășoară activitatea în alte state membre, Comisia Națională, radiază intermediarul de credite în termen de 3 zile lucrătoare, și notifică autoritățile competente din statul membru sau statele membre gazdă, în termen de 14 zile de la adoptarea deciziei de radiere.

Articolul 37. Libertatea de stabilire și libertatea de a presta servicii de către intermediarii de credite

(1) Orice intermediar de credite având țara de origine Republica Moldova, care intenționează să își desfășoare activitatea în alte state membre, în baza libertății de a presta servicii sau prin înființarea unei filiale, notifică Comisia Națională.

(2) În termen de 15 zile de la notificare, Comisia Națională informează autoritățile competente ale statului sau statelor membre gazdă în cauză cu privire la:

a) intenția intermediarului de credite, informându-l totodată pe acesta din urmă despre respectiva notificare;

b) creditorii de care intermediarul de credite este legat, precum și dacă creditorii respectivi își asumă responsabilitatea deplină și necondiționată pentru activitățile intermediarului de credite, după caz.

(3) Intermediarul de credite având țara de origine Republica Moldova își poate începe activitatea de intermediere de credit în alte state membre la o lună de la data în care Comisia Națională a notificat autoritățile competente ale statului sau statelor membre gazdă.

(4) Prin derogare de la art. 34 alin. (2), în cazul în care un intermediar de credite din alt stat membru intenționează să își desfășoare activitatea în Republica Moldova, în calitate de stat membru gazdă, în baza libertății de a presta servicii sau prin înființarea unei filiale, Comisia Națională adoptă decizia de înregistrare în Registrul intermediarilor de credite, în baza notificării recepționate de la autoritatea competentă a țării de origine.

(5) Comisia Națională informează intermediarul de credit, în termen de o lună din data recepționării notificării de la autoritatea competentă din statul membru, cu privire la înregistrarea în Registrul intermediarilor de credite.

(6) Intermediarilor de credite le este interzis să presteze servicii de intermediere de credite sau de consiliere în legătură cu contracte de credit oferite de un creditor non-financiar consumatorilor într-un stat membru în care astfel de creditori non-financieri au interdicție de a desfășura activitate de întreprinzător în domeniul acordării creditelor.

Articolul 38. Reprezentanți desemnați

(1) Intermediarii de credite pot numi reprezentanți desemnați.

(2) Intermediarii de credite poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională pentru acțiunile sau omisiunile reprezentantului desemnat, fiind acoperiți inclusiv de garanția intermediarului de credite stipulată la art. 34 alin. (2) lit. b).

(3) În cazul în care reprezentantul desemnat își desfășoară activitatea în baza unui contract încheiat cu un intermediar de credite legat, creditorul în numele căruia acționează intermediarul de credite legat poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională pentru orice acțiune sau omisiune a reprezentantului desemnat, în

legătură cu activitățile de intermediere de credite sau de prestare a serviciilor de consiliere.

(4) Intermediarul de credite se asigură că reprezentanții desemnați respectă în permanență cerințele profesionale prevăzute la art. 34 alin. (2) lit. e) și f).

(5) Comisia Națională gestionează Registrul reprezentanților desemnați, în conformitate cu legislația cu privire la registre, care include cel puțin următoarele informații:

- a) numele reprezentantului desemnat;
- b) intermediarul de credite sau, după caz, creditorul în numele căruia acționează;
- c) sediul și adresa poștală, dacă diferă de sediu, adresa de poștă electronică, site-ul web, după caz;
- d) statul membru în care își desfășoară activitatea.

(6) Intermediarii de credite notifică Comisiei Naționale, în termen de până la 5 zile lucrătoare, modificările sau încetarea condițiilor în baza cărora a fost înscris în registrul prevăzut la alin. (5).

(7) Cerințele, modul de înregistrare și radiere a reprezentanților desemnați în Registrul reprezentanților desemnați, precum și modul de modificare a datelor din acesta se stabilesc prin actele normative ale Comisiei Naționale.

(8) Registrul reprezentanților desemnați este public, inclusiv accesibil pe site-ul web oficial al Comisiei Naționale, și se actualizează în termen de 7 zile din data adoptării deciziei de către Comisia Națională.

Articolul 39. Înregistrarea creditorilor non-financieri

(1) Persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, sunt în drept să încheie contracte de credit cu consumatorii, în calitate de creditor doar după înregistrarea în Registrul creditorilor non-financieri, gestionat de Comisia Națională în conformitate cu legislația cu privire la registre.

(2) Persoana prevăzute la alin. (1) se înregistrează în Registrul creditorilor non-financieri dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele cerințe:

- a) sediul persoanei juridice care desfășoară activitate de întreprinzător este în Republica Moldova;
- b) administratorii nu au antecedente penale, nu sunt dați în căutare, nu se află sub urmărire penală, sau nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui creditor sau intermediar de credite declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate;
- c) administratorii posedă studii superioare în domeniul științelor economice, al dreptului sau al științelor exacte (inclusiv cu specializarea în contabilitate, marketing și logistică, business și administrare, finanțe și bănci, economie și relații economice internaționale, statistică și previziune economică, cibernetică și informatică,

merceologie și comerț, fizică, matematică, inginerie) sau să dispună de experiență de cel puțin 2 ani în domeniul economico-financiar sau al dreptului.

d) administratorii și personalul cu atribuții de prezentare a ofertelor de credit și încheiere a contractelor de credit dispun de un nivel corespunzător de cunoștințe și competență în materie de contracte de credit, în conformitate cu cerințele prevăzute în anexa nr. 1;

e) are încheiat un contract privind schimbul informațional, în calitate de sursă de formare a istoriei de credit și utilizator al istoriei de credit, cu cel puțin un birou al istoriilor de credit.

(3) Cerințele, modul de înregistrare și de radiere a creditorilor non-financieri din registrul prevăzut la alin. (1), precum și modul de modificare a datelor din acesta se stabilesc prin actele normative ale Comisiei Naționale.

(4) Registrul creditorilor non-financieri include cel puțin următoarele informații:

- a) denumirea completă a creditorului non-financiar și abreviată, după caz;
- b) numărul de identificare de stat (IDNO), după caz;
- c) sediul și adresa poștală dacă este diferită de sediu, adresa de poștă electronică, site-ul web, după caz, inclusiv ale sucursalelor și ale oficiilor secundare;
- d) numele și prenumele administratorilor;
- e) radierea creditorului non-financieri din registru și motivele acestei radieri.

(5) Creditorul non-financiar înregistrat trebuie să respecte în permanență cerințele stabilite la alin. (2).

(6) Creditorii non-financieri înscriși în registru în temeiul prezentului articol notifică Comisiei Naționale, în termen de maxim 5 zile lucrătoare, orice modificare a informațiilor prevăzute la alin. (4), prin prezentarea documentelor și informațiilor relevante.

(7) Registrul creditorilor non-financieri este public, inclusiv accesibil pe site-ul web oficial al Comisiei Naționale, și se actualizează în termen de 7 zile din data adoptării deciziei de către Comisia Națională.

Articolul 40. Radierea din Registrul creditorilor non-financieri

Creditorul non-financiar este radiat din Registrul creditorilor non-financieri în următoarele situații:

- a) creditorul non-financiar solicită, în scris, acest lucru;
- b) creditorul non-financiar nu întrunește cerințele stabilite la art. 39 alin. (2) pe o perioadă mai lungă de 3 luni din momentul constatării neîntinerii acestora;
- c) creditorul non-financiar nu îndeplinește prescripția repetată privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a cerințelor de aplicare a măsurilor de remediere, dispuse de autoritatea de supraveghere; sau
- d) înregistrarea în registru a fost realizată pe baza unor informații false sau prin alte mijloace ilegale.

CAPITOLUL VII EDUCAȚIA FINANCIARĂ

Articolul 41. Educația financiară a consumatorilor

(1) Comisia Națională, creditorii, intermediarii de credite, organizațiile necomerciale, asociațiile patronale sau alte societăți contribuie la educarea financiară a consumatorilor, cel puțin cu privire la practicile responsabile de împrumut și de gestionare a datoriilor, îndeosebi cu privire la contractele de credit pentru consumatori, garantate cu ipotecă. Acestea furnizează, prin acțiunile organizate, informații clare și generale cu privire la procesul de acordare a creditelor, pentru a oferi orientări consumatorilor, în special celor care contractează un credit garantat cu ipotecă pentru prima dată.

(2) Creditorii, individual sau prin asociații patronale sau organizații necomerciale, organizează, cel puțin anual, activități de informare și educare a consumatorilor.

(3) Autoritățile publice desfășoară orice acțiuni de vizibilitate și informare, inclusiv prin campanii de informare și publicare de materiale informative pe site-ul web oficial al acesteia, potrivit documentelor de politici publice.

(4) Se interzice creditorilor și intermediarilor de credite organizarea de evenimente și/sau publicarea unor materiale sub denumirea de „campanii de educație financiară”, dacă acestea au ca scop direct promovarea ori stimularea contractării de produse sau servicii financiare oferite de aceștia.

CAPITOLUL VIII MĂSURI DE PUNERE ÎN APLICARE

Articolul 42. Autoritatea de supraveghere

(1) Autoritatea publică competentă pentru supravegherea aplicării prezentei legi este Comisia Națională.

(2) Prin derogare de la alin. (1), Banca Națională a Moldovei exercită atribuții de supraveghere asupra modului în care băncile, organizațiile de creditare nebancară și asociațiile de economii și împrumut realizează evaluarea bonității consumatorilor, conform prevederilor art. 15 alin. (1).

(3) În ceea ce privește aplicarea art. 6, 34, 36, 37, 39 și 44 din prezenta lege, Comisia Națională și Banca Națională a Moldovei cooperează între ele, inclusiv cu Autoritatea Bancară Europeană, după caz.

(4) În cadrul supravegherii, Comisia Națională poate solicita orice documente și/sau informații, de la:

a) creditorii, inclusiv cele deținute de intermediarii de credite și reprezentanții desemnați;

b) intermediari de credite, inclusiv cele deținute de reprezentanții desemnați.

Articolul 43. Aspecte de supraveghere a creditorilor

(1) Anterior plasării/prezentării unui produs adresat consumatorilor sau în termen de până la 30 de zile de la data plasării/prezentării acestuia, creditorul va notifica Comisia Națională despre aceasta, cu prezentarea modelului contractului de credit pentru consumatori. Obligația de notificare a Comisiei Naționale îi revine creditorului, inclusiv în cazul modificării caracteristicilor produsului adresat consumatorilor și/sau în cazul modificării clauzelor contractuale (contractului-cadru).

(2) Notificarea conform alin. (1) nu decade Comisia Națională din dreptul de intervenție în cazul constatării ulterioare încheierii contractului a nerespectării legislației în domeniul protecției consumatorilor.

(3) Creditorii trebuie să poată face dovada că au respectat cerințele în materie de informare, prevăzute de prezenta lege.

(4) Creditorii prezintă Comisiei Naționale rapoarte specifice, în forma și cu periodicitatea stabilită în actele normative ale acesteia.

Articolul 44. Aspecte de supraveghere a intermediarilor de credite și a reprezentanților desemnați

(1) Supravegherea activității reprezentanților desemnați se efectuează prin intermediul intermediarului de credite, cu care aceștia au încheiat contract.

(2) În cazul intermediarilor de credite care activează în baza notificării prevăzute la art. 37 alin. (4), Comisia Națională supraveghează activitatea desfășurată pe teritoriul Republicii Moldova referitoare la:

a) conduita în activitatea de creditare a consumatorilor prevăzută la art. 4 alin. (1);

b) furnizarea de informații și transparență, prevăzută la art. 5, 8, 9, 11–14, 15 alineatele (2), (3), (7), (8), 24 și art. 33;

c) cerințe în materie de cunoștințe și competență ale personalului, prevăzute la art. 6 alin. (1);

d) protecția consumatorului și exercitarea drepturilor contractuale.

(3) În cazul aplicării măsurilor administrative în raport cu intermediarul de credite, care își desfășoară activitatea în Republica Moldova în temeiul art. 37, Comisia Națională informează autoritatea competentă a statului membru de origine în termen de 10 zile de la adoptarea acestora.

(4) În cazul în care intermediarul de credite nu îndeplinește prescripția repetată privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a cerințelor de aplicare a măsurilor de remediere, Comisia Națională interzice desfășurarea activității pe teritoriul Republicii Moldova, prin radierea din Registrul intermediarilor de credite,

informând autoritatea competentă a statului membru de origine și Comisia Europeană, în termen de 10 zile de la adoptarea deciziei.

(5) În cazul în care Comisia Națională are motive clare și demonstrabile să considere că un intermediar de credite, care operează pe teritoriul său în temeiul art. 37 încalcă alte dispoziții decât cele menționate la alin. (2), aceasta comunică constatările sale autorității competente a statului membru de origine.

(6) În cazul în care autoritatea competentă a statului membru de origine nu ia nicio măsură în termen de o lună de la obținerea acestor constatări sau în cazul în care, în pofida măsurilor luate de autoritatea competentă a statului membru de origine, un intermediar de credite continuă să acționeze într-un mod care dăunează în mod clar intereselor consumatorilor din Republica Moldova sau bunei funcționări a pieței, Comisia Națională:

(a) după informarea autorității competente din statul membru de origine a Comisiei Europene și a Autorității Bancare Europene, ia măsurile corespunzătoare pentru a proteja consumatorii și pentru a asigura buna funcționare a piețelor, inclusiv împiedicându-i pe intermediarii de credite, care nu se conformează, să inițieze noi operațiuni pe teritoriul său;

(b) sesizează Autoritatea Bancară Europeană și poate solicita asistența acesteia în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.

(7) În cazul în care Comisia Națională, în raport cu care aceasta acționează în calitate de autoritate competentă din țara de origine, nu este de acord cu măsurile luate față de intermediarul de credite de către o autoritate competentă din țara gazdă, aceasta poate sesiza ABE și poate solicita asistența acesteia în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.

(8) Intermediarii de credite trebuie să poată face dovada că au respectat cerințele în materie de informare, prevăzute de prezenta lege.

(9) Intermediarul de credite prezintă autorității de supraveghere rapoartele specifice în forma și cu periodicitatea stabilită de actele normative ale acesteia.

Articolul 45. Caracterul imperativ al prezentei legi

(1) Consumatorii nu pot renunța la drepturile prevăzute de prezenta lege, iar orice clauză contractuală contrară acestor prevederi este nulă de drept.

(2) Obligațiile prevăzute de prezenta lege nu pot fi eludate prin formularea sau structurarea contractelor de credit într-un mod care ar conduce la privarea consumatorului de protecția conferită prin prezenta lege, inclusiv prin integrarea acestora în alte categorii de contracte de credit, cu scopul de a evita aplicabilitatea prezentei legi.

Articolul 46. Cooperarea autorității de supraveghere cu alte autorități competente din statele membre

(1) Comisia Națională cooperează cu autoritățile competente din alte state ori de câte ori este necesar, în vederea exercitării atribuțiilor ce decurg din prezenta lege.

(2) În scopul facilitării schimbului de informații și al desfășurării activităților de supraveghere și investigație transfrontalieră, Comisia Națională este desemnată ca autoritate de contact pentru schimbul de informații și cooperare, în condițiile prezentei legi.

(3) Comisia Națională informează Comisia Europeană și celelalte state membre despre faptul că este desemnată să primească cererile de schimb de informații sau de cooperare.

(4) Comisia Națională acordă asistență autorităților competente din alte state și face schimb de informații necesare exercitării atribuțiilor în temeiul prezentei legi, cu respectarea prevederilor privind confidențialitatea, transparența și protecția datelor cu caracter personal.

(5) Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, Comisia Națională nu transmite informațiile primite în cadrul cooperării internaționale altor autorități, instituții, persoane fizice sau juridice fără acordul expres al autorității care le-a furnizat și doar în scopul pentru care au fost comunicate, cu excepția cazurilor temeinic justificate, situație în care Comisia Națională informează de îndată autoritatea de contact, care a transmis informațiile.

(6) Comisia Națională nu poate refuza să dea curs unei cereri de cooperare la desfășurarea unei investigații sau activități de supraveghere sau să facă schimb de informații, în conformitate cu alin. (4), cu excepția cazului când:

a) investigația, verificarea la fața locului, activitatea de supraveghere sau schimbul de informații riscă să afecteze suveranitatea, securitatea sau ordinea publică a Republicii Moldova;

b) o procedură judiciară a fost deja începută în Republica Moldova pentru faptele în cauză;

c) o hotărâre definitivă a fost pronunțată în Republica Moldova pentru aceleași fapte și împotriva acelorași persoane.

(7) În cazul refuzului întemeiat pe motivele prevăzute la alin. (6), Comisia Națională informează autoritatea competentă solicitantă, într-un mod cât mai detaliat posibil.

(8) Comisia Națională publică pe site-ul web oficial denumirea, adresa de e-mail și site-ul web oficial al autorităților competente din statele membre cu care cooperează.

Articolul 47. Soluționarea dezacordurilor între autoritatea de supraveghere și alte autorități din statele membre

(1) Comisia Națională poate sesiza Autoritatea Bancară Europeană în cazul în care este refuzată o cerere de cooperare, în special un schimb de informații, adresată

autorității competente dintr-un alt stat sau când nu i s-a dat curs într-un termen rezonabil și poate solicita sprijinul Autorității Bancare Europene.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), orice decizie cu caracter obligatoriu, adoptată de Autoritatea Bancară Europeană, este opozabilă Comisiei Naționale, indiferent de statutul Republicii Moldova în raport cu instituțiile Uniunii Europene.

Articolul 48. Măsuri sancționatoare și de remediere

(1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea administrativă a creditorului, a persoanei cu funcție de răspundere sau, după caz, a intermediarului de credite, sau a persoanei cu funcție de răspundere, precum și alte tipuri de răspundere, în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) În cazul nerespectării prevederilor prezentei legi, Comisia Națională poate aplica următoarele sancțiuni:

- a) avertisment;
- b) amendă;
- c) măsuri de remediere.

(3) Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) se aplică în cazul primei încălcări a prezentei legi, care nu are ca efect cauzarea de prejudicii consumatorilor.

(4) Amenda aplicată în temeiul prezentului capitol se varsă la bugetul de stat.

(5) Măsura de remediere prevăzută la alin. (2) lit. c) poate fi aplicată concomitent cu măsurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b).

(6) În cazul în care creditorul sau intermediarul de credite a săvârșit, în mod repetat, o încălcare pentru care a fost anterior sancționat cu amendă, iar repetarea a avut loc în cadrul termenului de prescripție aplicabil, calculat de la data comiterii primei încălcări, Comisia Națională aplică amendă și față de administrator.

(7) Sancțiunile aplicate de Comisia Națională trebuie să fie eficiente, proporționale cu gravitatea faptei și disuasive.

Articolul 49. Prescripția răspunderii administrative

(1) Prescripția înlătură răspunderea prevăzută de prezentul capitol.

(2) Termenul general de prescripție a răspunderii prevăzute de prezentul capitol este de 36 de luni.

(3) Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii încălcării.

(4) În cazul săvârșirii unei noi încălcări de către aceeași persoană, termenul de prescripție se calculează pentru fiecare încălcare separat.

Articolul 50. Amenda

(1) Amenda se aplică în următoarele cazuri:

- a) încălcarea prevederilor art. 41 alin. (2) se sancționează doar cu avertisment;

b) încălcarea a prevederilor art. 5, 8 alin. (1) – (2), art. 9 alin. (1) – (7), precum și ale art. 10 - 14, art. 41 alin. (4) se sancționează cu amendă de la 10 000 lei la 60 000 lei;

c) încălcarea prevederilor art. 4 alin. (2) – (5), 6, 15 alin. (2) – (10), 16, 18, 19 alin. (1) – (4), 20, 21, 22 alin. (1), 23, 24, 25, 26, 27, 28 alin. (1), (2), (4), art. 29 alin. (1) – (7), 30 alin. (1) – (4) (6), (8), (10), (11) art. 31, art. 33, art. 43 alin. (1) se sancționează cu amendă de la 20 000 lei la 80 000 lei.

(2) La stabilirea cuantumului amenzii, autoritatea de supraveghere examinează circumstanțele relevante ale săvârșirii faptei, inclusiv următoarele aspecte, după caz:

- a) gravitatea și durata faptei;
- b) prejudiciile cauzate consumatorilor și altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, în măsura în care pot fi determinate;
- c) gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere;
- d) încălcările săvârșite anterior;
- e) orice posibile consecințe sistematice ale faptei săvârșite.

Articolul 51. Măsuri executorii

(1) Comisia Națională este în drept să dispună orice măsuri necesare și proporționale pentru încetarea încălcărilor, aducerea în conformitate cu prevederile prezentei legi a activității creditorilor, intermediarilor de credite sau cesionarilor, inclusiv suspendarea înaintării ofertelor ferme și încheierii de contracte, precum și înlăturarea consecințelor produse consumatorilor, inclusiv prin restabilirea situației anterioare încălcării și restituirea sumelor percepute fără temei legal.

(2) În cazul neexecutării repetate a măsurilor executorii dispuse de autoritatea de supraveghere, aceasta este în drept să dispună suspendarea activității de intermediere de credit și/sau a activității de finanțare a dezvoltatorului imobiliar până la intrarea în legalitate și/sau aducerea tuturor contractelor similare în conformitate cu prevederile legale.

(3) În cazul încălcării prevederilor art. 4 alin. (6) sau (9), art. 19 alin. (5), art. 29 alin. (5) – (7) sau art. 30 alin. (2), instanța de judecată sau Comisia Națională este în drept să solicite restituirea de către creditor a dublului sumei încasate fără temei legal. Prevederile prezentului alineat se aplică față de creditor pe durata termenului contractului de credit, până la încetarea acestuia sau până la declararea creditului drept scadent, precum și 3 ani după aceasta.

(4) Creditorul este în drept, oricând, să notifice consumatorul, în formă scrisă, sau la cererea expresă a consumatorului, în altă formă stabilită de acesta și agreată de creditor, cu privire la reducerea obligațiilor pecuniare față de creditor în urma renunțării la sumele ce depășesc limitele prevăzute la art. 4 alin. (6) sau (9), art. 19 alin. (5), art. 29 alin. (5) – (7), sau art. 30 alin. (2), fără încheierea unui act adițional.

(5) Creditorul nu este în drept să aplice prevederile alin. (3) dacă Comisia Națională:

- a) a inițiat procedura administrativă, în vederea efectuării controlului;
- b) a inițiat procedura administrativă în baza petiției consumatorului;
- c) a adoptat anterior o decizie, prin care a dispus aplicarea prevederilor alin. (2).

CAPITOLUL IX

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 52. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepțiile stabilite la alin. (3).

(2) Comisia Națională, în termen de 9 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va adopta actele normative necesare aplicării prezentei legi.

(3) Prevederile art. 3 în partea ce ține de noțiunea „indice de referință” lit. c), art. 6 alin. (3) – (7), art. 11 alin. (2) lit. c), art. 17 alin. (2), art. 21 alin. (2) lit. b), art. 34 alin. (6) lit. e), art. 36 alin. (2), art. 37, art. 38 alin. (5) lit. d), art. 42 alin. (3) în partea ce ține de cooperarea cu Autoritatea Bancară Europeană, art. 44 alin. (3) – (7), art. 46 și art. 47, intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, următoarele acte normative se modifică după cum urmează:

a) Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Participanți profesioniști la piața financiară nebancaară, denumiți în continuare participanți profesioniști, sunt:

- a) persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital;
- b) fondurile de pensii facultative și administratorii acestora;
- c) furnizorii de servicii de finanțare participativă;
- d) creditorii non-financiarilor în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale;
- e) intermediarii de credite în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale.”;

2. La articolul 6 alineatul (1), litera h) se completează cu liniuțe noi cu următorul cuprins:

„– plățile creditorilor non-financiarilor, în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului împrumuturilor acordate consumatorilor persoane fizice;

– plățile intermediarilor de credite, în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, în mărime de până la 0,2 la sută din veniturile totale din activitățile de intermediere și consiliere.”;

b) Articolul 290¹ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78–84, art.100), se modifică după cum urmează:

1. Alineatul unic devine alineatul (1);

2. Articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancaară, reglementate și supravegheate de Comisia Națională a Pieței Financiare, fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective,

se sancționează cu amendă de la 100 la 2 000 de unități convenționale.”;

Articolul 53. Dispoziții tranzitorii

(1) Prevederile prezentei legi nu se aplică contractelor de credit încheiate anterior datei intrării în vigoare a acesteia.

(2) Persoanele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, desfășoară activități de intermediere de credite urmează să se înregistreze în Registrul intermediarilor de credite, în modul stabilit de prezenta lege, și să se conformeze cu toate cerințele stabilite de aceasta, în cel mult 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Persoanele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, cad sub incidența noțiunii de creditor non-financiar urmează să se înregistreze în Registrul creditorilor non-financieri, în modul stabilit de prezenta lege, și să se conformeze cu toate cerințele stabilite de aceasta, în cel mult 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

CERINȚELE MINIME ÎN MATERIE DE CUNOȘTINȚE ȘI COMPETENȚĂ

1. Cerințele minime în materie de cunoștințe și competență pentru personalul creditorilor, al intermediarilor de credite și al reprezentanților desemnați, menționați la art. 6, și pentru persoanele implicate în gestionarea intermediarilor de credite sau a reprezentanților desemnați, menționate la art. 34 alin. (2) lit. e) și f) și la art. 38 alin. (4), trebuie să includă cel puțin:

a) cunoștințe corespunzătoare cu privire la produsele de credit, în sensul art. 2, și la serviciile accesorii oferite în mod obișnuit cu acestea;

b) cunoștințe adecvate privind legislația din domeniul contractelor de credit pentru consumatori, inclusiv din domeniul protecției consumatorilor;

c) cunoștințe corespunzătoare cu privire la procesul de achiziționare de bunuri imobile și înțelegerea acestuia;

d) cunoștințe corespunzătoare cu privire la evaluarea garanțiilor;

e) cunoștințe corespunzătoare cu privire la organizarea și funcționarea registrelor funciare;

f) cunoștințe corespunzătoare cu privire la piața din statul membru relevant;

g) cunoștințe corespunzătoare cu privire la standardele de etică în afaceri;

h) cunoștințe corespunzătoare cu privire la procesul de evaluare a bonității consumatorilor sau, după caz, competență în evaluarea bonității consumatorilor;

i) un nivel corespunzător de competență în domeniile financiar și economic.

2. Nivelul corespunzător de cunoștințe și competențe se stabilește pe baza:

a) calificărilor profesionale, de exemplu, diplome, certificate, formări profesionale, teste de competențe; sau a

b) experienței profesionale, care poate fi definită ca un număr minim de ani de muncă în domenii ce țin de elaborarea, distribuirea sau intermedierea de produse de credit.

FIȘA EUROPEANĂ DE INFORMAȚII STANDARDIZATE (FEIS)

PARTEA A

Textul din acest model se reproduce exact în FEIS. Indicațiile dintre parantezele pătrate se înlocuiesc cu informațiile corespunzătoare. În partea B sunt furnizate instrucțiuni pentru creditor sau, după caz, pentru intermediarul de credite, în vederea completării FEIS.

Ori de câte ori se menționează textul „după caz”, creditorul furnizează informația cerută dacă aceasta este pertinentă pentru contractul de credit. Dacă informația nu este pertinentă, creditorul o șterge sau elimină întreaga secțiune (de exemplu, în cazul în care secțiunea nu este aplicabilă). În cazul în care întreaga secțiune este eliminată, numerotarea secțiunilor FEIS se modifică în mod corespunzător.

Informațiile de mai jos se furnizează într-un singur document. Caracterele utilizate trebuie să fie ușor lizibile. Pentru informațiile care trebuie scoase în evidență, se utilizează caractere aldine, mai mari sau umbrite. Se evidențiază toate avertismentele aplicabile legate de riscuri.

Model de FEIS

(Text introductiv)

Prezentul document a fost elaborat pentru [numele consumatorului] la [data curentă].

Prezentul document a fost elaborat pe baza informațiilor pe care le-ați oferit până în acest moment și a condițiilor actuale de pe piața financiară.

Informațiile de mai jos rămân valabile până la [data de valabilitate], (după caz) exceptând rata dobânzii și alte costuri. După data respectivă, acestea pot fi modificate în funcție de evoluția pieței.

(După caz) Prezentul document nu constituie o obligație pentru [numele creditorului] de a vă acorda un împrumut.

1. Creditorul

[Denumire]

[Numărul de telefon]

[Adresa fizică]

(Opțional) [Adresa de e-mail]

(Opțional) [Numărul de fax]

(Opțional) [Adresa web]

(Opțional) [Punct/persoană de contact]

(După caz, informații despre posibilitatea prestării de servicii de consiliere:) [(În urma evaluării nevoilor și a situației dumneavoastră, recomandăm să contractați acest credit ipotecar./Nu recomandăm un anumit credit ipotecar pentru dumneavoastră. Totuși, pe baza răspunsurilor dumneavoastră la unele întrebări, vă oferim informații despre acest credit ipotecar pentru ca dumneavoastră să puteți lua o decizie pe cont propriu.)]

2. (După caz) Intermediarul de credite

[Denumire]

[Numărul de telefon]

[Adresa fizică]

(Opțional) [Adresa de e-mail]

(Opțional) [Numărul de fax]

(Opțional) [Adresa web]

(Opțional) [Punct/persoană de contact]

(După caz [informații despre posibilitatea prestării de servicii de consiliere]) [(În urma evaluării nevoilor și a situației dumneavoastră, recomandăm să contractați acest credit ipotecar./Nu recomandăm un anumit credit ipotecar pentru dumneavoastră. Totuși, pe baza răspunsurilor dumneavoastră la unele întrebări, vă

oferim informații despre acest credit ipotecar pentru ca dumneavoastră să puteți lua o decizie pe cont propriu.))]

[Remunerarea]

3. Principalele caracteristici ale creditului

Suma și moneda creditului care urmează să fie acordat: [suma][moneda]

(După caz) Acest credit nu este în [moneda națională a creditului].

(După caz) Suma creditului dumneavoastră în [moneda națională a creditului] s-ar putea modifica.

(După caz) De exemplu, dacă valoarea [monedei naționale a creditului] ar scădea cu 20 % în raport cu [moneda creditului], suma creditului dumneavoastră ar crește la [a se introduce suma în moneda națională a creditului]. Cu toate acestea, suma ar putea depăși nivelul respectiv în cazul în care valoarea [monedei naționale a creditului] scade cu mai mult de 20 %.

(După caz) Suma maximă a creditului dumneavoastră va fi [a se introduce suma în moneda națională a creditului]. (După caz) Veți primi o avertizare dacă suma creditului atinge [a se introduce suma în moneda națională a creditului]. (După caz) Veți avea oportunitatea să [a se introduce dreptul de a renegocia creditul în monedă străină sau dreptul de a converti creditul în [moneda relevantă], precum și condițiile].

Durata creditului: [durata]

[Tipul creditului]

[Tipul ratei dobânzii aplicabile]

Suma totală care trebuie rambursată:

Aceasta înseamnă că veți rambursa [suma] pentru fiecare [unitate de monedă] împrumutată.

(După caz) [Acesta/o parte din acesta] este un credit la care se rambursează inițial numai dobânda. Veți datora în continuare [a se introduce suma creditului la care se rambursează inițial numai dobânda] la sfârșitul creditului ipotecar.

(După caz) Valoarea bunului, prezumată în scopul de a pregăti prezenta fișă: [a se introduce suma]

(După caz) Suma maximă disponibilă a creditului în raport cu valoarea bunului [a se introduce procentul] sau valoarea minimă a bunului necesară pentru împrumutarea sumei menționate spre exemplificare [a se introduce suma]

(După caz) [Garanție]

4. Rata dobânzii și alte costuri

Dobânda anuală efectivă (DAE) reprezintă costul total al creditului exprimat ca procentaj anual. DAE este indicată pentru a vă ajuta să comparați diferite oferte.

DAE aplicabilă creditului dumneavoastră este [DAE].

DAE cuprinde:

Rata dobânzii [valoarea exprimată ca procent sau, după caz, indicarea unei rate de referință și a valorii procentuale a marjei creditorului]

[Alte componente ale DAE]

Costuri de achitat o singură dată

(După caz) Va trebui să plătiți o taxă pentru înregistrarea creditului ipotecar. [A se introduce valoarea taxei, în cazul în care aceasta este cunoscută, sau baza de calcul.]

Costuri de plătit în mod regulat

(După caz) Această DAE este calculată utilizând ipotezele privind rata dobânzii.

(După caz) Întrucât [o parte din] creditul dumneavoastră este un credit cu rată flotantă a dobânzii, DAE reală ar putea fi diferită de această DAE în cazul în care rata dobânzii dumneavoastră se modifică. De exemplu, dacă rata dobânzii ar crește la [scenariul descris în partea B], DAE ar putea crește la [a se introduce DAE ilustrativă corespunzătoare scenariului respectiv].

(După caz) Vă atragem atenția asupra faptului că această DAE este calculată în ipoteza că rata dobânzii rămâne la nivelul fixat pentru perioada inițială pe toată durata contractului.

(După caz) Următoarele costuri nu sunt cunoscute de creditor și, în consecință, nu sunt incluse în DAE: [Costuri]

(După caz) Va trebui să plătiți o taxă pentru înregistrarea creditului ipotecar.

Vă rugăm să vă asigurați că sunteți la curent cu toate celelalte taxe și costuri asociate creditului dumneavoastră.

5. Numărul și frecvența plăților

Frecvența rambursărilor: [frecvență]

Numărul de plăți: [număr]

6. Suma fiecărei rate

[suma][moneda]

Veniturile dumneavoastră pot varia. Vă rugăm să vă asigurați că veți putea achita ratele [frecvență], în cazul în care veniturile dumneavoastră vor scădea.

(După caz) Întrucât [acesta/o parte din acesta] este un credit la care se rambursează inițial numai dobânda, va trebui să luați măsuri separate pentru a rambursa [a se introduce suma creditului în regimul în care se plătește inițial numai dobânda] pe care îi veți datora la sfârșitul creditului ipotecar. Nu uitați să adăugați orice plăți suplimentare pe care va trebui să le efectuați pe lângă suma ratei menționată aici.

(După caz) Rata dobânzii aferente [unei părți a] acestui credit se poate modifica. Aceasta înseamnă că valoarea ratelor dumneavoastră ar putea crește sau scădea. De exemplu, dacă rata dobânzii ar crește la [scenariul descris în partea B], plățile dumneavoastră ar putea crește la [a se introduce suma ratei corespunzătoare scenariului respectiv].

(După caz) Suma pe care o aveți de plătit în [moneda națională a creditului] în fiecare [frecvența ratelor] s-ar putea modifica. (După caz) Plățile dumneavoastră ar putea crește la [a se introduce suma maximă în moneda națională a creditului] în fiecare [a se introduce perioada]. (După caz) De exemplu, dacă valoarea

[monedei naționale a creditului] ar scădea cu 20 % în raport cu [moneda creditului], ați avea de plătit [a se introduce suma în moneda națională a creditului] în plus în fiecare [a se introduce perioada]. Plățile dumneavoastră ar putea crește cu mai mult decât atât.

(După caz) Cursul de schimb utilizat pentru conversia ratei dumneavoastră din [moneda creditului] în [moneda națională a creditului] va fi cel publicat de [numele instituției care publică cursul de schimb] la [data] sau va fi calculat la [data] utilizând [a se introduce numele criteriului de referință sau al metodei de calcul].

(După caz) [Detalii cu privire la produse de economisire legate, credite cu dobânda amânată]

7. (După caz) Tablou de rambursare ilustrativ

Acest tablou prezintă suma de plată la fiecare [frecvență].

Ratele (coloana [nr. relevant]) reprezintă suma dobânzii de plătit (coloana [nr. relevant]), după caz, a capitalului rambursat (coloana [nr. relevant]) și, după caz, a altor costuri (coloana [nr. relevant]). (După caz) Costurile din coloana „alte costuri” se referă la [lista costurilor]. Capitalul rămas de rambursat (coloana [nr. relevant]) este suma din împrumut care rămâne de rambursat după fiecare rată.

[Tablou]

8. Obligații suplimentare

Pentru a beneficia de condițiile de credit descrise în prezentul document, debitorul trebuie să îndeplinească următoarele obligații:

[Obligații]

(După caz) Vă atragem atenția că, dacă aceste obligații nu sunt îndeplinite, condițiile de credit descrise în prezentul document (inclusiv rata dobânzii) pot fi modificate.

(După caz) Vă atragem atenția asupra eventualelor consecințe ale anulării într-un stadiu ulterior a oricăruia dintre serviciile accesorii aferente creditului:

[Consecințe]

9. Rambursarea anticipată

Aveți posibilitatea să rambursați anticipat acest credit, total sau parțial.

(După caz) [Condiții]

(După caz) Cost de lichidare: [a se introduce suma sau, în cazul în care nu este posibil, metoda de calcul]

(Dacă este cazul) În cazul în care decideți să rambursați anticipat acest credit, vă rugăm să ne contactați pentru a cunoaște valoarea exactă a costurilor de lichidare în acel moment.

10. Funcții flexibile

(După caz) [Informații privind transferabilitatea/subrogarea] Aveți posibilitatea de a transfera acest credit la un alt [creditor] [sau] [bun]: [A se introduce condițiile]

(După caz) Nu aveți posibilitatea de a transfera acest credit la un alt [creditor] [sau] [bun].

(După caz) Funcții suplimentare: [a se introduce explicația funcțiilor suplimentare enumerate în partea B și, în mod opțional, orice alte funcții oferite de creditor în cadrul contractului de credit și nementionate în secțiunile anterioare].

11. Alte drepturi ale debitorului

(După caz) Aveți la dispoziție [perioada de reflecție] de la [momentul la care începe perioada de reflecție] pentru a reflecta înainte de a vă angaja în contractarea acestui credit. (După caz) După ce ați primit contractul de credit din partea creditorului, nu îl puteți accepta înainte de sfârșitul [perioada de reflecție].

(După caz) Dispuneți de o perioadă de [perioada de revocare] de la data de [începutul perioadei de revocare] în care vă puteți exercita dreptul de a anula contractul. [Condiții] [A se introduce procedura]

(După caz) Vă puteți pierde dreptul de a anula contractul dacă, în cursul perioadei respective, cumpărați sau vindeți un bun care are legături cu acest contract de credit.

(După caz) În cazul în care decideți să vă exercitați dreptul de revocare [din contractul de credit], vă rugăm să verificați dacă rămâneți supus celorlalte obligații aferente creditului pe care le aveți [inclusiv serviciile accesorii aferente creditului, menționate în secțiunea 8].

12. Reclamații

Dacă aveți o reclamație, vă rugăm să contactați [a se introduce punctul de contact intern sau sursa de informații privind procedura].

(După caz) Termenul maxim pentru soluționarea reclamației [perioada]

(După caz) [Dacă nu sunteți satisfăcut de modul în care am răspuns reclamației dumneavoastră la nivel intern], puteți contacta de asemenea: [a se introduce numele organismului extern pentru petiții și remedieri extrajudiciare] (După caz) sau puteți contacta FIN-NET pentru informații despre organismul echivalent din țara dumneavoastră.

13. Nerespectarea angajamentelor legate de credit: consecințe pentru debitor

[Tipuri de nerespectare]

[Consecințe financiare și/sau juridice]

În cazul în care vă confrunțați cu dificultăți în efectuarea plăților dumneavoastră [frecvența], vă rugăm să ne contactați imediat pentru a explora potențiale soluții.

(Dacă este cazul) Vă atragem atenția că, în ultimă instanță, locuința dumneavoastră poate fi confiscată dacă nu veți achita ratele.

(După caz) 14. Informații suplimentare

(După caz) [Precizarea dreptului aplicabil contractului de credit].

(În cazul în care creditorul intenționează să utilizeze o limbă diferită de cea în care este redactată FEIS) Informațiile și termenii contractuali vor fi puși la dispoziție în [limba]. Cu consimțământul dumneavoastră, intenționăm să comunicăm în [limba/limbile] pe durata contractului de credit.

[A se introduce declarația privind dreptul de a se furniza sau oferi, după caz, un proiect de contract de credit]

15. Autoritatea de supraveghere

Acest creditor este supravegheat de [Denumire/denumiri și site web/site-uri web a/ale autorității/autorităților de supraveghere]

(După caz) Acest intermediar de credite este supravegheat de [Denumire și site web a autorității de supraveghere].

PARTEA B

Instrucțiuni pentru completarea FEIS

Secțiunea „Text introductiv”

1. Data de valabilitate se scoate în evidență în mod corespunzător. În sensul prezentei secțiuni, „data de valabilitate” înseamnă perioada în cursul căreia informațiile, cum ar fi rata dobânzii, cuprinse în FEIS rămân neschimbate și se aplică în cazul în care creditorul decide să acorde creditul în cursul respectivei perioade. În cazul în care stabilirea ratei aplicabile a dobânzii și a altor costuri depinde de rezultatul vânzării obligațiunilor suport, dobânda eventuală și alte costuri pot diferi de cele declarate. În astfel de circumstanțe, se menționează faptul că data de valabilitate nu se aplică ratei dobânzii și altor costuri prin adăugarea cuvintelor: „exceptând rata dobânzii și alte costuri”.

Secțiunea „1. Creditorul”

1. Denumirea, numărul de telefon și adresa fizică a creditorului se referă la datele de contact pe care consumatorul le poate utiliza în viitor pentru corespondență.
2. Informațiile cu privire la adresa de e-mail, numărul de fax, site-ul web și persoana/punctul de contact sunt facultative.
3. Atunci când tranzacția este oferită la distanță, creditorul indică, după caz, numele și adresa fizică a reprezentantului său în statul membru de rezidență al consumatorului. Indicarea numărului de telefon, a adresei de e-mail și a site-ului web a reprezentantului creditorului este facultativă.
4. În cazul în care secțiunea 2 nu este aplicabilă, creditorul informează consumatorul cu privire la posibilitatea prestării de servicii de consiliere și regimul în care se prestează, utilizând formularea din partea A.

Secțiunea „2. Intermediarul de credite” (După caz)

În cazul în care informațiile despre produs sunt furnizate consumatorului de către un intermediar de credite, intermediarul respectiv include următoarele informații:

1. Denumirea, numărul de telefon și adresa fizică a intermediarului de credite se referă la datele de contact pe care consumatorul le poate utiliza în viitor pentru corespondență.
2. Informațiile cu privire la adresa de e-mail, numărul de fax, site-ul web și persoana/punctul de contact sunt facultative.
3. Intermediarul de credite informează consumatorul cu privire la posibilitatea prestării de servicii de consiliere și regimul în care se prestează, utilizând formularea din partea A.
4. O explicație a modului în care este remunerat intermediarul de credite. În cazurile în care acesta primește comision din partea unui creditor, se furnizează suma, precum și denumirea creditorului în cazurile în care este diferită de cea care apare în secțiunea 1.

Secțiunea „3. Principalele caracteristici ale creditului”

1. Prezenta secțiune explică în mod clar principalele caracteristici ale creditului, inclusiv suma și moneda, precum și riscurile potențiale asociate ratei dobânzii, inclusiv cele menționate la punctul 8, și sistemul de amortizare.
2. În cazul în care moneda creditului este diferită de moneda națională a consumatorului, creditorul indică faptul că consumatorul va primi avertismente periodice, cel puțin atunci când cursul de schimb fluctuează cu mai mult de 20 % și, după caz, va beneficia de dreptul de a converti moneda contractului de credit sau posibilitatea de a renegocia condițiile și orice alte aranjamente aflate la dispoziția consumatorului pentru a-și limita expunerea la riscul ratei de schimb valutar. Atunci când în contractul de credit există o dispoziție pentru a limita riscul ratei de schimb valutar, creditorul indică cuantumul maxim pe care consumatorul ar putea să îl aibă de rambursat. Atunci când în contractul de credit nu există o dispoziție pentru a limita riscul ratei de schimb valutar la care consumatorul este expus la fluctuație în rata de schimb valutar de mai puțin de 20 %, creditorul indică un exemplu al efectului pe care l-ar avea asupra sumei creditului o scădere de 20 % a valorii monedei naționale a consumatorului în raport cu moneda creditului.
3. Durata creditului se exprimă în ani sau în luni, în funcție de care dintre aceste perioade este mai pertinentă. Dacă perioada pe care este acordat creditul poate varia în cursul duratei contractului, creditorul explică în ce moment și în ce condiții se poate întâmpla acest lucru. În cazul în care creditul se acordă pe o durată nedeterminată, de exemplu, pentru un card de credit garantat, creditorul indică cu claritate acest lucru.
4. Tipul de credit trebuie indicat în mod clar (de exemplu credit ipotecar, credit pentru locuință, card de credit garantat). Descrierea tipului de credit indică cu claritate modul de rambursare a capitalului și a dobânzii pe durata creditului (de exemplu, sistemul de amortizare) specificând cu claritate dacă contractul de credit

este pe bază de rambursare de capital sau pe bază de rambursare inițială numai a dobânzii sau o combinație a ambelor tipuri.

5. În cazul în care întregul credit sau o parte a acestuia este cu rambursarea inițială numai a dobânzii, o declarație care indică în mod clar acest fapt se introduce și se evidențiază la sfârșitul prezentei secțiuni, utilizând formularea din partea A.

6. Prezenta secțiune explică de asemenea dacă rata dobânzii este fixă sau flotantă și, după caz, precizează perioadele în care aceasta rămâne fixă, frecvența revizuirilor ulterioare și eventualele limite în ceea ce privește variabilitatea ratei dobânzii, de exemplu plafoane sau praguri.

Se explică formula utilizată pentru revizuirea ratei dobânzii și diferitele componente ale acesteia (de exemplu, rata de referință, marja ratei dobânzii). Creditorul indică de asemenea, de exemplu prin intermediul unei adrese web, unde sunt disponibile informații suplimentare privind indicii sau ratele utilizate în formulă, de exemplu Euribor sau rata de referință a băncii centrale.

7. În cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii, în circumstanțe diferite, se furnizează informații cu privire la toate ratele aplicabile.

8. „Suma totală care trebuie rambursată” corespunde sumei totale plătibile de către consumator. Aceasta se exprimă ca suma dintre valoarea creditului și costul total al creditului. În cazul în care rata dobânzii nu este fixată pe durata contractului, se evidențiază faptul că suma respectivă are caracter ilustrativ și poate varia, în special în raport cu variația ratei dobânzii.

9. În cazul în care creditul urmează să fie garantat printr-o ipotecă asupra bunului imobil sau prin altă garanție comparabilă sau printr-un drept asupra bunului imobil, creditorul îi atrage atenția consumatorului asupra acestui lucru. După caz, creditorul indică de asemenea valoarea prezumată a bunului imobil sau a unui alt tip de garanție, utilizată în scopul pregătirii prezentei fișe.

10. Creditorul indică, după caz, fie:

a) „suma maximă disponibilă a creditului în raport cu valoarea bunului”, indicând ponderea creditelor în valoarea garanțiilor ipotecare. Acest raport trebuie însoțit de un exemplu în valoare absolută al sumei maxime care poate fi împrumutată pentru o anumită valoare a bunului; fie

b) „valoarea minimă a bunului impusă de creditor pentru a acorda un credit în suma ilustrată.”

11. În cazul în care creditul este un credit în mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată flotantă a dobânzii), acest lucru se reflectă în indicarea tipului de credit și se furnizează informațiile necesare pentru fiecare parte a creditului.

Secțiunea „4. Rata dobânzii și alte costuri”

1. Referirea la „rata dobânzii” corespunde ratei sau ratelor dobânzii.

2. Rata dobânzii se menționează ca valoare procentuală. În cazul în care rata dobânzii este flotantă și se bazează pe o rată de referință, creditorul poate indica rata dobânzii prin precizarea unei rate de referință și a unei valori procentuale a marjei creditorului. Cu toate acestea, creditorul indică valoarea ratei de referință care este valabilă în ziua emiterii FEIS.

În cazul în care rata dobânzii este flotantă, informațiile includ de asemenea: (a) ipotezele utilizate pentru calcularea DAE; (b) în cazul în care este relevant, plafoanele și pragurile aplicabile; și (c) un avertisment cu privire la faptul că variabilitatea ar putea afecta nivelul real al DAE. Pentru a atrage atenția consumatorului, mărimea caracterelor utilizate pentru avertizare este mai mare și iese în evidență din corpul principal al FEIS. Avertismentul se însoțește de un exemplu ilustrativ al DAE. În cazul în care există un plafon pentru rata dobânzii, exemplul presupune că rata dobânzii crește cu prima oportunitate posibilă la cel mai înalt nivel prevăzut în contractul de credit. În cazul în care nu există un plafon, exemplul ilustrează DAE la cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii cel puțin 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a oricărei rate de referință externe utilizate în calcularea ratei dobânzii, după caz, sau pe baza valorii maxime a ratei de referință specificate de o autoritate competentă ori de ABE, în cazul în care creditorul nu utilizează o rată de referință externă. Aceste cerințe nu se aplică contractelor de credit pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator. În cazul creditelor pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator, informațiile includ un avertisment cu privire la faptul că DAE este calculată pe baza ratei dobânzii pentru perioada inițială. Avertismentul se însoțește de o altă DAE cu caracter ilustrativ, calculată în conformitate cu art. 24 alin. (4). În cazul în care creditele sunt credite cu mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată flotantă a dobânzii), se furnizează informații pentru fiecare parte a creditului.

3. În secțiunea privind „alte componente ale DAE” se listează toate celelalte costuri incluse în DAE, inclusiv costurile de achitat o singură dată, cum ar fi taxele de administrare, precum și costurile obișnuite, cum ar fi taxele de administrare anuale. Creditorul listează fiecare cost pe categorii (costurile de achitat o singură dată, costurile de achitat în mod regulat și incluse în rate, costurile care trebuie achitate în mod regulat dar nu sunt incluse în rate), indicând valoarea acestora, cui trebuie plătite și în ce moment. Aceasta nu trebuie să includă costurile suportate pentru încălcările obligațiilor contractuale. În cazul în care valoarea nu este cunoscută, creditorul furnizează o indicație cu privire la valoare dacă acest lucru este posibil

sau, în cazul în care nu este posibil, modul în care se va calcula valoarea, specificând că valoarea furnizată este numai cu caracter indicativ. În cazul în care anumite costuri nu sunt incluse în DAE, deoarece nu sunt cunoscute creditorului, acest lucru se evidențiază.

În cazul în care consumatorul a informat creditorul în legătură cu una sau mai multe componente ale creditului preferat, precum durata contractului de credit și suma totală a creditului, creditorul utilizează aceste componente, în măsura în care este posibil; în cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii diferite, și creditorul folosește ipoteza din anexa nr. 3 partea II, contractul indică faptul că aplicarea altor mecanisme de tragere pentru acest tip de contract de credit poate avea drept rezultat aplicarea unei DAE mai mari. În cazul în care condițiile pentru tragere sunt utilizate pentru calcularea DAE, creditorul evidențiază tarifele asociate altor mecanisme de tragere, care nu sunt în mod necesar aceleași utilizate la calcularea DAE.

4. În cazul în care se aplică o taxă pentru înregistrarea ipotecii sau a unei garanții comparabile, acest lucru se dezvăluie în această secțiune precizând valoarea, în cazul în care este cunoscută, sau, în cazul în care nu este posibil, baza utilizată pentru determinarea sumei. În cazul în care taxele sunt cunoscute și sunt incluse în DAE, existența și valoarea taxei se listează în rubrica „Costuri de achitat o singură dată”. În cazul în care taxele nu sunt cunoscute de către creditor și, prin urmare, nu sunt incluse în DAE, existența taxelor se menționează în mod clar în lista costurilor care nu sunt cunoscute de creditor. În ambele cazuri, se utilizează formularea standardizată din partea A în rubrica corespunzătoare.

Secțiunea „5. Numărul și frecvența plăților”

1. În cazul în care plățile urmează să fie efectuate periodic, se indică frecvența acestora (de exemplu, lunar). În cazul în care frecvența plăților va fi neregulată, acest lucru trebuie explicat cu claritate consumatorului.
2. Numărul plăților indicate acoperă întreaga durată a creditului.

Secțiunea „6. Valoarea fiecărei rate”

1. Moneda creditului și moneda ratelor se indică cu claritate.
  2. În cazul în care valoarea ratelor se poate schimba pe durata creditului, creditorul specifică perioada în care valoarea inițială a ratei va rămâne neschimbată și precizează când și cu ce frecvență se va modifica ulterior.
  3. În cazul în care întregul credit sau o parte a acestuia este cu rambursare inițială numai a dobânzii, o declarație care indică în mod clar acest fapt se introduce și se evidențiază la sfârșitul prezentei secțiuni, utilizând formularea din partea A.
- Dacă există o cerință ca consumatorul să contracteze un produs de economisire legat, drept condiție pentru a primi un credit la care se plătește inițial doar dobânda,

garantat printr-o ipotecă sau altă garanție comparabilă, se menționează de asemenea valoarea și frecvența plăților pentru acest produs.

4. În cazul în care rata dobânzii este flotantă, informațiile includ și o declarație care indică acest fapt, utilizând formularea din partea A și o ilustrare a sumei maxime a ratei. În cazul în care există un plafon, ilustrarea indică suma ratei în cazul în care rata dobânzii crește la nivelul plafonului. În cazul în care nu există un plafon, scenariul cel mai defavorabil ilustrează nivelul ratei pentru cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a oricărei rate de referință externe utilizate în calcularea ratei dobânzii, după caz, sau pe baza valorii maxime a ratei de referință specificate de o autoritate competentă ori de ABE, în cazul în care creditorul nu utilizează o rată de referință externă. Această cerință de a furniza un exemplu ilustrativ nu se aplică contractelor de credit pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator. În cazul în care creditele sunt credite cu mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată flotantă a dobânzii), se oferă informații pentru fiecare parte a creditului și pentru total.

5. (După caz) În cazul în care moneda creditului este diferită de moneda națională a consumatorului sau în cazul în care creditul este indexat la o monedă diferită de moneda națională a consumatorului, creditorul include exemple numerice care să arate cu claritate modul în care modificările cursului de schimb relevant pot afecta quantumul ratelor, utilizând formularea din partea A. Respectivul exemplu se bazează pe o reducere de 20 % a valorii monedei naționale a consumatorului, însoțit de o declarație pusă în evidență care precizează că ratele ar putea înregistra o creștere superioară celei presupuse în acest exemplu. În cazul în care există un plafon care limitează acea creștere la mai puțin de 20 %, se furnizează în schimb suma maximă a plăților în moneda consumatorului și se omite declarația privind posibilitatea unor creșteri suplimentare.

6. În cazul în care creditul este integral sau parțial un credit cu rată flotantă a dobânzii și se aplică punctul 5, exemplul de la punctul 3 se furnizează pe baza sumei ratei menționate la punctul 1.

7. În cazul în care moneda utilizată pentru plata ratelor este diferită de moneda creditului sau în cazul în care quantumul fiecărei rate exprimat în moneda națională a consumatorului depinde de valoarea corespunzătoare într-o monedă diferită, prezenta secțiune precizează data la care este calculat cursul de schimb aplicabil și fie cursul de schimb, fie baza utilizată pentru calculare, precum și frecvența ajustării acestora. După caz, precizarea respectivă include denumirea instituției care publică cursul de schimb.

8. În cazul în care creditul este un credit cu dobândă amânată, pentru care dobânda datorată nu este achitată integral prin rate și se adaugă la cuantumul total al creditului care a rămas de rambursat, se explică: cum și când dobânda amânată se adaugă la credit ca sumă în numerar și care sunt implicațiile pentru consumator în ceea ce privește datoria rămasă.

Secțiunea „7. Graficul de rambursare ilustrativ”

1. Prezenta secțiune se include în cazul în care creditul este un credit cu dobândă amânată, pentru care dobânda datorată nu se rambursează integral prin rate și se adaugă la cuantumul total al creditului rămas de rambursat sau în cazul în care rata dobânzii este fixă pe durata contractului de credit. Statele membre pot prevedea că graficul de rambursare ilustrativ este obligatoriu în alte cazuri.

În cazul în care consumatorul are dreptul de a primi un grafic de rambursare revizuit, acest lucru se indică, împreună cu condițiile în care consumatorul beneficiază de dreptul respectiv.

2. Statele membre pot impune ca, în cazul în care rata dobânzii poate varia pe durata creditului, creditorul să indice perioada în care această rată inițială va rămâne neschimbată.

3. Graficul care trebuie inclus în această secțiune conține următoarele coloane: „calendar de rambursare” (de exemplu, luna 1, luna 2, luna 3), „valoarea ratei”, „dobânda plătită per rată”, „alte costuri incluse în rată” (după caz), „capital rambursat per rată” și „capital rămas de rambursat după fiecare rată”.

4. Pentru primul an de rambursare, informațiile se indică pentru fiecare rată, iar pentru fiecare coloană se indică un subtotal la sfârșitul aceluși prim an. Pentru anii următori, detaliile pot fi furnizate la nivel anual. La sfârșitul graficului se adaugă un rând pentru totalul general, care indică sumele totale pentru fiecare coloană. Costul total al creditului plătit de consumator (altfel spus, suma globală pentru coloana „valoarea ratei”) se evidențiază cu claritate și se prezintă ca atare.

5. Dacă rata dobânzii poate fi revizuită și valoarea ratei după fiecare revizuire nu este cunoscută, creditorul poate indica în graficul de rambursare aceeași valoare a ratelor pentru întreaga durată a creditului. În acest caz, creditorul aduce acest lucru la cunoștința consumatorului, diferențiind vizual sumele care sunt cunoscute de cele ipotetice (de exemplu, utilizând caractere cu dimensiuni diferite, borduri sau umbre). În plus, se explică într-un text lizibil care sunt perioadele în care sumele indicate în grafic pot varia și din ce motive.

Secțiunea „8. Obligații suplimentare”

1. Creditorul face trimitere în această secțiune la obligații, cum ar fi obligația de a asigura bunul, de a încheia o asigurare de viață, de a avea un salariu vărsat într-un cont deschis la creditor sau de a cumpăra orice alte produse sau servicii. Pentru

fiecare obligație, creditorul specifică data până la care aceasta trebuie îndeplinită și față de cine există obligația respectivă.

2. Creditorul specifică de asemenea durata obligației, de exemplu până la sfârșitul contractului de credit. Pentru fiecare obligație, creditorul specifică eventualele costuri care nu sunt incluse în DAE, dar care trebuie achitate de consumator.

3. Creditorul menționează dacă este obligatoriu pentru consumator să dețină vreun tip de servicii accesorii pentru a obține creditul în condițiile enunțate și, în caz afirmativ, dacă consumatorul este obligat să le achiziționeze de la furnizorul preferat al creditorului sau dacă acestea pot fi contractate de la un furnizor la alegerea consumatorului. În cazul în care această posibilitate este condiționată de respectarea anumitor caracteristici minime de către serviciile accesorii, caracteristicile respective trebuie descrise în prezenta secțiune.

În cazul în care contractul de credit este grupat cu alte produse, creditorul menționează funcțiile principale ale produselor respective și precizează în mod clar dacă consumatorul are dreptul de a rezolvi, în mod separat, contractul de credit și/sau produsele grupate, precum și condițiile și consecințele unei astfel de rezoluțiuni și, după caz, potențialele consecințe ale rezoluțiunii serviciilor accesorii cerute în legătură cu contractul de credit.

Secțiunea „9. Rambursare anticipată”

1. Creditorul indică eventualele condiții în care consumatorul poate rambursa creditul anticipat, în totalitate sau parțial.

2. În secțiunea cu privire la costurile de lichidare, creditorul atrage atenția consumatorului asupra eventualelor costuri de lichidare sau a altor costuri plătibile în cazul rambursării anticipate pentru a compensa creditorul și, în funcție de posibilitate, precizează cuantumul acestora. În cazul în care cuantumul compensației depinde de mai mulți factori, de exemplu de suma rambursată sau de rata dobânzii care prevalează la momentul rambursării anticipate, creditorul indică modul în care va fi calculată compensația și indică suma maximă la care s-ar putea ridica costul sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, un exemplu edificator pentru a-i ilustra consumatorului nivelul compensației în funcție de diverse scenarii posibile.

Secțiunea „10. Funcții flexibile”

1. După caz, creditorul explică posibilitatea de a transfera creditul la un alt creditor sau la un alt bun imobil și condițiile în care se poate realiza aceasta.

2. (După caz) Funcții suplimentare: Dacă produsul conține oricare dintre funcțiile enumerate la punctul 5, prezenta secțiune trebuie să enumere aceste funcții și să ofere o scurtă explicație privind: circumstanțele în care consumatorul poate utiliza funcția; eventualele condiții anexate funcției; dacă funcția care este parte a unui credit garantat printr-o ipotecă sau o garanție comparabilă înseamnă că un consumator își

pierde orice protecții statutare sau alte protecții de obicei asociate cu funcția respectivă; societatea care furnizează funcția (dacă nu este chiar creditorul).

3. Dacă funcția conține un credit suplimentar, atunci prezenta secțiune trebuie să explice consumatorului: suma totală a creditului (incluzând creditul garantat prin ipotecă sau o garanție comparabilă); dacă creditul suplimentar este garantat sau nu; ratele relevante ale dobânzilor; și dacă creditul este reglementat sau nu. O astfel de sumă a creditului suplimentar fie este inclusă în evaluarea inițială a bonității, fie, în cazul în care nu este, prezenta secțiune precizează clar că disponibilitatea sumei suplimentare depinde de o evaluare suplimentară a capacității de rambursare a consumatorului.

4. Dacă funcția implică un instrument pentru economii, trebuie să se explice rata relevantă a dobânzii.

5. Funcțiile suplimentare posibile sunt: „plățile în exces/în minus” [plăți prin care se achită o sumă superioară sau inferioară ratei impuse în mod obișnuit de sistemul de amortizare]; „perioadele fără plăți” [perioade în care consumatorul nu trebuie să efectueze plăți]; „împrumutul din fonduri rambursate” [posibilitatea pe care o are consumatorul de a împrumuta din nou fonduri deja trase și rambursate]; „împrumutul suplimentar disponibil fără alte aprobări”; „împrumutul suplimentar garantat sau negarantat” [în conformitate cu punctul 3 de mai sus]; „cardul de credit”; „contul curent conex”; și „contul de economii conex”.

6. Creditorul poate include orice alte funcții oferite de creditor în cadrul contractului de credit și nemenționate în secțiunile anterioare.

Secțiunea „11. Alte drepturi ale debitorului”

1. Creditorul clarifică dreptul sau drepturile, de exemplu de revocare, de reflecție și, după caz, alte drepturi existente, cum ar fi de transferabilitate (inclusiv de subrogare), specifică condițiile cărora dreptul sau drepturile respective le sunt supuse, procedura care trebuie urmată de consumator pentru a exercita dreptul sau drepturile respective, printre altele, adresa la care se trimite notificarea de revocare, precum și taxele corespunzătoare (după caz).

2. În cazul în care se aplică o perioadă de reflecție sau un drept de revocare pentru consumator, acest lucru se menționează în mod clar.

3. Atunci când tranzacția este oferită la distanță, consumatorul este informat cu privire la existența sau absența unui drept de revocare.

Secțiunea „12. Reclamații”

1. Prezenta secțiune indică punctul de contact intern [numele departamentului relevant] și un mijloc de contact în scopul depunerii unei reclamații [adresă fizică] sau [număr de telefon] sau [persoana de contact]: [informații de contact] și un link către procedura de reclamare pe pagina relevantă a site-ului web sau o sursă de informații similară.

2. Aceasta indică de asemenea numele organismului extern competent pentru petiții și reparații extrajudiciare și, în cazul în care utilizarea procedurii de reclamare interne reprezintă o condiție prealabilă pentru accesul la organismul respectiv, indică de asemenea acest lucru utilizând formularea din partea A.

3. În cazul contractelor de credit încheiate cu un consumator care își are reședința într-un alt stat membru, creditorul face trimitere la existența FIN-NET (http://ec.europa.eu/internal_market/fin-net/).

Secțiunea „13. Nerespectarea angajamentelor legate de credit: consecințe pentru debitor”

1. În cazul în care nerespectarea de către consumator a unei obligații legate de credit poate avea consecințe financiare sau juridice pentru acesta, creditorul descrie în prezenta secțiune diferitele cazuri principale (de exemplu, plată întârziată/neplată, nerespectarea obligațiilor prevăzute în secțiunea 8 „Obligații suplimentare”) și indică de unde se pot obține informații suplimentare.

2. Pentru fiecare dintre aceste cazuri, creditorul indică în termeni clari, ușor de înțeles, sancțiunile sau consecințele cărora acestea le pot da naștere. Trimiterile la consecințe grave se scot în evidență.

3. În cazul în care bunul imobil utilizat pentru garantarea creditului ar putea fi returnat sau transferat către creditor, dacă consumatorul nu respectă obligațiile, prezenta secțiune include de asemenea o declarație care indică acest lucru utilizând formularea din partea A.

Secțiunea „14. Informații suplimentare”

1. În cazul comercializării la distanță, prezenta secțiune include orice clauză care precizează legea aplicabilă contractului de credit și/sau instanța competentă.

2. În cazul în care creditorul intenționează să comunice cu consumatorul pe durata contractului într-o limbă diferită de limba FEIS, se precizează acest fapt și se menționează limba de comunicare.

3. Creditorul sau intermediarul de credite precizează dreptul consumatorului de a primi sau de a i se oferi, după caz, o copie a proiectului de contract de credit, cel puțin odată ce s-a făcut o ofertă fermă pentru creditor.

Secțiunea „

Secțiunea „15. Autoritatea de supraveghere”

1. Se precizează autoritatea competentă sau autoritățile competente pentru supravegherea etapei precontractuale a creditului.

CALCULAREA DOBÂNZII ANUALE EFECTIVE (DAE)

I. Ecuația de bază care exprimă echivalența dintre trageri, pe de o parte, și rambursări și costuri, pe de altă parte

Ecuația de bază care stabilește dobânda anuală efectivă (DAE), exprimă, pe perioada unui an, egalitatea dintre valoarea totală prezentă a tragerilor, pe de o parte, și valoarea totală prezentă a rambursărilor și a costurilor suportate, pe de altă parte, adică:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-S_l}$$

unde:

- X este DAE;
- m este numărul ultimei trageri;
- k este numărul unei trageri, așadar $1 \leq k \leq m$;
- C_k este valoarea tragerii k;
- T_k este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, dintre data primei trageri și data fiecărei trageri ulterioare, așadar $t_1 = 0$;
- m' este numărul ultimei rambursări sau plăți;
- l este numărul unei rambursări sau plăți;
- D_l este cuantumul unei rambursări sau plăți;
- S_l este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, între data primei trageri și data fiecărei rambursări sau plăți următoare.

Observații:

a) Sumele plătite de ambele părți la diferite momente nu trebuie neapărat să fie egale și nu trebuie să fie plătite neapărat la intervale egale.

b) Data inițială este cea a primei trageri.

c) Intervalele dintre datele utilizate în calcule sunt exprimate în ani sau în fracțiuni de an. Un an se consideră a avea 365 de zile (sau 366 de zile pentru anii bisecți), 52 de săptămâni sau 12 luni egale. O lună egală se consideră a avea 30,41666 zile (adică $365/12$), indiferent dacă este sau nu un an bisect.

În cazul în care intervalele dintre datele utilizate pentru calculare nu pot fi exprimate ca numere întregi de săptămâni, luni sau ani, intervalele sunt exprimate ca numere întregi de una dintre aceste perioade, în combinație cu un număr de zile.

Atunci când se utilizează zile:

1. se numără fiecare zi, inclusiv zilele de sfârșit de săptămână și zilele nelucrătoare;
2. perioadele egale și, apoi, zilele se numără înapoi până la data tragerii inițiale;

3. perioada de zile se obține prin excludere primei zile și includerea ultimei zile și se exprimă în ani prin împărțirea perioadei respective la numărul de zile (365 sau 366 de zile) ale anului întreg numărate înapoi de la ultima zi la aceeași zi din anul precedent.

d) Rezultatul calculului trebuie exprimat cu o precizie de cel puțin o zecimală. Dacă a doua zecimală este mai mare sau egală cu 5, la zecimala precedentă se adăugă unu.

e) Ecuația poate fi rescrisă folosind o singură sumă și conceptul de fluxuri (A_k), care vor fi pozitive sau negative, cu alte cuvinte plătite sau primite în perioade de la 1 la n , exprimate în ani, adică:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$$

S fiind balanța de fluxuri prezentă. În cazul în care scopul este păstrarea echivalenței fluxurilor, valoarea va fi zero.

II. Ipoteze suplimentare necesare pentru calculul DAE

a) În cazul în care prin contractul de credit se acordă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor, se consideră că suma totală a creditului este trasă imediat și în întregime.

b) În cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii diferite, suma totală a creditului se consideră a fi trasă la nivelul cel mai mare al costurilor și al ratei dobânzii aplicate mecanismului de tragere cel mai frecvent utilizat pentru respectivul tip de contract de credit.

c) În cazul în care un contract de credit dă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor în general, dar impune, printre diferitele modalități de tragere, o limitare în ceea ce privește suma creditului și perioada de timp, suma creditului se consideră a fi trasă la prima dată prevăzută în contractul de credit și în conformitate cu respectivele limite de tragere.

d) În cazul în care sunt oferite rate ale dobânzii și costuri diferite pentru o perioadă sau sumă limitată, rata dobânzii și costurile cele mai ridicate se consideră a fi rata dobânzii și costuri pentru întreaga durată a contractului de credit.

e) Pentru contractele de credit în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii pentru perioada inițială, la sfârșitul căreia se stabilește o nouă rată a dobânzii care este ulterior ajustată periodic în funcție de un indicator convenit sau de rata de referință internă, calculul DAE pornește de la ipoteza că, la sfârșitul perioadei cu rată fixă a dobânzii, rata dobânzii este aceeași ca la momentul calculării DAE, pe baza valorii indicatorului convenit sau a ratei de referință internă la acel moment, dar nu este inferioară ratei fixe a dobânzii.

f) În cazul în care plafonul creditului nu a fost încă convenit, acesta este considerat a fi de 170 000 EUR. În cazul contractelor de credit, altele decât datorii sau garanții contingente, al căror scop nu este de a achiziționa sau menține un drept asupra unui bun imobil sau teren, al descoperitului de cont, al cardurilor de debit cu amânare la plată sau al cardurilor de credit, plafonul este implicit de 1 500 EUR.

g) În cazul contractelor de credit, altele decât descoperitul de cont, creditele-punte, contractele de credit cu partajare de proprietate, datoriile sau garanțiile contingente și contractele de credit pe durată nedeterminată menționate în ipotezele prevăzute la literele (i), (j), (k), (l) și (m):

1. în cazul în care data sau suma unei rambursări de capital, care trebuie să fie efectuată de către consumator, nu pot fi stabilite, se presupune că rambursarea se efectuează la prima dată prevăzută în contractul de credit și pentru suma cea mai mică prevăzută în acest contract;

2. în cazul în care intervalul dintre data tragerii inițiale și data primei plăți care trebuie efectuată de către consumator nu poate fi stabilit, acesta se consideră a fi intervalul cel mai scurt.

h) În cazul în care data sau suma unei plăți care trebuie să fie efectuată de către consumator nu pot fi stabilite pe baza contractului de credit sau a ipotezelor menționate la literele (g), (i), (j), (k), (l) și (m) se presupune că plata se efectuează în conformitate cu datele și condițiile solicitate de către creditor și, atunci când acestea nu sunt cunoscute:

1. dobânzile sunt achitate împreună cu rambursările de capital;

2. costuri care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma unei sume unice, sunt achitate la data încheierii contractului de credit;

3. costurile care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma mai multor plăți, sunt achitate la intervale regulate, începând cu data primei rambursări de capital și, în cazul în care suma acestor plăți nu este cunoscută, se presupune că reprezintă sume egale;

4. plata finală lichidează soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale.

i) În cazul unei facilități de tip descoperit de cont, se consideră că suma totală a creditului a fost trasă în totalitate și pentru întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata facilității de tip descoperit de cont nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de trei luni.

j) În cazul unui credit puncte, se consideră că suma totală a creditului a fost trasă în totalitate și pentru întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata contractului de credit nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de 12 luni.

k) În cazul unui contract de credit cu durată nedeterminată, altul decât o facilitate de tip descoperit de cont și decât un credit-punte, se presupune că:

1. pentru contractele de credit, al căror scop este de a achiziționa sau menține drepturi asupra unor bunuri imobile, creditul este furnizat pentru o perioadă de 20

de ani de la data primei trageri și cu condiția ca plata finală efectuată de consumator să lichideze soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale; în cazul contractelor de credit al căror scop nu este de a achiziționa sau menține drepturi asupra unor bunuri imobile sau care sunt trase prin carduri de debit cu amânare la plată sau carduri de credit, perioada respectivă este de un an;

2. capitalul este rambursat de consumator în tranșe lunare egale, începând cu o lună de la data tragerii inițiale. Totuși, în cazurile în care capitalul trebuie să fie rambursat în totalitate, într-o singură tranșă, în cadrul fiecărei perioade de plată, tragerile și rambursările succesive ale întregului capital efectuate de către consumator sunt considerate a fi efectuate de-a lungul unei perioade de un an. Dobânzile și alte costuri se aplică în conformitate cu aceste trageri și rambursări de capital și astfel cum se prevede în contractul de credit.

În sensul prezentului punct, un contract de credit cu durată nedeterminată este un contract de credit fără durată fixă și cuprinde creditele care trebuie să fie rambursate în totalitate în cadrul unei perioade de timp sau după o perioadă de timp dar care, odată ce au fost rambursate, devin disponibile pentru o altă tragere.

l) În cazul datoriilor sau al garanțiilor contingente, suma totală a creditului este considerată trasă integral ca sumă unică, la data care survine mai devreme dintre:

1. ultima dată de tragere permisă în temeiul contractului de credit care reprezintă principala sursă a datoriei sau a garanției contingente; sau

2. în cazul unui contract de credit cu posibilitate de reînnoire, sfârșitul perioadei inițiale înainte de reînnoirea contractului.

m) În cazul contractelor de credit cu partajare de proprietate:

1. plățile efectuate de consumatori sunt considerate a fi efectuate la ultima dată sau la ultimele date permise în temeiul contractului de credit;

2. creșterile procentuale ale valorii bunului imobil prin care se garantează contractul de credit cu partajare de proprietate și rata indicelui de inflație menționat în contract, se consideră a fi un procentaj egal cu valoarea cea mai mare dintre rata țintă de inflație actuală a băncii centrale și nivelul inflației în statul membru în care se găsește bunul imobil la momentul încheierii contractului de credit sau 0 % în cazul în care procentele menționate anterior sunt negative.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege privind contractele de credit oferite
consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale (în continuare – proiect de lege) a fost elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare. În conformitate cu prevederile pct. 45 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul de lege este promovat de Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de lege privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale a fost elaborat în vederea consolidării cadrului normativ aferent domeniului de protecție a consumatorilor de servicii financiare, ținând cont și de recomandările Comisiei Europene pentru Republica Moldova de a „continua armonizarea cadrului normativ cu <i>acquis-ul privind protecția consumatorilor</i> ”, prezentate la Clusterul 2. Piața internă din Raportul privind extinderea Uniunii Europene pentru anul 2025 ¹ , publicat la data de 04.11.2025, precum și în vederea realizării acțiunii prevăzute la pct. 117 din Anexa A la Clusterul 2. Piața internă, Capitolul 9. Servicii financiare din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Intervenția legislativă este determinată de necesitatea de a asigura un nivel efectiv de protecție a consumatorilor care contractează credite pentru procurarea/construcția bunurilor imobile rezidențiale, precum și de a susține stabilitatea financiară prin promovarea creditării responsabile. Creditele imobiliare se disting prin valori mari, maturități îndelungate și o structură complexă de riscuri (risc de dobândă, risc valutar, risc de piață imobiliară), ceea ce amplifică impactul oricăror deficiențe de informare precontractuală, de evaluare a bonității sau de conduită a creditorilor/intermediarilor de credit.   Datele Băncii Naționale a Moldovei (BNM)² indică o dinamică accentuată a segmentului ipotecar: în trimestrul III 2025, fluxul creditelor ipotecare noi a crescut cu 40,8% față de trimestrul III 2024, atingând 2 914,8 mil. MDL.   În paralel, piața imobiliară a înregistrat evoluții de preț relevante pentru riscul de supraevaluare și pentru accesibilitatea locuințelor: Indicele prețurilor imobiliare rezidențiale (RPPI) a ajuns la 223,1%, cu o creștere de 33,8% față de trimestrul III 2024.   Aceste tendințe justifică necesitatea unui cadru normativ dedicat care să consolideze disciplina de piață și să reducă riscul deciziilor de creditare insuficient informate.   Structura portofoliilor și calitatea creditelor confirmă că segmentul ipotecar are relevanță prudențială. În sectorul bancar, creditele garantate cu bunuri imobile reprezintă o componentă semnificativă a expunerilor, inclusiv prin ponderea portofoliului garantat cu imobile.   Totodată, BNM semnalează o deteriorare a calității pe componenta ipotecară a persoanelor fizice: rata creditelor neperformante (NPL) la creditele ipotecare ale debitorilor persoane fizice a crescut cu 1,6 p.p., până la 4,2%. Deși indicatorii de prudență a împrumuturilor (de tip serviciul datoriei și gradul de acoperire colaterală) arată că majoritatea creditelor noi se încadrează în intervale considerate sustenabile, experiența recentă evidențiază vulnerabilitatea debitorilor la șocuri de venit și/sau la majorări ale dobânzilor, precum și la fluctuații ale cursului de schimb pentru creditele atașate la o valută străină.   Din perspectiva procesului de creditare, raportul BNM relevă particularități importante ale cererii și ale standardelor: în cererile primite în format electronic, creditele imobiliare au o pondere marginală (0,2%), în timp ce creditele de consum domină (98,5%), iar rata cererilor respinse pentru creditele imobiliare este ridicată (51,1% pentru cereri fizice și 78,2% pentru cereri online).

¹ https://enlargement.ec.europa.eu/moldova-report-2025_en

² <https://bnm.md/files/Raport%20de%20evaluare%20a%20stabilit%C4%83%C8%9Bii%20financiare,%20trimestrul%20III%202025.pdf>

Acest tablou sugerează necesitatea unor instrumente mai clare de informare și orientare precontractuală, astfel încât consumatorii să înțeleagă exact cerințele, costurile totale și riscurile, iar creditorii să aibă un cadru uniform pentru prezentarea informației și conduită.

În prezent, cadrul normativ aplicabil creditelor imobiliare acordate consumatorilor este fragmentat (norme de drept civil, norme sectoriale, reglementări prudențiale și de protecție a consumatorilor), fără un corp unitar de reguli adaptat specificului creditelor garantate cu bunuri imobile acordate consumatorilor.

Această fragmentare poate genera:

- 1) diferențe semnificative între creditori în modul de prezentare a costurilor și riscurilor (în special pentru dobânzi flotante și credite în valută);
- 2) asimetrii informaționale și dificultăți de comparare a ofertelor de către consumatori;
- 3) lacune privind cerințe explicite de avertizare și mecanisme standardizate de protecție în raport cu riscul valutar.

Prin comparație, proiectul de lege propune reguli explicite privind informarea generală și contractuală, inclusiv explicarea implicațiilor creditelor în valută și a indicilor de referință, precum și mențiuni obligatorii în contract referitoare la dobânda anuală efectivă (DAE), costuri și condițiile în care rata dobânzii se poate modifica.

În special, pentru creditele în valută străină, proiectul prevede dreptul de conversie și obligația creditorului de a transmite avertizări atunci când obligațiile de plată cresc cu peste 20% comparativ cu nivelul calculat la cursul de la data încheierii contractului.

Aceste soluții sunt orientate spre reducerea riscului de supraîndatorare și spre creșterea transparenței, în linie cu bunele practici europene.

În concluzie, dinamica accelerată a creditării ipotecare și a prețurilor pe piața imobiliară, împreună cu semnalele privind evoluția calității creditelor ipotecare și particularitățile cererii/acceptării creditelor imobiliare, justifică adoptarea unui cadru legal specializat, coerent și predictibil pentru contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului de lege este de a stabili un cadru juridic special pentru contractele de credit oferite consumatorilor pentru achiziția, construcția, modernizarea bunurilor imobile rezidențiale, garantate, de regulă, cu ipotecă, precum și pentru activitatea creditorilor și a intermediarilor de credit imobiliar care oferă astfel de produse.

Obiectivele principale ale proiectului de lege sunt următoarele:

- a) creșterea nivelului de protecție a consumatorilor prin reguli clare de informare, consiliere și evaluare a bonității;
- b) asigurarea transparenței în publicitatea și oferirea creditelor imobiliare, inclusiv prin utilizarea unui formular standardizat de informare precontractuală;
- c) reglementarea intermediarilor de credit imobiliar (condiții de acces, competențe profesionale, obligații față de consumatori);
- d) crearea unui cadru predictibil pentru creditele în valută străină și pentru creditele cu rată flotantă a dobânzii, inclusiv prin reguli privind riscul valutar;
- e) consolidarea stabilității sistemului financiar prin norme prudente de creditare responsabilă și prin prevenirea supraîndatorării pe termen lung.

Totodată proiectul de lege instituie un cadru special pentru contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale:

Capitolul I configurează cadrul conceptual al legii, stabilind obiectul și scopul reglementării, domeniul de aplicare și setul de noțiuni necesare aplicării uniforme a normelor. Astfel, prin respectivul proiect se propune reglementarea contractelor de credit acordate consumatorilor garantate prin ipotecă ori legate în alt mod de bunurile imobile rezidențiale, instituind totodată obligația creditorilor de a efectua evaluarea bonității înainte de acordarea creditului și stabilind regimul de supraveghere aplicabil intermediarilor de credite, reprezentanților desemnați și creditorilor non-financieri.

Domeniul de aplicare este delimitat, prin includerea creditelor garantate cu garanții reale imobiliare asupra bunurilor cu destinație locativă și a creditelor contractate pentru dobândirea sau menținerea dreptului de proprietate asupra terenurilor destinate construcției ori asupra construcțiilor existente. În același timp, capitolul respectiv enumeră situațiile în care legea nu se aplică, pentru a evita suprapuneri

nejustificate și pentru a păstra proporționalitatea reglementării în raport cu produse sau mecanisme care au logică diferită (de exemplu, anumite tipuri de „equity release”, credite fără dobândă și fără costuri sau facilități foarte scurte).

Prin noțiunile introduse, capitolul asigură coerența terminologică a legii și previne interpretările divergente în practică. Definițiile privind creditorul (inclusiv delimitarea creditorului financiar și a creditorului non-financiar), intermediarul de credite și reprezentantul desemnat conturează explicit subiecții supuși cerințelor de conduită, înregistrare și supraveghere. Definițiile privind creditul în valută și indicele de referință pregătesc regimul special aplicabil creditelor atașate la o valută străină și ratelor dobânzii flotante. În ansamblu, Capitolul I are rolul de a ancora proiectul într-un cadru juridic previzibil, cu reguli privind sfera de aplicare și actorii vizați, facilitând aplicarea consecventă a mecanismelor de protecție și supraveghere prevăzute în capitolele următoare.

Capitolul II introduce un set de cerințe generale de conduită și organizare care guvernează întregul ciclu al creditării – de la elaborarea produselor și etapa precontractuală, până la executarea contractului.

Proiectul stabilește reguli de conduită aplicabile creditorilor, intermediarilor de credite și reprezentanților desemnați, impunând ca aceștia să acționeze cu onestitate, corectitudine, transparență și profesionalism pe întreg parcursul raportului de creditare, inclusiv la elaborarea produselor, acordarea și intermedierea creditelor, prestarea serviciilor de consiliere și a serviciilor accesorii, precum și pe durata executării contractului (art. 4 alin. (1)–(2)). În același timp, sunt introduse cerințe privind politicile de remunerare, astfel încât acestea să țină seama de drepturile și interesele legitime ale consumatorilor, să nu creeze stimulente contrare interesului acestora și să nu încurajeze asumarea unor riscuri excesive sau promovarea unor produse mai profitabile în detrimentul consumatorului (art. 4 alin. (3)–(6)).

Totodată, proiectul reglementează cerințele privind cunoștințele și competența personalului implicat în elaborarea, oferirea, acordarea sau intermedierea contractelor de credit și în prestarea serviciilor de consiliere, stabilind obligația creditorilor, intermediarilor de credite și reprezentanților desemnați de a asigura un nivel adecvat de pregătire profesională și de a aplica politici interne privind formarea inițială și continuă a personalului (art. 6 alin. (1)–(5)). În plus, sunt prevăzute reguli speciale pentru activitatea transfrontalieră și cooperarea dintre autorități în vederea supravegherii respectării acestor cerințe în raporturile cu statele membre (art. 6 alin. (6)–(10)).

Capitolul II consolidează și dimensiunea de transparență, stabilind obligația furnizării gratuite a informațiilor către consumatori, astfel încât accesul la datele relevante pentru compararea ofertelor și înțelegerea costurilor să nu fie condiționat de plata unor taxe sau comisioane.

Capitolul II urmărește și întărirea funcționării fiabile a pieței bunurilor imobile rezidențiale, obligând creditorii să mențină evidențe privind tipurile de bunuri acceptate ca garanție și politicile interne de subscriere a garanțiilor ipotecare, iar Banca Națională a Moldovei să publice trimestrial indicele prețului bunurilor imobile rezidențiale. Această componentă are o relevanță practică dublă: pe de o parte, îmbunătățește disciplina internă a creditorilor privind acceptarea garanțiilor, iar pe de altă parte oferă un reper de piață necesar pentru monitorizarea riscurilor asociate evoluțiilor prețurilor imobiliare și pentru fundamentarea politicilor de creditare responsabilă.

Capitolul III reglementează etapa precontractuală a creditării ipotecare, instituind un set de garanții menite să reducă asimetria informațională dintre consumator și creditor și să asigure comparabilitatea reală a ofertelor, înainte ca consumatorul să își asume obligații pe termen lung. În acest sens, proiectul stabilește standarde pentru publicitatea referitoare la contractele de credit, impunând ca aceasta să fie corectă, clară, vizibilă și să nu inducă în eroare, fiind interzisă utilizarea unor formulări sau prezentări care creează așteptări nejustificate privind disponibilitatea, caracteristicile sau costul creditului (art. 8 alin. (1)–(2)), fără a afecta aplicarea cadrului general din Legea nr. 62/2022 și Legea nr. 105/2003 (art. 8 alin. (3)). Complementar, atunci când publicitatea indică o rată a dobânzii sau orice cifre privind costul total al creditului, proiectul obligă includerea informații standard, care acoperă identitatea furnizorului, existența garanției imobiliare, rata dobânzii și costurile incluse în costul total, valoarea totală a creditului, DAE afișată cel puțin la fel de vizibil ca dobânda, durata, ratele, suma totală plătită, numărul ratelor, avertizări

privind riscul valutar și consecințele neexecutării (art. 9 alin. (1)–(2)). Pentru a preveni prezentările selective, aceste elemente trebuie să fie conforme cu un exemplu reprezentativ, stabilit după criterii obiective (valoare/durată/costuri medii) și prezentat vizibil, lizibil și unitar, inclusiv în mediul electronic (art. 9 alin. (3)–(7)).

Capitolul consolidează protecția consumatorului și în zona produselor conexe, printr-un regim explicit al practicilor comerciale: sunt permise practicile de grupare, dar sunt interzise practicile de legare, cu excepțiile limitate prevăzute, inclusiv posibilitatea solicitării unui cont de plăți cu scop de rambursare/administrare ori a unui produs de investiții/pensie cu rol de acumulare sau garanție suplimentară (art. 10 alin. (1)–(2)). În raport cu asigurarea, proiectul prevede că creditorul poate solicita o poliță relevantă, însă este obligat să accepte o poliță echivalentă de la un alt asigurător, iar consumatorului i se acordă un termen minim pentru compararea ofertelor, fără modificarea acestora, cu posibilitatea de a contracta mai devreme doar la cererea sa (art. 10 alin. (3)–(4)); sunt reglementate condițiile în care creditorul poate încheia polița în numele consumatorului dacă acesta nu își menține asigurarea, inclusiv obligația notificării prealabile și limite de durată și tarif (art. 10 alin. (5)–(7)); se interzice solicitarea unei asigurări nerelevante (art. 10 alin. (8)), se stabilesc limite privind perioada și suma asigurată și calitatea de beneficiar a creditorului (art. 10 alin. (9)), se introduc garanții privind utilizarea datelor sensibile în asigurare (art. 10 alin. (10)) și se clarifică efectul rambursării anticipate asupra poliței care garantează rambursarea creditului (art. 10 alin. (11)).

În materia informării precontractuale propriu-zise, capitolul instituie obligația ca informațiile generale privind contractele de credit să fie disponibile în orice moment, pe suport de hârtie, sau în formă electronică suport durabil, și să includă elemente care permit orientarea consumatorului asupra scopurilor creditului, garanțiilor, duratelor, tipurilor de dobândă și implicațiilor, indicelui de referință și administratorului acestuia, consecințelor modificării indicelui, riscului valutar, precum și un exemplu reprezentativ privind costurile și DAE (art. 11 alin. (1)–(2)). În plus, se introduce obligația creditorilor de a afișa pe site un instrument de calcul al costului total al creditului, adaptat frecvenței de plată (art. 11 alin. (3)), iar la încetarea contractului consumatorul poate obține gratuit confirmarea stingerii obligațiilor. Informațiile precontractuale personalizate sunt transmise printr-un formular standardizat FEIS, în timp util, înainte ca consumatorul să fie obligat contractual. Oferta transmisă prin FEIS are caracter obligatoriu pentru creditor pe un termen determinat și funcționează ca perioadă de reflecție, care poate fi redusă doar cu acceptul explicit al consumatorului, sarcina probei revenind creditorului/intermediarului (art. 12 alin. (5)–(7)); sunt prevăzute și reguli pentru comunicări telefonice, prin furnizarea elementelor principale din FEIS (art. 12 alin. (9)). În paralel, capitolul stabilește obligații de transparență specifice pentru intermediari și reprezentanți desemnați, inclusiv informarea despre identitate, registru și număr de înregistrare, calitatea de intermediar legat/nelegat, existența serviciilor de consiliere, onorarii, comisioane și proceduri de reclamații și soluționare extrajudiciară, precum și obligații de informare privind variația comisiunelor la cererea consumatorului și comunicarea comisionului către creditor pentru calculul DAE (art. 13 alin. (1)–(5)). Pentru a asigura o protecție efectivă, proiectul introduce obligația oferirii de explicații adecvate, adaptate circumstanțelor, care să permită consumatorului să evalueze dacă produsul propus corespunde nevoilor și situației sale financiare, cu acoperirea caracteristicilor principale, costurilor, efectelor juridice și consecințelor neplății, inclusiv în contextul serviciilor accesorii (art. 14 alin. (1)–(3)).

În aceeași ordine de idei a creditării responsabile, capitolul evidențiază evaluarea bonității ca cerință legală obligatorie înainte de încheierea contractului, stabilind ca creditorii din sectorul financiar aplică actele normative ale BNM, iar creditorii non-financiari aplică actele normative ale CNPF (art. 15 alin. (1)–(2)). Proiectul obligă creditorii să precizeze informațiile și documentele ce urmează a fi prezentate și termenul exact (art. 15 alin. (3)), introduce reevaluarea bonității înainte de majorări semnificative ale valorii totale a creditului, definind pragul de semnificație inclusiv prin depășirea a 20% din valoarea inițială sau suplimentări neprevăzute contractual (art. 15 alin. (4)–(6)), clarifică obligația consumatorului de a furniza informații corecte și rolul intermediarilor în transmiterea datelor (art. 15 alin. (7)–(8)), limitează posibilitatea creditorului de a invoca nulitatea ori de a modifica în detrimentul consumatorului dacă nu a evaluat corect bonitatea, cu excepția situațiilor de informații false furnizate cu bună știință (art. 15 alin. (9)), interzice acordarea creditului atunci când evaluarea indică un risc substanțial de neexecutare și impune informarea privind consultarea bazelor de date, cu trimitere la Legea nr. 195/2024 (art. 15 alin. (10)–(11)). În caz de respingere a cererii, consumatorul trebuie informat într-un termen determinat,

inclusiv dacă decizia a rezultat din prelucrare automatizată, iar când respingerea se bazează pe o bază de date, consumatorul este informat despre rezultatul consultării și caracteristicile bazei (art. 15 alin. (12)). Pentru completarea protecției, capitolul reglementează evaluarea bunului imobil adus în garanție, recunoscând consumatorului dreptul de a opta pentru evaluare realizată de evaluatorul creditorului sau de un evaluator independent, stabilind cerințe privind certificarea evaluatorilor, comunicarea raportului și păstrarea acestuia pe durata contractului (art. 16 alin. (1)–(4)). Tot aici, se garantează accesul nediscriminatoriu al creditorilor la birourile istoriilor de credit și registrele de publicitate pentru evaluarea bonității și monitorizarea obligațiilor pe durata contractului, extinzând acest drept și creditorilor din statele membre ale UE, cu obligația de minimizare a datelor și respectarea Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal (art. 17 alin. (1)–(3)).

Capitolul IV stabilește standardele minime de formă și conținut ale contractului de credit și consolidează drepturile consumatorului pe întreaga durată a raportului juridic, inclusiv în situații de risc specific creditelor ipotecare (valută, dobândă flotantă), în caz de modificări contractuale, restanțe, recuperare, cesiune și litigii. Intervenția legislativă urmărește ca obligațiile asumate de consumator să fie transparente, comparabile și executabile fără costuri ascunse, iar practicile creditorilor să fie limitate prin interdicții și plafoane, în special acolo unde experiența de piață demonstrează riscuri de abuz sau supraîndatorare.

Proiectul introduce un mecanism nou de protecție a consumatorului, prin posibilitatea instituirii unei interdicții voluntare privind contractarea creditelor, pe perioadă determinată sau nedeterminată, la cererea consumatorului, depusă la creditor sau la un birou al istoriilor de credit (art. 18 alin. (1)–(2)). Pentru asigurarea efectivității acestei măsuri, creditorul are obligația de a transmite cererea către biroul istoriilor de credit în termen scurt și de a informa consumatorul despre această transmitere (art. 18 alin. (3)), iar în cazul existenței unei interdicții active, creditorul este obligat să refuze încheierea contractului de credit (art. 18 alin. (4)).

Totodată, proiectul stabilește consecințe clare pentru nerespectarea acestei obligații, limitând dreptul creditorului, în asemenea cazuri, doar la restituirea sumei inițiale debursate (art. 18 alin. (5)). De asemenea, interdicția poate fi revocată la cererea consumatorului, însă cu respectarea unei perioade de reflecție de 10 zile, în care interdicția rămâne activă (art. 18 alin. (6)–(8)). În completare, proiectul interzice perceperea oricăror taxe sau comisioane pentru instituirea ori revocarea interdicției (art. 18 alin. (9)) și precizează expres că această măsură nu afectează capacitatea de exercițiu a consumatorului și nu produce efecte asupra altor acte juridice încheiate de acesta (art. 18 alin. (10)).

În materia formei și transparenței contractului, proiectul introduce cerințe explicite de lizibilitate și claritate, inclusiv dimensiunea minimă a fontului, uniformitatea acestuia și contrastul de redactare (art. 19 alin. (1)–(2)), precum și o listă de elemente obligatorii care trebuie incluse în contract, de la datele părților și durata creditului până la structura costurilor, DAE și valoarea totală plătită, graficul de rambursare și regulile de alocare a plăților, clauza penală, avertizări privind raportarea la birourile istoriilor de credit și existența căilor extrajudiciare de soluționare a litigiilor (art. 19 alin. (3)). Un element esențial reprezintă interdicția trimiterilor indirecte la condiții generale, liste de tarife sau documente externe pentru informațiile obligatorii, astfel încât datele esențiale, inclusiv serviciile fără libertate de alegere, să fie consemnate în mod explicit în contract (art. 19 alin. (4)), reducând riscul clauzelor netransparente și al costurilor neprevăzute. În vederea consolidării protecției consumatorilor și prevenirii practicilor abuzive sau netransparente, proiectul introduce, prin art. 19 alin. (5)–(7), un set de interdicții privind clauzele contractuale, însoțite de plafoane cuantificabile aplicabile costurilor și sancțiunilor financiare.

Astfel, în ceea ce privește costurile aferente încheierii și derulării contractului de credit (altele decât cele expres permise primele de asigurare, costurile aferente înregistrării sau radierii gajului asupra bunurilor imobile (ipotecă) și a costurilor aferente evaluării bunurilor imobile), proiectul stabilește un plafon zilnic de 0,005% din valoarea totală a creditului, aplicabil pentru fiecare zi de utilizare efectivă a creditului. Acest mecanism presupune că valoarea maximă admisibilă a acestor costuri pe o zi de credit, este calculată ca fiind 0,005% din valoarea totală a creditului. Proiectul permite ca aceste costuri să fie calculate zilnic, cumulate pentru o anumită perioadă și percepute/pretinse într-o singură tranșă, însă numai în măsura în care pentru fiecare zi de utilizare efectivă este respectat plafonul stabilit în raport cu zilele curse din data acordării creditului, nefiind admisă calculul unei medii aritmetice pe perioada respectivă, ceea ce exclude posibilitatea depășirii acestuia prin agregarea costurilor.

În același timp, proiectul introduce un regim diferențiat și proporțional pentru plățile calculate ce reies din aplicarea clauzelor penale sau a dobânzii de întârziere, stabilind plafoane zilnice distincte în funcție de natura și momentul apariției restanței. Pentru restanțele la achitarea ratelor de credit, quantumul zilnic al respectivelor obligații de plată impuse consumatorului nu poate depăși 0,2% din quantumul restant din valoarea totală a creditului, nefiind admisă calculul unei medii aritmetice pe perioada respectivă. În situațiile în care consumatorul se află într-o poziție de vulnerabilitate, cum ar fi pierderea locului de muncă, diminuarea semnificativă a veniturilor sau decesul acestuia ori al soțului/soției, plafonul zilnic este redus la 0,05% din quantumul restant din valoarea totală a creditului, nefiind admisă calculul unei medii aritmetice pe perioada respectivă. Ulterior declarării scadenței anticipate a creditului sau, după caz, a rezoluțiunii contractului, se instituie un plafon care permite creditorului pretinderea din ziua declarării scadenței anticipate a creditului sau, după caz, a rezoluțiunii contractului de credit, într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a restanței, nu depășește inclusiv 0,02% din valoarea totală a creditului, nefiind admisă calculul unei medii aritmetice pe perioada respectivă.

Pentru orice alte situații de încălcare a obligațiilor contractuale, se instituie un plafon de 0,02% din valoarea totală a creditului raportată la o zi de admitere a încălcării obligațiilor contractuale, nefiind admisă calculul unei medii aritmetice pe perioada respectivă. Astfel sunt prevenite situațiile de utilizare a unor clauze contractuale alternative prin care s-ar putea eluda regimul limitativ instituit de lege.

Procesul de încheiere a contractului este, de asemenea, reglementat prin obligația creditorului de a confirma recepționarea dosarului, de a solicita motivat documente suplimentare atunci când este necesar și de a informa consumatorul asupra deciziei într-un termen determinat, cu posibilitatea de extindere doar dacă lipsesc documentele solicitate (art. 20 alin. (1)), iar la semnare se asigură transmiterea către părți a exemplarului original, cu particularități pentru contractarea la distanță (art. 20 alin. (2)). Această regulă clarifică așteptările consumatorului și reduce riscul prelungirii nejustificate a examinării cererii.

Capitolul IV instituie un regim special pentru creditele în valută străină, recunoscând consumatorului dreptul de a solicita conversia într-o monedă alternativă în condițiile stabilite, cu definirea monedei alternative în funcție de moneda veniturilor/activelor sau de statul de reședință (art. 21 alin. (1)–(2)). Pentru a face dreptul efectiv, creditorul are obligația de a furniza gratuit o simulare a graficelor de plăți în ambele monede (art. 20 alin. (3)), conversia se efectuează la cursul oficial (art. 21 alin. (4)), iar termenele de ofertare și acceptare sunt determinate, excluzând acceptarea tacită (art. 21 alin. (5)–(6)). În plus, se instituie obligația avertizării periodice pe suport durabil atunci când obligațiile cresc cu peste 20% față de nivelul calculat la cursul din ziua încheierii contractului, avertizarea trebuie să includă informarea privind creșterea obligațiilor, dreptul de conversie și alte mecanisme de limitare a riscului valutar (art. 21 alin. (7)). În privința contractelor de credit cu rata dobânzii flotantă, proiectul instituie un set de cerințe cumulative de transparență și previzibilitate, menite să asigure înțelegerea clară de către consumator a mecanismului de formare și modificare a dobânzii. Astfel, rata dobânzii trebuie structurată pe baza unui indice de referință la care se poate adăuga o marjă fixă pe durata contractului, formula de calcul și condițiile/periodicitatea modificării trebuie indicate în contract, iar elementele formulei și valorile acestora trebuie afișate permanent de creditor. Aceste exigențe se aplică în mod cumulativ, în măsura în care sunt incidente raportului contractual concret, astfel încât faptul că un anumit element nu este aplicabil într-o situație particulară nu poate fi interpretat ca înlăturând obligația de respectare a celorlalte cerințe prevăzute de lege.

Pentru a elimina divergențele de practică, capitolul introduce și o regulă tehnică unitară privind calculul dobânzii lunare pe baza anului calendaristic și a numărului efectiv de zile dintre scadențe (art. 23).

În ceea ce privește DAE, capitolul stabilește calculul conform formulei matematice din anexa nr. 3 la lege și clarifică includerea în costul total a costurilor de cont și operațiuni de plată atunci când deschiderea/menținerea contului este obligatorie pentru obținerea creditului sau în condițiile oferite (art. 24 alin. (1)–(2)). Sunt stabilite ipoteze de calcul pentru durata contractuală și respectarea obligațiilor (art. 24 alin. (3)), reguli pentru situațiile în care dobânda/costurile pot varia dar nu pot fi cuantificate la momentul calculului (art. 24 alin. (4)), precum și reguli pentru creditele cu dobândă fixă inițială de cel puțin 5 ani și pentru prezentarea, cu titlu ilustrativ, a unui scenariu de creștere semnificativă a dobânzii și impactul asupra ratelor și DAE, inclusiv avertizări atunci când dobânda nu este plafonată (art. 24 alin. (5)–(7)). Această abordare crește comparabilitatea ofertelor și oferă consumatorului o înțelegere realistă a riscurilor pe durata contractului.

Capitolul IV consolidează drepturile consumatorului după încheiere, prin instituirea dreptului de revocare în termen de 14 zile calendaristice fără motiv, cu reguli de calcul al termenului și de notificare pe suport care confirmă recepția (art. 25 alin. (1)–(3)). Proiectul limitează costurile revocării la dobânda aferentă termenului de utilizare a creditului, interzicând alte compensații, cu excepția unor costuri strict determinate legate de înregistrarea gajului și evaluarea bunului (art. 25 alin. (3) lit. b)), și extinde aplicarea corespunzătoare la contractele încheiate la distanță sau în afara spațiilor comerciale (art. 25 alin. (4)). În mod similar, se recunoaște dreptul de rambursare anticipată totală sau parțială în orice moment, cu reducerea costului total aferent perioadei rămase (art. 26 alin. (1)), iar compensația creditorului este permisă doar în perioade de dobândă fixă și este plafonată procentual, fără a depăși dobânda care ar fi fost achitată până la termen (art. 26 alin. (2)–(3)), fiind exclusă în situații expres prevăzute (art. 26 alin. (4)). Proiectul conferă consumatorului opțiuni în caz de rambursare parțială, între reducerea perioadei de creditare sau reducerea ratei de plată (art. 26 alin. (5)), și obligă creditorul să furnizeze prompt, pe suport durabil, informații privind opțiunile și cuantificarea costului (art. 26 alin. (6)), inclusiv o reglementare privind contractele de asigurare atașate (art. 26 alin. (7)).

Pentru derularea contractului, proiectul impune informarea prealabilă a consumatorului despre modificarea dobânzii cu cel puțin 7 zile înainte de intrarea în vigoare, cu indicarea ratelor actualizate și a eventualelor modificări ale numărului/frecvenței ratelor (art. 27 alin. (1)–(2)), permițând informarea periodică doar în condiții strict delimitate atunci când modificarea rezultă din indicele de referință și consumatorul este informat personal (art. 27 alin. (3)), iar pentru mecanisme de licitație se prevăd reguli speciale de informare (art. 27 alin. (4)). Modificarea clauzelor contractuale la propunerea creditorului este supusă unor garanții procedurale: notificare prealabilă cu proiect de act adițional și informații privind drepturile consumatorului, termen de opțiune, interdicția acceptării tacite prin tăcere, precum și interdicția penalizării sau declarării scadenței în cazul refuzului consumatorului (art. 28 alin. (1), (3)–(4)). Acceptarea tacită este permisă doar atunci când modificările sunt impuse prin lege și doar în limita strictă a acestora, orice alte completări fiind nule de drept (art. 28 alin. (2)), iar creditorul poate elimina unilateral clauze abuzive/ilegale constatate de autoritate sau instanță doar cu compensarea prejudiciului și notificare prealabilă (art. 28 alin. (5)).

În materie de restanțe și dificultăți financiare, capitolul introduce obligația creditorilor de a avea politici și proceduri pentru a depune eforturi de restructurare rezonabilă înainte de executare silită (art. 29 alin. (1)), definind un spectru de măsuri de restructurare, inclusiv prelungirea duratei, amânări, reducerea dobânzii, perioadă fără plăți, plăți parțiale, conversie valutară sau casare parțială (art. 29 alin. (2)). Creditorul trebuie să informeze consumatorul din prima zi a restanței și apoi periodic (la fiecare 10 zile consecutive) despre sumele restante și consecințe, până la executarea obligațiilor sau până la aplicarea altor măsuri prevăzute de lege (art. 29 alin. (3)). Penalitățile sunt plafonate și diferențiate, cu un plafon general și un plafon redus pentru situații speciale de vulnerabilitate (șomaj/pierdere semnificativă de venit sau deces), cu limitări temporale (art. 29 alin. (5)–(8)), iar consumatorul poate solicita restructurare chiar și înainte de apariția restanțelor (art. 29 alin. (8)).

În vederea reglementării echilibrate a procedurii de declarare a scadenței anticipate și de recuperare a creanțelor, proiectul stabilește prin art. 30 un cadru juridic clar, care limitează atât momentul intervenției creditorului, cât și cuantumul costurilor aplicabile după declararea scadenței anticipate creditului, prevenind acumularea excesivă a obligațiilor de plată în sarcina consumatorului. Astfel, declararea scadenței anticipate, rezoluțiunea contractului sau cesiunea creanței sunt permise doar în condițiile existenței unor restanțe care depășesc 90 de zile, ceea ce reflectă principiul proporționalității și oferă consumatorului un interval rezonabil pentru remedierea situației de neplată.

Un element central al reglementării îl constituie plafonarea costurilor aplicabile după declararea scadenței anticipate. În completare, proiectul introduce o limitare temporală a aplicării acestor costuri, stabilind că, în cazul în care creditorul nu inițiază procedurile de executare silită sau acțiunile judiciare în termen de 180 de zile de la declararea scadenței anticipate, acesta pierde dreptul de a continua aplicarea clauzei penale. Această soluție descurajează tergiversarea procedurilor de recuperare și utilizarea penalităților ca mecanism de acumulare a datoriei în detrimentul consumatorului.

Totodată, este instituit un termen minim de 90 de zile între declararea scadenței anticipate, rezoluțiunea contractului după caz și inițierea executării silite sau a acțiunilor judiciare, ceea ce oferă consumatorului posibilitatea de a identifica soluții alternative, inclusiv valorificarea voluntară a bunului imobil ipotecat. În acest sens, proiectul oferă dreptul consumatorului de a solicita vânzarea bunului direct, într-un termen de cel puțin 3 luni. Această soluție contribuie la maximizarea prețului cu care bunul imobil va fi vândut

și la reducerea pierderilor pentru consumator, evitând, în măsura posibilului, procedurile de executare silită.

În același timp, proiectul stabilește reguli de conduită pentru creditor în procesul de recuperare a creanțelor, interzicând orice forme de hărțuire, presiune sau practici agresive, precum și contactarea consumatorului în condiții care afectează viața privată sau demnitatea acestuia. Prin aceste măsuri, se urmărește asigurarea unui echilibru între dreptul creditorului de a-și recupera creanța și necesitatea protejării consumatorului împotriva unor practici abuzive.

Pentru a asigura remedii efective, proiectul întărește soluționarea extrajudiciară a litigiilor, obligând creditorii și intermediarii să recepționeze și să înregistreze reclamațiile și să răspundă în condițiile legii speciale privind CNPF, precum și să participe la procedurile de soluționare alternativă inițiate de consumatori (art. 31 alin. (1)–(2)). În cazul cesiunii, consumatorul este protejat prin dreptul de a opune cesionarului toate mijloacele de apărare pe care le-ar fi putut invoca împotriva creditorului inițial, inclusiv compensarea, și prin obligații de notificare într-un termen determinat, cu cerințe de formă și conținut minim al notificării (datele cesionarului/cedentului, data cesiunii, suma și documentele justificative, conturile de plată) (art. 32 alin. (1)–(4)). În ansamblu, Capitolul IV introduce un cadru contractual predictibil și preventiv, care combină transparența, limitarea costurilor, mecanismele de gestionare a riscului și garanțiile procedurale pentru a reduce atât supraîndatorarea, cât și litigiile în domeniul creditelor ipotecare destinate consumatorilor.

Capitolul V introduce un regim juridic distinct serviciile de consiliere, prin stabilirea expresă a subiecților care pot presta asemenea servicii și a condițiilor în care acestea pot fi oferite consumatorilor. Astfel, serviciile de consiliere pot fi prestate exclusiv de către creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați ai acestora, cu condiția înregistrării lor în conformitate cu dispozițiile legii (art. 33 alin. (1)). În același timp, pentru a evita inducerea în eroare a consumatorilor, proiectul interzice utilizarea termenilor „consiliere”, „consilier”, la orice formă gramaticală, precum și a unor cuvinte similare, în denumirea entităților, în materialele de marketing sau în publicitate, de către creditorii, intermediarii de credite ori reprezentanții desemnați care nu oferă în mod efectiv servicii de consiliere în condițiile prevăzute de lege (art. 33 alin. (2)). Prin această soluție se urmărește delimitarea între simpla promovare ori intermediere a produselor de credit și activitatea de consiliere propriu-zisă, care presupune formularea unor recomandări adaptate la situația a consumatorului.

Totodată, proiectul introduce reguli speciale pentru utilizarea noțiunii de „consiliere independentă”, astfel încât această calificare să poată fi folosită numai în condiții stricte și verificabile. Mai exact, creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați pot prezenta serviciile respective ca fiind „consiliere independentă” numai dacă analizează un număr suficient de mare de produse de credit disponibile pe piață, respectiv cel puțin un produs existent în oferta a cel puțin 10 creditori, și recomandă cel puțin 3 produse de credit adecvate nevoilor, situației financiare și personale ale consumatorului (art. 33 alin. (3) lit. a)). În plus, în cazul intermediarilor de credite sau al reprezentanților desemnați, această denumire poate fi utilizată doar dacă aceștia nu sunt remunerați de unul sau mai mulți creditori pentru serviciile de consiliere, cu excepția situației în care creditorii analizați reprezintă cel puțin majoritatea simplă a pieței (art. 33 alin. (3) lit. b)). Această reglementare urmărește să asigure că noțiunea de „independentă” nu este utilizată în scop comercial în lipsa unei analize suficient de largi și a unor garanții minime de imparțialitate.

Proiectul stabilește și obligații clare de informare a consumatorului înainte de prestarea serviciilor de consiliere. Astfel, creditorul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat trebuie să informeze consumatorul, în contextul unei eventuale tranzacții privind încheierea unui contract de credit, dacă prestează sau poate presta servicii de consiliere (art. 33 alin. (4)). Înainte de încheierea contractului de furnizare a serviciilor de consiliere, aceștia trebuie să pună la dispoziția consumatorului, pe suport de hârtie sau, la solicitarea acestuia, pe alt suport durabil, informații referitoare la baza pe care se va întemeia recomandarea, respectiv dacă aceasta se va fundamenta doar pe propria gamă de produse sau pe o gamă largă de produse disponibile pe piață, precum și informații privind costul datorat pentru furnizarea serviciului ori, dacă suma nu poate fi determinată de la început, metoda de calcul a acestuia (art. 33 alin. (5)). Proiectul permite ca aceste informații să fie oferite și sub forma unor informații precontractuale suplimentare, în conformitate cu regimul general aplicabil informării precontractuale (art. 33 alin. (6)). Prin această soluție, consumatorul este pus în situația de a cunoaște dinainte atât caracterul recomandării, cât și eventualul cost al serviciului, înainte de a se obliga contractual.

În ceea ce privește conținutul activității de consiliere, proiectul stabilește un set de obligații care urmăresc ca recomandarea să fie efectiv adaptată nevoilor consumatorului și să nu se reducă la o simplă prezentare a produselor disponibile. Astfel, creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați trebuie să obțină informațiile necesare privind situația personală și financiară a consumatorului, preferințele și obiectivele acestuia, iar analiza trebuie să se bazeze pe informații actualizate și pe ipoteze rezonabile privind riscurile pentru situația consumatorului pe durata contractului de credit propus (art. 33 alin. (7) lit. a)). În funcție de categoria din care fac parte, entitățile care oferă consiliere trebuie să analizeze un număr suficient de produse de credit și să formuleze recomandări adecvate: creditorii, intermediarii legați și reprezentanții desemnați ai acestora analizează un număr suficient de contracte de credit din propria gamă de produse și recomandă produsul sau produsele adecvate din această gamă (art. 33 alin. (7) lit. b)), iar intermediarii nelegați și reprezentanții desemnați ai acestora analizează un număr suficient de contracte de credit disponibile pe piață și recomandă unul sau mai multe produse adecvate nevoilor, situației financiare și circumstanțelor personale ale consumatorului (art. 33 alin. (7) lit. c)). În toate cazurile, aceștia trebuie să acționeze în interesul consumatorului, prin raportare la nevoile și circumstanțele acestuia, și să formuleze recomandările în baza analizei prevăzute de lege (art. 33 alin. (7) lit. d)). Totodată, recomandările formulate trebuie oferite consumatorului pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, în funcție de solicitarea acestuia, într-un termen de până la 5 zile de la data solicitării (art. 33 alin. (7) lit. e)).

Capitolul VI instituie mecanismele administrative și de transparență, prin condiționarea desfășurării activităților de intermediere și consiliere, respectiv de acordare a creditelor de către creditorii non-financiar, de existența unei înregistrări prealabile în registre publice gestionate de autoritatea de supraveghere. Soluția este orientată spre disciplinarea pieței și crearea unei trasabilități a actorilor implicați, astfel încât consumatorii să poată verifica statutul acestora, iar Comisia Națională a Pieței Financiare să poată exercita supravegherea și, după caz, să aplice măsuri de remediere și sancțiuni.

În privința intermediarilor de credite, proiectul stabilește că persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător pot presta intermediere sau servicii de consiliere numai după înregistrarea în Registrul intermediarilor de credite gestionat de Comisia Națională a Pieței Financiare (art. 34 alin. (1)). Înregistrarea este condiționată de îndeplinirea cumulativă a cerințelor de integritate, capacitate profesională și acoperire a riscurilor, inclusiv existența sediului în Republica Moldova, deținerea unei asigurări de răspundere civilă profesională sau a unei garanții comparabile pentru riscurile de neglijență profesională, interdicția de a desfășura simultan activitate de creditare față de consumatori, lipsa antecedentelor sau a riscurilor reputaționale majore la nivelul beneficiarilor efectivi și administratorilor, precum și cerințe de studii/experiență și de competență conform anexei privind standardele profesionale (art. 34 alin. (2) lit. a)–f)). Proiectul detaliază și pragurile minime ale asigurării/garanției, atât per solicitare, cât și anual, cu regulă de conversie în moneda națională la cursul oficial (art. 34 alin. (3)), iar pentru intermediarii legați se permite substituirea asigurării printr-o scrisoare de garanție din partea creditorului în numele căruia acționează (art. 34 alin. (4)). Totodată, se consacră caracterul dinamic al conformării, prin obligația intermediarului de a respecta permanent condițiile de înregistrare și de a notifica orice modificare relevantă într-un termen scurt, cu actualizarea registrului într-un termen determinat, registrul fiind public și accesibil pe site-ul autorității (art. 34 alin. (7)–(9)). Prin această soluție, proiectul introduce o noutate instituțională majoră pentru piață: o evidență publică completă și actualizată a intermediarilor, cu informații minime obligatorii privind identificarea, sediile, administratorii, statutul de intermediar legat/nelegat, activitatea transfrontalieră și eventualele radieri și motivele acestora (art. 34 alin. (6)).

Un regim particular este prevăzut pentru intermediarii legați de un singur creditor, unde înregistrarea poate fi efectuată prin procedura realizată de creditor, iar creditorul își asumă răspunderea civilă, administrativă și contravențională pentru acțiunile sau omisiunile intermediarului legat, având și obligația de monitorizare, inclusiv în ceea ce privește menținerea nivelului de competențe al personalului (art. 35 alin. (1)–(3)). Radierea intermediarilor este reglementată prin cazuri, care includ cererea intermediarului, neîndeplinirea condițiilor pe o perioadă îndelungată, neexecutarea prescripțiilor repetate de remediere sau înregistrarea pe baza unor informații false ori mijloace ilegale, iar pentru intermediarii activi transfrontalier se prevede notificarea autorităților din statele membre gazdă (art. 36 alin. (1)–(2)). Proiectul reglementează și libertatea de stabilire și libertatea de a presta servicii, instituind proceduri și termene clare de notificare și comunicare între autorități, inclusiv momentul de la care intermediarul își poate începe activitatea în alt stat membru și regimul de recunoaștere/înregistrare pentru intermediarii din state membre care intră pe piața națională, în baza notificării autorității competente din statul de origine (art. 37 alin. (1)–(5)). În plus,

se introduce o interdicție de conformare transfrontalieră, prin care intermediarii nu pot presta servicii legate de credite oferite de creditorii non-financiari în state membre unde acești creditorii au interdicție de a desfășura activitate de creditare, prevenind eludarea regulilor din statul gazdă (art. 37 alin. (6)).

În ceea ce privește reprezentanții desemnați, proiectul permite intermediarilor să numească astfel de reprezentanți, însă instituie o răspundere: intermediarul poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională pentru acțiunile/omisiunile reprezentantului desemnat, acoperite inclusiv de garanția intermediarului, iar în situația în care reprezentantul desemnat acționează în baza unui contract cu un intermediar legat, răspunderea se extinde la creditorul în numele căruia acționează intermediarul legat (art. 38 alin. (1)–(3)). Totodată, intermediarul trebuie să asigure menținerea permanentă a cerințelor profesionale de către reprezentanți (art. 38 alin. (4)), iar autoritatea de supraveghere gestionează un registru public distinct al reprezentanților desemnați, cu reguli privind înscrierea, actualizarea și publicitatea, inclusiv termene scurte de notificare a modificărilor (art. 38 alin. (5)–(8)). Prin acest mecanism, proiectul consolidează protecția consumatorului, deoarece acesta poate identifica calitatea persoanei cu care interacționează și entitatea responsabilă pentru activitatea acesteia.

În raport cu creditorii non-financiari, proiectul introduce un regim de acces pe piață bazat pe înregistrare obligatorie în Registrul creditorilor non-financiari gestionat de CNPF, condiționând dreptul de acordare a creditelor de îndeplinirea cerințelor de sediu, integritate și capacitate profesională, inclusiv cerințe privind studiile/experiența administratorilor și competența personalului care prezintă oferte și încheie contracte, precum și existența unui contract de schimb informațional cu cel puțin un birou al istoriilor de credit, pentru a asigura formarea și utilizarea istoriei de credit (art. 39 alin. (1)–(2)). Registrul este public și include informații de identificare și administrare, precum și radierea și motivele acestora, iar creditorii non-financiari au obligația de a menține permanent condițiile de înregistrare și de a notifica schimbările relevante, cu actualizarea registrului într-un termen determinat (art. 39 alin. (4)–(7)). Radieră din registru este reglementată prin cazuri similare cu cele aplicabile intermediarilor, inclusiv cererea creditorului, neîndeplinirea condițiilor pe termen mai îndelungat, neexecutarea prescripțiilor repetate de remediere sau înregistrarea realizată pe baza unor informații false ori mijloace ilegale (art. 40 lit. a)–d)). În ansamblu, Capitolul VI introduce infrastructura juridică și administrativă necesară pentru supravegherea efectivă a pieței, creând un sistem de registre publice și reguli de responsabilitate care reduc riscul de activitate neautorizată, sporesc transparența și întăresc mecanismele de protecție a consumatorului.

Capitolul VII introduce componenta de educație financiară ca instrument complementar mecanismelor juridice de protecție a consumatorului, recunoscând că transparența contractuală și regulile de conduită nu sunt suficiente în absența unei minime capacități a consumatorilor de a înțelege riscurile și implicațiile unui credit ipotecar pe termen lung. Proiectul stabilește că educația financiară trebuie să vizeze, cel puțin, practicile responsabile de împrumut și gestionarea datoriilor, cu accent pe contractele de credit garantate cu ipotecă, iar acțiunile de informare trebuie să ofere orientări clare privind procesul de acordare a creditului, în special pentru consumatorii care contractează pentru prima dată un astfel de produs (art. 41 alin. (1)).

Pentru realizarea acestui obiectiv, proiectul distribuie responsabilități către un spectru larg de actori, incluzând autoritățile publice, creditorii, intermediarii de credite, organizațiile necomerciale, asociațiile patronale și alte entități, tocmai pentru a asigura acoperire și continuitate a acțiunilor de informare (art. 41 alin. (1)). În același timp, creditorii sunt obligați să organizeze cel puțin anual activități de informare și educare a consumatorilor, fie individual, fie prin intermediul asociațiilor patronale sau al organizațiilor necomerciale, ceea ce creează o periodicitate minimă și un standard de implicare în domeniu (art. 41 alin. (2)). Rolul autorității de supraveghere este consolidat prin obligația Comisiei Naționale de a desfășura acțiuni de vizibilitate și informare, inclusiv campanii și publicarea de materiale informative pe site-ul instituției, contribuind la accesul publicului la informații neutre și verificabile (art. 41 alin. (3)).

Un element de noutate important, cu rol de protecție a consumatorului împotriva manipulării comerciale, constă în interdicția creditorilor și intermediarilor de a organiza evenimente ori de a publica materiale sub denumirea de „campanii de educație financiară” atunci când acestea au, în realitate, scopul direct de a promova sau stimula contractarea produselor ori serviciilor financiare oferite de aceștia (art. 41 alin. (4)). Prin această regulă, proiectul separă educația financiară autentică de marketing și reduce riscul ca informațiile „educaționale” să devină un canal de publicitate mascată, asigurând că obiectivul educației rămâne orientarea consumatorului și creșterea capacității acestuia de a lua decizii informate.

Capitolul VIII stabilește arhitectura instituțională și mecanismele de aplicare efectivă a legii, combinând supravegherea, cooperarea transfrontalieră, caracterul imperativ al normelor, precum și regimul sancțiunilor și a măsurilor de remediere.

Proiectul desemnează Comisia Națională a Pieței Financiare drept autoritate publică competentă pentru supravegherea aplicării legii (art. 42 alin. (1)), stabilind totodată o delimitare funcțională cu Banca Națională a Moldovei în materia evaluării bonității de către băncile, organizațiile de creditare nebancară și asociațiile de economii și împrumut, supraveghere care revine BNM pentru respectarea art. 15 alin. (1) (art. 42 alin. (2)). Pentru o aplicare coerentă, proiectul prevede cooperarea CNPF–BNM, inclusiv cu Autoritatea Bancară Europeană.

În ceea ce privește supravegherea creditorilor, proiectul instituie un mecanism de notificare anterior plasării sau în decurs de 30 zile de la lansare a produselor destinate consumatorilor.

Notificarea nu limitează dreptul de intervenție al CNPF dacă ulterior se constată încălcări în contractele încheiate (art. 43 alin. (2)), iar creditorii trebuie să poată face dovada respectării cerințelor de informare prevăzute de lege (art. 43 alin. (3)) și să prezinte rapoarte specifice în forma și periodicitatea stabilite prin actele normative ale autorității (art. 43 alin. (4)).

Supravegherea intermediarilor și a reprezentanților desemnați este reglementată în mod diferențiat. Activitatea reprezentanților desemnați este supravegheată indirect, prin intermediarul de credit cu care au contract (art. 44 alin. (1)). Pentru intermediarii care activează în Republica Moldova în baza notificării de la autoritatea din statul membru de origine, CNPF supraveghează conduita în activitatea de creditare (art. 4 alin. (1)), transparența și informarea precontractuală și contractuală, inclusiv articolele privind publicitatea, informațiile standard și obligațiile de explicare, cerințele de bonitate aplicabile în partea relevantă, calculul DAE și serviciile de consiliere, precum și cerințele minime de competență a personalului și exercitarea drepturilor consumatorului (art. 44 alin. (2) lit. a)–d)). Atunci când sunt aplicate măsuri administrative intermediarilor cu activitate transfrontalieră, CNPF are obligația de informare a autorității din statul membru de origine (art. 44 alin. (3)), iar în caz de neexecutare repetată a prescripțiilor și a măsurilor de remediere, poate interzice activitatea în Republica Moldova prin radierea din registru, cu notificarea autorității din statul de origine și a Comisiei Europene (art. 44 alin. (4)). Proiectul prevede și un mecanism pentru situațiile în care statul de origine nu ia măsuri sau măsurile sunt insuficiente, permițând CNPF să adopte măsuri de protecție, inclusiv împiedicarea inițierii de noi operațiuni, după informarea autorităților relevante și cu posibilitatea sesizării Autorității Bancare Europene pentru asistență în soluționarea divergențelor (art. 44 alin. (5)–(7)). În paralel, se menține cerința ca actorii supravegheați să poată demonstra respectarea obligațiilor de informare și să raporteze periodic în forma stabilită de autoritate (art. 44 alin. (8)–(9)).

CNPF este desemnată ca punct de contact pentru cooperarea internațională, având obligația de a schimba informații și de a asigura protecția datelor în cadrul investigațiilor financiare. Proiectul limitează refuzul cooperării doar la cazuri excepționale (precum suveranitatea statului sau cauze aflate pe rol), impunând o motivare riguroasă și transparență prin publicarea listei autorităților partenere, eventualele blocaje sau întârzieri în cooperare pot fi soluționate prin intervenția Autorității Bancare Europene (ABE).

Regimul sancțiunilor și al măsurilor de remediere este configurat astfel încât să asigure un mecanism eficient, proporțional și disuasiv de aplicare a legii. Încălcarea prevederilor legii atrage, după caz, răspunderea administrativă a creditorilor, a persoanelor cu funcție de răspundere și, după caz, a intermediarilor de credite sau a persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul acestora, precum și alte forme de răspundere prevăzute de legislația în vigoare (art. 48 alin. (1)). Comisia Națională a Pieței Financiare este investită cu competența de a aplica sancțiuni sub formă de avertisment, amendă și măsuri de remediere, inclusiv cumulativ, în funcție de gravitatea încălcării și de consecințele produse asupra consumatorilor (art. 48 alin. (2)–(5)). Avertismentul este aplicabil pentru prima abatere care nu a generat prejudicii, în timp ce în cazul încălcărilor repetate, săvârșite în termenul de prescripție, se instituie inclusiv răspunderea administratorului (art. 48 alin. (3) și (6)). Totodată, sancțiunile trebuie să respecte principiile eficienței, proporționalității și caracterului disuasiv (art. 48 alin. (7)).

Regimul prescripției este reglementat în mod expres, fiind stabilit un termen general de 36 de luni, care curge de la data săvârșirii încălcării, cu calcul distinct pentru fiecare faptă, inclusiv în cazul repetării acestora (art. 49 alin. (1)–(4)).

Proiectul stabilește, de asemenea, o tipologie a încălcărilor și intervale diferențiate de sancționare, în funcție de gravitatea obligațiilor legale încălcate. Astfel, anumite încălcări sunt sancționate exclusiv cu avertisment, în timp ce pentru alte categorii de obligații, inclusiv cele esențiale privind informarea,

transparența, evaluarea bonității sau respectarea drepturilor contractuale ale consumatorilor, sunt prevăzute amenzi cuprinse între 10 000 lei și 80 000 lei (art. 50). Individualizarea sancțiunilor se realizează în funcție de criterii precum gravitatea și durata faptei, prejudiciile cauzate, gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere, antecedentele contravenționale și eventualele consecințe sistemice, ceea ce permite aplicarea unor măsuri proporționale și motivate. Prin urmare, sancțiunile sunt calibrate gradual, în raport cu natura încălcării, gravitatea efectelor produse și conduita entității supravegheate, astfel încât să nu depășească ceea ce este necesar pentru asigurarea conformării cu legea și protejarea efectivă a consumatorilor.

În completare, proiectul conferă Comisiei Naționale a Pieței Financiare un set extins de instrumente executorii, orientate spre restabilirea legalității și repararea efectelor încălcărilor. Astfel, autoritatea poate dispune încetarea încălcărilor, aducerea activității și a contractelor în conformitate cu legea, suspendarea ofertelor sau a activității, precum și restabilirea situației anterioare, inclusiv prin restituirea sumelor percepute fără temei legal. Un element de noutate îl constituie posibilitatea dispunerii restituirii în cuantum dublu a sumelor încasate ilegal în cazul încălcării unor prevederi esențiale privind costurile și penalitățile (art. 4 alin. (6) și (9), art. 19 alin. (5), art. 29 alin. (5)–(7), art. 30 alin. (2)), aplicabilă atât pe durata contractului, cât și pe o perioadă de până la 3 ani după încetarea acestuia (art. 52 alin. (3)). Totodată, creditorului i se permite să corecteze situațiile de neconformitate prin reducerea obligațiilor pecuniare ale consumatorului, în condițiile legii, însă fără a afecta procedurile de control deja inițiate de autoritatea de supraveghere (art. 51 alin. (4)–(5)).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului de lege, au fost analizate două opțiuni alternative, însă niciuna nu a putut fi reținută ca soluție viabilă.

Prima opțiune a vizat menținerea cadrului normativ actual. Această opțiune ar presupune aplicarea în continuare a cadrului general (protecția consumatorilor + norme civile + reglementări sectoriale). În condițiile creșterii volumelor de creditare ipotecară și a intensificării riscurilor de piață (inclusiv evoluții ale prețurilor imobiliare), cadrul normativ actual nu asigură un cadru suficient de standardizat pentru informare (FEIS), publicitate, dobândă flotantă, risc valutar, consiliere și gestionarea timpurie a restanțelor.

A doua opțiune a vizat completări punctuale în legislația existentă, fără o reglementare exhaustivă. Riscul acestei opțiuni este fragmentarea normativă și menținerea lacunelor exact în zonele care necesită standardizare și mecanisme operaționale (FEIS, perioadă de reflecție, consiliere, registru intermediari, reguli detaliate pentru dobândă flotantă/indice, conversie valutară, restructurare/restanțe).

A treia opțiune a vizat adoptarea unei legi speciale dedicate creditelor pentru bunuri imobile rezidențiale.

Soluția adoptării unei legi speciale este justificată prin necesitatea unui cadru complet, coerent și ușor de aplicat, care: introduce instrumente standardizate de informare (FEIS, exemplu reprezentativ în publicitate), întărește cerințele de conduită/competență și regimul intermediarilor, reglementează riscurile specifice (dobândă flotantă/indice de referință, risc valutar și conversie), și instituie reguli de prevenire și gestionare timpurie a dificultăților de plată (restructurare, penalități plafonate, scadență anticipată după 90 zile).

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de lege nu implică reforme structurale sau instituționale în cadrul autorităților publice. Atribuțiile de supraveghere a respectării cerințelor de protecție a consumatorilor vor fi exercitate de CNPF prin structurile deja existente, fără a crea autorități noi sau competențe care ar necesita reorganizări instituționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul de lege nu necesită alocări financiare din bugetul de stat. Implementarea se va realiza în limitele resurselor operaționale existente ale autorității competente, prin ajustări interne (proceduri, ghiduri, instruirii punctuale), fără investiții publice în infrastructuri sau sisteme informatice noi. În consecință, nu sunt previzionate costuri bugetare suplimentare pe ani bugetari.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Conform art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

Totodată, având în vedere practica operațională a sectorului bancar, conformarea cu dispozițiile legii privind conturile de plăți se va realiza, în principal, prin ajustarea proceselor existente, mai degrabă decât prin crearea unor noi.

4.4. Impactul social

Proiectul are un impact social preponderent pozitiv, deoarece consolidează protecția consumatorilor pe o piață aflată în expansiune, unde riscurile sunt amplificate de termenul lung și de miza socială a locuinței.

Banca Națională a Moldovei indică pentru 30.09.2025 o creștere a soldului creditelor pentru procurarea/construcția imobilului (24 392,3 mil. MDL), cu +59,9% față de perioada similară a anului 2024 și pondere de 24,6% în portofoliul bancar; creditele ipotecare noi în valută au reprezentat 3,5% din fluxul creditelor imobiliare noi.

Efecte pe termen scurt:

✓ creșterea disciplinei de creditare (informare standardizată, avertizări) și a calității evaluării bonității poate reduce accesul pentru consumatorii cu profil de risc ridicat, dar cu un rol de prevenire a supraîndatorării.

Efecte pe termen mediu și lung:

✓ reducerea riscului de supraîndatorare și a pierderii locuinței, prin reguli de informare și conduită mai clare și prin gestionarea timpurie a dificultăților de plată (restructurare, soluții proporționale).

✓ creșterea încrederii în piața creditului ipotecar și diminuarea litigiilor consumator–creditor, cu efecte pozitive asupra stabilității sociale și financiare.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul de lege nu generează un impact suplimentar semnificativ asupra protecției datelor cu caracter personal, întrucât operațiunile de prelucrare aferente activităților de creditare, evaluării bonității, recuperării creanțelor sau supravegherii prudențiale există deja în practica creditorilor și sunt reglementate prin legislația națională de protecție a datelor. Noile prevederi nu introduc categorii noi de date personale și nu extind scopurile de prelucrare, ci doar consolidează obligațiile de transparență și responsabilitate ale creditorilor și intermediarilor, inclusiv prin standarde mai clare de informare, conduită profesională și supraveghere exercitată de CNPF. Prin urmare, impactul asupra datelor personale este limitat și se manifestă în principal prin îmbunătățirea conformității cu normele de protecție a datelor și reducerea riscurilor de prelucrare abuzivă.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul are un impact social pozitiv prin întărirea tratamentului echitabil în accesarea produselor de credit ipotecar de către consumatori, întrucât standardizează cerințele de informare și conduită și reduce spațiul pentru practici arbitrare. Nu sunt instituite reguli care să diferențieze consumatorii pe criterii de gen; eventualele diferențieri de condiții rămân permise doar în baza unor criterii obiective de risc (bonitate), aplicabile uniform.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de lege privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale asigură transpunerea prevederilor Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (CELEX:32014L0017), acesta reprezentând un exercițiu de transpunere primară.

Directiva 2014/17/UE are scopul să stabilească un cadru juridic special pentru contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, inclusiv pentru activitatea creditorilor și a intermediarilor de credit imobiliar. Ea urmărește să asigure un nivel înalt de protecție a consumatorilor prin reguli de informare, consiliere, evaluare a bonității și gestionare a riscurilor asociate creditelor pe termen lung garantate cu ipotecă.

În acest sens, a fost elaborat tabelul de concordanță, în care se analizează comparativ gradul de transpunere a directivei prenotate cu legislația națională.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Prin aceste măsuri, proiectul nu doar transpune formal cerințele Directivei 2014/17/UE, ci asigură infrastructura juridică internă (competențe, registre, proceduri, cooperare, date, sancțiuni) indispensabilă pentru aplicarea coerentă și previzibilă a standardelor UE în materia creditării ipotecare/rezidențiale
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor și portalul particip.gov.md, potrivit legislației aplicabile, fiind disponibil la link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiect-de-lege-privind-contractele-de-credit-oferite-consumatorilor-pentru-bunuri-imobile-rezidenti/16374 .
În conformitate cu art. 32 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege va fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate și va fi supus consultărilor publice, iar în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi plasat pe pagina web oficială a CNPF, Ministerului Finanțelor și portalul particip.gov.md .
7. Concluziile expertizelor
Potrivit art. 34 alin.(1), art. 35-37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale urmează a fi remis Centrului de Armonizare a Legislației, Centrului Național Anticorupție și Ministerului Justiției pentru a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE, expertizei anticorupție și, respectiv, expertizei juridice.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul presupune corelarea cadrului normativ existent prin modificarea unor acte normative conexe, necesare pentru reglementarea, evidența, supravegherea și sancționarea activităților creditorilor non-financiari și ale intermediarilor de credite în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale.
În acest sens, urmează a fi modificate următoarele acte normative:
Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare, în vederea includerii creditorilor non-financiari și a intermediarilor de credite în categoria participanților profesioniști la piața financiară nebanară, precum și pentru stabilirea plăților datorate autorității de supraveghere;
Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, prin completarea art. 290 ¹ , în scopul instituirii răspunderii contravenționale pentru practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebanară fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege;
Proiectul nu implică abrogarea unor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
În vederea punerii în aplicare a noii legi privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, CNPF va elabora și aproba actele normative subordonate necesare, inclusiv regulamentele privind condițiile de înregistrare, activitate și supraveghere a intermediarilor de credit și a reprezentanților desemnați. Totodată, CNPF va institui și menține un Registru al intermediarilor de credite, reprezentanților desemnați și creditorilor non-financiari, accesibil publicului în format electronic pe pagina web oficială.

Ministru

Adrian GAVRILIȚĂ

Tabelul comparativ
la proiectul de Lege privind contractele de credit oferite
consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
1	2	3
I. Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126BIS)		
Art.4. (2) Participanți profesioniști la piața financiară nebancară, denumiți în continuare participanți profesioniști, sunt persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital, fondurile de pensii facultative și administratorii acestora, precum și furnizorii de servicii de finanțare participativă.	1. Articolul 4 alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Participanți profesioniști la piața financiară nebancară, denumiți în continuare participanți profesioniști, sunt: a) persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital; b) fondurile de pensii facultative și administratorii acestora; c) furnizorii de servicii de finanțare participativă; d) creditori non-financieri în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale; e) intermediari de credite în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale.”;	Art 4. (2) Participanți profesioniști la piața financiară nebancară, denumiți în continuare participanți profesioniști, sunt: a) persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital; b) fondurile de pensii facultative și administratorii acestora; c) furnizorii de servicii de finanțare participativă; d) creditori non-financieri în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale; e) intermediari de credite în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale.
Art.6. – (1) Comisia Națională se finanțează integral din: h) plăți achitate cu periodicitatea stabilită de Comisia Națională, și anume: – plățile organismelor de plasament colectiv, achitate de către administratorii acestora, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete;	2. La articolul 6 alineatul (1), litera h) se completează cu liniuțe noi cu următorul cuprins: „– plățile creditorilor non-financieri, în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului	Art.6. – (1) Comisia Națională se finanțează integral din: h) plăți achitate cu periodicitatea stabilită de Comisia Națională, și anume: – plățile organismelor de plasament colectiv, achitate de către administratorii acestora, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete;

plățile societăților de asigurare, în mărime de până la 0,3 la sută din primele brute anuale subscrise pe categoria de asigurări generale; – plățile intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea comisioanelor; – plățile societăților de investiții, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea anuală a venitului din prestarea serviciilor; – plățile fondurilor de pensii facultative, achitate de administratorii acestora, în mărime de până la 0,5 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete; – plățile operatorilor de piață sau ale societăților de investiții care dețin licență de categoria C și exploatează sistemul multilateral de tranzacționare, ale societăților de registru, consultanților de investiții, în mărime de până la 1 la sută din valoarea anuală a veniturilor înregistrate; – plățile organizațiilor de creditare nebanară, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebanare și leasingului financiar înregistrat, acordate consumatorilor persoane fizice; – plățile băncilor, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor acordate consumatorilor persoane fizice; plățile prestatorilor de servicii de plată, specificați la art.5 alin.(1) lit.b)-d) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, ale unităților de schimb valutar, specificate la art.41 alin.(2) lit.b) și c) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, în mărime de până la 0,1 la sută din	împrumuturilor acordate consumatorilor persoane fizice; – plățile intermediarilor de credite, în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, în mărime de până la 0,2 la sută din veniturile totale din activitățile de intermediere și consiliere.”;	plățile societăților de asigurare, în mărime de până la 0,3 la sută din primele brute anuale subscrise pe categoria de asigurări generale; – plățile intermediarilor în asigurări și/sau în reasigurări, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea comisioanelor; – plățile societăților de investiții, în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea anuală a venitului din prestarea serviciilor; – plățile fondurilor de pensii facultative, achitate de administratorii acestora, în mărime de până la 0,5 la sută din valoarea medie anuală a activelor nete; – plățile operatorilor de piață sau ale societăților de investiții care dețin licență de categoria C și exploatează sistemul multilateral de tranzacționare, ale societăților de registru, consultanților de investiții, în mărime de până la 1 la sută din valoarea anuală a veniturilor înregistrate; – plățile organizațiilor de creditare nebanară, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebanare și leasingului financiar înregistrat, acordate consumatorilor persoane fizice; – plățile băncilor, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor acordate consumatorilor persoane fizice; plățile prestatorilor de servicii de plată, specificați la art.5 alin.(1) lit.b)-d) din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, ale unităților de schimb valutar, specificate la art.41 alin.(2) lit.b) și c) din Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, în mărime de până la 0,1 la sută din

valoarea anuală a venitului din prestarea serviciilor; – plățile furnizorilor de servicii de finanțare participativă în mărime de până la 1 la sută din valoarea contractelor de finanțare participativă încheiate; plățile asociațiilor de economii și împrumut, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului împrumuturilor acordate membrilor persoane fizice în scop de consum;		valoarea anuală a venitului din prestarea serviciilor; – plățile furnizorilor de servicii de finanțare participativă în mărime de până la 1 la sută din valoarea contractelor de finanțare participativă încheiate; plățile asociațiilor de economii și împrumut, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului împrumuturilor acordate membrilor persoane fizice în scop de consum; – <i>plățile creditorilor non-financiari, în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului împrumuturilor acordate consumatorilor persoane fizice;</i> – <i>plățile intermediarilor de credite, în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, în mărime de până la 0,2 la sută din veniturile totale din activitățile de intermediere și consiliere.</i>
Articolul 290¹ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78–84, art.100), se modifică după cum urmează:		
Articolul 290¹. Activitatea neautorizată pe piața financiară nebancară Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancară, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei, fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.	1. Alineatul unic devine alineatul (1); 2. Articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancară, reglementate și supravegheate de Comisia Națională a Pieței Financiare, fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective,	Articolul 290¹. Activitatea neautorizată pe piața financiară nebancară (1) Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancară, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei, fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective se sancționează cu amendă de la 60 la 300 de unități convenționale.

	se sancționează cu amendă de la 100 la 2 000 de unități convenționale.”;	<i>(2) Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebancară, reglementate și supravegheate de Comisia Națională a Pieței Financiare, fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective,</i> <i>se sancționează cu amendă de la 100 la 2 000 de unități convenționale.</i>

TABEL DE CONCORDANȚĂ
la proiectul de lege privind contractele de credit oferite
consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale

1. Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX			
Directiva 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 60 din 28 februarie 2014, CELEX: 32014L0017.			
2. Titlul proiectului de act normativ național			
Proiectul de lege privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale			
3. Gradul general de compatibilitate			
Compatibil			
4. Autoritatea/persoana responsabilă			
Comisia Națională a Pieței Financiare			
5. Data întocmirii/actualizării			
Întocmit la data de 20.03.2026			
6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observații
CAPITOLUL I OBIECT, DOMENIU DE APLICARE, DEFINIȚII ȘI AUTORITĂȚI COMPETENTE Articolul 1 Obiectul Prezenta directivă prevede un cadru comun pentru anumite aspecte ale actelor cu putere de lege și actelor administrative ale statelor membre referitoare la contractele care acoperă credite pentru consumatori garantate prin ipotecă sau legate în alt mod de bunuri imobile rezidențiale, inclusiv obligația de a efectua o evaluare a bonității înainte de acordarea unui credit, ca bază pentru elaborarea unor standarde de subscriere eficace în legătură cu bunurile imobile rezidențiale în statele membre,	Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE Articolul 1. Obiectul și scopul legii (1) Prezenta lege stabilește cadrul legal aplicabil contractelor de credit acordate consumatorilor, garantate prin ipotecă sau legate în alt mod de bunurile imobile rezidențiale; obligația de a efectua o evaluare a bonității înainte de acordarea unui credit; regimul juridic și norme de supraveghere aplicabile activității intermediarilor de credite, a reprezentanților desemnați, precum și a creditorilor non-financiari. (2) Scopul prezentei legi constă în asigurarea unor practici responsabile de creditare și a protecției adecvate a consumatorilor, contribuind astfel la stabilitatea și integritatea pieței bunurilor imobile rezidențiale.	Compatibil	Dispozițiile naționale reflectă obiectivul directivei, fiind ajustate domeniului specific al contractelor .

precum și referitor la anumite cerințe prudențiale și de supraveghere, inclusiv pentru înființarea și supravegherea intermediarilor de credite, a reprezentanților desemnați și a instituțiilor non-bancare.			
<i>Articolul 2</i> Nivelul de armonizare (1) Prezenta directivă nu împiedică statele membre să mențină sau să introducă dispoziții mai stricte în scopul de a proteja consumatorii, cu condiția ca dispozițiile respective să fie coerente cu obligațiile acestora în temeiul dreptului Uniunii. (2) Fără a aduce atingere alineatului (1), statele membre nu mențin și nu introduc în legislația lor națională dispoziții diferite de cele prevăzute la articolul 14 alineatul (2) și în anexa II partea A în ceea ce privește informațiile precontractuale standardizate prin intermediul unei fișe europene de informații standardizate (FEIS) și la articolul 17 alineatele (1)-(5), (7) și (8) și în anexa I cu privire la un standard al Uniunii comune, consecvent, pentru calcularea dobânzii anuale efective (DAE).			Proiectul de lege ține cont de nivelul de armonizare stabilit de directivă .
<i>Articolul 3</i> Domeniul de aplicare (1) Prezenta directivă se aplică: (a) contractelor de credit garantate fie prin ipotecă, fie printr-o altă garanție comparabilă, utilizată în mod curent într-un stat membru asupra unui bun imobil rezidențial, fie printr-un drept legat de un bun imobil rezidențial; și (b) contractelor de credit al căror scop este dobândirea sau păstrarea drepturilor de proprietate asupra unui teren sau asupra unei clădiri existente sau proiectate. (2) Prezenta directivă nu se aplică: (a) contractelor de credit <i>equity release</i> în care creditorul:	Articolul 2. Domeniul de aplicare (1) Prezenta lege se aplică: a) contractelor de credit acordate consumatorilor, garantate prin constituirea unei ipotece sau a unei alte garanții reale imobiliare, asupra unui sau mai multor bunuri imobile cu destinație locativă (locuințe), ori asupra unor drepturi reale aferente acestor bunuri; b) contractelor de credit acordate consumatorilor în scopul dobândirii sau menținerii dreptului de proprietate asupra unui teren destinat construcției sau asupra unei construcții existente, ori asupra unui bun imobil aflat în construcție. (2) Prezenta lege nu se aplică: 1) contractelor de tip „equity release”, în care creditorul:	Compatibil	

(i) contribuie cu o sumă forfetară, cu plăți periodice sau cu alte forme de plată a creditului în schimbul unei sume obținute din vânzarea viitoare a unui bun imobil rezidențial sau al unui drept cu privire la bunuri imobile rezidențiale; și (ii) nu va solicita rambursarea integrală a creditului până la producerea în viața consumatorului a unuia sau mai multor evenimente specificate, astfel cum sunt definite de către statele membre, cu excepția cazului în care consumatorul își încalcă obligațiile contractuale, ceea ce permite creditorului să rezilieze contractul de credit; (b) contractelor de credit acordate de către un angajator angajaților săi ca activitate secundară, atunci când aceste credite sunt acordate fără dobândă sau cu o DAE mai mică decât cea practică în mod obișnuit pe piață și care nu sunt propuse în general publicului; (c) contractelor de credit în care creditul este acordat fără dobândă și fără alte taxe, cu excepția celor aplicate pentru recuperarea costurilor legate în mod direct de garantarea creditului; (d) contractelor de credit sub forma unei facilități de tip „descoperit de cont” și în baza cărora creditul trebuie rambursat în termen de o lună; (e) contractelor de credit care sunt rezultatul unei hotărâri pronunțate de o instanță sau de o altă autoritate oficială; (f) contractelor de credit privind amânarea, cu titlu gratuit, a plății unei datorii existente și care nu intră în domeniul de aplicare al alineatului (1) litera (a). (3) Statele membre pot decide să nu aplice: (a) articolele 11 și 14 și anexa II în cazul contractelor de credit pentru consumatori, garantate fie prin ipotecă, fie printr-o altă garanție comparabilă, utilizată în mod curent într-un stat membru asupra unui bun imobil rezidențial, fie printr-un drept legat de un bun imobil rezidențial, al căror scop nu este dobândirea sau păstrarea dreptului de proprietate asupra unui	a) acordă o sumă forfetară, plăți periodice sau alte forme de credit, în schimbul unei sume obținute din vânzarea viitoare a unui bun imobil rezidențial sau a unui drept aferent acestuia; și b) nu solicită rambursarea integrală a creditului până la producerea unuia sau mai multor evenimente specificate în viața consumatorului, astfel cum sunt definite de legislația națională, cu excepția cazului în care consumatorul încalcă obligațiile contractuale care justifică rezoluțiunea contractului de către creditor; 2) contractelor de credit acordate de angajatori angajaților lor ca activitate secundară, în condițiile în care acestea sunt acordate fără dobândă sau cu o dobândă anuală efectivă inferioară celei practicate pe piață și nu sunt destinate publicului; 3) contractelor de credit acordate fără dobândă și fără alte costuri, cu excepția celor aplicabile exclusiv pentru acoperirea costurilor directe ale garantării creditului; 4) contractelor de credit sub formă de facilitate de tip „descoperit de cont”, rambursabile în termen de o lună; 5) contractelor de credit care rezultă dintr-o hotărâre pronunțată de o instanță judecătorească sau de o altă autoritate publică competentă; 6) contractelor de credit privind amânarea, cu titlu gratuit, a plății unei datorii existente care nu intră sub incidența alin. (1) lit. a).		

bun imobil rezidențial, cu condiția ca statele membre să aplice în cazul unor asemenea contracte de credit articolele 4 și 5 și anexele II și III la Directiva 2008/48/CE; (b) prezenta directivă în cazul contractelor de credit referitoare la un bun imobil în cazul în care contractul de credit prevede că bunul imobil nu poate fi ocupat în orice moment în calitate de casă, apartament sau alt loc de reședință de către consumator sau un membru de familie al acestuia și trebuie ocupat în calitate de casă, apartament sau alt loc de reședință în baza unui contract de închiriere; (c) prezenta directivă în cazul contractelor de credit referitoare la credite acordate unui public restrâns în baza unei dispoziții legale de interes general, fără dobândă sau la rate ale dobânzii mai mici decât cele practicate în mod obișnuit pe piață ori în condiții care sunt mai avantajoase pentru consumator decât cele obișnuite de pe piață și cu rate ale dobânzii care să nu fie mai mari decât cele practicate în mod normal pe piață; (d) prezenta directivă în cazul creditelor-punte; (e) prezenta directivă în cazul contractelor de credit în care creditorul este o organizație care face obiectul articolului 2 alineatul (5) din Directiva 2008/48/CE. (4) Statele membre care utilizează opțiunea menționată la litera (b) de la alineatul (3) asigură aplicarea unui cadru adecvat la nivel național în ceea ce privește acest tip de credit. (5) Statele membre care utilizează opțiunea menționată la litera (c) sau la litera (e) de la alineatul (3) asigură aplicarea unor măsuri alternative adecvate prin care să se asigure faptul că consumatorii primesc în timp util informații cu privire la principalele caracteristici, riscuri și costuri aferente unor astfel de contracte de credit în etapa precontractuală și că informările publicitare privind aceste contracte de credit sunt corecte, clare și nu induc în eroare.			
<i>Articolul 4</i>	Articolul 3. Noțiuni		

Definiții În înțelesul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:	În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:		
1. „consumator” înseamnă un consumator în înțelesul definiției de la articolul 3 litera (a) din Directiva 2008/48/CE;	<i>consumator</i> – astfel cum este definit la art. 1 din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.	Compatibil	
	<i>bun imobil rezidențial</i> – orice bun imobil, construit sau în curs de construcție, ori teren destinat construcției, care este destinat locuirii permanente sau temporare a unei persoane fizice sau a familiei acesteia, conform destinației stabilite în actele cadastrale, în autorizațiile de construire ori în contractele încheiate cu consumatorul;		Definiția a fost introdusă pentru a oferi claritate cu privire la sfera bunurilor imobile rezidențiale care intră în domeniul de aplicare al prezentei legi
	<i>indice de referință</i> – rata utilizată ca bază pentru calculul ratei dobânzii flotante, care poate fi: a) un indice și/sau indicator publicat de Banca Națională a Moldovei și/sau de Biroul Național de Statistică, sau b) un indice și/sau indicator publicat de o bancă centrală sau de către o agenție națională de statistică din țările membre ale Uniunii Europene sau Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, sau c) un indice de referință al unei rate a dobânzii, în sensul Regulamentului (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind indicii utilizați ca indici de referință în scopul instrumentelor financiare și al contractelor financiare sau pentru măsurarea performanței fondurilor de investiții, cu modificările și completările ulterioare.		Definiția a fost introdusă pentru a asigura claritate și previzibilitate în ceea ce privește indicii și/sau indicatorii care pot servi drept bază pentru calculul ratei dobânzii flotante

	<i>stat membru</i> – orice stat membru al Uniunii Europene sau din cadrul Spațiului Economic European;		
2. „creditor” înseamnă o persoană fizică sau juridică care acordă sau promite să acorde credite care se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 3 în cursul exercitării activității sale comerciale sau profesionale;	<i>creditor</i> – persoană fizică sau juridică care acordă sau se angajează să acorde credite care intră în domeniul de aplicare prevăzut la art. 2, în cursul desfășurării unei activități de întreprinzător, și care poate fi: a) creditor financiar – bancă, organizație de creditare nebancară sau asociație de economii și împrumut; b) creditor non-financiar – persoană juridică sau persoană fizică ce practică activitate de întreprinzător, alta decât un creditor financiar, care, în decursul activității economice, încheie contracte de credit;	Compatibil	
3. „contract de credit” înseamnă un contract prin care un creditor acordă sau promite să acorde unui consumator un credit în cadrul domeniului de aplicare al articolului 3 sub formă de amânare la plată, împrumut sau alte facilități financiare similare;	<i>contract de credit</i> – contract prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit care intră în domeniul de aplicare al prevăzut la art. 2, sub forma unei amânări la plată, a unui împrumut sau a altei facilități financiare similare;	Compatibil	
4. „serviciu auxiliar” înseamnă un serviciu oferit consumatorului în legătură cu contractul de credit;	<i>serviciu accesoriu</i> – serviciu oferit consumatorului în legătură cu contractul de credit;	Compatibil	
5. „intermediar de credite” înseamnă o persoană fizică sau juridică care nu acționează în calitate de creditor sau notar și care nu doar face legătura, fie în mod direct fie indirect, unui consumator cu un creditor sau cu un intermediar de credite și care, în cursul exercitării activității sale comerciale, a afacerii sau a profesiei sale, în schimbul unui onorariu care poate lua formă pecuniară sau orice altă formă de plată convenită: (a) prezintă sau oferă consumatorilor contracte de credit; (b) oferă asistență consumatorilor prin organizarea de activități pregătitoare sau alte activități administrative precontractuale privind contractele de credit, altele decât cele menționate la litera (a); sau	<i>intermediar de credite</i> – persoană fizică care practică activitate de întreprinzător, sau persoană juridică, care nu acționează în calitate de creditor sau notar și care nu doar face legătura, în mod direct sau indirect, între un consumator și un creditor și care, în cursul exercitării propriei sale activități economice: a) prezintă consumatorilor ofertele privind contractele de credit; b) oferă asistență consumatorilor prin efectuarea de activități prealabile sau alte activități administrative precontractuale privind contractele de credit, altele decât cele menționate la lit. a); sau c) încheie contracte de credit cu consumatorii în numele creditorului;	Compatibil	

(c) încheie contracte de credit cu consumatorii în numele creditorului;			
6. „grup” înseamnă un grup de creditori care urmează a fi consolidați în scopul întocmirii unor conturi consolidate, conform definiției Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi (¹);	<i>grup</i> – un grup de creditori, compus din entitatea-mamă și toate entitățile-fiice, în raport cu care se întocmesc situații financiare consolidate.	Compatibil	
„intermediar de credite legat” înseamnă un intermediar de credite care acționează în numele și sub răspunderea deplină și necondiționată: (a) a unui singur creditor; (b) a unui singur grup; sau (c) a unui număr de creditori sau de grupuri care nu reprezintă majoritatea pieței;	<i>intermediar de credite legat</i> – intermediar care acționează exclusiv în numele și sub răspunderea: a) unui singur creditor; b) unui singur grup; sau c) unui număr limitat de creditori sau grupuri care nu acoperă majoritatea pieței în termeni de portofoliu de credite acordate în temeiul contractelor de credit pentru consumatori, în sensul art. 2 alin. (1).	Compatibil	
8. „ <i>reprezentant desemnat</i> ” înseamnă o persoană fizică sau juridică care desfășoară activități menționate la punctul 5, care acționează în numele sau sub responsabilitatea deplină și necondiționată a unui singur intermediar de credite;	<i>reprezentant desemnat</i> – persoană fizică sau persoană juridică, care în baza unui contract încheiat cu intermediarul de credite, desfășoară activități de intermediere de credit, în numele și sub răspunderea unui singur intermediar de credite;	Compatibil	
9. „ <i>instituție de credit</i> ” înseamnă o instituție de credit conform definiției de la articolul 4 alineatul (1) punctul 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;	<i>bancă</i> – bancă și sucursale înființate în Republica Moldova de băncile din alte state, care activează în conformitate cu Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor;	Compatibil	
10. „ <i>instituție non-bancară</i> ” înseamnă orice creditor care nu este instituție de credit;	<i>creditor</i> – persoană fizică sau juridică care acordă sau se angajează să acorde credite care intră în domeniul de aplicare al prevăzut art. 2, în cursul desfășurării unei activități de întreprinzător, și care poate fi:	Compatibil	

	[...] b) creditor non-financiar – persoană juridică sau persoană fizică ce practică activitate de întreprinzător, alta decât un creditor financiar, care în decursul activității economice încheie contracte de credit.		
11. „ <i>personal</i> ” înseamnă: (a) orice persoană fizică care lucrează pentru creditor sau intermediarul de credite și care este implicată direct în activitățile reglementate de prezenta directivă sau intră în contact cu consumatorii în cursul unor activități reglementate de prezenta directivă; (b) orice persoană fizică care lucrează pentru un reprezentant desemnat și care intră în contact cu consumatorii în cadrul unor activități reglementate de prezenta directivă; (c) orice persoană fizică care gestionează sau supraveghează în mod direct persoanele fizice menționate la literele (a) și (b);	<i>personal</i> – salariați care în exercițiul atribuțiilor de funcție: a) desfășoară activități reglementate prin prezenta lege pentru un creditor sau intermediar de credite și care intră în contact cu consumatorii în acest context; b) desfășoară activități reglementate prin prezenta lege pentru un reprezentant desemnat și care intră în contact cu consumatorii în acest context; c) supraveghează direct salariații menționați la lit. a) și b);	Compatibil	
12. „ <i>valoarea totală a creditului</i> ” înseamnă valoarea totală a creditului astfel cum este definită la articolul 3 litera (l) din Directiva 2008/48/CE;	<i>valoarea totală a creditului</i> – sumele totale puse la dispoziție în baza unui contract de credit;	Compatibil	
13. „ <i>costul total al creditului pentru consumator</i> ” înseamnă costul total al creditului pentru consumator, conform definiției de la articolul 3 litera (g) din Directiva 2008/48/CE, incluzând costul evaluării bunului, în cazul în care o astfel de evaluare este necesară pentru obținerea creditului, dar excluzând taxele de înregistrare pentru transferul dreptului de proprietate asupra bunului imobil. Acesta exclude orice taxe plătibile de către consumator pentru nerespectarea angajamentelor prevăzute în contractul de credit;	<i>costul total al creditului pentru consumator</i> – toate costurile, inclusiv: a) dobânda, comisioanele, taxele și orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit și care sunt cunoscute de către creditor, cu excepția plăților pentru serviciile notariale; b) costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special primele de asigurare, dacă încheierea contractului de servicii este obligatorie pentru obținerea creditului însuși sau pentru obținerea acestuia în concordanță cu clauzele și condițiile prezentate, și c) costul evaluării bunului, în cazul în care o astfel de evaluare este necesară pentru obținerea creditului, excluzând costurile pentru înregistrarea transferului dreptului de proprietate asupra bunului imobil și orice plăți care le poate datora consumatorul pentru nerespectarea obligațiilor ce reies din contractul de credit.	Compatibil	

14. „ <i>suma totală plătită</i> de către consumator” înseamnă valoarea totală plătită de către consumator, conform definiției de la articolul 3 litera (h) din Directiva 2008/48/CE;	<i>valoarea totală plătită de către consumator</i> – suma dintre valoarea totală a creditului și costul total al creditului pentru consumator.	Compatibil	
15. „ <i>dobânda anuală efectivă</i> ” (DAE) înseamnă costul total al creditului pentru consumator, exprimat în procent anual din valoarea totală a creditului, după caz, inclusiv costurile menționate la articolul 17 alineatul (2) și este egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actuală a tuturor angajamentelor (trageri, rambursări și costuri), viitoare sau prezente, convenite de creditor și de consumator;	<i>dobânda anuală efectivă (DAE)</i> – costul total al creditului exprimat procentual anual din valoarea totală a creditului, conform art. 24 alin. (2) din prezenta lege și este egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actuală a tuturor angajamentelor (trageri, rambursări și costuri), viitoare sau prezente, convenite de creditor și de consumator;	Compatibil	
16. „ <i>rata dobânzii</i> ” înseamnă rata dobânzii în înțelesul definiției de la articolul 3 litera (j) din Directiva 2008/48/CE;	<i>rata dobânzii</i> – rată a dobânzii exprimată ca procent fix sau flotant, aplicată anual la suma nerambursată din credit;	Compatibil	
17. „ <i>evaluarea bonității</i> ” înseamnă evaluarea probabilității ca datoria rezultată din contractul de credit să fie achitată;	<i>evaluarea bonității</i> – procesul de estimare a capacității consumatorului ca datoria rezultată din contractul de credit să fie achitată;	Compatibil	
18. „ <i>suport durabil</i> ” înseamnă un suport durabil în înțelesul definiției de la articolul 3 litera (m) din Directiva 2008/48/CE;	<i>suport durabil</i> – orice instrument care permite consumatorului să stocheze informații ce îi sunt adresate personal, inclusiv cele transmise pe cale electronică, astfel încât acestea să fie accesibile pentru consultare, în viitor, pe o perioadă de timp adaptată scopului informațiilor și care permite reproducerea fidelă a informațiilor stocate;	Compatibil	
19. „stat membru de origine” înseamnă: (a) în cazul în care creditorul sau intermediarul de credite este o persoană fizică, statul membru în care este situat sediul său principal;	stat membru de origine – statul în care creditorul sau intermediarul de credite își are sediul;	Compatibil	

(b) în cazul în care creditorul sau intermediarul de credite este o persoană juridică, statul membru în care se află sediul său social sau, dacă, potrivit dreptului său intern, acesta nu are sediu social, statul membru în care se află sediul său principal;			
20. „ <i>stat membru gazdă</i> ” înseamnă statul membru, altul decât statul membru de origine, în care creditorul sau intermediarul de credite are o sucursală sau în care prestează servicii;	<i>stat membru gazdă</i> – statul, altul decât cel de origine, în care creditorul sau intermediarul are sucursală sau prestează servicii;	Compatibil	
21. „ <i>servicii de consiliere</i> ” înseamnă oferirea de recomandări personalizate unui consumator cu privire la una sau mai multe operațiuni legate de contracte de credit și constituie o activitate separată față de acordarea unui credit și față de activitățile de intermediere de credite menționate la punctul 5;	<i>servicii de consiliere</i> – oferirea de recomandări personalizate unui consumator cu privire la una sau mai multe operațiuni legate de contracte de credit și constituie o activitate separată față de acordarea unui credit și față de activitățile de intermediere de credite;	Compatibil	
22. „ <i>autoritate competentă</i> ” înseamnă o autoritate desemnată drept competentă de către un stat membru în conformitate cu articolul 5;	Articolul 42. Autoritatea de supraveghere (1) Autoritatea publică competentă pentru supravegherea aplicării prezentei legi este Comisia Națională.	Compatibil	
23. „ <i>credit-punte</i> ” înseamnă un contract de credit, fie pe durată nelimitată, fie care trebuie rambursat în 12 luni, utilizat de consumator drept soluție de finanțare temporară în momentul tranzacționării unui alt contract financiar pentru bunul imobil respectiv;	<i>credit-punte</i> – un contract de credit, fie pe durată nelimitată, fie care trebuie rambursat în 12 luni, utilizat de consumator drept soluție de finanțare temporară în momentul tranzacționării unui alt contract financiar pentru bunul imobil respectiv;	Compatibil	
24. „ <i>datorie sau garanție contingentă</i> ” înseamnă un contract de credit care funcționează drept garanție pentru o altă tranzacție separată dar auxiliară, și în care capitalul garantat cu un bun imobil este tras numai în cazul în care se produce un eveniment sau se produc evenimente specificate în contract;	<i>datorie sau garanție contingentă</i> – un contract de credit care funcționează drept garanție pentru o altă tranzacție separată dar auxiliară, și în care capitalul garantat cu un bun imobil este tras numai în cazul în care se produce un eveniment sau se produc evenimente specificate în contract;	Compatibil	

25. „ <i>contract de credit cu partajare de proprietate</i> ” înseamnă un contract de credit în care capitalul de rambursat este bazat pe un procent stabilit contractual din valoarea bunului imobil la momentul rambursării sau rambursărilor capitalului;	<i>contract de credit cu partajare de proprietate</i> – credit a cărui rambursare este determinată procentual din valoarea bunului imobil la momentul rambursării;	Compatibil	
26. „ <i>practică de legare</i> ” înseamnă oferirea sau vânzarea contractului de credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit nefiind pus la dispoziția consumatorului în mod separat;	<i>practică de legare</i> – oferirea unui credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, fără posibilitatea contractării separate a creditului;	Compatibil	
27. „ <i>practică de grupare</i> ” înseamnă oferirea sau vânzarea contractului de credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit fiind de asemenea pus la dispoziția consumatorului în mod separat, dar nu neapărat în aceiași termeni sau în aceleași condiții ca atunci când este oferit grupat cu serviciile auxiliare;	<i>practică de grupare</i> – oferirea sau vânzarea contractului de credit în cadrul unui pachet împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit fiind pus la dispoziția consumatorului și separat, dar nu neapărat în aceiași termeni sau în aceleași condiții ca atunci când este oferit împreună cu serviciile accesorii;	Compatibil	
28. „ <i>împrumut în valută</i> ” înseamnă un contract de credit atunci când creditul este: (a) în altă monedă decât cea în care consumatorul primește veniturile sau deține activele pe baza cărora urmează să fie rambursat creditul; sau (b) în altă monedă decât moneda statului membru în care consumatorul își are reședința.	<i>credit în valută</i> – înseamnă un contract de credit în care creditul este exprimat într-o monedă: a) diferită de cea în care consumatorul primește veniturile sau deține activele din care urmează să fie rambursat creditul; b) diferită de moneda țării în care consumatorul își are reședința.	Compatibil	
Articolul 5 Autorități competente (1) Statele membre desemnează autoritățile naționale competente abilitate să asigure aplicarea și respectarea prezentei directive și veghează ca acestea să dispună de toate prerogativele aferente investigării și executării și de resursele adecvate necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile în mod eficient și eficace.	Articolul 42. Autoritatea de supraveghere (1) Autoritatea publică competentă pentru supravegherea aplicării prezentei legi este Comisia Națională. (2) Prin derogare de la alin. (1), Banca Națională a Moldovei exercită atribuții de supraveghere asupra modului în care băncile, organizațiile de creditare nebanară și asociațiile de economii și împrumut realizează evaluarea bonității consumatorilor, conform prevederilor art. 15 alin. (1).	Compatibil	

Autoritățile menționate la primul paragraf sunt fie autorități sau organe publice recunoscute în dreptul intern sau de către autorități publice abilitate în mod expres în acest sens prin legislația internă. Acestea nu sunt creditori, intermediari de credite sau reprezentanți desemnați. (2) Statele membre se asigură că autoritățile competente, toate persoanele care exercită sau au exercitat activități pentru autoritățile competente, precum și auditorii și experții instruiți de autoritățile competente se supun obligației de a păstra secretul profesional. Nicio informație confidențială care ar putea fi primită pe parcursul desfășurării activității lor nu poate fi divulgată niciunei persoane sau autorități, decât într-o formă rezumată sau agregată, fără a se aduce atingere cazurilor reglementate de dreptul penal sau de prezenta directivă. Acest lucru nu împiedică, totuși, autoritățile competente să facă schimb de informații confidențiale sau să le transmită în conformitate cu dreptul național și cu dreptul Uniunii. (3) Statele membre se asigură că autoritățile desemnate drept competente pentru asigurarea aplicării și respectării articolelor 9, 29, 32, 33, 34 și 35 din prezenta directivă sunt, fie alternativ fie ambele: (a) autorități competente definite la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010; (b) autorități, altele decât autoritățile competente menționate la litera (a), cu condiția ca actele cu putere de lege și actele administrative naționale să impună respectivelor autorități să coopereze cu autoritățile competente menționate la litera (a) oricând acest lucru este necesar pentru a-și îndeplini sarcinile în temeiul prezentei directive, inclusiv în vederea cooperării cu Autoritatea europeană de supraveghere (Autoritatea bancară europeană) (ABE) în conformitate cu dispozițiile prezentei directive.	(3) În ceea ce privește aplicarea art. 6, 34, 35, 37, 39 și 44 din prezenta lege, Comisia Națională și Banca Națională a Moldovei cooperează între ele, inclusiv cu Autoritatea Bancară Europeană, după caz. (4) În cadrul supravegherii, Comisia Națională poate solicita orice documente și/sau informații, de la: a) creditori, inclusiv cele deținute de intermediarii de credite și reprezentanții desemnați; b) intermediari de credite, inclusiv cele deținute de reprezentanții desemnați. Articolul 43. Aspecte de supraveghere a creditorilor (1) Anterior plasării/prezentării unui produs adresat consumatorilor sau în termen de până la 30 de zile de la data plasării/prezentării acestuia, creditorul va notifica Comisia Națională despre aceasta, cu prezentarea modelului contractului de credit pentru consumatori. Obligația de notificare a Comisiei Naționale îi revine creditorului, inclusiv în cazul modificării caracteristicilor produsului adresat consumatorilor și/sau în cazul modificării clauzelor contractuale (contractului-cadru). (2) Notificarea conform alin. (1) nu decade Comisia Națională din dreptul de intervenție în cazul constatării ulterioare încheierii contractului a nerespectării legislației în domeniul protecției consumatorilor. (3) Creditorii trebuie să poată face dovada că au respectat cerințele în materie de informare, prevăzute de prezenta lege. (4) Creditorii prezintă Comisiei Naționale rapoarte specifice, în forma și cu periodicitatea stabilită în actele normative ale acesteia. Articolul 44. Aspecte de supraveghere a intermediarilor de credite și a reprezentanților desemnați (1) Supravegherea activității reprezentanților desemnați se efectuează prin intermediul intermediarului de credite, cu care aceștia au încheiat contract.		

(4) Statele membre informează Comisia și ABE în legătură cu desemnarea autorităților competente și cu orice modificări aduse acestei desemnări, indicând eventualele repartizări ale atribuțiilor între mai multe autorități competente. Prima asemenea notificare se face cât mai curând posibil și nu mai târziu de 21 martie 2016. (5) Autoritățile competente își exercită competențele în conformitate cu dreptul național fie: (a) direct sub autoritatea lor proprie sau sub controlul autorităților judiciare; sau (b) cerând instanțelor judecătorești care sunt competente, să pronunțe hotărârile necesare, inclusiv, după caz, prin formularea unei căi de atac, în cazul în care nu se dă curs cererii de pronunțare a deciziei necesare, cu excepția articolelor 9, 29, 32, 33, 34 și 35. (6) Statele membre care au pe teritoriul lor mai mult de o autoritate competentă se asigură că respectivele sarcini ale acestora sunt clar definite și că autoritățile respective cooperează îndeaproape, astfel încât fiecare să își îndeplinească sarcinile în mod eficient	(2) În cazul intermediarilor de credite care activează în baza notificării prevăzute la art. 37 alin. (4), Comisia Națională supraveghează activitatea desfășurată pe teritoriul Republicii Moldova referitoare la: a) conduita în activitatea de creditare a consumatorilor prevăzută la art. 4 alin. (1); b) furnizarea de informații și transparență, prevăzută la art. 5, 8, 9, 11–14, 15 alineatele (2), (3), (7), (8), 24 și art. 33; c) cerințe în materie de cunoștințe și competență ale personalului, prevăzute la art. 6 alin. (1); d) protecția consumatorului și exercitarea drepturilor contractuale. (3) În cazul aplicării măsurilor administrative în raport cu intermediarul de credite, care își desfășoară activitatea în Republica Moldova în temeiul art. 37, Comisia Națională informează autoritatea competentă a statului membru de origine în termen de 10 zile de la adoptarea acestora. (4) În cazul în care intermediarul de credite nu îndeplinește prescripția repetată privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a cerințelor de aplicare a măsurilor de remediere, Comisia Națională interzice desfășurarea activității pe teritoriul Republicii Moldova, prin radierea din Registrul intermediarilor de credite, informând autoritatea competentă a statului membru de origine și Comisia Europeană, în termen de 10 zile de la adoptarea deciziei. (5) În cazul în care Comisia Națională are motive clare și demonstrabile să considere că un intermediar de credite, care operează pe teritoriul său în temeiul art. 37 încalcă alte dispoziții decât cele menționate la alin. (2), aceasta comunică constatările sale autorității competente a statului membru de origine. (6) În cazul în care autoritatea competentă a statului membru de origine nu ia nicio măsură în termen de o lună de la obținerea acestor constatări sau în cazul în care, în pofida măsurilor luate de autoritatea competentă a statului membru de origine, un intermediar de credite continuă să acționeze într-un mod care dăunează în mod clar	

	intereselor consumatorilor din Republica Moldova sau buneii funcționări a pieței, Comisia Națională: (a) după informarea autorității competente din statul membru de origine a Comisiei Europene și a Autorității Bancare Europene, ia măsurile corespunzătoare pentru a proteja consumatorii și pentru a asigura buna funcționare a piețelor, inclusiv împiedicându-i pe intermediarii de credite, care nu se conformează, să inițieze noi operațiuni pe teritoriul său; (b) sesizează Autoritatea Bancară Europeană și poate solicita asistența acesteia în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010. (7) În cazul în care Comisia Națională, în raport cu care aceasta acționează în calitate de autoritate competentă din țara de origine, nu este de acord cu măsurile luate față de intermediarului de credite de către o autoritate competentă din țara gazdă, aceasta poate sesiza ABE și poate solicita asistența acesteia în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010. (8) Intermediarii de credite trebuie să poată face dovada că au respectat cerințele în materie de informare, prevăzute de prezenta lege. (9) Intermediarul de credite prezintă autorității de supraveghere rapoartele specifice în forma și cu periodicitatea stabilită de actele normative ale acesteia.		
(7) Comisia publică cel puțin o dată pe an în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i> o listă cu autoritățile competente și o actualizează în mod continuu pe site-ul său internet			Norme UE neaplicabile
CAPITOLUL 2 EDUCAȚIA FINANCIARĂ <i>Articolul 6</i> Educația financiară a consumatorilor (1) Statele membre promovează măsuri care sprijină educația consumatorilor cu privire la practicile responsabile de împrumut și de gestionare a datoriilor, îndeosebi cu privire la contractele	Articolul 41. Educația financiară a consumatorilor (1) Comisia Națională, creditorii, intermediarii de credite, organizațiile necomerciale, asociațiile patronale sau alte societăți contribuie la educarea financiară a consumatorilor, cel puțin cu privire la practicile responsabile de împrumut și de gestionare a datoriilor, îndeosebi cu privire la contractele de credit pentru	Compatibil	

de credit ipotecar. Sunt necesare informații clare și generale cu privire la procesul de acordare a creditelor pentru a oferi orientări consumatorilor, mai ales celor care contractează un credit ipotecar pentru prima oară. Sunt necesare de asemenea și informații privind orientarea care poate fi oferită consumatorilor de către organizațiile de consumatori și autoritățile naționale.	consumatori, garantate cu ipotecă. Acestea furnizează, prin acțiunile organizate, informații clare și generale cu privire la procesul de acordare a creditelor, pentru a oferi orientări consumatorilor, în special celor care contractează un credit garantat cu ipotecă pentru prima dată. (2) Creditorii, individual sau prin asociații patronale sau organizații necomerciale, organizează, cel puțin anual, activități de informare și educare a consumatorilor. (3) Autoritățile publice desfășoară orice acțiuni de vizibilitate și informare, inclusiv prin campanii de informare și publicare de materiale informative pe site-ul web oficial al acesteia, potrivit documentelor de politici publice. (4) Se interzice creditorilor și intermediarilor de credite organizarea de evenimente și/sau publicarea unor materiale sub denumirea de „campanii de educație financiară”, dacă acestea au ca scop direct promovarea ori stimularea contractării de produse sau servicii financiare oferite de aceștia.		
(2) Comisia publică o evaluare a educației financiare disponibile pentru consumatori în statele membre și identifică exemple de bune practici care ar putea fi dezvoltate în continuare pentru creșterea nivelului de cunoștințe financiare.			Norme UE neaplicabile
CAPITOLUL 3 CONDIȚII APLICABILE CREDITORILOR, INTERMEDIARILOR DE CREDITE ȘI REPREZENTANȚILOR DESEMNAȚI <i>Articolul 7</i> Norme de conduită pentru acordarea de credite consumatorilor (1) Statele membre impun creditorilor și intermediarilor de credite sau reprezentanților desemnați obligația ca, în momentul elaborării produselor de credit sau al acordării, intermediarii sau	CAPITOLUL II CONDIȚII APLICABILE CREDITORILOR, INTERMEDIARILOR DE CREDITE ȘI REPREZENTANȚILOR DESEMNAȚI Articolul 4. Norme de conduită în activitatea de creditare a consumatorilor (1) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați acționează cu onestitate, corectitudine, transparență și profesionalism la elaborarea produselor de credit, în procesul de acordare, intermediere, prestare de servicii de consiliere și, după caz, a	Compatibil	

prestării serviciilor de consiliere privind creditele și, după caz, a serviciilor auxiliare către consumatori sau în momentul executării unui contract de credit, să acționeze cu onestitate, corectitudine, transparență și profesionalism, ținând seama de drepturile și interesele consumatorilor. În ceea ce privește acordarea, intermedierea sau prestarea de servicii de consiliere privind creditul și, după caz, a serviciilor auxiliare, activitățile se bazează pe informații referitoare la situația specifică a consumatorului și la orice cerință specifică adusă la cunoștință de către acesta, precum și pe ipoteze rezonabile cu privire la riscurile aferente situației consumatorului pe durata contractului de credit. În ceea ce privește prestarea de servicii de consiliere, activitatea se bazează, de asemenea, pe informațiile impuse la articolul 22 alineatul (3) litera (a).	serviciilor accesorii către consumatori, precum și pe durata derulării unui contract de credit, ținând seama de drepturile și interesele legitime ale consumatorului. (2) În desfășurarea activităților menționate la alin. (1), creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați fundamentează deciziile și recomandările pe informații relevante, referitoare la situația specifică a consumatorului și la cerințele exprimate de acesta, precum și pe ipoteze rezonabile privind riscurile potențiale aferente pe durata contractului de credit. În cazul prestării serviciilor de consiliere, acestea se bazează și pe informațiile prevăzute la art. 33 alin. (7) lit. a).		
(2) Statele membre veghează ca modul în care creditorii își remunerează personalul și intermediarii de credite și modul în care aceștia din urmă își remunerează propriul personal și reprezentanții desemnați să nu afecteze respectarea obligației prevăzute la alineatul (1).	(3) Creditorii atunci când își remunerează personalul și intermediarii de credite, și intermediarii de credite atunci când își remunerează personalul propriu și reprezentanții desemnați, se asigură că politicile de remunerare aplicabile personalului sau politicile comerciale ale creditorilor în raport cu intermediarii de credite, inclusiv formele pecuniare și nepecuniare: a) țin cont de drepturile și interesele legitime ale consumatorilor; b) nu creează stimulente care ar determina persoanele relevante să favorizeze propriile interese ori interesele creditorului, ale intermediarului de credit sau ale reprezentantului desemnat, în detrimentul consumatorului; c) identifică și reduc riscurile de prejudiciere a consumatorilor; d) sunt clare, documentate și nu au o complexitate inutilă. (4) La elaborarea, aplicarea și revizuirea politicilor de remunerare și a politicilor comerciale, după caz, creditorii și intermediarii de credite asigură participarea funcției de resurse umane și, după caz, avizarea de către funcțiile de administrare a riscurilor și de conformitate.	Compatibil	
(3) Statele membre se asigură că, la stabilirea și aplicarea politicilor de remunerare pentru personalul responsabil cu	(5) La elaborarea și aplicarea politicilor de remunerare a personalului responsabil de evaluarea bonității consumatorilor, creditorii respectă	Compatibil	

evaluarea bonității, creditorii respectă principiile de mai jos într-un mod și într-o măsură adecvate în raport cu dimensiunea lor, cu organizarea lor internă, precum și cu natura, sfera și complexitatea activităților lor: (a) politica de remunerare promovează și este compatibilă cu o administrare a riscurilor solidă și eficientă și nu încurajează asumarea unor riscuri care depășesc nivelul de risc tolerat de creditor; (b) politica de remunerare este conformă cu strategia de afaceri, obiectivele, valorile și interesele pe termen lung ale creditorului și cuprinde măsuri pentru evitarea conflictelor de interese, în special prevăzând ca remunerația să nu depindă de numărul sau ponderea cererilor acceptate.	următoarele principii, în mod proporțional cu dimensiunea și complexitatea activității desfășurate: a) politica de remunerare promovează o administrare prudentă și eficientă a riscurilor și nu stimulează asumarea unor riscuri excesive în raport cu profilul de risc acceptat de creditor; b) politica de remunerare este aliniată la strategia de afaceri, obiectivele, valorile și interesele pe termen lung ale creditorului și include măsuri pentru prevenirea conflictelor de interese; c) remunerația nu este legată exclusiv sau în principal de volumul, ponderea ori rata cererilor de credit aprobate; d) evaluarea performanței se realizează pe baza unor criterii clare, obiective și prestabilite, care includ, după caz, atât indicatori calitativi, cât și indicatori cantitativi, inclusiv respectarea obligațiilor legale și a procedurilor interne, calitatea evaluării bonității și respectarea drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor; e) în cazul în care este prevăzută o componentă variabilă a remunerației, raportul dintre componenta fixă și cea variabilă este echilibrat în mod corespunzător și permite reducerea sau neacordarea componentei variabile, atunci când aceasta se justifică prin rezultatele evaluării performanței sau prin nerespectarea obligațiilor aplicabile.		
(4) Statele membre se asigură că atunci când creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați oferă servicii de consiliere, sistemul de remunerare a personalului implicat nu aduce atingere capacității acestora de a acționa în interesul consumatorului și, în special, nu depinde de realizarea unor obiective de vânzări. Pentru a atinge acest obiectiv, statele membre pot, în plus, să interzică comisioanele plătite de către creditor intermediarului de credite.	(6) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați se asigură că sistemul de remunerare a personalului care oferă servicii de consiliere: a) nu afectează capacitatea acestuia de a acționa în interesul consumatorului; b) se întemeiază pe criterii clare, obiective și echilibrate, inclusiv pe criterii calitative și cantitative relevante; c) nu este condiționat exclusiv sau în principal de atingerea unor obiective de vânzări; d) nu stimulează promovarea unui anumit contract de credit, a unei anumite categorii de contracte de credit ori a unor servicii accesorii care sunt mai profitabile pentru intermediarul de credit,	Compatibil	

	reprezentantul desemnat sau persoana relevantă, în detrimentul consumatorului; e) în cazul în care include o componentă variabilă, raportul dintre componenta fixă și cea variabilă este echilibrat în mod corespunzător și permite reducerea sau neacordarea componentei variabile, după caz.		
(5) Statele membre pot interzice sau impune restricții asupra plăților din partea unui consumator către un creditor sau intermediar de credite înainte de încheierea unui contract de credit.			Prevederile art. 7 alin.(5) au un caracter opțional pentru statele membre.
	Articolul 4. Norme de conduită în activitatea de creditare a consumatorilor (11) Se interzice intermediarului de credit și reprezentantului desemnat să pretindă, să convină sau să perceapă de la consumator, direct sau indirect, orice comision, onorariu, taxă sau altă remunerație pentru activitatea de intermediere de credit. (12) Prin derogare de la alin. (11), intermediarul de credit nelegat poate percepe de la consumator o remunerație exclusiv pentru servicii de consiliere, în condițiile prezentei legi. (13) Creditorul nu poate pretinde sau percepe dobândă de întârziere, calculată conform art. 942 din Codul civil nr. 1107/2002, în cazul în care în contractul de credit nu este stipulată dobânda de întârziere.		
<i>Articolul 8</i> Obligația de a furniza informații gratuit consumatorilor Statele membre se asigură că atunci când sunt furnizate informații consumatorilor în conformitate cu cerințele stabilite în prezenta directivă, respectivele informații sunt oferite în mod gratuit.	Articolul 5. Furnizarea gratuită a informațiilor Creditorul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat furnizează, în mod gratuit, informații consumatorilor, în conformitate cu cerințele stabilite de prezenta lege.	Compatibil	
<i>Articolul 9</i>	Articolul 6. Cerințe privind cunoștințele și competența personalului	Compatibil	

Cerințe în materie de cunoștințe și competență ale personalului (1) Statele membre se asigură că creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați impun personalului lor să dețină și să își actualizeze constant un nivel adecvat de cunoștințe și competență în raport cu elaborarea, oferirea sau acordarea contractelor de credit și cu efectuarea de activităților de intermediere de credite în sensul articolului 4 punctul 5 sau furnizarea de servicii de consiliere. Atunci când încheierea unui contract de credit include un serviciu auxiliar legat de acesta, se impun cerințe în materie de cunoștințe și competență referitoare la respectivul serviciu auxiliar.	(1) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați se asigură că personalul implicat în elaborarea, oferirea, acordarea sau intermedierea contractelor de credit, precum și în prestarea serviciilor de consiliere, deține și menține, pe toată durata exercitării atribuțiilor sale, un nivel adecvat de cunoștințe și competențe profesionale corespunzător activităților desfășurate. În cazul în care contractul de credit este însoțit de un serviciu accesoriu, personalul trebuie să dețină un nivel adecvat de cunoștințe și competențe cu privire la respectivul serviciu accesoriu.		
(2) Cu excepția situațiilor prevăzute la alineatul (3), statele membre de origine stabilesc cerințele minime în materie de cunoștințe și competență pentru personalul creditorilor, al intermediarilor de credite și al reprezentanților desemnați în conformitate cu principiile prevăzute în anexa III.	(2) Creditorii și intermediarii de credite aprobă și aplică politici și proceduri interne privind formarea profesională inițială și continuă a personalului prevăzut la alin. (1), precum și privind evaluarea și menținerea nivelului de cunoștințe și competențe profesionale ale acestuia, care să asigure respectarea cerințelor minime privind cunoștințele și competența profesională, prevăzute la anexa nr. 1. (3) Înainte ca personalul să înceapă realizarea activităților prevăzute la alin. (1), îndeplinirea cerințelor minime prevăzute la alin. (2) se confirmă prin participarea la programul de formare profesională inițială și promovarea unui evaluări în formă scrisă de către personalul creditorului, al intermediarului de credite, sau a reprezentantului desemnat. Creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați pot decide exceptarea de la susținerea examenului a personalului care deține diplomă de licență în domeniul economic sau juridic, în măsura în care apreciază că studiile absolvite asigură un nivel adecvat de cunoștințe și competențe pentru realizarea activităților prevăzute la alin. (1).(4) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați se asigură că personalul prevăzut la alin. (1) participă la programe de formare profesională continuă, organizate în conformitate cu alin. (2), cel puțin o dată la 2 ani sau ori de câte ori intervin modificări relevante ale cadrului normativ, ale	Compatibil	

	produselor de credit, sau ale procedurilor aplicabile activității desfășurate. (5) Înainte de stabilirea unei relații de afaceri cu un reprezentant desemnat, precum și pe tot parcursul desfășurării acesteia, intermediarul de credite se asigură că personalul reprezentantului desemnat care desfășoară activitățile prevăzute la alin. (1) îndeplinește cerințele prevăzute la alin. (2). Personalul reprezentantului desemnat poate participa la programele de instruire organizate de intermediarul de credite, sau de creditorul cu care intermediarul de credite se află în relație de afaceri și poate susține evaluarea prevăzută la alin. (3) în cadrul acestuia.		
(3) Atunci când un creditor sau un intermediar de credite își prestează serviciile pe teritoriul unuia sau mai multor alte state membre: (i) printr-o sucursală, statului membru gazdă îi revine responsabilitatea de a stabili cerințele minime în materie de cunoștințe și competență aplicabile personalului unei sucursale; (ii) în temeiul libertății de a presta servicii, statul membru de origine este responsabil cu stabilirea cerințelor minime de cunoștințe și competență aplicabile personalului în conformitate cu anexa III; totuși, statele membre gazdă pot stabili cerințele minime în materie de cunoștințe și competență în cazul cerințelor menționate în anexa III punctul 1 literele (b), (c), (e) și (f)	(6) În cazul în care un creditor sau un intermediar de credite cu sediul în Republica Moldova prestează servicii într-un alt stat membru prin intermediul unei sucursale, acesta respectă cerințele minime privind cunoștințele și competența aplicabile personalului unei sucursale din statul membru gazdă. (7) În cazul în care un creditor sau un intermediar de credite cu sediul într-un alt stat membru prestează servicii pe teritoriul Republicii Moldova prin intermediul unei sucursale, acesta respectă cerințele minime privind cunoștințele și competența personalului stabilite de Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare – Comisia Națională). (8) În cazul în care un creditor sau un intermediar de credite cu sediul în Republica Moldova prestează servicii într-un alt stat membru în temeiul libertății de a presta servicii, acesta respectă cerințele minime privind cunoștințele și competența aplicabile personalului unei sucursale. (9) În cazul în care un creditor sau un intermediar de credite cu sediul într-un alt stat membru prestează servicii pe teritoriul Republicii Moldova în temeiul libertății de a presta servicii, acesta respectă cerințele minime privind cunoștințele și competența stabilite de statul membru de origine. (10) În scopul supravegherii eficiente a creditorilor și intermediarilor de credite care prestează servicii pe teritoriul unui alt stat membru,	Compatibil	

	Comisia Națională, cooperează strâns cu autoritățile competente ale statelor membre în vederea supravegherii și aplicării efective a cerințelor minime privind cunoștințele și competența personalului de către statul membru gazdă.		
(4) Statele membre se asigură că autoritățile competente supraveghează respectarea cerințelor prevăzute la alineatul (1) și că au competența de a impune creditorilor, intermediarilor de credite și reprezentanților desemnați să furnizeze dovezile pe care autoritatea competentă le consideră necesare pentru a face posibilă respectiva supraveghere.	Articolul 42. Autoritatea de supraveghere (4) În cadrul supravegherii, Comisia Națională poate solicita orice documente și/sau informații, de la: a) creditorii, inclusiv cele deținute de intermediarii de credite și reprezentanții desemnați; b) intermediarii de credite, inclusiv cele deținute de reprezentanții desemnați.	Compatibil	
(5) În scopul supravegherii eficiente a creditorilor și a intermediarilor de credite care prestează servicii pe teritoriul altor state membre în temeiul libertății de a presta servicii, autoritățile competente ale statelor membre gazdă și ale celor de origine cooperează îndeaproape în vederea supravegherii și aplicării eficiente a cerințelor minime în materie de cunoștințe și competență de către statul membru gazdă. În acest scop, acestea își pot delega reciproc sarcini și responsabilități.	(7) În scopul supravegherii eficiente a creditorilor și intermediarilor de credit care prestează servicii pe teritoriul unui alt stat membru, Comisia Națională, cooperează strâns cu autoritățile competente ale statelor membre în vederea supravegherii și aplicării efective a cerințelor minime privind cunoștințele și competența personalului de către statul membru gazdă.	Compatibil	
CAPITOLUL 4 INFORMAȚII ȘI PRACTICI PRELIMINARE ÎNCHEIERII CONTRACTULUI DE CREDIT <i>Articolul 10</i> Dispoziții generale aplicabile publicității și marketingului Fără a aduce atingere Directivei 2005/29/CE, statele membre solicită ca toate informările publicitare și de marketing privind contractele de credit să fie corecte, clare și să nu inducă în eroare. În special, trebuie interzise formulările care pot crea așteptări neîntemeiate din partea consumatorului în ceea ce privește disponibilitatea sau costul unui credit.	CAPITOLUL III INFORMAȚII ȘI PRACTICI PRELIMINARE ÎNCHEIERII CONTRACTULUI DE CREDIT Articolul 8. Publicitatea referitoare la contractele de credit (1) Toate publicitățile referitoare la contractele de credit trebuie să fie corecte, clare, vizibile, după caz, și să nu inducă în eroare consumatorii. (2) Este interzisă utilizarea unor formulări sau prezentări care pot crea așteptări nejustificate din partea consumatorilor cu privire la disponibilitatea, caracteristicile sau costul creditului. (3) Prevederile prezentului articol se aplică fără a aduce atingere dispozițiilor Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate și Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.	Compatibil	

Articolul 11 Informații standard care trebuie incluse în materialele publicitare (1) Statele membre se asigură că orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit care indică o rată a dobânzii sau orice cifre referitoare la costul creditului pentru consumator cuprinde informații standard în conformitate cu prezentul articol. Statele membre pot prevedea că primul paragraf nu se aplică în situațiile în care dreptul intern prevede indicarea DAE în cazul publicității privind contractele de credit în care nu se menționează rata dobânzii și nici alte cifre referitoare la orice cost al creditului pentru consumator în sensul primului paragraf.	Articolul 9. Informații standard obligatorii în publicitatea privind contractele de credit (1) Orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit, care indică o rată a dobânzii sau orice numere, scrise cu cifre sau litere, referitoare la costul creditului pentru consumator cuprinde informații standard, în conformitate cu prezentul articol.	Compatibil	
(2) Informațiile standard indică într-un mod clar, concis și vizibil: (a) identitatea creditorului sau, după caz, a intermediarului de credite sau a reprezentantului desemnat; (b) dacă este cazul, faptul că contractul de credit va fi garantat fie prin ipotecă, fie printr-o altă garanție comparabilă, utilizată în mod curent într-un stat membru asupra unui bun imobil rezidențial, fie printr-un drept legat de un bun imobil rezidențial; (c) rata dobânzii, indicând dacă este fixă sau variabilă sau o combinație a amândurora, împreună cu informații privind toate costurile incluse în costul total al creditului pentru consumator; (d) valoarea totală a creditului; (e) DAE, care se include în materialul publicitar cel puțin la fel de vizibil ca orice rată a dobânzii; (f) dacă este cazul, durata contractului de credit; (g) dacă este cazul, valoarea ratelor; (h) dacă este cazul, suma totală plătită de către consumator; (i) dacă este cazul, numărul ratelor; (j) dacă este cazul, un avertisment referitor la faptul că posibilele fluctuații ale ratei de schimb valutar ar putea afecta suma care trebuie plătită de consumator.	(2) Informațiile standard indică: a) identitatea creditorului sau, după caz, a intermediarului de credite sau a reprezentantului desemnat; b) dacă este cazul, faptul că creditul este garantat prin ipotecă sau printr-o altă garanție comparabilă asupra unui bun imobil rezidențial; c) rata dobânzii (fixă, flotantă sau o combinație a acestora), precum și toate costurile incluse în costul total al creditului; d) valoarea totală a creditului; e) valoarea DAE, afișată cel puțin la fel de vizibil ca orice altă rată a dobânzii; f) dacă este cazul, durata contractului de credit; g) dacă este cazul, valoarea ratelor; h) dacă este cazul, valoarea totală plătită de către consumator; i) dacă este cazul, numărul ratelor; j) dacă este cazul, un avertisment asupra faptului că posibilele fluctuații ale ratei de schimb valutar ar putea afecta obligațiile de plată ale consumatorului; k) un avertisment privind posibilele consecințe ale nerespectării angajamentelor legate de contractul de credit.	Compatibil	

(3) Informațiile enumerate la alineatul (2), în afară de cele enumerate la literele (a), (b) sau (j) din acesta, sunt furnizate prin intermediul unui exemplu reprezentativ și sunt conforme cu respectivul exemplu reprezentativ de la început până la sfârșit. Statele membre adoptă criterii pentru determinarea unui exemplu reprezentativ.	(3) Informațiile prevăzute la alin. (2) lit. c) – i) sunt prezentate printr-un exemplu reprezentativ și sunt conforme cu respectivul exemplu reprezentativ, de la început până la sfârșit. (4) La stabilirea exemplului reprezentativ, creditorii respectă următoarele criterii: a) valoarea medie a sumei creditate pentru acel tip de produse; b) durata medie a contractului; c) media costurilor suplimentare.	Compatibil	
(4) În cazul în care încheierea unui contract referitor la un serviciu auxiliar, în particular o asigurare, este obligatorie pentru obținerea creditului sau pentru obținerea creditului conform clauzelor și condițiilor prezentate în ofertă, iar costul acelui serviciu nu poate fi determinat în prealabil, obligația de a încheia un asemenea contract este, de asemenea, menționată în mod clar, concis și vizibil, împreună cu DAE.	(5) În cazul în care, pentru acordarea creditului sau pentru obținerea acestuia în condițiile oferite, este obligatorie încheierea unui contract aferent unui serviciu accesoriu, în special o asigurare, iar costul acelui serviciu nu poate fi determinat în prealabil, această obligație trebuie menționată clar, concis și vizibil împreună cu DAE.	Compatibil	
(5) Informațiile menționate la alineatele (2) și (4) sunt ușor de citit sau clar audibile, după caz, în funcție de suportul utilizat pentru publicitate.	(6) Informațiile prevăzute la alin. (2) și (5) sunt scrise în mod clar, concis, vizibil și ușor de citit, în același câmp vizual, cu caractere de aceeași mărime și de același tip de font sau, după caz, sunt clar audibile, în funcție de mijlocul de difuzare a acestora. (7) În cazul în care suportul electronic utilizat pentru comunicarea informațiilor standard menționate la alin. (2) din prezentul articol nu permite afișarea vizuală a informațiilor respective într-un mod vizibil și clar, consumatorul trebuie să poată accesa informațiile menționate la alin. (2) lit. (e) și (f) prin clicul, derularea conținutului sau glisarea pe ecran.	Compatibil	
(6) Statele membre pot solicita includerea unui avertisment concis și proporționat privind riscurile specifice asociate contractelor de credit. Statele membre notifică respectivele cerințe Comisiei fără întârziere.			Prevederile art.11 alin.(6) au un caracter opțional pentru statele membre.

(7) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere Directivei 2005/29/CE.	(8) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere prevederilor Legii nr. 62/2022 cu privire la publicitate și Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor.	Compatibil	
<i>Articolul 12</i> Practici de legare și de grupare (1) Statele membre permit practicile de grupare, dar interzic practicile de legare.	Articolul 10. Practici de legare și de grupare (1) Se permit practicile de grupare și se interzic practicile de legare.	Compatibil	
(2) Fără a aduce atingere alineatului (1), statele membre pot dispune că creditorii au posibilitatea să solicite consumatorului sau unui membru de familie al acestuia ori unei rude apropiate a acestuia: (a) să deschidă sau să mențină un cont de plăți sau un cont de economii în cazul în care acesta are ca unic scop acumularea de capital destinat rambursării creditului, administrării acestuia, acumulării de resurse în vederea obținerii creditului sau furnizării unei garanții suplimentare pentru creditor în caz de neplată; (b) să achiziționeze sau să mențină un produs de investiții sau de pensii private, în cazul în care respectivul produs, care oferă investitorului în principal un venit pe perioada pensionării, are drept scop și furnizarea unei garanții suplimentare pentru creditor în caz de neplată sau acumularea de capital în vederea rambursării creditului, a administrării acestuia sau a acumulării de resurse în vederea obținerii creditului; (c) să încheie un contract de credit distinct, împreună cu un contract de credit cu partajare de proprietate, în vederea obținerii creditului.	(2) Fără a aduce atingere alin. (1), creditorii pot solicita consumatorului: a) să deschidă sau să mențină un cont de plăți sau un cont de depozit, în cazul în care acesta are ca scop principal acumularea mijloacelor bănești destinate rambursării și administrării creditului, acumulării de mijloace bănești pentru obținerea creditului sau furnizării unei garanții suplimentare pentru creditor, în caz de neplată; b) să achiziționeze sau să mențină un produs de investiții sau de pensie privată, în cazul în care produsul respectiv, care oferă investitorului, în principal, un venit pe perioada pensionării, are drept scop și furnizarea unei garanții suplimentare creditorului în caz de neplată sau la acumularea mijloacelor bănești destinate rambursării și administrării creditului, sau la acumularea de mijloace bănești pentru obținerea creditului.	Compatibil	
(3) Fără a aduce atingere alineatului (1), statele membre pot, de asemenea, să permită practicile de legare în cazul în care creditorul poate demonstra autorității sale competente că produsele legate sau categoriile de produse oferite, în termeni și condiții similare, care nu sunt disponibile separat, au drept rezultat un beneficiu clar pentru consumatori, ținând seama în			Prevederile art.12 alin.(3) au un caracter opțional pentru statele membre.

mod adecvat de disponibilitatea și prețurile produselor relevante oferite pe piață. Prezentul alineat se aplică exclusiv produselor care urmează să fie comercializate după 20 martie 2014.			
(4) Statele membre pot permite creditorilor să solicite consumatorului să dețină o poliță de asigurare relevantă în legătură cu contractul de credit. În astfel de cazuri, statele membre se asigură că creditorul acceptă polița de asigurare de la un furnizor diferit de furnizorul preferat de acesta, în cazul în care respectiva poliță are un nivel de garantare echivalent cu cel propus de creditor.	(3) Creditorii pot să solicite consumatorului să dețină o poliță de asigurare relevantă în legătură cu contractul de credit, ținând cont de considerentele de proporționalitate. În astfel de cazuri, creditorul este obligat să accepte o poliță de asigurare de la un asigurator diferit de asiguratorul preferat de acesta, în cazul în care limitele de răspundere, riscurile acoperite și excepțiile poliței de asigurare respective sunt cel puțin echivalente cu cele din polița de asigurare propusă de creditor. (4) Creditorii și intermediarii de credite acordă consumatorilor cel puțin 4 zile pentru compararea ofertelor de asigurare legate de contractele de credit, înainte de a achiziționa o poliță de asigurare, în conformitate cu prevederile alin. (3), fără ca aceste oferte să fie modificate, cu informarea consumatorilor cu privire la acest drept. Consumatorul poate încheia un contract de asigurare înainte de expirarea termenului de 4 zile, în cazul în care solicită acest lucru. (5) În cazul în care, pe parcursul derulării contractului de credit, consumatorul nu își respectă obligația de deținere a poliței de asigurare, creditorul are dreptul, în temeiul contractului de credit, să încheie un contract de asigurare în numele și pe costul consumatorului. Polița de asigurare încheiată de creditor în numele și pe costul consumatorului este încheiată pe o perioadă de cel mult un an, iar prețul acesteia corespunde cu tarifele standard pentru produse similare. (6) Creditorul încheie contractul de asigurare numai după notificarea prealabilă a consumatorului, în scris, prin mijloace care asigură confirmarea transmiterii. Prin notificare, creditorul îl informează pe consumator cu privire la: obligația de prelungire/reînnoire a poliței de asigurare; dreptul creditorului de a încheia polița de asigurare în numele și pe costul consumatorului; condițiile poliței de asigurare ce urmează a fi încheiate. Notificarea se transmite consumatorului cu cel puțin 15 zile înainte de data încetării valabilității poliței de asigurare.	Compatibil	

	(7) Creditorul transmite consumatorului o copie a poliței de asigurare încheiate în numele și pe costul consumatorului în termen de cel mult 15 zile de la data încheierii. (8) Se interzice creditorilor să solicite consumatorilor încheierea unui contract de asigurare care nu este relevant în legătură cu respectivul contract de credit. (9) Polița de asigurare care garantează rambursarea creditului, se va încadra în următoarele cerințe: a) perioada de asigurare nu va depăși perioada de valabilitate a contractului de credit; b) suma asigurată nu va depăși valoarea totală plătită a creditului; c) creditorul poate figura în calitate de beneficiar al asigurării, doar în limita creanțelor aferente contractului de credit acordat. (10) Este interzisă utilizarea datelor cu caracter personal privind diagnosticele de boli oncologice ale consumatorilor în scopul unei polițe de asigurare legate de un contract de credit după o perioadă de timp de 10 ani, de la încheierea tratamentului medical al consumatorului. (11) În cazul rambursării anticipate a creditului, polița de asigurare care garantează rambursarea creditului se rezoluționează de drept în condițiile prevăzute de art. 1850 din Codul civil.		
<i>Articolul 13</i> Informații generale (1) Statele membre se asigură că creditorii sau, dacă este cazul, intermediarii de credite legați sau reprezentanții desemnați ai acestora pun în permanență la dispoziție informații generale clare și ușor de înțeles legate de contractele de credit, pe hârtie ori pe un alt suport durabil sau în formă electronică. În plus, statele membre pot dispune ca informațiile generale să fie puse la dispoziție de către intermediarii de credite care nu sunt legați.	Articolul 11. Informații generale privind contractele de credit (1) Creditorii, intermediarii de credit și reprezentanții desemnați pun la dispoziție, în orice moment, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil ori în formă electronică, informații generale clare și ușor de înțeles privind contractele de credit.	Compatibil	
Aceste informații generale includ cel puțin următoarele: (a) identitatea și adresa fizică a sursei care emite informațiile; (b) scopurile în care poate fi utilizat creditul;	(2) Informațiile generale includ cel puțin: a) identitatea și adresa fizică a furnizorului de informații; b) scopurile în care poate fi utilizat creditul;	Compatibil	

(c) formele garanției, inclusiv, dacă este cazul, posibilitatea ca aceasta să se afle într-un alt stat membru; (d) durata posibilă a contractelor de credit; (e) tipurile de rată a dobânzii disponibile, indicând dacă este fixă și/sau variabilă, împreună cu o scurtă descriere a caracteristicilor unei rate fixe și ale unei rate variabile, inclusiv a implicațiilor pentru consumator; (ea) în cazul în care sunt disponibile contracte care se raportează la un indice de referință astfel cum se definește la articolul 3 alineatul (1) punctul 3 din Regulamentul (UE) 2016/1011 al Parlamentului European și al Consiliului (²), denumirile indicelor de referință și administratorii acestora, precum și potențialele implicații asupra consumatorului; (f) în cazul în care împrumuturile într-o monedă străină sunt disponibile, indicarea monedei (monedelor) străine, inclusiv o explicație a implicațiilor pentru consumator atunci când creditul este în valută; (g) un exemplu reprezentativ al valorii totale a creditului, al costului total al creditului pentru consumator, al sumei totale plătibile de către consumator și al DAE; (h) o indicație privind posibile costuri suplimentare, care nu sunt incluse în costul total al unui credit pentru consumator, de plătit în legătură cu un contract de credit; (i) gama de diferite modalități disponibile de rambursare a creditului (inclusiv numărul, frecvența și quantumul ratelor periodice); (j) dacă este cazul, o declarație clară și concisă conform căreia respectarea termenilor și condițiilor contractului de credit nu garantează rambursarea valorii totale a creditului în temeiul contractului de credit; (k) o descriere a condițiilor direct legate de rambursarea anticipată;	c) tipurile de garanții acceptate, inclusiv, după caz, posibilitatea constituirii garanției într-un alt stat membru al Uniunii Europene; d) durata posibilă a contractelor de credit; e) tipurile de rată a dobânzii disponibile (fixă și/sau flotantă), însoțită de o descriere a caracteristicilor dobânzii fixe și/sau flotante, inclusiv implicațiile pentru consumator, iar în cazul unui contract de credit cu o rată a dobânzii flotantă, în cazul în care pentru rata dobânzii se utilizează un indice de referință, se indică - denumirea indicelui de referință și a administratorului acestuia, precum și posibilele consecințe pentru consumator, legate de modificările valorii indicelui de referință; f) în cazul în care creditul este atașat la o valută străină, moneda (monedele) respectivă, inclusiv o explicație privind implicațiile financiare pentru consumator; g) un exemplu reprezentativ privind valoarea totală a creditului, costul total al creditului pentru consumator, valoarea totală plătabilă și DAE; h) posibilele costuri suplimentare, care nu sunt incluse în costul total al creditului, de plătit în legătură cu contractul de credit; i) diferitele modalități de rambursare a creditului (inclusiv frecvența, numărul și valoarea ratelor); j) dacă este cazul, o declarație clară și concisă, care indică faptul că respectarea termenelor și a condițiilor contractului de credit nu garantează rambursarea valorii totale a creditului; k) condițiile direct legate de rambursarea anticipată; l) dacă este necesară o evaluare a bunului, cine este responsabil să asigure efectuarea evaluării și dacă apar costuri pentru consumator; m) serviciile accesorii pe care consumatorul este obligat să le contracteze pentru a obține creditul sau pentru a îl obține în condițiile oferite și, după caz, faptul că serviciile accesorii pot fi cumpărate de la un furnizor altul decât creditorul; n) un avertisment general privind posibilele consecințe ale nerespectării obligațiilor asumate prin contractul de credit		

(l) dacă este necesară o evaluare a bunului și, în caz afirmativ, cine este responsabil să asigure efectuarea evaluării și dacă aceasta implică eventuale costuri conexe pentru consumator; (m) o indicație privind serviciile auxiliare pe care consumatorul este obligat să le achiziționeze pentru a obține creditul sau pentru a îl obține în conformitate cu termenii și condițiile prezentate și, după caz, o clarificare a serviciilor auxiliare care pot fi cumpărate de la un alt furnizor decât creditorul; și (n) un avertisment general privind posibilele consecințe ale nerespectării angajamentelor legate de contractul de credit.			
(2) Statele membre pot impune creditorilor obligația de a include alte tipuri de avertismente care sunt relevante într-un anumit stat membru. Statele membre notifică respectivele cerințe Comisiei fără întârziere.			Prevederile art. 13 alin. (2) au un caracter opțional pentru statele membre.
	(3) Creditorii afișează pe site-urile lor web oficiale un instrument destinat rezolvării ecuațiilor de calcul al costului total al creditului. La utilizarea acestui instrument, pentru produsele de creditare la care sunt prestabilite grafice concrete de plată, creditorul asigură calculul pe perioade (zilnic/lunar/trimestrial), în funcție de frecvența plății ratelor de credit, a achitărilor aferente creditului ce urmează a fi efectuate de consumator (achitarea creditului, a ratei dobânzii, a comisioanelor, a taxelor etc.).		
<i>Articolul 14</i> Informații precontractuale (1) Statele membre se asigură că creditorul și, dacă este cazul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat îi oferă consumatorului informațiile personalizate de care acesta are nevoie pentru a compara produsele de credit disponibile pe piață, a evalua implicațiile lor și a decide în cunoștință de cauză dacă să încheie sau nu un contract de credit:	Articolul 12. Informații precontractuale (1) Creditorul și, după caz, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat furnizează consumatorului, într-un mod clar și personalizat, informațiile necesare pentru a permite acestuia să compare ofertele de credit disponibile pe piață, să evalueze implicațiile contractării unui credit și să ia o decizie informată dacă să încheie sau nu un contract de credit. (2) Informațiile menționate la alin. (1) se furnizează: a) fără întârzieri nejustificate, dar nu mai mult de 7 zile, după ce consumatorul a oferit informațiile necesare cu privire la nevoile sale,	Compatibil	

(a) fără întârzieri nejustificate, după ce consumatorul a furnizat informațiile necesare cu privire la nevoile sale, situația sa financiară și preferințe, în conformitate cu articolul 20; și (b) în timp util înainte ca consumatorul să fie obligat printr-un contract de credit sau o ofertă. (2) Informațiile personalizate menționate la alineatul (1) se furnizează, pe hârtie sau pe alt suport durabil, prin intermediul FEIS, care figurează în anexa II. (3) Statele membre se asigură că, atunci când creditorul îi prezintă consumatorului o ofertă fermă, aceasta este furnizată pe hârtie sau pe alt suport durabil și este însoțită de o FEIS, în cazul în care: (a) consumatorului nu i-a fost transmisă nicio FEIS în prealabil; sau (b) caracteristicile ofertei sunt diferite față de informația cuprinsă în FEIS furnizată anterior.	situația sa financiară și preferințe, în conformitate cu art. 15 alin. (3), (7), (8) și alin. (11); b) pe hârtie sau pe un alt suport durabil, prin intermediul Fișei Europene de Informații Standardizate (în continuare – FEIS), conform modelului prevăzut în anexa nr. 2. c) în timp util, înainte ca consumatorul să fie obligat printr-un contract de credit sau o ofertă. (3) Creditorul furnizează consumatorului orice alte informații suplimentare într-un document separat, care poate fi anexat la FEIS. Informațiile furnizate consumatorilor trebuie redactate într-un limbaj clar, concis și accesibil, evitând utilizarea expresiilor tehnice, juridice sau financiar-bancare, precum și a prescurtărilor sau inițialelor, cu excepția celor prevăzute expres de lege sau consacrate în limbajul uzual. În cazul în care utilizarea termenilor tehnici este necesară, aceștia vor fi explicați în mod explicit, în scris, la solicitarea consumatorului, fără perceperea unor costuri suplimentare. (4) Informațiile furnizate consumatorului prin FEIS și prin orice alt document suplimentar vor fi semnate și datate de toate părțile implicate, la momentul transmiterii acestora (6) Oferta este însoțită de FEIS, dacă: a) consumatorului nu i-a fost transmisă nicio FEIS în prealabil; sau b) caracteristicile ofertei sunt diferite față de informația din FEIS prezentată anterior. (7) Termenul menționat la alin. (5) este o perioadă de reflecție înainte de încheierea contractului de credit, care poate fi redus cu acceptul expres al consumatorului. Sarcina probei cu privire la renunțarea consumatorului la termenul de reflecție revine creditorului sau intermediarului de credite, după caz.		
(4) Statele membre pot prevedea furnizarea obligatorie a unei FEIS înainte de prezentarea unei oferte ferme pentru creditor. În cazul în care un stat membru dispune astfel, acesta solicită ca furnizarea FEIS să fie impusă din nou numai în cazul în care este îndeplinită condiția menționată la alineatul (3) litera (b).			Prevederile art. 14 alin. (4) au un caracter opțional pentru statele membre

(5) Statele membre care, înainte de 20 martie 2014, au implementat o fișă de informații care îndeplinește cerințe în materie de informații echivalente cu cele prevăzute în anexa II pot utiliza în continuare respectiva fișă în scopul respectării prezentului articol până la 21 martie 2019			
(6) Statele membre precizează o perioadă de cel puțin șapte zile în care consumatorul va avea suficient timp pentru a compara ofertele, a evalua implicațiile acestora și a lua o decizie în cunoștință de cauză.	(5) În cazul prezentării unei oferte prin FEIS, aceasta este obligatorie pentru creditor pentru un termen de 7 zile din ziua recepționării ofertei de către consumator. Oferta este înaintată pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil și poate lua forma proiectului contractului de credit, în cazul în care se consemnează că respectivul proiect de contract reprezintă o ofertă din partea creditorului.		
Statele membre precizează faptul că perioada menționată la primul paragraf este fie o perioadă de reflecție înainte de încheierea contractului de credit, fie o perioadă pentru exercitarea unui drept de retragere după încheierea contractului de credit sau o combinație între cele două. În cazul în care un stat membru precizează o perioadă de reflecție înainte de încheierea unui contract de credit: (a) oferta este fermă pentru creditor pe durata perioadei de reflecție; și (b) consumatorul poate accepta oferta în orice moment pe parcursul perioadei de reflecție.	Articolul 19. Cerințe față de contractele de credit (3) În contractul de credit se specifică în mod clar și concis, cel puțin: p) dreptul de revocare, termenul în care acel drept poate fi exercitat și alte condiții pentru exercitarea acestuia, inclusiv informații privind obligarea consumatorului de a plăti creditul sau partea de credit trasă și dobânda, în conformitate cu art. 25 alin. (3) lit. b); Articolul 25. Revocarea contractului de credit (1) Consumatorul are la dispoziție un termen de 14 zile calendaristice în care poate revoca contractul de credit, fără a invoca motive. (2) Termenul de revocare prevăzut la alin. (1) începe să curgă: a) de la data încheierii contractului de credit; sau b) de la data la care consumatorului îi sunt aduse la cunoștință clauzele și condițiile contractuale și informațiile prevăzute la art. 19, în cazul în care ziua respectivă este ulterioară celei la care se face referire la lit. a) din prezentul alineat. (3) În cazul în care consumatorul își exercită dreptul de revocare, acesta are următoarele obligații: a) pentru ca revocarea să fie efectivă înainte de expirarea termenului menționat la alin. (1), de a-l notifica pe creditor, ca urmare a informațiilor oferite de acesta, conform art. 19 alin. (3) lit. r), prin mijloace care confirmă recepționarea notificării. Termenul este considerat a fi respectat în condițiile în care respectiva notificare este		

	expediată înainte de expirarea termenului, pe hârtie sau pe un alt suport durabil de care dispune creditorul și accesibil acestuia; și b) de a-i plăti creditorului capitalul și dobânda aferentă acestuia de la data la care creditul a fost tras până la data la care capitalul a fost rambursat, fără nici o întârziere nejustificată, și nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la trimiterea notificării revocării către creditor. Dobânda se calculează în baza ratei dobânzii convenite, aferente creditului. Creditorul nu este îndreptățit la nicio altă compensație din partea consumatorului în cazul revocării, cu excepția compensației pentru orice plăți notariale aferente înregistrării dreptului de gaj și evaluării bunului imobil, ori alte plăți datorate autorităților sau instituțiilor publice. (4) În cazul revocării unui contract de credit, încheiat la distanță sau în afara spațiilor comerciale, prevederile prezentului capitol se aplică în mod corespunzător.		
Statele membre pot prevedea ca consumatorii să nu poată accepta oferta înainte de încheierea unei perioade care nu depășește primele 10 zile din perioada de reflecție.			Prevederile art. 14 alin. (6) pct. 4 au un caracter opțional pentru statele membre
În cazul în care stabilirea ratei dobânzii sau a altor costuri aplicabile ofertei depinde de rezultatul vânzării obligațiunilor subiacente sau a altor instrumente de finanțare pe termen lung, statele membre pot prevedea ca rata dobânzii sau alte costuri să poată fi diferite față de cele menționate în ofertă în conformitate cu valoarea obligațiunii subiacente sau a altui instrument de finanțare pe termen lung.			Prevederile art. 14 alin. (6) pct. 5 au un caracter opțional pentru statele membre
În cazul în care consumatorul are un drept de retragere în conformitate al doilea paragraf de la prezentul alineat, articolul 6 din Directiva 2002/65/CE nu se aplică.	(8) În cazul contractului de credit încheiat prin mijloace de comunicare la distanță, dreptul de revocare se exercită exclusiv în condițiile prezentei legi.		
(7) Se consideră că creditorul și, după caz, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat care a furnizat FEIS consumatorului a îndeplinit cerințele privind furnizarea de	(9) În cazul în care creditorul sau intermediarul de credit a furnizat FEIS, se consideră că acesta a respectat cerințele de informare	Compatibil	

informații consumatorului înainte de încheierea unui contract la distanță conform prevederilor de la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2002/65/CE și că a îndeplinit cerințele prevăzute la articolul 5 alineatul (1) din respectiva directivă numai dacă aceștia au furnizat consumatorului cel puțin FEIS înainte de încheierea contractului.	prevăzute de prezentul articol și de legislația privind contractele la distanță pentru servicii financiare de consum.		
(8) Statele membre nu modifică modelul FEIS în alt mod decât cel prevăzut în anexa II. Eventualele informații suplimentare pe care creditorul sau, după caz, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat le poate oferi consumatorului sau este obligat să le ofere consumatorului în temeiul dreptului intern trebuie furnizate într-un document separat care poate fi anexat la FEIS.			
(9) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 40 pentru a modifica formularea standard prevăzută în partea A din anexa II sau instrucțiunile prevăzute în partea B din aceasta, pentru a răspunde necesității de a include informații sau avertismente referitoare la produse noi care nu se comercializau înainte de 20 martie 2014. Cu toate acestea, respectivele acte delegate nu modifică structura sau formatul FEIS.			Norme UE neaplicabile
(10) În cazul comunicațiilor prin telefonie vocală, menționate la articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2002/65/CE, descrierea principalelor caracteristici ale serviciului financiar care urmează să fie prestat, în temeiul articolului 3 alineatul (3) litera (b) a doua liniuță din directiva respectivă, include cel puțin elementele menționate în partea A, secțiunile 3-6 din anexa II la prezenta directivă.	(10) În cazul comunicărilor telefonice, creditorul sau intermediarul de credite trebuie să furnizeze cel puțin elementele principale prevăzute în partea A, secțiunile 3 – 6 din FEIS.	Compatibil	
(11) Statele membre se asigură că, cel puțin în cazul în care nu există drept de retragere, creditorul sau, dacă este cazul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat oferă consumatorului o copie a proiectului de contract de credit, în momentul prezentării unei oferte ferme pentru creditor. În	(5) În cazul prezentării unei oferte prin FEIS, aceasta este obligatorie pentru creditor pentru un termen de 7 zile din ziua recepționării ofertei de către consumator. Oferta este înaintată pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil și poate lua forma proiectului contractului	Compatibil	

cazul în care există un drept de retragere, statele membre se asigură că creditorul sau, dacă este cazul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat oferă consumatorului o copie a proiectului de contract de credit, în momentul prezentării unei oferte ferme pentru creditor.	de credit, în cazul în care se consemnează că respectivul proiect de contract reprezintă o ofertă din partea creditorului.		
<i>Articolul 15</i> Cerințe de informare aplicabile intermediarilor de credite și reprezentanților desemnați (1) Statele membre se asigură că, în timp util înainte de desfășurarea oricăreia dintre activitățile de intermediere a creditelor enumerate la articolul 4 punctul 5, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat îi furnizează consumatorului, pe hârtie sau pe alt suport durabil, cel puțin următoarele informații: (a) identitatea și adresa fizică a intermediarului de credite; (b) registrul în care a fost înscris, numărul de înregistrare, dacă este cazul, și modalitățile prin care se poate verifica respectiva înregistrare; (c) dacă intermediarul de credite este legat sau lucrează exclusiv pentru unul sau mai mulți creditori. În cazul în care intermediarul de credite este legat sau lucrează exclusiv pentru unul sau mai mulți creditori, acesta furnizează numele creditorului/creditorilor în numele căruia/căroră acționează. Intermediarul de credite poate declara că este independent în cazul în care îndeplinește condițiile prevăzute în conformitate cu articolul 22 alineatul (4); (d) dacă intermediarul de credite oferă servicii de consiliere; (e) dacă este cazul, onorariul pe care consumatorul trebuie să îl achite intermediarului de credite pentru serviciile prestate de acesta sau, dacă acest lucru nu este posibil, metoda utilizată pentru calculul onorariului; (f) procedurile pe care consumatorii sau alte părți interesate le au la dispoziție pentru a depune reclamații la nivel intern	Articolul 13. Cerințe de informare aplicabile intermediarilor de credite și reprezentanților desemnați (1) Înainte de desfășurarea oricăreia dintre activitățile de intermediere a creditelor prevăzute la noțiunea de intermediar de credite de la art. 3, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat furnizează consumatorului, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, următoarele informații: a) identitatea și sediul intermediarului de credite; b) registrul în care acesta este înregistrat, numărul de înregistrare, însoțit de adresa site-ului web unde acesta poate fi accesat; c) dacă intermediarul de credite este legat sau nelegat, cu menționarea expresă a creditorului/creditorilor în numele căruia/căroră acționează. Intermediarul de credite poate declara că este nelegat în cazul în care respectă prevederile art. 33 alin. (2); d) dacă intermediarul de credite oferă sau nu servicii de consiliere; e) cuantumul onorariului datorat de consumator pentru serviciile prestate sau, dacă acesta nu este posibil a fi determinat în acel moment, metoda de calcul aplicabilă, dacă este cazul; f) procedurile interne privind examinarea reclamațiilor formulate de consumatori sau alte părți interesate, precum și, dacă este cazul, căile extrajudiciare disponibile pentru soluționarea litigiilor; g) existența oricăror comisioane sau altor forme de remunerație plătibile de către creditor sau de către părți terțe intermediarului de credite pentru serviciile prestate, precum și, dacă valoarea acestora nu este cunoscută în momentul furnizării informației, mențiunea că suma exactă va fi indicată ulterior în FEIS.	Compatibil	

împotriva intermediarilor de credite și, dacă este cazul, modalitățile de acces la proceduri extrajudiciare de reclamație și soluționare; (g) dacă este cazul, existența și, dacă aceasta este cunoscută, valoarea eventualelor comisioane sau a altor stimulente plătibile de către creditor sau de către părți terțe intermediarului de credite pentru serviciile prestate de acesta în legătură cu contractul de credit. În cazul în care nu se cunoaște suma la momentul furnizării informațiilor, intermediarul de credite informează consumatorul că suma reală va fi furnizată la un moment ulterior în FEIS.			
(2) La cererea consumatorului, intermediarii de credite care nu sunt legați dar care primesc un comision de la unul sau mai mulți creditori furnizează informații despre variațiile nivelului comisioanelor plătibile de diferiți creditori care oferă contractele de credit propuse consumatorului. Consumatorul este informat că are dreptul de a cere aceste informații.	(2) La solicitarea expresă a consumatorului, intermediarul de credite nelegat, dar care primește un comision de la unul sau mai mulți creditori, este obligat să furnizeze informații privind variația nivelului comisioanelor aplicate de diferiți creditori, care oferă contractele de credit prezentate consumatorului. Intermediarul este obligat să informeze consumatorul despre acest drept.	Compatibil	
(3) În cazul în care intermediarul de credite percepe un onorariu de la consumator și primește, în plus, comisioane din partea creditorului sau de la o terță parte, intermediarul de credite explică consumatorului dacă comisionul va fi compensat de onorariu, parțial sau integral.	(3) În cazul în care intermediarul de credite percepe un onorariu de la consumator și, concomitent, primește comisioane din partea creditorului sau de la o parte terță, acesta trebuie să explice consumatorului dacă comisionul va fi compensat de onorariu, parțial sau integral.	Compatibil	
(4) Statele membre se asigură că eventualul comision pe care trebuie să îl achite consumatorul intermediarului de credite pentru serviciile prestate este adus la cunoștința creditorului de către intermediarul de credite în vederea calculării DAE.	(4) Comisionul pe care trebuie să îl achite consumatorul intermediarului de credite pentru serviciile prestate se comunică creditorului de către intermediarul de credite, în vederea calculării DAE.	Compatibil	
(5) Statele membre cer intermediarilor de credite să se asigure că, pe lângă informările cerute la prezentul articol, reprezentanții desemnați ai acestora comunică consumatorului, atunci când îl contactează sau înainte de a interacționa cu acesta, capacitatea în care acționează și intermediarul de credite pe care îl reprezintă	(5) Intermediarii de credite se asigură că, pe lângă informațiile prevăzute în prezentul articol, reprezentanții desemnați ai acestora comunică consumatorului, atunci când îi contactează sau înainte de a interacționa cu acesta, calitatea în care acționează și intermediarul de credite pe care îl reprezintă.	Compatibil	

<i>Articolul 16</i> Explicații adecvate (1) Statele membre se asigură că atât creditorii, cât și, atunci când este cazul, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați oferă consumatorului explicații adecvate cu privire la contractul sau contractele de credit propuse și la eventualele servicii auxiliare, pentru a-i permite acestuia să evalueze dacă contractele de credit și serviciile auxiliare propuse sunt adaptate la nevoile și la situația sa financiară. Explicațiile includ, dacă este cazul, în special următoarele: (a) informațiile precontractuale furnizate în conformitate cu: (i) articolul 14 în cazul creditorilor; (ii) articolele 14 și 15 în cazul intermediarilor de credite sau al reprezentanților desemnați; (b) caracteristicile esențiale ale produselor propuse; (c) efectele specifice pe care produsele propuse le pot avea asupra consumatorului, inclusiv consecințele în eventualitatea neplății de către consumator; și (d) în cazul în care există servicii auxiliare grupate cu un contract de credit, se precizează dacă componentele pot fi reziliate separat și implicațiile pentru consumator în cazul în care acesta procedează astfel.	Articolul 14. Explicații adecvate (1) Creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați, oferă consumatorului explicații clare, accesibile și adaptate circumstanțelor în care este oferit contractul de credit, cu privire la contractul sau contractele de credit propuse și la eventualele servicii accesorii, pentru a-i permite acestuia să evalueze dacă produsele de credit și serviciile accesorii propuse corespund nevoilor sale și situației sale financiare. (2) Explicațiile prevăzute la alin. (1) includ, dacă este cazul, cel puțin: a) informațiile precontractuale furnizate în conformitate cu art. 12 în cazul creditorilor, și în conformitate cu art. 12 și art. 13 în cazul intermediarilor de credite sau al reprezentanților desemnați; b) principalele caracteristici ale produselor de credit oferite; c) efectele juridice ale contractului asupra consumatorului, inclusiv consecințele posibile în caz de neplată; d) în cazul în care există servicii accesorii grupate cu un contract de credit, mențiunea dacă componentele pot fi rezoluționate separat, precum și implicațiile pentru consumator.	Compatibil	
(2) Statele membre pot adapta modul și măsura în care se prezintă explicațiile menționate la alineatul (1), precum și identitatea părții care o acordă, la circumstanțele situației în care este oferit contractul de credit, la persoana căreia îi este oferit și la tipul de credit oferit.	(3) În sensul alin. (2) lit. b), principalele caracteristici ale unui produs de credit includ: a) suma și moneda creditului care urmează să fie acordat; b) durata posibilă a contractului de credit; c) rata dobânzii și tipul acesteia (fixă și/sau flotantă); d) valoarea totală plătită; e) valoarea DAE; f) orice alte costuri suplimentare, care rezultă din contractul de credit; g) serviciile accesorii și costul acestora, în cazul în care este cunoscut de creditor; h) tipul garanției solicitate; i) numărul și frecvența plăților.	Compatibil	

CAPITOLUL 5 DOBÂNDĂ ANUALĂ EFECTIVĂ <i>Articolul 17</i> Calcularea DAE (1) DAE se calculează în conformitate cu formula matematică stabilită în anexa I.	Articolul 24. Calcularea DAE (1) DAE se calculează în conformitate cu formula matematică stabilită în anexa nr. 3.	Compatibil	
(2) Costurile deschiderii și menținerii unui anumit cont, costurile utilizării unui mijloc de plată atât pentru tranzacții, cât și pentru trageri din acel cont, precum și alte costuri legate de operațiunile de plată sunt incluse în costul total al creditului pentru consumator, ori de câte ori deschiderea unui cont sau menținerea acestuia este obligatorie pentru obținerea creditului sau pentru obținerea acestuia în conformitate cu termenii și condițiile oferite.	(2) Costurile aferente deschiderii și menținerii unui cont specific, costurile utilizării unui mijloc de plată pentru efectuarea plăților sau tragerilor din cont, precum și alte costuri legate de operațiunile de plată sunt incluse în costul total al creditului pentru consumator, în cazul în care deschiderea sau menținerea unui astfel de cont este obligatorie pentru obținerea creditului sau pentru obținerea acestuia în condițiile contractuale oferite.	Compatibil	
(3) Calculul DAE se bazează pe ipoteza conform căreia contractul de credit urmează să rămână valabil pe perioada convenită, iar creditorul și consumatorul își vor îndeplini obligațiile în condițiile și în termenele convenite în contractul de credit.	(3) Calculul DAE se bazează pe ipoteza că contractul de credit este valabil pe întreaga durată convenită, iar creditorul și consumatorul își vor respecta obligațiile contractuale, conform condițiilor și termenelor stipulate.	Compatibil	
(4) În cazul contractelor de credit care cuprind clauze care permit variații ale ratei dobânzii și, după caz, ale cheltuielilor incluse în DAE, dar necuantificabile la momentul calculării, DAE se calculează pe baza ipotezei conform căreia rata dobânzii și celelalte costuri vor rămâne fixe în raport cu nivelul stabilit în momentul încheierii contractului	(4) În cazul în care contractul de credit conține prevederi care permit variații a ratei dobânzii și, după caz, a altor costuri incluse în DAE, dar necuantificate la momentul calculării, DAE se calculează pornind de la ipoteza că rata dobânzii și celelalte costuri rămân fixe în raport cu nivelul lor inițial, stabilit în momentul încheierii contractului.	Compatibil	
(5) Pentru contractele de credit în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii pentru o perioadă inițială de cel puțin cinci ani, la sfârșitul căreia are loc o negociere în vederea stabilirii unei noi rate fixe a dobânzii pentru o perioadă suplimentară, calculul DAE suplimentare, cu caracter ilustrativ, menționate în FEIS, acoperă doar perioada inițială pe care se aplică rata fixă și	(5) Pentru contractele de credit în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii pentru o perioadă inițială de cel puțin 5 ani, la sfârșitul căreia are loc o negociere în vederea stabilirii unei noi rate fixe a dobânzii pentru o perioadă suplimentară, calculul DAE suplimentare, indicată în FEIS cu caracter ilustrativ, acoperă doar perioada inițială și presupune că, la finalul acesteia, capitalul restant este achitat integral.	Compatibil	

se bazează pe ipoteza că, la sfârșitul perioadei cu rată fixă a dobânzii, capitalul rămas de rambursat este plătit.			
(6) În cazul contractelor de credit care permit variații ale ratei dobânzii, statele membre se asigură că consumatorul este informat cu privire la posibilul impact al variațiilor asupra sumelor de plată și asupra DAE, cel puțin prin intermediul FEIS. Acest lucru se realizează prin furnizarea către consumator a unei DAE suplimentare care ilustrează eventualele riscuri aferente unei creșteri semnificative a ratei dobânzii. În cazul în care rata dobânzii nu este plafonată, această informație este însoțită de un avertisment care evidențiază faptul că costul total al creditului consumatorului, arătat de DAE, se poate schimba. Această dispoziție nu se aplică contractelor de credit în cadrul cărora rata dobânzii este fixată pentru o perioadă inițială de cel puțin cinci ani, la sfârșitul căreia are loc o negociere privind rata dobânzii, în vederea convenirii unei noi rate fixe a dobânzii pentru o perioadă suplimentară, pentru care se menționează în FEIS o DAE suplimentară, cu caracter ilustrativ.	(6) În cazul contractelor de credit care permit variații a ratei dobânzii, creditorul informează consumatorul, cel puțin prin intermediul FEIS, cu privire la posibilul impact al variației dobânzii asupra ratelor de plată și asupra DAE. Informația se oferă prin prezentarea către consumator a unei DAE suplimentare, cu titlu ilustrativ, care reflectă riscurile unei creșteri semnificative a ratei dobânzii. Dacă rata dobânzii nu este plafonată, această informație include și un avertisment care indică faptul că DAE se poate modifica și costul total al creditului poate crește. Această dispoziție nu se aplică contractelor de credit, în care rata dobânzii este fixată pentru o perioadă inițială de cel puțin 5 ani, la sfârșitul căreia are loc o negociere în vederea stabilirii unei noi rate fixe a dobânzii, pentru care în FEIS este prezentată o DAE suplimentară, cu caracter ilustrativ.	Compatibil	
(7) Dacă sunt aplicabile, ipotezele suplimentare prevăzute în anexa I trebuie utilizate la calcularea DAE.	(7) În cazul în care sunt aplicabile, ipotezele suplimentare prevăzute în anexa nr. 3 se utilizează în calculul DAE.	Compatibil	
(8) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 40 pentru a modifica observațiile sau a actualiza ipotezele utilizate pentru calcularea DAE, astfel cum se prevede în anexa I, în special dacă observațiile sau ipotezele menționate în acest articol și în anexa I nu sunt suficiente pentru a calcula DAE în mod uniform sau nu mai sunt adaptate la situația comercială a pieței.			Norme UE neaplicabile
CAPITOLUL 6 EVALUAREA BONITĂȚII <i>Articolul 18</i> Obligația de a evalua bonitatea consumatorului	Articolul 15. Evaluarea bonității consumatorului (1) Înainte de încheierea unui contract de credit, băncile, creditorii financiari evaluează bonitatea consumatorului în conformitate cu actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.	Compatibil	

(1) Statele membre se asigură că, înainte de încheierea unui contract de credit, creditorul efectuează o evaluare amănunțită a bonității consumatorului. Evaluarea respectivă ține seama în mod adecvat de factorii care sunt relevanți pentru a verifica probabilitatea îndeplinirii de către consumator a obligațiilor care îi revin în temeiul contractului de credit. (2) Statele membre se asigură că sunt înstituite, documentate și menținute procedurile și informațiile pe care se bazează evaluarea. (3) Evaluarea bonității nu se bazează predominant pe faptul că valoarea bunului imobil rezidențial depășește valoarea creditului sau pe ipoteza potrivit căreia valoarea bunului imobil rezidențial va crește, cu excepția cazului în care scopul contractului de credit este de a construi sau renova bunul imobil rezidențial	(2) Înainte de încheierea unui contract de credit, creditorii non-financiari evaluează bonitatea consumatorului în conformitate cu actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.		
(4) Statele membre se asigură că, atunci când un creditor a încheiat un contract de credit cu un consumator, creditorul nu anulează sau modifică ulterior contractul de credit în detrimentul consumatorului pe motiv că evaluarea bonității a fost incorectă. Prezentul alineat nu se aplică în cazurile în care se demonstrează că consumatorul a furnizat cu bună știință informații incomplete sau false în sensul articolului 20.	(9) Creditorul nu poate invoca nulitatea contractului de credit sau modifica în detrimentul consumatorului un contract de credit în situația în care se demonstrează că acesta nu a realizat corect evaluarea bonității, cu excepția cazului în care aceasta s-a datorat furnizării de către consumator, cu bună știință, de informații false sau incomplete.	Compatibil	
(5) Statele membre se asigură că: (a) creditorul pune creditul la dispoziția consumatorului numai în cazul în care rezultatul evaluării bonității evidențiază că este probabil ca obligațiile care rezultă în urma contractului de credit să fie îndeplinite în temeiul contractului respectiv; (b) în conformitate cu articolul 10 din Directiva 95/46/CE, creditorul îl informează în prealabil pe consumator că urmează să fie consultată o bază de date;	(10) Se interzice acordarea creditului în cazul în care evaluarea bonității indică în mod clar că există un risc substanțial ca obligațiile asumate de consumator să nu poată fi îndeplinite în condițiile contractului. În acest sens: a) creditul poate fi acordat doar dacă rezultatul evaluării bonității este favorabil; b) consumatorul este informat în prealabil despre consultarea bazelor de date, conform prevederilor Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.	Compatibil	
(c) atunci când cererea de credit este respinsă, creditorul informează consumatorul fără întârziere în legătură cu respingerea și, după caz, îi comunică acestuia dacă decizia este	(12) În cazul respingerii cererii de credit, creditorul informează consumatorul în cel mult 7 zile, indicând dacă decizia a fost rezultatul unei prelucrări automatizate a datelor. Dacă respingerea cererii de	Compatibil	

bazată pe prelucrarea automatizată a datelor. În cazul în care respingerea cererii de credit se bazează pe consultarea unei baze de date, creditorul îl informează de asemenea pe consumator în legătură cu rezultatul acestei consultări și cu caracteristicile bazei de date consultate.	credit se bazează pe consultarea unei baze de date, consumatorul este informat și despre rezultatul acestei consultări, precum și despre caracteristicile bazei consultate.		
(6) Statele membre se asigură că bonitatea consumatorului este reevaluată pe baza unor informații actualizate înainte de acordarea oricărei majorări semnificative a valorii totale a creditului ulterior încheierii contractului de credit, cu excepția cazului în care acest credit suplimentar a fost prevăzut și inclus în evaluarea inițială a bonității.	(4) Creditorul reevaluează bonitatea consumatorului pe baza unor informații actualizate, suficiente și relevante înainte de acordarea oricărei majorări semnificative a valorii totale a creditului ulterior încheierii contractului de credit. (5) Evaluarea bonității repetată nu este necesară în cazul în care majorarea valorii totale a creditului: a) a fost prevăzută expres în contractul de credit inițial; și b) a fost inclusă în evaluarea inițială a bonității consumatorului, în baza unor ipoteze clare și documentate. (6) În sensul alin. (4), constituie majorare semnificativă a valorii totale a creditului: a) orice majorare care depășește 20% din valoarea totală inițială a creditului; sau b) orice suplimentare a limitei de credit care nu a fost prevăzută contractual.	Compatibil	
(7) Prezentul articol nu aduce atingere Directivei 95/46/CE.			
<i>Articolul 19</i> Evaluarea bunului (1) Statele membre se asigură că, pe teritoriul lor, sunt elaborate standarde fiabile de evaluare a bunului imobil rezidențial în vederea împrumuturilor ipotecare. Statele membre impun creditorilor să se asigure că respectivele standarde sunt utilizate atunci când evaluarea unui bun este realizată de către ei sau să ia măsurile necesare pentru a se asigura că respectivele standarde sunt aplicate atunci când evaluarea este efectuată de o parte terță.	Ordinul Directorului General al Agenției de Geodezie, Cartografie și Cadastru privind standardele de evaluare prin traducere autorizată a Standardelor Internaționale de Evaluare (IVS 2025) nr. 21 din 27 februarie 2025 (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=147413&lang=ro)	Compatibil	
În cazul în care autoritățile naționale sunt responsabile de reglementarea evaluatorilor independenți care realizează	Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare	Compatibil	

evaluări ale bunurilor, acestea se asigură că respectivii evaluatori respectă normele naționale în vigoare.	Articolul 13². Competența Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru (1) În domeniul evaluării și reevaluării, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru: a) elaborează documente de politici, proiecte de acte normative în domeniul evaluării, inclusiv cele necesare pentru asigurarea executării actelor normative; b) preia, actualizează, aprobă și publică standardele internaționale de evaluare, precum și elaborează documentele necesare pentru implementarea acestora: ghiduri în evaluare, codul-cadru de etică al profesiei de evaluator, documente tehnice; (2) În domeniul evaluării bunurilor mobile și al evaluării și reevaluării bunurilor imobile, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru: e) monitorizează aplicarea standardelor de evaluare în comun cu organizațiile necomerciale ale evaluatorilor;		
(2) Statele membre se asigură că evaluatorii interni și externi care realizează evaluări ale bunurilor sunt competenți din punct de vedere profesional și suficient de independenți în raport cu procesul de subscriere a creditului pentru a efectua o evaluare imparțială și obiectivă, care să fie păstrată pe un suport durabil, iar o copie a acesteia să fie păstrată de creditor.	Articolul 16. Evaluarea bunului imobil adus în garanție (1) Consumatorul are dreptul să aleagă dacă evaluarea bunului imobil oferit în garanție se efectuează de către un evaluator angajat sau remunerat de creditor, ori de către un alt evaluator independent. (2) Evaluarea unui bun imobil se efectuează de către persoane care dețin certificatul evaluatorului pentru evaluatorii bunurilor imobile. (3) Raportul de evaluare se comunică de către evaluator consumatorului și creditorului, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, de comun acord stabilit. (4) Creditorii păstrează un exemplar al evaluării pe toată durata derulării contractului de credit.	Compatibil	
<i>Articolul 20</i> Publicarea și verificarea informațiilor referitoare la consumator (1) Evaluarea bonității menționată la articolul 18 se efectuează pe baza informațiilor referitoare la venitul și cheltuielile consumatorului și pe baza altor circumstanțe financiare și	Articolul 15. Evaluarea bonității consumatorului (1) Înainte de încheierea unui contract de credit, băncile, organizațiile de creditare nebancaară și asociațiile de economii și împrumut evaluează bonitatea consumatorului în conformitate cu actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.	Compatibil	

economice care sunt necesare, suficiente și proporționale. Informațiile se obțin de către creditor din surse interne sau externe relevante, inclusiv din partea consumatorului, și includ informații furnizate intermediarului de credit sau reprezentantului desemnat în cursul procesului de solicitare a creditului. Informațiile se verifică în mod corespunzător, inclusiv prin trimiteri la documente din surse care pot fi verificate independent, dacă este cazul.	(2) Înainte de încheierea unui contract de credit, creditorii non-financiari evaluează bonitatea consumatorului în conformitate cu actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.		
(2) Statele membre se asigură că intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați transmit cu acuratețe informațiile necesare obținute de la consumator creditorului relevant, în scopul de a permite efectuarea evaluării bonității.	Articolul 15. Evaluarea bonității consumatorului (8) Intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați transmit creditorului relevant informațiile necesare, obținute de la consumator, pentru a permite efectuarea evaluării bonității.	Compatibil	
(3) Statele membre se asigură că creditorii precizează în mod clar și ușor de înțeles, în etapa precontractuală, informațiile necesare și documentele din surse care pot fi verificate independent, pe care consumatorul trebuie să le furnizeze, precum și termenul exact în care consumatorul trebuie să furnizeze informațiile respective. O astfel de solicitare de informații este proporțională și limitată la ceea ce este necesar în scopul efectuării unei evaluări corespunzătoare a bonității.	Articolul 15. Evaluarea bonității consumatorului (3) Creditorii precizează, în mod clar și ușor de înțeles, la etapa precontractuală, informațiile și documentele care pot fi verificate în mod independent, pe care consumatorul este obligat să le furnizeze, precum și termenul exact de prezentare a acestora. Informațiile solicitate sunt proporționale și limitate la ceea ce este necesar în scopul efectuării unei evaluări corespunzătoare a bonității.	Compatibil	
Statele membre permit creditorilor să solicite, atunci când este necesar, clarificarea informațiilor primite ca răspuns la solicitarea respectivă, pentru a permite evaluarea bonității.	Articolul 15. Evaluarea bonității consumatorului (7) Consumatorul furnizează informații corecte și complete, ca răspuns la solicitarea prevăzută la alin. (3), în vederea efectuării unei evaluări a bonității corespunzătoare. Creditorul are dreptul să solicite, atunci când este necesar, clarificarea informațiilor primite ca răspuns la solicitarea respectivă, pentru a permite evaluarea bonității.	Compatibil	
Statele membre nu permit creditorilor să rezilieze contracte de credit pe motiv că informațiile furnizate de consumator înainte de încheierea contractelor de credit respective au fost incomplete.	Articolul 15. Evaluarea bonității consumatorului (9) Creditorul nu poate invoca nulitatea contractului de credit sau modifica în detrimentul consumatorului un contract de credit în situația în care se demonstrează că acesta nu a realizat corect evaluarea bonității, cu excepția cazului în care aceasta s-a datorat	Compatibil	

Al doilea paragraf nu trebuie să împiedice statele membre să permită rezilierea de contracte de credit de către creditori în cazurile în care se demonstrează că consumatorul a furnizat cu bună știință informații incomplete sau false.	furnizării de către consumator, cu bună știință, de informații false sau incomplete.		
(4) Statele membre instituie măsuri pentru a se asigura că consumatorii sunt conștienți de necesitatea de a furniza informații corecte ca răspuns la solicitarea menționată la alineatul (3) primul paragraf și ca informațiile respective să fie pe cât de complete se impune pentru a efectua o evaluare corespunzătoare a bonității. Creditorul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat avertizează consumatorul că, în cazul în care creditorul nu este în măsură să efectueze o evaluarea a bonității din cauză că consumatorul decide să nu furnizeze informațiile sau verificarea necesare pentru evaluarea bonității, creditul nu poate fi acordat. Acest avertisment poate fi transmis într-un format standardizat	Articolul 15. Evaluarea bonității consumatorului (7) Consumatorul furnizează informații corecte și complete, ca răspuns la solicitarea prevăzută la alin. (3), în vederea efectuării unei evaluări corespunzătoare a bonității. Creditorul are dreptul să solicite, atunci când este necesar, clarificarea informațiilor primite ca răspuns la solicitarea respectivă, pentru a permite evaluarea bonității. (11) Consumatorii trebuie informați cu privire la responsabilitatea de a furniza informații veridice și suficient de complete, necesare evaluării bonității. Creditorul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat este obligat să avertizeze consumatorul că, în cazul refuzului de a furniza informațiile sau documentele necesare, creditul nu poate fi acordat. Avertizarea poate fi emisă într-un format standardizat.	Compatibil	
(5) Prezentul articol nu aduce atingere Directivei 95/46/CE, în special a articolului 6.			
CAPITOLUL 7 ACCESUL LA BAZE DE DATE <i>Articolul 21</i> Accesul la baze de date (1) Fiecare stat membru asigură accesul tuturor creditorilor din toate statele membre la bazele de date utilizate în statul membru respectiv pentru evaluarea bonității consumatorilor și pentru scopul exclusiv de a monitoriza respectarea de către consumatori a obligațiilor legate de credit pe toată durata contractului de credit. Condițiile de acces sunt nediscriminatorii. (2) Alineatul (1) se aplică atât bazelor de date care sunt administrate de birouri de credit private sau de agenții de informații privind creditele, cât și registrelor publice.	Articolul 17. Accesul la bazele de date (1) Creditorii beneficiază de acces nediscriminatoriu la informația privind istoriile de credit din bazele de date a birourilor istoriilor de credit și la informația din registrele de publicitate în vederea evaluării bonității consumatorilor, inclusiv în scopul monitorizării respectării de către consumatori a obligațiilor contractuale pe toată durata contractului de credit. (2) Creditorii din alte state membre au dreptul de a accesa și utiliza informațiile conținute în bazele de date a birourilor istoriilor de credit și la informația din registrele de publicitate pentru evaluarea bonității consumatorilor, inclusiv în scopul monitorizării respectării de către consumatori a obligațiilor contractuale pe toată durata contractului de credit.	Compatibil	

(3) Prezentul regulament nu aduce atingere Directivei 95/46/CE.	(3) Creditorii accesează, prelucrează, stochează și utilizează doar datele cu caracter personal ale consumatorilor, necesare pentru evaluarea bonității acestora, inclusiv în scopul monitorizării respectării de către consumatori a obligațiilor contractuale pe toată durata contractului de credit, cu respectarea prevederilor Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.	Compatibil	
	Articolul 18. Interdicția voluntară privind contractarea creditelor (1) Consumatorul are dreptul de a depune la orice creditor sau birou a istoriilor de credit o cerere de interdicție voluntară privind contractarea creditelor, pe o perioadă determinată sau nedeterminată. (2) Cererea de interdicție voluntară privind contractarea creditelor se depune personal sau sub formă de document electronic. (3) Creditorul transmite cererea de interdicție voluntară privind contractarea creditelor către biroul istoriilor de credit cu care are încheiat contract de prestare a serviciilor informaționale, imediat, dar nu mai târziu de sfârșitul zilei lucrătoare următoare recepționării acesteia. Creditorul informează în scris consumatorul cu privire la biroul istoriilor de credit către care a redirecționat cererea de interdicție voluntară privind contractarea creditelor. (4) Creditorul refuză încheierea contractului de credit cu consumatorul care figurează cu o interdicție voluntară activă în baza de date a unui birou al istoriilor de credit. (5) În cazul încălcării alin. (4) creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de credit acordat. (6) Consumatorul poate solicita, în orice moment, ridicarea interdicției voluntare privind contractarea creditelor prin depunerea unei cereri de revocare la orice creditor sau la orice birou al istoriilor de credit. (7) Creditorul sau biroul istoriilor de credite informează consumatorul cu privire la existența perioadei de reflecție de 10 zile, perioadă în care interdicția rămâne activă și nici un contract de credit nu poate fi încheiat.		

	(8) Creditorul transmite, imediat, dar nu mai târziu de sfârșitul zilei lucrătoare următoare, cererea de revocare către biroul istoriilor de credit la care a transmis cererea de interdicție voluntară privind contractarea creditelor. Perioada de reflecție de 10 de zile curge de la data depunerii cererii în condițiile alin. (7). (9) Se interzice creditorilor sau birourilor istoriilor de credit perceperea oricăror taxe sau comisioane pentru recepționarea și transmiterea cererii de interdicție voluntară privind contractarea creditelor. (10) Interdicția voluntară privind contractarea creditelor nu constituie o limitare a capacității de exercițiu în sensul legislației civile și nu afectează valabilitatea altor acte juridice încheiate de consumator.		
	CAPITOLUL IV CERINȚE REFERITOARE LA INFORMAȚII ȘI DREPTURI PRIVIND CONTRACTELE DE CREDIT PENTRU CONSUMATORI Articolul 19. Cerințe față de contractele de credit (1) Contractele de credit sunt redactate într-un limbaj clar și lizibil, cu aceeași dimensiune a caracterelor de minimum 12 puncte, de același stil al fontului, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil. (2) În cazul în care contractul este redactat pe suport de hârtie, culoarea de fond a hârtiei, pe care este redactat contractul, trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat. (3) În contractul de credit se specifică în mod clar și concis, cel puțin: a) numele/denumirile și adresele domiciliului/sediului părților contractante, precum și, dacă este cazul, cele ale intermediarilor de credite implicați; b) durata contractului de credit; c) valoarea totală a creditului și condițiile care reglementează acordarea tranșelor din credit; d) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări la plată pentru un anumit bun sau serviciu sau în cazul contractelor de credit legate, bunul sau serviciul respectiv și prețul actual al acestuia;		Normele de la Art. 19 privind cerințe față de contractul de credit a fost introduse în scopul asigurării unui nivel sporit de transparență în raporturile contractuale dintre creditor și consumator.

	e) rata dobânzii, aplicabilă în condițiile executării contractului de credit, potrivit clauzelor sale, condițiile care reglementează aplicarea ratei dobânzii aferente creditului și, după caz, orice indice de referință aplicabil ratei inițiale a dobânzii aferente creditului, precum și termenele, procedurile și condițiile în care variază rata dobânzii și; în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii în circumstanțe diferite, se specifică informațiile menționate privind toate ratele aplicabile; f) dobânda anuală efectivă și valoarea totală plătită de către consumator, indicate în mod evidențiat (cu caractere aldine) și calculate la momentul încheierii contractului de credit; sunt menționate toate ipotezele folosite pentru calculul acestei rate; g) suma, graficul de plăți, cu excepția liniei de credit, numărul și frecvența plăților care urmează să fie efectuate de către consumator și, dacă este cazul, ordinea în care plățile vor fi alocate, pentru rambursare, diferitelor solduri restante, fixate la rate diferite ale dobânzii aferente creditului; h) în cazul creditelor în valută străină, modalitatea de formare a cursului de schimb, la debursarea creditului, precum și la efectuarea plăților aferente contractului de credit, precum și procedura de exercitare a dreptului prevăzut la art. 21 alin. (1)' i) dreptul consumatorului de a primi, la cerere și gratuit, conform periodicității stabilite în contractul de credit, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, la decizia consumatorului, un extras de cont/situația de plăți sub forma unui grafic de rambursare, care indică ratele datorate, precum și termenele și condițiile de plată a acestor sume. Graficul conține o detaliere a fiecărei rambursări, indicând rambursarea valorii totale a creditului, dobânda calculată în baza ratei dobânzii aferente creditului și orice costuri suplimentare. În cazul în care rata dobânzii nu este fixă sau costurile suplimentare pot fi modificate în baza contractului de credit, graficul de rambursare indică în mod clar și concis că datele cuprinse în grafic vor rămâne valabile numai până la schimbarea următoare a ratei dobânzii aferente creditului sau a costurilor suplimentare potrivit contractului de credit;		

	j) în cazul în care costurile și dobânzile trebuie plătite fără a se rambursa o parte din valoarea totală a creditului, un extras care arată perioadele și condițiile pentru plata dobânzii și a oricăror costuri asociate creditului; k) unde este cazul, costurile de administrare a unui sau a mai multor conturi de plată care înregistrează atât operațiunile de plată, cât și tragerile din credit, cu excepția cazului în care deschiderea unui cont este opțională, costurile pentru utilizarea unui mijloc de plată, atât pentru operațiuni de plată, cât și pentru trageri din credit, orice alte costuri rezultând din contractul de credit, precum și condițiile în care aceste costuri pot fi modificate; l) clauza penală în cazul plăților expirate; m) o avertizare privind consecințele neefectuării plăților prin care consumatorul este atenționat despre raportarea la un birou al istoriilor de credit, precum și cu privire la termenul în care se fac aceste raportări, în eventualitatea admiterii restanței; n) după caz, o mențiune potrivit căreia este necesară plata unor taxe notariale și costuri în legătură cu încheierea și înregistrarea contractului de credit și a documentelor aferente acestuia; o) garanțiile sau asigurările necesare; p) dreptul de revocare, termenul în care acel drept poate fi exercitat și alte condiții pentru exercitarea acestuia, inclusiv informații privind obligarea consumatorului de a plăti creditul sau partea de credit trasă și dobânda, în conformitate cu art. 25 alin. (3) lit. b); q) procedura de exercitare a dreptului de rambursare anticipată, precum și, dacă este cazul, informații privind dreptul creditorului la compensație și modul în care va fi determinată această compensație; r) existența posibilității de a recurge la o procedură extrajudiciară de contestare și la o cale de atac pentru consumator și, în caz afirmativ, modalitățile de acces la acestea; s) denumirea și adresa autorității de supraveghere în domeniul protecției consumatorilor. (4) Informațiile prevăzute la alin. (3), inclusiv cele referitoare la serviciile pentru care consumatorul nu are libertate de alegere, se		

	includ în mod expres în contract, fără a se face trimitere la condițiile generale de afaceri ale creditorului, la lista de tarife și comisioane sau la orice alte documente. (5) Se interzice includerea clauzelor contractuale care oferă dreptul creditorului: 1) să pretindă sau să perceapă, într-o zi de credit, comisioane, taxe sau orice alte costuri pe care consumatorul este obligat să le suporte în legătură cu încheierea și derularea contractului de credit, cu excepția primelor de asigurare, a costurilor aferente înregistrării sau radierii gajului asupra bunurilor imobile (ipotecă) și a costurilor aferente evaluării bunurilor imobile, într-un quantum care, raportat la fiecare zi de utilizare efectivă a creditului, depășește 0,005% din valoarea totală a creditului; 2) să pretindă sau să perceapă o rată a dobânzii aferente creditului care depășește 25%; 3) să pretindă sau să perceapă plăți, inclusiv sub formă de dobânzi, comisioane, taxe, penalități care, cumulativ, depășesc valoarea debursată conform contractului respectiv, în cazul contractelor de credit cu durata de până la 5 ani; 4) să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități, dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a restanței la achitarea ratei de credit, depășesc 0,2% din quantumul restant din valoarea totală a creditului; 5) să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități, dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a restanței la achitarea ratei de credit, depășesc 0,05% din quantumul restant din valoarea totală a creditului, în cazul în care se atestă una din următoarele situații: a) consumatorul sau soțul/soția acestuia devine șomer sau își pierde cel puțin o treime din venitul declarat la momentul încheierii contractului de credit; b) decesul consumatorului sau a soțului/soției acestuia; 6) să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități sau dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate, din ziua declarării		

	scadenței anticipate a creditului sau, după caz, a rezoluțiunii contractului de credit, într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a restanței, depășește 0,02% din valoarea totală a creditului; 7) să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități sau dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate, pentru alte cazuri decât cele prevăzute la pct. 4) - 6) într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a încălcării, depășește 0,02% din valoarea totală a creditului. 8) să pretindă sau să perceapă comision, tarif sau orice alt tip de cost, în cazul în care consumatorul dorește schimbarea datei de scadență a ratei creditului cu cel mult 30 de zile; 9) să perceapă comision, tarif sau orice alt tip de cost în cazul în care consumatorul solicită schimbarea garanțiilor, în condițiile în care consumatorul plătește toate costurile aferente constituirii și evaluării noilor garanții; 10) să declare scadent anticipat creditul sau să declare rezoluțiunea unilaterală a contractului, sau să penalizeze consumatorul, în cazul afectării reputației creditorului; 11) să declare scadent anticipat creditul, în cazul în care consumatorul nu și-a îndeplinit obligațiile conform altor contracte de credit încheiate cu alți creditori; 12) să impună consumatorului obligația de confidențialitate în legătură cu clauzele contractuale. (6) Costurile prevăzute la alin. (5) punctul 1) pot fi calculate zilnic, pot fi cumulate pentru o anumită perioadă de timp și pot fi percepute într-o singură tranșă la sfârșitul perioadei respective, cu condiția ca valoarea aferentă fiecărei zile de utilizare efectivă a creditului să nu depășească plafonul prevăzut la alin. (5) punctul 1). (7) În sensul alin. (5) și (6), prin zi de utilizare efectivă a creditului se înțelege orice zi calendaristică cuprinsă între data acordării creditului și data rambursării integrale a acestuia, inclusiv.		
	Articolul 20. Particularități privind încheierea și încetarea contractului de credit		

	(1) La primirea cererii de credit și a celorlalte documente necesare pentru acordarea creditului, creditorul informează consumatorul despre faptul că i s-a predat setul de acte necesare pentru acordarea creditului. În procesul examinării cererii, creditorul are dreptul, în caz de necesitate, să solicite documente suplimentare, ce țin de acordarea creditului. În termen de maximum 30 de zile de la depunerea dosarului de credit, creditorul informează consumatorul cu privire la acordarea sau neacordarea creditului. Termenul de 30 de zile poate fi extins, în cazul în care consumatorul nu a transmis creditorului toate documentele solicitate suplimentar de către creditor. (2) La momentul semnării contractului, toate părțile contractante primesc câte un exemplar original al contractului de credit, cu excepția cazului în care contractul este încheiat prin mijloace de comunicare la distanță. (3) La încetarea contractului de credit, la cererea expresă a consumatorului, creditorul oferă , în mod gratuit, un document care atestă faptul că au fost stinse toate obligațiile părților decurgând din contractul de credit respectiv.		
CAPITOLUL 8 SERVICII DE CONSILIERE <i>Articolul 22</i> Standarde pentru serviciile de consiliere (1) Statele membre se asigură că creditorul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat îl informează în mod explicit pe consumator, în contextul unei anumite tranzacții, dacă i se oferă sau i se pot oferi servicii de consiliere consumatorului.	CAPITOLUL V SERVICII DE CONSILIERE Articolul 33. Reglementarea serviciilor de consiliere (1) Serviciile de consiliere pot fi prestate numai de către creditori, intermediari de credite și de reprezentanți desemnați ai acestora, înregistrați în conformitate cu art. 34 și art. 38. (2) Se interzice utilizarea termenilor „consiliere” și „consilier”, la orice formă gramaticală sau cuvinte similare, în denumirea acestora, materialele de marketing sau publicitățile de către creditori, de intermediari de credite sau reprezentanți desemnați care nu oferă servicii de consiliere în conformitate cu prezentul articol. (3) Creditorii, intermediarii de credite, sau reprezentanții desemnați atunci când prestează servicii de consiliere, pot prezenta respectivele servicii drept „consiliere independentă”, respectiv utiliza în denumirea acestora, în materiale de marketing sau publicitățile pot	Compatibil	

	include cuvintele „consiliere independentă” la orice formă gramaticală sau cuvinte similare acestora ca sens, doar dacă: a) creditorii, intermediarii de credite, sau reprezentanții desemnați analizează, în condițiile alin. (7) lit. c), un număr suficient de mare de produse de credit disponibile pe piață, respectiv cel puțin un produs existent în oferta a cel puțin 10 creditori și recomandă cel puțin 3 produse de credit adecvate nevoilor, situației financiare și personale ale consumatorului; și b) intermediarii de credite, sau reprezentanții desemnați nu sunt remunerați de către unul sau mai mulți creditori pentru serviciile de consiliere, decât dacă numărul de creditori analizați reprezintă cel puțin majoritatea simplă a pieței. (4) Creditorul, intermediarul de credite, sau reprezentantul desemnat, după caz îl informează, în mod explicit, pe consumator, în contextul unei eventuale tranzacții privind încheierea unui contract de credit, dacă acesta prestează sau poate presta servicii de consiliere.		
(2) Statele membre se asigură că, înainte de furnizarea de servicii de consiliere sau, după caz, înainte de încheierea unui contract de furnizare de servicii de consiliere, creditorul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat pune următoarele informații la dispoziția consumatorului, pe hârtie sau pe un alt suport durabil: (a) dacă recomandarea va fi făcută ținând seama doar de gama sa de produse în conformitate cu alineatul (3) litera (b) sau de o gamă largă de produse de pe întreaga piață în conformitate cu alineatul (3) litera (c), astfel încât consumatorul să poată înțelege pe ce bază se face recomandarea; (b) după caz, tariful datorat de consumator pentru furnizarea serviciilor de consiliere, sau, dacă suma nu poate fi determinată la momentul aducerii la cunoștință, metoda utilizată pentru calcularea acesteia. Informațiile menționate la primul paragraf literele (a) și (b) pot fi puse la dispoziția consumatorului sub forma unor informații precontractuale suplimentare.	(5) Înainte de prestarea serviciilor de consiliere sau înainte de încheierea unui contract pentru prestarea unor astfel de servicii, creditorul sau intermediarul de credite, sau reprezentantul desemnat, după caz, pune la dispoziția consumatorului, pe suport hârtie sau, la solicitarea consumatorului, pe un alt suport durabil, următoarele informații: a) precizarea dacă recomandarea se va baza numai pe propria gamă de produse în conformitate cu alin. (7) lit. b) sau de o gamă largă de produse de pe piață în conformitate cu alin. (7) lit. c), astfel încât consumatorul să poată înțelege pe ce bază se face recomandarea; b) costul datorat de consumator pentru furnizarea serviciilor de consiliere, sau, dacă suma nu poate fi determinată în acel moment, metoda de calcul a acesteia. (6) Informațiile menționate la alin. (5) pot fi puse la dispoziția consumatorului sub forma unor informații precontractuale suplimentare, în conformitate cu art. 12 alin. (3).	Compatibil	

(3) În cazul în care se furnizează servicii de consiliere consumatorilor, statele membre se asigură că, pe lângă cerințele prevăzute la articolele 7 și 9: (a) creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați obțin informațiile necesare referitoare la situația personală și financiară a consumatorului, la preferințele și obiectivele acestuia, pentru a putea recomanda contracte de credit adecvate. O astfel de analiză se bazează pe informații actualizate la momentul respectiv și ține seama de ipoteze rezonabile cu privire la riscurile pentru situația consumatorului pe durata contractului de credit propus; (b) creditorii, intermediarii de credite legați și reprezentanții desemnați ai intermediarilor de credite legați analizează un număr suficient de mare de contracte de credit din gama lor de produse și recomandă, din gama lor de produse, un contract de credit adecvat sau mai multe contracte de credit adecvate nevoilor, situației financiare și circumstanțelor personale ale consumatorului; (c) intermediarii de credite nelegați sau reprezentanții desemnați ai intermediarilor de credite nelegați analizează un număr suficient de mare de contracte de credit disponibile pe piață și recomandă un contract de credit adecvat sau mai multe contracte de credit adecvate nevoilor, situației financiare și circumstanțelor personale ale consumatorului; (d) creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați acționează în interesul superior al consumatorului: (i) informându-se în legătură cu nevoile și circumstanțele consumatorului; și (ii) recomandând contracte de credit adecvate în conformitate cu literele (a), (b) și (c); și (e) creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați furnizează consumatorului o copie pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil a recomandării oferite.	(7) În cazul în care se furnizează servicii de consiliere consumatorilor, pe lângă cerințele prevăzute la art. 4 și art. 6: a) creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați obțin informațiile necesare referitoare la situația personală și financiară a consumatorului, la preferințele și obiectivele acestuia, pentru a putea recomanda contracte de credit adecvate. O astfel de analiză se bazează pe informații actualizate la momentul respectiv și ține seama de ipoteze rezonabile cu privire la riscurile pentru situația consumatorului pe durata contractului de credit propus; b) creditorii, intermediarii de credite legați și reprezentanții desemnați ai intermediarilor de credite legați analizează un număr suficient de mare de contracte de credit din gama lor de produse și recomandă, din gama lor de produse, un contract de credit adecvat sau mai multe contracte de credit adecvate nevoilor, situației financiare și circumstanțelor personale ale consumatorului; c) intermediarii de credite nelegați sau reprezentanții desemnați ai intermediarilor de credite nelegați analizează un număr suficient de mare de contracte de credit disponibile pe piață și recomandă un contract de credit adecvat sau mai multe contracte de credit adecvate nevoilor, situației financiare și circumstanțelor personale ale consumatorului; d) creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați acționează în interesul superior al consumatorului, informându-se în legătură cu nevoile și circumstanțele consumatorului, precum și recomandând contracte de credit adecvate în conformitate cu literele (a), (b) și (c); și e) oferă consumatorului recomandările formulate, pe suport de hârtie sau pe un suport durabil, în dependență de solicitarea acestuia, în termen de până la 5 zile de la data solicitării.	Compatibil	

(4) Statele membre pot interzice utilizarea termenilor „consiliere” și „consilier” sau a termenilor similari în cazul în care serviciile de consiliere sunt prestate consumatorilor de către creditori, intermediari de credite legați sau reprezentanți desemnați ai intermediarilor de credite legați. În cazul în care statele membre nu interzic utilizarea termenilor „consiliere” și „consilier”, acestea impun următoarele condiții asupra utilizării termenilor „consiliere independentă” și „consilier independent” de către creditori, intermediari de credite sau reprezentanți desemnați care prestează servicii de consiliere: (a) creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați analizează un număr suficient de mare de contracte de credit disponibile pe piață; și (b) creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanții desemnați nu sunt remunerați pentru serviciile de consiliere respective de către unul sau mai mulți creditori. Al doilea paragraf litera (b) se aplică numai în cazul în care numărul de creditori analizați reprezintă mai puțin de majoritatea pieței. Statele membre pot impune cerințe mai stricte în legătură cu utilizarea termenilor „consiliere independentă” și „consilier independent” de către creditori, intermediari de credite sau reprezentanți desemnați, inclusiv o interdicție asupra primirii de remunerație din partea unui creditor.	(2) Se interzice utilizarea termenilor „consiliere” și „consilier”, la orice formă gramaticală sau cuvinte similare, în denumirea acestora, materialele de marketing sau publicitățile de către creditori, de intermediari de credite sau reprezentnanți desemnați care nu oferă servicii de consiliere în conformitate cu prezentul articol.	Compatibil	
(5) Statele membre pot impune creditorilor, intermediarilor de credite și reprezentanților desemnați obligația de a avertiza consumatorul atunci când, în contextul situației financiare a consumatorului, un contract de credit poate determina un anumit risc pentru consumator.			Prevederile art. 22 alin. (5) au un caracter opțional pentru statele membre.
(6) Statele membre se asigură că serviciile de consiliere sunt prestate numai de creditori, intermediari de credite sau reprezentanți desemnați.	(1) Serviciile de consiliere pot fi prestate exclusiv de către creditori, intermediari de credite și de reprezentanți desemnați ai acestora, înregistrați în conformitate cu art. 34 și art. 38.	Compatibil	

Statele membre pot decide să nu aplice primul paragraf în cazul persoanelor: (a) care desfășoară activitățile menționate la articolul 4 punctul 5 sau care prestează servicii de consiliere, în cazul în care activitățile sunt desfășurate sau serviciile respective sunt prestate ocazional în cursul unei activități profesionale, iar activitatea respectivă este reglementată de acte cu putere de lege ori acte normative sau de un cod deontologic al profesiei care nu exclude desfășurarea activităților sau prestarea serviciilor respective; (b) care prestează servicii de consiliere în contextul gestionării datoriilor existente, care sunt practicieni în domeniul insolvenței, în cazul în care activitatea respectivă este reglementată prin acte cu putere de lege ori acte normative sau care prestează servicii voluntare de consiliere în domeniul îndatorării și care nu funcționează în regim comercial; sau (c) care furnizează servicii de consiliere care nu sunt creditori, intermediari de credite sau reprezentanți desemnați, în cazul în care persoanele respective sunt admise și supravegheate de autoritățile competente, în conformitate cu cerințele pentru intermediarii de credite în temeiul prezentei directive. Persoanele care beneficiază de excepția de la al doilea paragraf nu beneficiază de dreptul menționat la articolul 32 alineatul (1) de a furniza servicii pentru întreg teritoriul Uniunii.			
(7) Prezentul articol nu aduce atingere articolului 16 sau competenței statelor membre de a se asigura că se furnizează consumatorilor servicii care să îi ajute să își evalueze nevoile financiare și să înțeleagă ce tipuri de produse pot răspunde nevoilor respective.			
CAPITOLUL 9 ÎMPRUMUTURI ÎN MONEDĂ STRĂINĂ ȘI ÎMPRUMUTURI CU RATĂ VARIABILĂ A DOBÂNZII <i>Articolul 23</i> Împrumuturile în monedă străină	Articolul 21. Creditele în valută străină (1) În cazul în care contractul de credit este exprimat în valută străină, debitorul are dreptul să solicite convertirea creditului într-o monedă alternativă, dacă creditorul practică încheierea contractelor de credit în moneda respectivă.	Compatibil	

(1) Statele membre se asigură că, în cazul în care un contract de credit se referă la un împrumut în monedă străină, un cadru de reglementare corespunzător este instituit la momentul în care contractul de credit este încheiat, pentru a asigura cel puțin că: (a) consumatorul are dreptul de a converti contractul de credit într-o monedă alternativă, în condiții specificate; sau (b) sunt în vigoare alte aranjamente pentru a limita riscul ratei de schimb valutar căruia i se expune consumatorul în temeiul contractului de credit.	(3) Creditorul pune la dispoziția consumatorului, la data solicitării conversiei creditului, în mod gratuit, o simulare a graficului de plăți, atât în moneda de executare a contractului, cât și în moneda în care se solicită conversia. (5) Creditorul transmite oferta sa consumatorului în cel mult 7 zile de la data înregistrării cererii acestuia privind exercitarea dreptului de conversie. Consumatorul optează pentru acceptarea/respingerea ofertei în termen de 7 zile de la data recepționării acesteia. (6) Lipsa unui răspuns din partea consumatorului, la expirarea termenului menționat la alin. (5), nu este considerată acceptare tacită, iar contractul rămâne neschimbat.		
(2) Moneda alternativă menționată la alineatul (1) litera (a) este fie: (a) moneda în care, în principal, consumatorul își primește venitul sau deține activele care finanțează plata creditului, astfel cum este indicat la momentul în care a fost realizată cea mai recentă evaluare a bonității în raport cu contractul de credit; sau (b) moneda în care statul membru în care consumatorul fie a avut reședința la momentul la care a fost încheiat contractul de credit, fie își are reședința în prezent. Statele membre pot specifica dacă amândouă ori numai una dintre variantele menționate la primul paragraf literele (a) și (b) sunt disponibile pentru consumator sau pot permite creditorilor să specifice dacă ambele posibilități menționate la literele (a) și (b) din primul paragraf sunt disponibile pentru consumator sau doar una dintre ele.	(2) Moneda alternativă, menționată la alin. (1) poate fi: a) moneda în care consumatorul, în principal, obține venituri sau deține active destinate rambursării creditului, conform celei mai recente evaluări a bonității; sau b) moneda statului în care consumatorul fie a avut reședința la data încheierii contractului de credit, fie în care își are reședința în prezent.	Compatibil	
(3) În cazul în care un consumator are dreptul să convertească un contract de credit într-o monedă alternativă în conformitate cu alineatul (1) litera (a), statul membru se asigură că cursul de schimb la care se efectuează conversia este rata de schimb a pieței aplicabilă în ziua aplicării conversiei, dacă contractul de credit nu specifică altfel.	(4) Atunci când consumatorul exercită dreptul de conversie într-o monedă alternativă, conversia se realizează la cursul oficial al leului moldovenesc, stabilit de Banca Națională a Moldovei, la data efectuării conversiei.	Compatibil	

(4) Statele membre se asigură că, în cazul în care un consumator deține un împrumut într-o monedă străină, creditorul avertizează consumatorul periodic, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, cel puțin în cazurile în care valoarea cuantumului total plătit de către consumator care rămâne de rambursat sau al ratelor periodice variază cu mai mult de 20 % în raport cu valoarea la care s-ar ridica dacă s-ar aplica cursul de schimb aplicabil la momentul încheierii contractului între moneda contractului de credit și moneda statului membru. Avertizarea îl informează pe consumator în legătură cu o creștere a cuantumului total plătit de către consumator, prezintă, după caz, dreptul de conversie într-o monedă alternativă și condițiile în care se poate efectua acesta și explică orice alt mecanism aplicabil pentru limitarea riscului ratei de schimb valutar căruia i se expune consumatorul.	(7) Creditorul transmite periodic, pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, o avertizare către consumator, cel puțin în cazurile în care suma totală rămasă de rambursat sau valoarea ratelor periodice crește cu mai mult de 20% comparativ cu valoarea calculată la cursul de schimb valutar din ziua încheierii contractului. Avertizarea va conține: a) informarea privind creșterea obligațiilor de plată ale consumatorului; b) prezentarea, după caz, a dreptului de conversie și a condițiilor aplicabile (dacă este cazul); c) explicarea oricăror alte mecanisme aplicabile pentru limitarea riscului valutar căruia i se expune consumatorul.	Compatibil	
(5) Statele membre pot să reglementeze mai în detaliu împrumuturile în monedă străină, cu condiția ca o astfel de reglementare să nu fie aplicată cu efect retroactiv.			Prevederile art. 23 alin. (5) au un caracter opțional pentru statele membre.
(6) Aranjamentele aplicabile în temeiul prezentului articol se aduc la cunoștința consumatorului în FEIS și în contractul de credit. În cazul în care în contractul de credit nu există dispoziții în vederea limitării riscului ratei de schimb valutar căruia i se expune consumatorul la o fluctuație a ratei de schimb valutar de sub 20 %, FEIS include un exemplu ilustrativ al impactului pe care îl are o fluctuație valutară de 20 %.	Articolul 19. Cerințe față de contractele de credit (3) În contractul de credit se specifică în mod clar și concis, cel puțin: h) în cazul creditelor în valută străină, modalitatea de formare a cursului de schimb, la debursarea creditului, precum și la efectuarea plăților aferente contractului de credit, precum și procedura de exercitare a dreptului prevăzut la art. 21 alin. (1); Anexa 2 Secțiunea 3 2. În cazul în care moneda creditului este diferită de moneda națională a consumatorului, creditorul indică faptul că consumatorul va primi avertismente periodice, cel puțin atunci când cursul de schimb fluctuează cu mai mult de 20 % și, după caz, va beneficia de dreptul de a converti moneda contractului de credit sau posibilitatea de a	Compatibil	

	renegocia condițiile și orice alte aranjamente aflate la dispoziția consumatorului pentru a-și limita expunerea la riscul ratei de schimb valutar. Atunci când în contractul de credit există o dispoziție pentru a limita riscul ratei de schimb valutar, creditorul indică cuantumul maxim pe care consumatorul ar putea să îl aibă de rambursat. Atunci când în contractul de credit nu există o dispoziție pentru a limita riscul ratei de schimb valutar la care consumatorul este expus la fluctuație în rata de schimb valutar de mai puțin de 20 %, creditorul indică un exemplu al efectului pe care l-ar avea asupra sumei creditului o scădere de 20 % a valorii monedei naționale a consumatorului în raport cu moneda creditului.		
<i>Articolul 24</i> Credite cu ratele variabile ale dobânzii Atunci când contractul de credit este un credit cu dobândă variabilă, statele membre se asigură că: (a) orice indicii sau rate de referință utilizate pentru calcularea ratei împrumutului sunt clare, accesibile, obiective și verificabile de către părțile la contractul de credit și de către autoritățile competente; și (b) se păstrează înregistrări ale indicilor pentru calcularea ratei dobânzii fie de către furnizorii indicilor respectivi, fie de către creditori.	Articolul 22. Contractele de credit cu rata dobânzii flotantă (1) În contractele de credit cu rata dobânzii flotantă se vor aplica următoarele reguli: a) rata dobânzii va fi compusă dintr-un indice de referință, la care creditorul poate adăuga o anumită marjă fixă, pe toată durata derulării contractului; b) modul de calcul al ratei dobânzii trebuie indicat în mod expres în contract, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobânzii flotante, atât în sensul majorării, cât și în cel al diminuării acesteia; c) elementele care intră în formula de calcul a ratei dobânzii flotante și valoarea acestora sunt afișate și păstrate permanent pe site-urile web ale creditorilor și la toate sucursalele și oficiile secundare ale acestora. (2) Creditorul poate reduce marja și/sau aplica un nivel mai redus al ratei de referință; acesta având dreptul ca, pe parcursul derulării contractului de credit, să revină la valoarea marjei menționate în contract sau la nivelul indicelui de referință stabilit în conformitate cu alin. (1) lit. a).	Compatibil	
	Articolul 23. Calcularea ratei lunare a dobânzii (1) Calcularea ratei lunare a dobânzii se efectuează pe baza anului calendaristic de 365 sau de 366 de zile, în cazul anului bisect, luând în calcul, la numărătorul fracției formulei, numărul efectiv de zile		

	cuprins între scadențe, iar la numitorul aceleiași fracții – 365 sau 366 de zile, după caz. (2) La determinarea numărului de zile prevăzut la alin. (1), prima zi a perioadei nu se ia în calcul, iar ultima zi se include.		
	Articolul 25. Revocarea contractului de credit (1) Consumatorul are la dispoziție un termen de 14 zile calendaristice în care poate revoca contractul de credit, fără a invoca motive. (2) Termenul de revocare prevăzut la alin. (1) începe să curgă: a) de la data încheierii contractului de credit; sau b) de la data la care consumatorului îi sunt aduse la cunoștință clauzele și condițiile contractuale și informațiile prevăzute la art. 19, în cazul în care ziua respectivă este ulterioară celei la care se face referire la lit. a) din prezentul alineat. (3) În cazul în care consumatorul își exercită dreptul de revocare, acesta are următoarele obligații: a) pentru ca revocarea să fie efectivă înainte de expirarea termenului menționat la alin. (1), de a-l notifica pe creditor, ca urmare a informațiilor oferite de acesta, conform art. 19 alin. (3) lit. r), prin mijloace care confirmă recepționarea notificării. Termenul este considerat a fi respectat în condițiile în care respectiva notificare este expediată înainte de expirarea termenului, pe hârtie sau pe un alt suport durabil de care dispune creditorul și accesibil acestuia; și b) de a-i plăti creditorului capitalul și dobânda aferentă acestuia de la data la care creditul a fost tras până la data la care capitalul a fost rambursat, fără nici o întârziere nejustificată, și nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la trimiterea notificării revocării către creditor. Dobânda se calculează în baza ratei dobânzii convenite, aferente creditului. Creditorul nu este îndreptățit la nicio altă compensație din partea consumatorului în cazul revocării, cu excepția compensației pentru orice plăți notariale aferente înregistrării dreptului de gaj și evaluării bunului imobil, ori alte plăți datorate autorităților sau instituțiilor publice.		

	(4) În cazul revocării unui contract de credit, încheiat la distanță sau în afara spațiilor comerciale, prevederile prezentului capitol se aplică în mod corespunzător.		
CAPITOLUL 10 BUNA EXECUTARE A CONTRACTELOR DE CREDIT ȘI BUNA EXERCITARE A DREPTURILOR AFERENTE <i>Articolul 25</i> Rambursarea anticipată (1) Statele membre se asigură că consumatorul are dreptul de a-și îndeplini integral sau parțial obligațiile care îi revin în temeiul unui contract de credit înainte de expirarea acestuia. În aceste cazuri, consumatorul trebuie să aibă dreptul la o reducere a costului total al creditului pentru consumator, care constă în dobânda și în costurile aferente duratei restante a contractului.	Articolul 26. Rambursarea anticipată a creditului la solicitarea consumatorului (1) Consumatorul are dreptul, în orice moment, să-și stingă, în totalitate sau în parte, obligațiile sale care decurg dintr-un contract de credit. În acest caz, consumatorul are dreptul la o reducere a costului total al creditului, care constă în dobânda și costurile aferente perioadei dintre data rambursării anticipate și data prevăzută pentru încetarea contractului de credit.	Compatibil	
(2) Statele membre pot prevedea anumite condiții pentru exercitarea dreptului menționat la alineatul (1). Aceste condiții pot include limitarea în timp a exercitării dreptului, un tratament diferit în funcție de tipul de rată a dobânzii ori de momentul la care consumatorul își exercită dreptul sau restricții cu privire la circumstanțele în care poate fi exercitat dreptul.	(4) Nu se solicită o compensație pentru rambursare anticipată în cazul în care aceasta: a) a fost realizată, ca urmare a executării unui contract de asigurare, care are drept scop asigurarea riscului de neplată; b) este determinată de încheierea de către consumator au unui contract de credit cu un alt creditor, care are ca scop sau obiect, inclusiv rambursarea creditului; sau c) intervine într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului este flotantă.	Compatibil	
(3) Statele membre pot prevedea că creditorul are dreptul, atunci când este justificat, la o compensație echitabilă și obiectivă pentru eventualele costuri legate direct de rambursarea anticipată a creditului, dar nu impun o penalizare pentru consumator. În această privință, compensația nu depășește pierderea financiară suportată de creditor. În aceste condiții, statele membre pot prevedea că compensația nu poate depăși un anumit nivel sau poate fi permisă numai pentru o anumită perioadă.	(2) În cazul rambursării anticipate a creditului, creditorul este îndreptățit la o compensație rezonabilă și justificată, în mod obiectiv, pentru eventualele costuri legate direct de rambursarea anticipată a creditului, cu condiția ca rambursarea anticipată să intervină într-o perioadă în care rata dobânzii aferente creditului este fixă. O astfel de compensație nu poate fi mai mare de: a) 0,5% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit este mai mare de 5 ani;	Compatibil	

	b) 0,2% din valoarea creditului rambursat anticipat, dacă perioada de timp dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit este mai mică de 5 ani. (3) Orice compensație nu depășește cuantumul dobânzii pe care consumatorul ar fi plătit-o în perioada dintre rambursarea anticipată și data convenită pentru încetarea contractului de credit.		
(4) Atunci când un consumator urmărește să-și îndeplinească obligațiile în temeiul unui contract de credit înainte ca acesta să expire, creditorul furnizează consumatorului fără întârziere, după primirea solicitării, pe hârtie sau pe alt suport durabil, informațiile necesare pentru analizarea opțiunii respective. Aceste informații cuprind cel puțin cuantificarea implicațiilor pe care le are pentru consumator îndeplinirea obligațiilor înainte de expirarea contractului de credit și o evidențiere clară a oricăror ipoteze utilizate. Ipotezele utilizate sunt rezonabile și justificabile.	(5) În cazul rambursării anticipate parțiale, consumatorul are dreptul să aleagă între: a) menținerea valorii ratei de plată și diminuarea perioadei de creditare; b) diminuarea valorii ratei de plată și menținerea perioadei de creditare inițiale; (6) La solicitarea consumatorului, creditorul oferă consumatorului în termen de cel mult 2 zile lucrătoare, pe suport de hârtie sau pe alt suport durabil, astfel cum s-a convenit în contractul de credit, cel puțin informații privind opțiunile de rambursare anticipată, astfel cum sunt prevăzute la alin. (4) și cuantificarea costului aferent contractului de credit. Opțiunile se vor baza pe ipoteza că rata dobânzii și celelalte costuri vor rămâne fixe în raport cu nivelul stabilit în ziua solicitării rambursării anticipate a creditului.	Compatibil	
	(7) În cazul în care creditul este rambursat anticipat și există un contract de asigurare atașat creditului, consumatorul poate opta fie pentru menținerea în vigoare a contractului de asigurare, cu încheierea unui act adițional în vederea schimbării beneficiarului asigurării, fie pentru încetarea valabilității acestuia, cu posibilitatea restituirii diferenței de primă aferentă perioadei rămase, conform condițiilor de asigurare.		
(5) În cazul în care rambursarea anticipată are loc într-o perioadă în care rata dobânzii este fixă, statele membre pot prevedea ca exercitarea dreptului menționat la alineatul (1) să fie condiționată de existența unui interes legitim din partea consumatorului.			Prevederile art. 25 alin. (5) au un caracter opțional pentru statele membre.
Articolul 26	Articolul 30. Declararea scadenței anticipate și recuperarea creanței	Compatibil	

Piețe flexibile și fiabile (1) Statele membre instituie mecanisme corespunzătoare pentru a se asigura că pretențiile asupra garanției pot fi executate de către creditori sau în numele acestora.	(3) Perioada dintre declararea scadenței anticipate și inițierea procedurilor de executare silită sau a acțiunilor judiciare, nu poate fi mai mică de 90 de zile. Prin excepție, acest termen poate fi redus la solicitarea expresă a consumatorului. (4) În cazul în care, în termen de maximum 180 de zile de la data declarării scadenței anticipate, creditorul nu a inițiat procedura de executare silită sau acțiuni judiciare, începând cu ziua următoare expirării acestui termen, creditorul este decăzut din dreptul de a aplica plățile prevăzute la alin. (2). (5) Contractul de credit poate prevedea că restituirea garanției sau transferul acesteia către creditor ori valorificarea acesteia este suficientă pentru acoperirea integrală a obligațiilor de plată ale consumatorului, în condițiile în care clauza respectivă este exprimată clar. (6) Până la inițierea procedurii de executare silită sau a acțiunilor judiciare, consumatorul are dreptul să solicite creditorului vânzarea bunului imobil ipotecat direct de către consumator. Creditorul acordă acest drept pentru o perioadă de cel puțin 3 luni. Măsurile de executare silită se inițiază după expirarea perioadei respective. (7) Consumatorul îl informează în scris pe creditor despre oferta de preț primită, indicând, după caz, numele, prenumele sau denumirea, precum și adresa de corespondență a potențialului terț cumpărător. (8) Creditorul comunică consumatorului acordul sau dezacordul său cu privire la efectuarea vânzării, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la primirea informațiilor prevăzute la alin. (7). Creditorul este în drept să refuze eliberarea acordului de vânzare a bunului imobil, în condițiile în care raportul de evaluare a bunului imobil, elaborat cu cel mult 12 luni înainte de înaintarea unei oferte de către terțul cumpărător, indică o valoare cu cel puțin 1/3 mai mică decât valoarea bunului conform raportului de evaluare, iar suma respectivă nu acoperă integral obligațiile de plată ale consumatorului. (9) Consumatorul și terțul cumpărător vor încheia contractul de vânzare-cumpărare privind bunul imobil într-un termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la data expedierii acordului creditorului,	

	mijloacele financiare urmând a fi virate în contul de plată al creditorului indicat în acord, în termen de 2 zile lucrătoare din data semnării contractului de vânzare-cumpărare. (10) Dacă suma obținută din vânzarea proprietății ipotecate este mai mică decât valoarea datoriei consumatorului, creditorul va permite rambursarea datoriei rămase în rate ajustate la situația personală și financiară a consumatorului.		
Statele membre se asigură de asemenea că creditorii țin evidențe corespunzătoare ale tipurilor de bunuri imobile acceptate ca garanție, precum și a polițelor aferente de subscriere a ipotecilor care sunt utilizate.	Articolul 7. Asigurarea funcționării fiabile a pieței bunurilor imobile rezidențiale (1) Creditorii sunt obligați să țină evidențe corespunzătoare privind: a) tipurile de bunuri imobile acceptate ca garanție pentru contractele de credit ipotecar; b) politicile interne de subscriere și acceptare a garanțiilor ipotecare utilizate în procesul de creditare.	Compatibil	
(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a asigura o monitorizare statistică corespunzătoare a pieței de bunuri imobile rezidențiale, inclusiv pentru scopuri de supraveghere a pieței, după caz prin încurajarea elaborării și utilizării de indici de prețuri specifici care pot fi publici sau privați sau ambele.	(2) Banca Națională a Moldovei publică trimestrial indicele prețului bunurilor imobile rezidențiale în corespundere cu actele sale normative.	Compatibil	
<i>Articolul 27</i> Informații privind modificări ale ratei dobânzii (1) Statele membre se asigură că creditorul îl informează pe consumator, pe hârtie sau pe alt suport durabil, în legătură cu orice modificare a ratei dobânzii înainte ca modificarea să intre în vigoare. Informațiile trebuie să conțină cel puțin cuantumul plăților de efectuat după ce noua rată a dobânzii produce efecte și, dacă numărul sau frecvența plăților se modifică, detalii în acest sens.	Articolul 27. Informarea consumatorului privind modificarea ratei dobânzii (1) Creditorul informează consumatorul, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, în legătură cu orice modificare a ratei dobânzii, cu cel puțin 7 zile înainte ca modificarea să intre în vigoare. (2) Informațiile furnizate conform alin. (1) includ, cel puțin: a) cuantumul actualizat al ratelor de plată, care urmează a fi achitate de consumator, după aplicarea noii rate a dobânzii; b) modificările privind numărul sau frecvența ratelor de plată, dacă este cazul.	Compatibil	
(2) Cu toate acestea, statele membre pot permite părților să convină în contractul de credit ca informațiile la care se face referire la alineatul (1) să fie transmise periodic consumatorului, atunci când modificarea ratei dobânzii este corelată cu o modificare a unei rate de referință și noua rată de referință este	(3) Prin derogare de la alin. (1), părțile pot conveni, prin contractul de credit, ca informațiile privind modificarea ratei dobânzii să fie transmise periodic, în condițiile în care: a) modificarea ratei dobânzii este determinată de modificarea indicelui de referință;	Compatibil	

făcută publică prin mijloace corespunzătoare, iar informațiile privind noua rată de referință sunt puse la dispoziție la sediul creditorului și comunicate personal consumatorului, împreună cu valoarea noilor rate periodice.	b) noul indice de referință este disponibil la sediul și subdiviziunile creditorului sau pe site-ul web al acestuia, și c) consumatorul este informat personal, împreună cu valoarea noilor plăți periodice.		
(3) Creditorii pot continua să informeze consumatorii periodic atunci când modificarea ratei dobânzii nu este corelată cu o modificare a ratei de referință, în cazul în care acest lucru a fost permis în temeiul dreptului intern înainte de 20 martie 2014.			Norme UE neaplicabile
(4) Atunci când modificările ratei dobânzii se fac prin licitații pe piețele de capital, fiind, prin urmare, practic imposibil pentru creditor să-l informeze pe consumator în legătură cu orice modificare înainte ca aceasta să producă efecte, creditorul informează consumatorul pe suport de hârtie sau pe un alt suport durabil, cu suficient timp înainte de licitație, despre procedura ce urmează a fi aplicată și despre nivelul estimat al viitoarei rate a dobânzii.	(4) Prin derogare de la alin. (1) și (2), în situațiile în care rata dobânzii este determinată prin mecanisme de licitație pe piețele de capital și creditorul nu poate informa consumatorul în prealabil asupra modificărilor, creditorul este obligat să informeze consumatorul, pe suport durabil, cu suficient timp înainte de desfășurarea licitației, cu privire la procedura de licitație preconizată și la efectul pe care aceasta îl poate avea asupra ratei dobânzii ipotecare.	Compatibil	
<i>Articolul 27a</i> Informații despre modificarea termenelor și condițiilor unui contract de credit Fără a aduce atingere altor obligații prevăzute în prezenta directivă, statele membre se asigură că, înainte de a modifica termenele și condițiile contractului de credit, creditorul îi comunică următoarele informații consumatorului: (a) o descriere clară a modificărilor propuse, precizând dacă debitorul trebuie să își dea consimțământul sau dacă modificările sunt introduse prin efectul legii; (b) calendarul de punere în aplicare a modificărilor menționate la litera (a); (c) mijloacele de care dispune consumatorul pentru a depune o plângere cu privire la modificările menționate la litera (a); (d) termenul în care trebuie formulată o astfel de plângere; (e) denumirea și adresa autorității competente la care consumatorul poate depune plângerea.	Articolul 28. Modificarea clauzelor contractuale la propunerea creditorului (1) Înainte ca orice modificare a clauzelor contractuale să fie aplicabile, creditorul expediază o notificare consumatorului, astfel cum s-a convenit în contract, cu cel puțin 15 zile înainte de data intenționării aplicării acestora, comunicându-i cel puțin informațiile privind: a) descrierea clară a modificărilor propuse, sub forma unui proiect de acord adițional, precizând dacă debitorul trebuie să își dea consimțământul sau dacă modificările sunt introduse prin efectul legii; b) termenul de punere în aplicare a modificărilor menționate la lit. a); c) mijloacele de care dispune consumatorul pentru a depune o reclamație cu privire la modificările menționate la lit. a); d) termenul în care trebuie formulată o astfel de reclamație; e) denumirea și adresa autorității de supraveghere la care consumatorul poate depune o petiție.	Compatibil	

	(2) În cazul modificărilor impuse prin legislație, nesemnarea de către consumator a actului adițional este considerată acceptare tacită. În acest caz, se interzice introducerea în actul adițional a altor prevederi decât cele impuse prin legislație, iar introducerea în actul respectiv a oricăror altor prevederi este considerată nulă de drept. (3) În condițiile alin. (1), consumatorul are la dispoziție un termen de 15 zile de la primirea notificării pentru a-și comunica opțiunea privind acceptarea sau neacceptarea clauzelor contractuale propuse. (4) Lipsa unui răspuns din partea consumatorului, la expirarea termenului menționat la alin. (3), nu este considerată acceptare tacită, iar contractul rămâne neschimbat. În cazul în care consumatorul nu acceptă clauzele contractuale propuse, creditorul nu are dreptul de a penaliza consumatorul sau de a declara creditul drept scadent. (5) Creditorul poate exclude unilateral clauzele contractuale abuzive sau ilegale, constatate astfel prin decizia autorității de supraveghere sau a instanței de judecată, cu condiția compensării prejudiciului cauzat consumatorului prin clauza respectivă și cu notificarea prealabilă a acestuia.		
<i>Articolul 28</i> Arierate și executare silită (1) Statele membre le impun creditorilor obligația de a avea politici și proceduri adecvate în virtutea cărora să depună eforturi pentru a aplica, dacă este cazul, o restructurare rezonabilă datorată dificultăților financiare înainte de a demara procedura de executare silită. Astfel de măsuri de restructurare datorată dificultăților financiare țin seama, printre alte elemente, de situația consumatorului și pot consta, printre alte posibilități, în următoarele: (a) refinanțarea totală sau parțială a contractului de credit; (b) modificarea termenelor și condițiilor existente ale unui contract de credit, care poate include, printre altele: (i) prelungirea duratei contractului de credit; (ii) modificarea tipului de contract de credit;	Articolul 29. Admiterea restanțelor și restructurarea creditului (1) Creditorii dispun de politici și proceduri în virtutea cărora trebuie să depună eforturi pentru a aplica, dacă este cazul, o restructurare rezonabilă a creditului, datorată dificultăților financiare, înainte de a demara procedura de executare silită. (2) Politicile și procedurile prevăzute la alin. (1) au ca obiectiv esențial sprijinirea consumatorului în vederea depășirii dificultăților financiare și prevăd, cel puțin, următoarele: 1) procedura aplicată de creditor în raport cu consumatorii aflați în dificultăți financiare, inclusiv modul de punere în aplicare a acesteia; 2) informațiile și documentele pe care creditorul le solicită consumatorului aflat în dificultăți financiare; 3) obligația ca informațiile și documentele solicitate să fie pertinente, necesare și proporționale pentru evaluarea situației financiare a consumatorului;	Compatibil	

(iii) amânarea plății tuturor sau a unei părți a ratelor de credit pentru o anumită perioadă; (iv) schimbarea ratei dobânzii; (v) oferirea unei perioade fără plăți; (vi) plăți parțiale; (vii) conversii monetare; (viii) iertarea parțială de datorie și consolidarea datoriilor. (1a) Lista măsurilor potențiale de restructurare datorată dificultăților financiare prevăzute la alineatul (1) litera (b) nu aduce atingere normelor prevăzute în dreptul intern și nu le impune statelor membre obligația de a prevedea toate măsurile respective în dreptul lor intern.	4) posibilitatea convenirii, după caz, a unor măsuri de restructurare sau a altor soluții alternative privind executarea obligațiilor contractuale; 5) descrierea tipurilor de măsuri de restructurare sau a altor soluții alternative care pot fi oferite consumatorilor aflați în dificultăți financiare; 6) criteriile aplicate de creditor la evaluarea oportunității unei măsuri de restructurare sau a unei alte soluții alternative, care includ, cel puțin: a) situația veniturilor și cheltuielilor consumatorului; b) obligațiile de plată existente ale consumatorului, inclusiv gradul total de îndatorare; c) capacitatea actuală și viitoare de rambursare a consumatorului; d) istoricul de rambursare al consumatorului; e) cauzele dificultăților financiare, în măsura în care acestea sunt relevante pentru evaluarea cazului. (3) Măsurile de restructurare determinate de dificultățile financiare țin cont, alături de alte elemente, de situația personală și financiară a consumatorului și constau în următoarele: 1) refinanțarea totală sau parțială a contractului de credit; 2) modificarea termenelor și condițiilor existente ale unui contract de credit, care include: a) prelungirea duratei contractului de credit; b) modificarea tipului de contract de credit; c) amânarea plății tuturor sau a unei părți a ratelor de credit pentru o anumită perioadă; d) diminuarea ratei dobânzii; e) oferirea unei perioade fără plăți; f) plăți parțiale; g) conversie valutară; h) casarea parțială a datoriilor. (4) Creditorul informează consumatorul în scris, cel puțin cu privire la sumele restante și la consecințele neachitării acestora, din prima zi a admiterii restanței, precum și după fiecare perioadă consecutivă de	

	10 zile de admitere a restanței, până la executarea obligațiilor consumatorului, la declararea creditului scadent anticipat, sau la rezoluțiunea contractului de credit, după caz. (5) În cazul admiterii restanțelor la achitarea ratelor de credit, creditorul este în drept să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități, dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate într-un quantum care, raportat la fiecare zi de întârziere, nu depășește 0,2% din valoarea totală a creditului restant . (6) Creditorul este în drept să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități, dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a restanței la achitarea ratei de credit, nu depășește 0,05% din valoarea totală a creditului restant, în cazul în care se atestă una din următoarele situații: a) consumatorul sau soțul/soția acestuia devine șomer sau își pierde cel puțin o treime din venitul declarat la momentul încheierii contractului de credit; b) decesul consumatorului sau al soțului/soției acestuia; (7) Plățile prevăzute la alin. (5) și (6) se pot pretinde pe o perioadă de 180 zile de la data apariției restanței aferente obligației respective. (8) Consumatorul notifică creditorul, de îndată, dar nu mai târziu de 15 zile, cu privire la încetarea situațiilor prevăzute la alin. (6) lit. a). (9) La solicitarea consumatorului, creditorul poate oferi una din măsurile de restructurare datorate dificultăților financiare, chiar dacă nu sunt înregistrate restanțe. Articolul 30. Declararea scadenței anticipate și recuperarea creanței (11) Se interzice creditorilor, în procesul de recuperare a creanțelor aferente contractului de credit: a) utilizarea de tehnici, practici sau comportamente care au caracter de hărțuire, constrângere ori abuz față de consumator sau fidejutor; b) utilizarea de amenințări, presiuni nejustificate sau alte tehnici agresive care au drept scop sau efect vătămarea fizică ori psihică a consumatorului sau fidejutorului, a rudelor acestuia ori afectarea reputației, demnității sau vieții private;		

	c) contactarea consumatorului sau fidejuratorului, în legătură cu recuperarea creanțelor, la locul său de muncă; d) contactarea, în scopul recuperării creanțelor, a oricărei alte persoane decât consumatorul sau fidejuratorul, succesorii legali ai acestuia, avocatul sau reprezentantul împuternicit al acestuia; e) afișarea la ușa locuinței, a apartamentului ori a blocului în care locuiește consumatorul sau fidejuratorul a notificărilor, somațiilor sau altor comunicări referitoare la recuperarea creanțelor, cu excepția actelor de procedură afișate în condițiile legii, la solicitarea executorului judecătoresc sau a instanței de judecată; f) comunicarea cu consumatorul, în legătură cu recuperarea creanțelor, în intervalul orar 19:00 – 08:00, cu excepția cazurilor în care consumatorul solicită în mod expres un astfel de contact; g) efectuarea de apeluri sau transmiterea de comunicări, la intervale mai mici de 72 de ore pentru aceeași creanță.		
(2) Statele membre pot impune ca, în cazurile în care se permite creditorului să stabilească și să impună costuri asupra consumatorului în temeiul nerespectării obligației de plată, costurile respective să nu depășească cuantumul necesar pentru a compensa creditorul pentru costurile suportate în urma nerambursării.	Articolul 4. Norme de conduită în activitatea de creditare a consumatorilor (7) Se interzice pretinderea sau perceperea, în legătură cu încheierea ori executarea contractului de credit, a: a) oricăror plăți, inclusiv sub formă de comisioane, taxe sau alte costuri suportate de consumator, altele decât primele de asigurare, costurile aferente înregistrării sau radierii ipotecii și costurile aferente evaluării bunurilor imobile, dacă acestea depășesc, raportat la fiecare zi de utilizare efectivă a creditului, 0,005% din valoarea totală a creditului; b) unei rate a dobânzii aferente creditului mai mari de 25%; c) oricăror plăți, inclusiv sub formă de comisioane, taxe sau alte costuri în cazul refuzului în acordarea creditului; d) oricăror plăți, inclusiv sub formă de dobânzi, comisioane, taxe, penalități, care, cumulat, depășesc valoarea debursată conform contractului respectiv, în cazul contractelor de credit cu durată de până la 5 ani. (8) Costurile în limitele prevăzute la alin. (7) lit. a) pot fi calculate zilnic, pot fi cumulate pentru o anumită perioadă de timp și pot fi	Compatibil	

	percepute într-o singură tranșă la sfârșitul perioadei respective, cu condiția ca valoarea aferentă fiecărei zile de utilizare efectivă a creditului să nu depășească plafonul prevăzut la alin. (7) lit. a). (9) În sensul alin. (7), prin zi de utilizare efectivă a creditului se înțelege fiecare zi calendaristică cuprinsă între data acordării creditului și data rambursării integrale a acestuia inclusiv. (10) Se interzice pretinderea sau perceperea de plăți sub formă de penalități sau dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate, pentru alte cazuri decât cele prevăzute la art. 29 alin. (5) – (6) și art. 30 alin. (2) într-un quantum care, raportat la fiecare zi de admitere a încălcării, depășește 0,02% din valoarea totală a creditului. Articolul 29. Admiterea restanțelor și restructurarea creditului (4) În cazul admiterii restanțelor la achitarea ratelor de credit, creditorul este în drept să pretindă sau să perceapă plăți sub formă de penalități, dobânzi de întârziere sau dobânzi majorate într-un quantum care, raportat la fiecare zi de întârziere, nu depășește 0,2% din valoarea totală a creditului restant . Articolul 30. Declararea scadenței anticipate și recuperarea creanței (1) Creditorul poate să transmită unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit, să declare rezoluțiunea contractului de credit sau să declare scadent anticipat creditul, doar în cazul în care termenul oricăror plăți restante depășește 90 de zile de la data scadenței acestora. (2) Prin derogare de la art. 29 alin. (5) și (6), din ziua declarării scadenței anticipate a creditului, după caz, a rezoluțiunii contractului de credit, creditorul este în drept să aplice plăți care nu vor depăși 0,02% pe fiecare zi, raportate la quantumul restant din valoarea totală a creditului.		
(3) Statele membre pot permite creditorilor să impună costuri suplimentare asupra consumatorului în caz de nerespectare a obligației de plată. În astfel de cazuri, statele membre pot stabili un plafon pentru costurile respective.			Prevederile art. 28 alin. (3) au un caracter opțional pentru

			statele membre.
(4) Statele membre nu împiedică părțile la un contract de credit să convină în mod explicit că returnarea sau transferul către creditor al garanției sau al veniturilor obținute din vânzarea garanției este suficient pentru a rambursa creditul.	Articolul 30. Declararea scadenței anticipate și recuperarea creanței (5) Contractul de credit poate prevedea că restituirea garanției sau transferul acesteia către creditor ori valorificarea acesteia este suficientă pentru acoperirea integrală a obligațiilor de plată ale consumatorului, în condițiile în care clauza respectivă este exprimată clar.	Compatibil	
(5) În cazul în care prețul obținut pentru bun imobil afectează suma datorată de către consumator, statele membre instituie proceduri sau măsuri pentru a se permite depunerea tuturor eforturilor în vederea obținerii celui mai bun preț pentru bunul imobil care face obiectul executării silite. În cazul în care rămâne datorie de rambursat în urma procedurii de executare silită, statele membre asigură instituirea de măsuri în vederea facilitării rambursării, cu scopul de a proteja consumatorii.	Cod Civil nr. 1107/2002 Articolul 764. Condițiile vânzării bunului de către creditorul gajist (1) După ce a obținut în posesie bunul gajat, creditorul gajist este îndreptățit, dacă a depus sau a înregistrat la registru un aviz de executare în modul prevăzut la art. 752 alin. (9), să procedeze la vânzarea prin negocieri directe, prin tender sau prin licitație publică a bunului gajat. În cazul vânzării bunului ipotecat ca urmare a exercitării silite a dreptului de ipotecă în temeiul actului notarial investit cu formulă executorie, creditorul ipotecar sau, după caz, executorul judecătoresc aplică, ca modalitate de vânzare, licitația publică, cu excepția cazului în care există acordul scris al debitorului ipotecar, eliberat creditorului ipotecar după apariția dreptului său de exercitare a dreptului de ipotecă, de a vinde bunul în alt mod prevăzut de dispozițiile prezentului alineat. (2) Creditorul gajist trebuie să vândă bunurile gajate fără întârziere nejustificată, la un preț comercial rezonabil la data vânzării în conformitate cu dispozițiile art. 765 alin. (1) și ținând cont de interesele debitorului gajist, fiind liber să stabilească condițiile de vânzare. (3) Dacă există mai multe bunuri, creditorul gajist le poate vinde împreună sau separat. (4) Creditorul gajist care vinde bunul acționează în numele proprietarului și este obligat să informeze cumpărătorul despre calitatea lui la momentul vânzării. (5) În cazul vânzării prin tender a bunului gajat, creditorul face public anunțul cu privire la tender prin intermediul mass-mediei sau prin	Compatibil	

	invitații. Anunțul cu privire la tender trebuie să conțină informație suficientă pentru a permite persoanei interesate să prezinte o ofertă în termenul și la locul anunțat. (6) Creditorul gajist este obligat să accepte oferta cea mai mare, cu excepția cazului în care condițiile atașate ofertei o fac mai puțin avantajoasă decât o ofertă mai joasă sau prețul oferit nu este comercial rezonabil. (7) Vânzarea de către creditorul gajist prin licitație publică a bunului gajat se face la data, ora și locul fixat în avizul de vânzare, adus la cunoștința debitorului gajist, terțului care deține bunul și, după caz, administratorului fiduciar, notificat tuturor creditorilor gajiști care au depus sau înregistrat la registrul respectiv un aviz de executare. Creditorul gajist trebuie, de asemenea, să informeze orice persoană interesată care a făcut solicitare. (8) În cazul ipotecii, creditorul ipotecar are dreptul să transfere dreptul de proprietate asupra bunului ipotecat, acționând în numele debitorului ipotecar, în baza următoarelor documente: a) în cazul exercitării benevole – acordul, autentificat notarial, privind transmiterea benevolă în posesie a bunului ipotecat; b) în cazul exercitării silite – ordonanța judecătorească sau, respectiv, hotărârea instanței de judecată rămasă definitivă; c) în cazul exercitării silite în temeiul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie – originalul contractului de ipotecă investit cu formulă executorie, care conține clauza privind dreptul creditorului ipotecar de a exercita dreptul de ipotecă în temeiul formulei executorii aplicate de notar, copia contractului de credit bancar sau de împrumut, care atestă faptul că creanța a devenit exigibilă, însoțită de extrasele de evidență financiară, care atestă datoriile debitorului la data expirării termenului indicat în avizul de executare, copiile avizului de executare expediat pe adresa debitorului și dovada înregistrării lui în registrul bunurilor imobile, conform cerințelor stabilite la art. 752, precum și declarația pe propria răspundere a creditorului că nu există un litigiu judiciar în legătură cu contractul		

	de ipotecă investit cu formulă executorie a cărei executare este solicitată și că creanța este exigibilă. (9) Debitorul gajist și creditorul gajist pot conveni, în contractul de gaj sau altfel, asupra condițiilor de vânzare a bunurilor gajate. Articolul 765. Vânzarea comercial rezonabilă (1) Vânzarea bunurilor este comercial rezonabilă dacă are loc în conformitate cu regulile prevăzute prin contractul de gaj sau, dacă nu s-au prevăzut asemenea reguli, după caz: a) așa cum se dispune în mod obișnuit de bunuri de același fel pe o piață organizată; b) la prețul stabilit pe o piață organizată și valabil în momentul vânzării; c) în conformitate cu practicile comerciale rezonabile urmate de cei care vînd în mod obișnuit bunuri de același fel. (2) În condițiile prevăzute la alin. (1), simplul fapt că se putea obține un preț mai mare dacă vânzarea ar fi avut loc în alt moment sau printr-o altă metodă decît cea aleasă de creditor nu face ca vânzarea să nu fie considerată comercial rezonabilă.		
<i>Articolul 28a</i> Cesiunea drepturilor creditorului sau a contractului de credit în sine (1) În cazul în care drepturile creditorului ce decurg dintr-un contract de credit sau contractul de credit în sine se cesează unei părți terțe, consumatorul are dreptul să invoce împotriva cesionarului orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva creditorului inițial, inclusiv dreptul de compensare, în cazul în care aceasta este permisă în statul membru în cauză	Articolul 32. Cesiunea (1) În cazurile în care drepturile creditorului care decurg dintr-un contract de credit sau contractul de credit însuși sunt cesionate unei terțe persoane, cesionarului i se aplică în mod corespunzător drepturile și obligațiile creditorului prevăzute de prezenta lege. (2) În cazurile în care drepturile creditorului în temeiul unui contract de credit sau contractul însuși se cesează unei terțe persoane, consumatorul are dreptul să invoce împotriva cesionarului orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva creditorului inițial, inclusiv dreptul la compensare în cazul în care aceasta este prevăzută de legislație.	Compatibil	
(2) Consumatorul trebuie să fie informat despre cesiunea menționată la alineatul (1), cu excepția cazului în care creditorul inițial, prin acord cu cesionarul, administrează în continuare creditul în relația cu consumatorul.	(3) Consumatorul este informat cu privire la cesiunea prevăzută la alin. (1) prin notificarea adresată acestuia de către cedent, în termen de 10 zile de la cesiunea creanțelor, printr-o scrisoare recomandată cu confirmare de primire, cu excepția cazurilor în care creditorul, prin	Compatibil	

	acord cu cesionarul, administrează în continuare creditul către consumator. (4) Notificarea este redactată în scris, într-un limbaj clar, vizibil și ușor de citit, pe hârtie sau pe un alt suport durabil agreat de părți în contractul de credit și conține cel puțin: a) numele și datele de contact, inclusiv numărul de telefon, faxul și adresa de e-mail ale cesionarului; b) numele cedentului; c) data la care s-a realizat cesiunea; d) cuantumul sumei datorate și documentele care atestă elementele componente ale acestei sume; e) conturile de plată în care se vor efectua plățile.		
CAPITOLUL 11 CERINȚE ÎN MATERIE DE ÎNFIINȚARE ȘI SUPRAVEGHERE A INTERMEDIARILOR DE CREDITE ȘI A REPREZENTANȚILOR DESEMNAȚI <i>Articolul 29</i> Admiterea intermediarilor de credite (1) Pentru a desfășura integral sau parțial activitățile de intermediere a creditelor prevăzute la articolul 4 punctul 5 sau pentru a presta servicii de consiliere din partea unei autorități competente din statul membru de origine, intermediarii de credite primesc admiterea corespunzătoare. Dacă un stat membru permite desemnarea de reprezentanți în temeiul articolului 31, nu este necesar ca un astfel de reprezentant desemnat să primească admiterea pentru calitatea de intermediar de credite în temeiul prezentului articol.	CAPITOLUL VI ÎNREGISTRAREA INTERMEDIARILOR DE CREDITE, A REPREZENTANȚILOR DESEMNAȚI ȘI A CREDITORILOR NON-FINANCIARI Articolul 34. Înregistrarea intermediarilor de credite (1) Persoanele juridice sau persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător sunt în drept să desfășoare activitate de intermediere de credite sau să furnizeze servicii de consiliere doar după înregistrarea în Registrul intermediarilor de credite, gestionat de Comisia Națională.	Compatibil	
(2) Statele membre se asigură că admiterea intermediarilor de credite este condiționată, pe lângă condițiile prevăzute la articolul 9, și de îndeplinirea cel puțin a următoarelor condiții profesionale: (a) intermediarii de credite dețin o asigurare de răspundere civilă profesională care acoperă teritoriile în care oferă servicii sau o altă garanție comparabilă pentru răspunderea care decurge din	(2) Intermediarul de credite se înregistrează în registrul prevăzut la alin. (1) dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele cerințe: a) sediul persoanei juridice sau persoanei fizice care desfășoară activitate de întreprinzător este în Republica Moldova; b) deține o poliță de asigurare de răspundere civilă profesională, care să acopere teritoriile în care sunt oferite servicii sau o altă garanție	Compatibil	

neglijența profesională. Cu toate acestea, în cazul intermediarilor de credite legați, statele membre de origine pot prevedea ca această asigurare sau garanție comparabilă să poată fi furnizată de un creditor în numele căruia intermediarul de credite este împuternicit să acționeze. Comisiei îi este delegată competența de a adopta și, dacă este necesar, de a modifica standardele tehnice de reglementare pentru a prevedea suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanției comparabile menționate la primul paragraf din prezenta literă. Respectivul standard tehnic de reglementare se adoptă în conformitate cu articolele 10-14 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010. ABE elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare pentru a prevedea suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanției comparabile menționate la primul paragraf din prezenta literă și le înaintează Comisiei în termen de 21 septembrie 2014. ABE revizuieste și, dacă este necesar, elaborează proiecte de standarde tehnice de reglementare pentru a modifica suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanției comparabile menționate la primul paragraf din prezenta literă și le înaintează Comisiei pentru prima dată în termen de 21 martie 2018 și în continuare din doi în doi ani; (b) o persoană fizică care a înființat un intermediar de credite, membrii consiliului unui intermediar de credite înființat ca persoană juridică și persoanele fizice care efectuează sarcini echivalente în cadrul unui intermediar de credite care este o persoană juridică, dar nu are un consiliu trebuie să aibă o bună reputație. Aceștia trebuie cel puțin să nu aibă cazier judiciar sau un alt document național echivalent pentru infracțiuni grave în legătură cu infracțiuni împotriva proprietății sau alte infracțiuni în domeniul financiar și nu trebuie să fi fost declarați anterior în faliment, cu excepția cazului în care au fost reabilitați în conformitate cu legislația internă;	comparabilă pentru riscurile ce decurg din neglijența profesională, potrivit cerințelor prevăzute la alin. (3); c) nu desfășoară activitate de creditare sau de acordare de împrumuturi în raport cu consumatorii; d) beneficiarii efectivi și administratorii intermediarului de credite nu au antecedente penale, nu sunt dați în căutare, nu se află sub urmărire penală, sau nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui creditor sau intermediar de credite declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate; e) administratorii intermediarului de credite și personalul cu atribuții de consiliere și intermediere posedă studii superioare în domeniul științelor economice, al dreptului sau al științelor exacte (inclusiv cu specializarea în contabilitate, marketing și logistică, business și administrare, finanțe și bănci, economie și relații economice internaționale, statistică și previziune economică, cibernetică și informatică, merceologie și comerț, fizică, matematică, inginerie) sau să dispună de experiență de cel puțin 2 ani în domeniul economico-financiar sau al dreptului; f) administratorii intermediarului de credite și personalul cu atribuții de consiliere și intermediere dispun de un nivel corespunzător de cunoștințe și competență în materie de contracte de credit, ce este confirmat în corespundere cu art. 4; (3) În sensul alin. (2) lit. b), suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanției comparabile pe care intermediarii de credite trebuie să o dețină este: a) de 460 000 EUR pentru fiecare solicitare de daune individuală; b) în total, 750 000 EUR pe an calendaristic pentru toate solicitările de daune. Determinarea echivalentului în monedă națională a sumei asigurate sau a unei garanții comparabile se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc, stabilit de Banca Națională a Moldovei, valabil la data încheierii contractului de asigurare sau contractării garanției, după caz.		

(c) o persoană fizică care a înființat un intermediar de credite, membrii consiliului unui intermediar de credite înființat ca persoană juridică și persoanele fizice care efectuează sarcini echivalente în cadrul unui intermediar de credite care este o persoană juridică, dar nu are un consiliu trebuie să dispună de un nivel corespunzător de cunoștințe și competență în materie de contracte de credit. Statul membru de origine stabilește nivelul corespunzător de cunoștințe și competență în conformitate cu principiile prevăzute în anexa III. (3) Statele membre se asigură că criteriile stabilite pentru a evalua dacă personalul creditorilor sau al intermediarilor de credite îndeplinește cerințele profesionale sunt făcute publice. (4) Statele membre se asigură că toți intermediarii de credite care au primit admiterea, fie că au fost înființați ca persoane fizice sau ca persoane juridice, sunt introduși într-un registru menținut de o autoritate competentă din statul membru de origine. Statele membre se asigură că registrul intermediarilor de credite este actualizat și este disponibil publicului online. Registrul intermediarilor de credite conține cel puțin următoarele informații: (a) numele persoanelor din conducerea acestora care sunt responsabile de activitatea de intermediere. Statele membre pot cere de asemenea înregistrarea tuturor persoanelor fizice care exercită o activitate care presupune interacțiune directă cu clienții în cadrul unei întreprinderi care desfășoară activitatea de intermediere de credite; (b) statul membru sau statele membre în care intermediarul de credite își desfășoară activitatea în conformitate cu normele privind libertatea de stabilire sau libertatea de a presta servicii și despre care intermediarul de credite a informat autoritatea competentă a statului membru de origine, în conformitate cu articolul 32 alineatul (3); (c) dacă intermediarul de credite este legat sau nu.	(4) În cazul intermediarilor de credite legați, cerința prevăzută la alin. (2) lit. b) poate fi substituită prin prezentarea unei scrisori de garanție din partea creditorului în numele căruia aceștia acționează; (5) Cerințele, modul de înregistrare și de radiere a intermediarilor de credite din registrul prevăzut la alin. (1), precum și modul de modificare a datelor din acesta se stabilesc prin actele normative ale Comisiei Naționale. (6) Registrul intermediarilor de credite include cel puțin următoarele informații: a) denumirea completă a intermediarului de credite și abreviată, după caz; b) numărul de identificare de stat (IDNO), după caz; c) sediul și adresa poștală dacă este diferită de sediu, adresa de poștă electronică, site-ul web, după caz, inclusiv ale sucursalelor și ale oficiilor secundare; d) numele și prenumele administratorilor; e) statele membre în care intermediarul oferă servicii transfrontaliere în temeiul libertății de stabilire sau al libertății de a presta servicii, după caz; f) dacă intermediarul de credite este legat sau nelegat; g) creditorul în numele căruia acționează intermediarul legat sau reprezentantul desemnat al acestuia; h) dacă intermediarul de credite nelegat prestează servicii de consiliere; i) radierea intermediarului de credite din registru și motivele acestei radieri.	

Statele membre care decid să recurgă la opțiunea menționată la articolul 30 se asigură că registrul indică creditorul în numele căruia acționează intermediarul de credite legat. Statele membre care decid să recurgă la opțiunea menționată la articolul 31 se asigură că registrul indică intermediarul de credite sau, în cazul unui reprezentant desemnat al unui intermediar de credite legat, creditorul în numele căruia acționează reprezentantul desemnat. (5) Statele membre se asigură că: (a) orice intermediar de credite care este persoană juridică își are sediul central în același stat membru ca cel în care are sediul social, dacă acesta are un sediu social în temeiul dreptului intern aplicabil; și (b) orice intermediar de credite care nu este persoană juridică sau orice intermediar de credite care este persoană juridică, dar care, în conformitate cu dreptul intern aplicabil, nu are sediu social, are sediul principal în statul membru în care își exercită efectiv activitatea principală.			
(6) Fiecare stat membru înființează un punct unic de informare, care să permită un acces public ușor și rapid la informațiile provenind din registrul național, informații care sunt compilate electronic și actualizate în permanență. Aceste puncte de informare oferă totodată elementele de identificare ale autorităților competente din fiecare stat membru. ABE publică pe site-ul său internet trimiteri sau legături către punctul de informare respectiv.	(8) Intermediarii de credite înscrși în registru în temeiul prezentului articol notifică Comisiei Naționale, în termen de maxim 5 zile lucrătoare, orice modificare a informațiilor prevăzute la alin. (6), prin prezentarea documentelor și informațiilor relevante. (9) Registrul intermediarilor de credite este public, inclusiv accesibil pe site-ul web oficial al Comisiei Naționale, și se actualizează în termen de 7 zile din data adoptării deciziei de înregistrare sau de radiere din registru, după caz de către Comisia Națională.	Compatibil	
(7) Statele membre de origine se asigură că toți intermediarii de credite și reprezentanții desemnați admiși respectă în permanență cerințele stabilite la alineatul (2). Prezentul alineat nu aduce atingere prevederilor de la articolele 30 și 31.	(7) Intermediarul de credite înregistrat trebuie să respecte în permanență cerințele stabilite la alin. (2).	Compatibil	

(8) Statele membre pot decide să nu aplice prezentul articol în cazul persoanelor care desfășoară activitățile de intermediere de credite menționate la articolul 4 punctul 5, în cazul în care activitățile sunt desfășurate ocazional în cursul unei activități profesionale, iar activitatea respectivă este reglementată de acte cu putere de lege ori acte administrative sau de un cod deontologic al profesiei care nu exclude desfășurarea activităților respective.			Prevederile art. 29 alin. (8) au un caracter opțional pentru statele membre.
(9) Prezentul articol nu se aplică instituțiilor de credit autorizate în conformitate cu Directiva 2013/36/UE sau altor instituții financiare care, în temeiul dreptului intern, fac obiectul unei admiteri și al unui regim de supraveghere echivalente.	(10) Prevederile prezentului articol nu se aplică: (a) băncilor autorizate în condițiile Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor; (b) asociațiilor de economii și împrumut licențiate în condițiile Legii nr. 139/2007 privind asociațiile de economii și împrumut; și (c) organizațiilor de creditare nebancară autorizate/înregistrate în condițiile Legii nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară.	Compatibil	
<i>Articolul 30</i> Intermediarii de credite legați de un singur creditor (1) Fără a aduce atingere articolului 31 alineatul (1), statele membre pot permite intermediarilor de credite legați menționați la articolul 4 punctul 7 litera (a) să fie admise de către autoritățile competente prin intermediul creditorului în numele căreia intermediarii de credite legați acționează în mod exclusiv. În astfel de cazuri, creditorului îi revine responsabilitatea deplină și necondiționată pentru orice acțiune sau omisiune din partea intermediarului de credite legat care acționează în numele creditorului în domenii reglementate prin prezenta directivă. Statele membre impun creditorului să se asigure că intermediarii de credite legați respectă cel puțin cerințele profesionale prevăzute la articolul 29 alineatul (2).	Articolul 35. Intermediarii de credite legați de un singur creditor (1) Intermediarul de credite legat de un singur creditor poate fi înregistrat în Registrul intermediarilor de credite prin procedura de înregistrare efectuată de creditorul, în numele căruia urmează să acționeze. (2) Creditorul poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională pentru acțiunile sau omisiunile intermediarului de credite legat în legătură cu activitățile de intermediere de credit.	Compatibil	
(2) Fără a aduce atingere articolului 34, creditorii monitorizează activitățile intermediarilor de credite legați menționați la articolul 4 punctul 7 litera (a), cu scopul de a se	(3) Creditorul monitorizează activitatea intermediarului de credite legat și a personalului acestuia, inclusiv în ceea ce privește	Compatibil	

asigura că aceștia continuă să respecte prevederile prezentei directive. În special, creditorul este responsabil de monitorizarea respectării cerințelor în materie de cunoștințe și competență ale intermediarului de credite legat și ale personalului acestuia.	menținerea nivelului de cunoștințe și competențe astfel cum este prevăzut la art. 34 alin. (2) lit. e) și f).		
<i>Articolul 31</i> Reprezentanți desemnați (1) Statele membre pot decide să permită unui intermediar de credite să desemneze reprezentanți desemnați. În cazul în care reprezentantul desemnat este desemnat de un intermediar de credite legat menționat la articolul 4 punctul 7 litera (a), creditorului să îi revină responsabilitatea deplină și necondiționată pentru orice acțiune sau omisiune din partea reprezentantului desemnat care acționează în numele intermediarului de credite legat în domenii reglementate prin prezenta directivă. În alte cazuri, intermediarului de credite îi revine responsabilitatea deplină și necondiționată pentru orice acțiune sau omisiune din partea reprezentantului desemnat care acționează în numele intermediarului de credite în domenii reglementate prin prezenta directivă.	Articolul 38. Reprezentanți desemnați (1) Intermediarii de credite pot numi reprezentanți desemnați. (2) Intermediarii de credite poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională pentru acțiunile sau omisiunile reprezentantului desemnat, fiind acoperiți inclusiv de garanția intermediarului de credit stipulată la art. 34 alin. (2) lit. b).	Compatibil	
(2) Intermediarii de credite se asigură că reprezentanții lor desemnați respectă cel puțin cerințele prevăzute la articolul 29 alineatul (2). Cu toate acestea, statul membru de origine poate prevedea că asigurarea de răspundere civilă profesională sau o garanție comparabilă poate fi furnizată de către un intermediar de credite în numele căruia reprezentantul desemnat este împuternicit să acționeze	(4) Intermediarul de credite se asigură că reprezentanții desemnați respectă în permanență cerințele profesionale prevăzute la art. 34 alin. (2) lit. e) și f).	Compatibil	
(3) Fără a se aduce atingere articolului 34, intermediarii de credite monitorizează activitățile reprezentanților lor desemnați, cu scopul de a asigura respectarea deplină a prevederilor prezentei directive. În special, intermediarii de credite sunt responsabili de monitorizarea respectării cerințelor în materie de	(3) În cazul în care reprezentantul desemnat își desfășoară activitatea în baza unui contract încheiat cu un intermediar de credite legat, creditorul în numele căruia acționează intermediarul de credite legat poartă răspundere civilă, administrativă și contravențională pentru orice acțiune sau omisiune a reprezentantului desemnat, în legătură	Compatibil	

cunoștințe și competență ale reprezentantului desemnat și ale personalului lor.	cu activitățile de intermediere de credite sau de prestare a serviciilor de consiliere.		
(4) Statele membre care decid să permită unui intermediar de credite să desemneze reprezentanți desemnați, instituie un registru public care conține cel puțin informațiile menționate la articolul 29 alineatul (4). Reprezentanții desemnați sunt înregistrați în registrul public din statul membru în care sunt stabiliți. Registrul se actualizează periodic. Acesta este disponibil publicului pentru consultare online.	(5) Comisia Națională gestionează Registrul reprezentanților desemnați, în conformitate cu legislația cu privire la registre, care include cel puțin următoarele informații: a) numele reprezentantului desemnat; b) intermediarul de credite sau, după caz, creditorul în numele căruia acționează; c) sediul și adresa poștală, dacă diferă de sediu, adresa de poștă electronică, site-ul web, după caz; d) statul membru în care își desfășoară activitatea. (6) Intermediarii de credite notifică Comisiei Naționale, în termen de până la 5 zile lucrătoare, modificările sau încetarea condițiilor în baza cărora a fost înscris în registrul prevăzut la alin. (5). (7) Cerințele, modul de înregistrare și radiere a reprezentanților desemnați în Registrul reprezentanților desemnați, precum și modul de modificare a datelor din acesta se stabilesc prin actele normative ale Comisiei Naționale. (8) Registrul reprezentanților desemnați este public, inclusiv accesibil pe site-ul web oficial al Comisiei Naționale, și se actualizează în termen de 7 zile din data adoptării deciziei de către Comisia Națională.	Compatibil	
<i>Articolul 32</i> Libertatea de stabilire și libertatea de a presta servicii de către intermediarii de credite (1) Admiterea unui intermediar de credite de către autoritatea competentă din statul său membru de origine, astfel cum se prevede la articolul 29 alineatul (1), produce efecte pe întreg teritoriul Uniunii, fără a fi necesară altă admitere din partea autorităților competente din statele membre gazdă pentru desfășurarea activităților și prestarea serviciilor la care se referă admisia, cu condiția ca activitățile pe care un intermediar de credite intenționează să le desfășoare în statele membre gazdă să fie acoperite de admitere. Cu toate acestea, intermediarilor de	Articolul 37. Libertatea de stabilire și libertatea de a presta servicii de către intermediarii de credite (1) Orice intermediar de credite având țara de origine Republica Moldova, care intenționează să își desfășoare activitatea în alte state membre, în baza libertății de a presta servicii sau prin înființarea unei filiale, notifică Comisia Națională. (6) Intermediarilor de credite le este interzis să presteze servicii de intermediere de credite sau de consiliere în legătură cu contracte de credit oferite de un creditor non-financiar consumatorilor într-un stat membru în care astfel de creditori non-financieri au interdicție de a desfășura activitate de întreprinzător în domeniul acordării creditelor.	Compatibil	

credite le este interzis să-și presteze serviciile în legătură cu contracte de credit oferite de o instituție non-bancară consumatorilor într-un stat membru în care astfel de instituții non-bancare au interdicție de a funcționa.			
(2) Reprezentanților desemnați care au fost desemnați în state membre care recurg la opțiunea disponibilă în temeiul articolului 31 le este interzis să desfășoare, în parte sau în totalitate, activitățile de intermediere de credite menționate la articolul 4 punctul 5 sau să presteze servicii de consiliere în statele membre în care astfel de reprezentanți desemnați au interdicție de a funcționa.	(6) Intermediarilor de credite le este interzis să presteze servicii de intermediere de credite sau de consiliere în legătură cu contracte de credit oferite de un creditor non-financiar consumatorilor într-un stat membru în care astfel de creditori non-financieri au interdicție de a desfășura activitate de întreprinzător în domeniul acordării creditelor.	Compatibil	
(3) Orice intermediar de credite admis care intenționează să își desfășoare pentru prima dată activitatea într-unul sau mai multe state membre, în baza libertății de a presta servicii sau care înființează o sucursală, informează autoritățile competente din statul membru de origine. În termen de o lună de la această informare, autoritățile competente respective notifică autoritățile competente ale statului sau statelor membre gazdă în cauză în legătură cu intenția intermediarului de credite, informându-l totodată pe acesta din urmă cu privire la respectiva notificare. De asemenea, acestea notifică autoritățile competente ale statului membru sau ale statelor membre gazdă în cauză cu privire la creditorii de care intermediarul de credite este legat, precum și dacă creditorii respectivi își asumă responsabilitatea deplină și necondiționată pentru activitățile intermediarului de credite. Statul membru gazdă utilizează informarea primită de la statul membru de origine pentru a introduce informațiile necesare în registrul său. Intermediarul de credite își poate începe activitatea la o lună de la data la care a fost informat de autoritățile competente din statul membru de origine cu privire la notificarea menționată la al doilea paragraf.	(2) În termen de 15 de zile de la notificare, Comisia Națională informează autoritățile competente ale statului sau statelor membre gazdă în cauză cu privire la: a) intenția intermediarului de credite, informându-l totodată pe acesta din urmă despre respectiva notificare; b) creditorii de care intermediarul de credite este legat, precum și dacă creditorii respectivi își asumă responsabilitatea deplină și necondiționată pentru activitățile intermediarului de credite, după caz. (3) Intermediarul de credite având țara de origine Republica Moldova își poate începe activitatea de intermediere de credit în alte state membre la o lună de la data în care Comisia Națională a notificat autoritățile competente ale statului sau statelor membre gazdă.	Compatibil	

(4) Înainte ca o sucursală a intermediarului de credite să își înceapă activitatea sau în termen de două luni de la primirea notificării menționate la alineatul (3) al doilea paragraf, autoritățile competente din statul membru gazdă se pregătesc pentru supravegherea intermediarului de credite în conformitate cu articolul 34 și, dacă este cazul, îi indică intermediarului de credite condițiile în care, în domeniile care nu sunt armonizate cu legislația Uniunii, activitățile respective pot fi desfășurate în statul membru gazdă.	(4) Prin derogare de la art. 34 alin. (2), în cazul în care un intermediar de credite din alt stat membru intenționează să își desfășoare activitatea în Republica Moldova, în calitate de stat membru gazdă, în baza libertății de a presta servicii sau prin înființarea unei filiale, Comisia Națională adoptă decizia de înregistrare în Registrul intermediarilor de credite, în baza notificării recepționate de la autoritatea competentă a țării de origine. (5) Comisia Națională informează intermediarul de credit, în termen de o lună din data recepționării notificării de la autoritatea competentă din statul membru, cu privire la înregistrarea în Registrul intermediarilor de credite.	Compatibil	
<i>Articolul 33</i> Retragerea admiterii intermediarilor de credite (1) Autoritatea competentă a statului membru de origine poate retrage admiterea acordată unui intermediar de credite în conformitate cu articolul 29, în cazul în care intermediarul de credite respectiv: (a) renunță în mod explicit la admitere sau nici nu a desfășurat activități de intermediere de credite menționate la articolul 4 punctul 5, nici nu a prestat servicii de consiliere în cele șase luni precedente, cu excepția cazului în care statul membru în cauză a prevăzut că admiterea își pierde valabilitatea în astfel de cazuri; (b) a obținut admiterea prin declarații false sau înșelătoare sau prin orice alte mijloace nelegitime; (c) nu mai îndeplinește cerințele în temeiul cărora i-a fost acordată admiterea; (d) se încadrează în oricare dintre cazurile în care dreptul intern prevede retragerea admiterii pentru aspecte care nu intră în domeniul de aplicare al prezentei directive; (e) a încălcat grav sau sistematic dispozițiile adoptate în temeiul prezentei directive, care reglementează condițiile de funcționare aplicabile intermediarilor de credite.	Articolul 36. Radierea din Registrul intermediarilor de credite (1) Intermediarul de credite este radiat din registrul intermediarilor de credite în următoarele situații: a) intermediarul de credite solicită în scris acest lucru; b) intermediarul de credite nu întrunește cerințele stabilite la art. 34 alin. (2) pe o perioadă mai lungă de 3 luni din momentul constatării neîntrunirii acestora; c) intermediarul de credite nu îndeplinește prescripția repetată privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a cerințelor de aplicare a măsurilor de remediere, dispuse de autoritatea de supraveghere, sau d) înregistrarea în registru a fost realizată pe baza unor informații false, sau prin alte mijloace ilegale.	Compatibil	

(2) În cazul în care admiterea unui intermediar de credite este retrasă de autoritatea competentă a statului membru de origine, acesta din urmă notifică autoritățile competente din statul membru sau statele membre gazdă cu privire la retragere cât mai curând posibil și cel târziu în termen de 14 zile, prin orice mijloace corespunzătoare.	(2) În cazul adoptării deciziei de radiere a intermediarului de credite care își desfășoară activitatea în alte state membre, Comisia Națională, radiază intermediarul de credite în termen de 3 zile lucrătoare, și notifică autoritățile competente din statul membru sau statele membre gazdă, în termen de 14 zile de la adoptarea deciziei de radiere.	Compatibil	
(3) Statele membre se asigură că intermediarii de credite a căror admitere a fost retrasă sunt radiați din registru fără întârzieri nejustificate.			
<i>Articolul 34</i> Supravegherea intermediarilor de credite și a reprezentanților desemnați (1) Statele membre se asigură că intermediarii de credite fac obiectul supravegherii activităților lor de către autoritățile competente din statul membru de origine. Statele membre de origine pot prevedea că intermediarii de credite legați fac obiectul supravegherii în mod direct sau în cadrul supravegherii creditorului în numele căruia acționează, dacă acesta este o instituție de credit autorizată în conformitate cu Directiva 2013/36/UE sau o altă instituție financiară care, în temeiul dreptului intern, face obiectul unei admiteri și al unui regim de supraveghere echivalente. Cu toate acestea, dacă intermediarul de credite legat prestează servicii într-un alt stat membru decât statul membru de origine, intermediarul de credite face în mod direct obiectul supravegherii. Statele membre de origine care permit intermediarilor de credite să desemneze reprezentanți în conformitate cu articolul 31 se asigură că reprezentanții desemnați respectivi fac obiectul supravegherii fie direct, fie în cadrul supravegherii intermediarului de credite în numele căruia acționează.	Articolul 44. Aspecte de supraveghere a intermediarilor de credite și a reprezentanților desemnați (1) Supravegherea activității reprezentanților desemnați se efectuează prin intermediul intermediarului de credite, cu care aceștia au încheiat contract.	Compatibil	

(2) Autoritățile competente ale statelor membre în care un intermediar de credite deține o sucursală sunt responsabile de asigurarea conformității serviciilor prestate de intermediarul de credite pe teritoriul său cu obligațiile prevăzute la articolul 7 alineatul (1) și la articolele 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 22 și 39 și în măsurile adoptate în temeiul acestora. În cazul în care autoritățile competente ale unui stat membru gazdă recunosc faptul că un intermediar de credite care deține o sucursală pe teritoriul acestuia încalcă măsurile adoptate în statul membru respectiv în temeiul articolului 7 alineatul (1) și al articolelor 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 22 și 39, autoritățile respective impun intermediarului de credite în cauză să pună capăt situației necorespunzătoare. În cazul în care intermediarul de credite în cauză nu adoptă dispozițiile necesare, autoritățile competente ale statului membru gazdă iau toate măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că acesta pune capăt situației sale necorespunzătoare. Caracterul măsurilor respective se comunică autorităților competente ale statului membru de origine. În cazul în care, în ciuda măsurilor luate de statul membru gazdă, intermediarul de credite continuă să încalce măsurile menționate la primul paragraf care sunt în vigoare în statul membru gazdă, acesta din urmă poate lua, după ce a informat autoritățile competente ale statului membru de origine în această privință, măsurile corespunzătoare pentru a preveni sau sancționa și alte nereguli și, în măsura în care este nevoie, pentru a împiedica intermediarul de credite respectiv să efectueze alte operațiuni pe teritoriul său. Comisia este informată fără întârzieri nejustificate în legătură cu adoptarea unor astfel de măsuri. În cazul în care autoritatea competentă din statul membru de origine nu este de acord cu măsurile luate de statul membru	(2) În cazul intermediarilor de credite care activează în baza notificării prevăzute la art. 37 alin. (4), Comisia Națională supraveghează activitatea desfășurată pe teritoriul Republicii Moldova referitoare la: a) conduita în activitatea de creditare a consumatorilor prevăzută la art. 4 alin. (1); b) furnizarea de informații și transparență, prevăzută la art. 5, 8, 9, 11–14, 15 alineatele (2), (3), (7), (8), 24 și art. 33; c) cerințe în materie de cunoștințe și competență ale personalului, prevăzute la art. 6 alin. (1); d) protecția consumatorului și exercitarea drepturilor contractuale. (3) În cazul aplicării măsurilor administrative în raport cu intermediarul de credite, care își desfășoară activitatea în Republica Moldova în temeiul art. 37, Comisia Națională informează autoritatea competentă a statului membru de origine în termen de 10 zile de la adoptarea acestora. (4) În cazul în care intermediarul de credite nu îndeplinește prescripția repetată privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a cerințelor de aplicare a măsurilor de remediere, Comisia Națională interzice desfășurarea activității pe teritoriul Republicii Moldova, prin radierea din Registrul intermediarilor de credite, informând autoritatea competentă a statului membru de origine și Comisia Europeană, în termen de 10 zile de la adoptarea deciziei.	Compatibil	

gazdă, aceasta poate sesiza ABE și poate solicita asistența acesteia în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010. În situația respectivă, ABE poate acționa conform competențelor care îi sunt conferite în temeiul articolului respectiv.			
(3) Autoritățile competente ale statului membru sau ale statelor membre în care se găsește sucursala sunt abilitate să examineze modalitățile de organizare ale sucursalei și să solicite modificarea lor, în cazul în care o asemenea modificare este strict necesară pentru a-și îndeplini obligațiile în temeiul alineatului (2) și pentru a le permite autorităților competente din statul membru de origine să asigure respectarea obligațiilor prevăzute la articolul 7 alineatele (2), (3) și (4) și a măsurilor adoptate în conformitate cu aceste dispoziții, în ceea ce privește serviciile prestate de sucursală.			
(4) În cazul în care autoritatea competentă a statului membru gazdă are motive clare și demonstrabile să considere că un intermediar de credite care operează pe teritoriul său în cadrul regimului libertății de a presta servicii încalcă obligațiile care îi revin în temeiul măsurilor adoptate în conformitate cu prezenta directivă, ori că un intermediar de credite care deține o sucursală pe teritoriul său încalcă obligațiile care îi revin în temeiul măsurilor adoptate în conformitate cu prezenta directivă, altele decât cele menționate la alineatul (2), autoritatea respectivă comunică constatările sale autorității competente a statului membru de origine, care ia măsurile corespunzătoare. În cazul în care autoritatea competentă a statului membru de origine nu ia nicio măsură în termen de o lună de la obținerea acestor constatări sau în cazul în care, în pofida măsurilor luate de autoritatea competentă a statului membru de origine, un intermediar de credite continuă să acționeze într-un mod care dăunează în mod clar intereselor consumatorilor din statul membru gazdă sau bunei funcționări a piețelor, autoritatea competentă din statul membru gazdă:	(5) În cazul în care Comisia Națională are motive clare și demonstrabile să considere că un intermediar de credite, care operează pe teritoriul său în temeiul art. 37 încalcă alte dispoziții decât cele menționate la alin. (2), aceasta comunică constatările sale autorității competente a statului membru de origine. (6) În cazul în care autoritatea competentă a statului membru de origine nu ia nicio măsură în termen de o lună de la obținerea acestor constatări sau în cazul în care, în pofida măsurilor luate de autoritatea competentă a statului membru de origine, un intermediar de credite continuă să acționeze într-un mod care dăunează în mod clar intereselor consumatorilor din Republica Moldova sau bunei funcționări a pieței, Comisia Națională: (a) după informarea autorității competente din statul membru de origine a Comisiei Europene și a Autorității Bancare Europene, ia măsurile corespunzătoare pentru a proteja consumatorii și pentru a asigura buna funcționare a piețelor, inclusiv împiedicându-i pe intermediarii de credite, care nu se conformează, să inițieze noi operațiuni pe teritoriul său;	Compatibil	

(a) după informarea autorității competente din statul membru de origine, ia măsurile corespunzătoare pentru a proteja consumatorii și pentru a asigura buna funcționare a piețelor, inclusiv împiedicându-i pe intermediarii de credite care nu se conformează să inițieze noi operațiuni pe teritoriul său. Comisia și ABE sunt informate fără întârzieri nejustificate cu privire la aceste măsuri; (b) poate sesiza ABE și poate solicita asistența acesteia în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010. În această situație, ABE poate acționa în conformitate cu competențele care îi sunt conferite prin articolul respectiv.	(b) sesizează Autoritatea Bancară Europeană și poate solicita asistența acesteia în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010. (7) În cazul în care Comisia Națională, în raport cu care aceasta acționează în calitate de autoritate competentă din țara de origine, nu este de acord cu măsurile luate față de intermediarului de credite de către o autoritate competentă din țara gazdă, aceasta poate sesiza ABE și poate solicita asistența acesteia în conformitate cu art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010. (8) Creditorii trebuie să poată face dovada că au respectat cerințele în materie de informare, prevăzute de prezenta lege. (9) Intermediarul de credite prezintă autorității de supraveghere rapoartele specifice în forma și cu periodicitatea stabilită de actele normative ale acesteia.		
(5) Statele membre prevăd că, în cazul în care un intermediar de credite admis într-un alt stat membru și-a înființat o sucursală pe teritoriul său, autoritățile competente ale statului membru de origine pot efectua, în exercitarea responsabilităților lor și după ce au informat autoritățile competente ale statului membru gazdă, verificări la fața locului la sucursala respectivă.			
(6) Alocarea sarcinilor între statele membre specificată la prezentul articol nu aduce atingere competențelor statelor membre în privința domeniilor care nu sunt reglementate prin prezenta directivă în conformitate cu obligațiile lor în temeiul legislației Uniunii.			
CAPITOLUL 12 ADMITEREA ȘI SUPRAVEGHEREA INSTITUȚIILOR NON-BANCARE <i>Articolul 35</i> Admiterea și supravegherea instituțiilor non-bancare Statele membre se asigură că instituțiile non-bancare fac obiectul unui proces de admitere corespunzător, care include	Articolul 39. Înregistrarea creditorilor non-financiari (1) Persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, sunt în drept să încheie contracte de credit cu consumatorii, în calitate de creditor doar după înregistrarea în Registrul creditorilor non-financiari, gestionat de Comisia Națională în conformitate cu legislația cu privire la registre. (2) Persoana prevăzute la alin. (1) se înregistrează în Registrul creditorilor non-financiari dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele cerințe:	Compatibil	

introducerea instituției non-bancare într-un registru, precum și mecanisme de supraveghere de către o autoritate competentă.	a) sediul persoanei juridice care desfășoară activitate de întreprinzător este în Republica Moldova; b) administratorii nu au antecedente penale, nu sunt dați în căutare, nu se află sub urmărire penală, sau nu au fost persoane cu funcții de conducere în cadrul unui creditor sau intermediar de credite declarat insolubil sau care se află în procedură de insolabilitate; c) administratorii posedă studii superioare în domeniul științelor economice, al dreptului sau al științelor exacte (inclusiv cu specializarea în contabilitate, marketing și logistică, business și administrare, finanțe și bănci, economie și relații economice internaționale, statistică și previziune economică, cibernetică și informatică, merceologie și comerț, fizică, matematică, inginerie) sau să dispună de experiență de cel puțin 2 ani în domeniul economico-financiar sau al dreptului. d) administratorii și personalul cu atribuții de prezentare a ofertelor de credit și încheiere a contractelor de credit dispun de un nivel corespunzător de cunoștințe și competență în materie de contracte de credit, în conformitate cu cerințele prevăzute în anexa nr. 1; e) are încheiat un contract privind schimbul informațional, în calitate de sursă de formare a istoriei de credit și utilizator al istoriei de credit. (3) Cerințele, modul de înregistrare și de radieră a creditorilor non-financiari din registrul prevăzut la alin. (1), precum și modul de modificare a datelor din acesta se stabilesc prin actele normative ale Comisiei Naționale. (4) Registrul creditorilor non-financiari include cel puțin următoarele informații: a) denumirea completă a creditorului non-financiar și abreviată, după caz; b) numărul de identificare de stat (IDNO), după caz; c) sediul și adresa poștală dacă este diferită de sediu, adresa de poștă electronică, site-ul web, după caz, inclusiv ale sucursalelor și ale oficiilor secundare;		

	d) numele și prenumele administratorilor; e) radierea creditorului non-financiar din registru și motivele acestei radieri. (5) Creditorul non-financiar înregistrat trebuie să respecte în permanență cerințele stabilite la alin. (2). (6) Creditorii non-financiar înscrși în registru în temeiul prezentului articol notifică Comisiei Naționale, în termen de maxim 5 zile lucrătoare, orice modificare a informațiilor prevăzute la alin. (4), prin prezentarea documentelor și informațiilor relevante. (7) Registrul creditorilor non-financiar este public, inclusiv accesibil pe site-ul web oficial al Comisiei Naționale, și se actualizează în termen de 7 zile din data adoptării deciziei de către Comisia Națională. Articolul 40. Radierea din Registrul creditorilor non-financiar Creditorul non-financiar este radiat din Registrul creditorilor non-financiar în următoarele situații: a) creditorul non-financiar solicită, în scris, acest lucru; b) creditorul non-financiar nu întrunește cerințele stabilite la art. 39 alin. (2) pe o perioadă mai lungă de 3 luni din momentul constatării neîntrunirii acestora; c) creditorul non-financiar nu îndeplinește prescripția repetată privind înlăturarea încălcărilor în activitate și/sau a cerințelor de aplicare a măsurilor de remediere, dispuse de autoritatea de supraveghere; sau d) înregistrarea în registru a fost realizată pe baza unor informații false sau prin alte mijloace ilegale.		
CAPITOLUL 13 COOPERAREA ÎNTRE AUTORITĂȚI COMPETENTE DIN STATE MEMBRE DIFERITE <i>Articolul 36</i> Obligația de a coopera (1) Autoritățile competente din state membre diferite cooperează între ele ori de câte ori este necesar pentru îndeplinirea sarcinilor lor prevăzute în prezenta directivă,	Articolul 46. Cooperarea autorității de supraveghere cu alte autorități competente din statele membre (1) Comisia Națională cooperează cu autoritățile competente din alte state ori de câte ori este necesar, în vederea exercitării atribuțiilor ce decurg din prezenta lege. (2) În scopul facilitării schimbului de informații și al desfășurării activităților de supraveghere și investigație transfrontalieră, Comisia	Compatibil	

utilizându-și competențele prevăzute fie în prezenta directivă, fie în dreptul intern. Autoritățile competente acordă asistență autorităților competente ale celorlalte state membre. Concret, autoritățile competente fac schimb de informații și cooperează în cadrul investigațiilor și al activităților de supraveghere. Pentru a facilita și accelera cooperarea, și în special schimbul de informații, statele membre desemnează o autoritate competentă unică, pentru a servi ca punct de contact în sensul prezentei directive. Statele membre comunică Comisiei și celorlalte state membre numele autorităților desemnate să primească cererile de schimburi de informații sau de cooperare în temeiul prezentului alineat.	Națională este desemnată ca autoritate de contact pentru schimbul de informații și cooperare, în condițiile prezentei legi. (3) Comisia Națională informează Comisia Europeană și celelalte state membre despre faptul că este desemnată să primească cererile de schimb de informații sau de cooperare. (4) Comisia Națională acordă asistență autorităților competente din alte state și face schimb de informații necesare exercitării atribuțiilor în temeiul prezentei legi, cu respectarea prevederilor privind confidențialitatea, transparența și protecția datelor cu caracter personal.		
(2) Statele membre adoptă măsurile administrative și organizatorice necesare pentru a facilita asistența prevăzută la alineatul (1).	(8) Comisia Națională publică pe site-ul web oficial denumirea, adresa de email și site-ul web al autorităților competente din statele membre, cu care cooperează	Compatibil	
(3) Autoritățile competente ale statelor membre care au fost desemnate ca puncte de contact în sensul prezentei directive, în conformitate cu alineatul (1), își comunică reciproc fără întârzieri nejustificate informațiile necesare în scopul îndeplinirii sarcinilor atribuite autorităților competente desemnate în conformitate cu articolul 5 și prevăzute în măsurile adoptate în temeiul prezentei directive. Autoritățile competente care fac schimb de informații cu alte autorități competente în temeiul prezentei directive pot preciza, în momentul comunicării, că informațiile respective nu pot fi divulgate fără acordul lor expres, caz în care respectivele informații pot fi transmise doar în scopurile pentru care autoritățile respective și-au dat acordul. Autoritatea competentă care a fost desemnată ca punct de contact poate transmite informațiile primite celorlalte autorități competente, însă nu transmite informațiile celorlalte organe sau	(5) Prin derogare de la dispozițiile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, Comisia Națională nu transmite informațiile primite în cadrul cooperării internaționale altor autorități, instituții, persoane fizice sau juridice fără acordul expres al autorității care le-a furnizat și doar în scopul pentru care au fost comunicate, cu excepția cazurilor temeinic justificate, situație în care Comisia Națională informează de îndată autoritatea de contact care a transmis informațiile.	Compatibil	

persoane fizice ori juridice fără acordul expres al autorităților competente care au comunicat informațiile și face acest lucru exclusiv în scopurile pentru care autoritățile respective și-au dat acordul, cu excepția circumstanțelor justificate corespunzător, caz în care, acesta informează de îndată punctul de contact care a transmis informațiile.			
(4) O autoritate competentă nu poate refuza să dea curs unei cereri de cooperare la desfășurarea unei investigații sau activități de supraveghere sau să facă schimb de informații, în conformitate cu alineatul (3), decât în cazul în care: (a) această investigație, verificare la fața locului, activitate de supraveghere sau schimb de informații riscă să afecteze suveranitatea, securitatea sau politicile publice ale statului membru respectiv; (b) a fost deja angajată o procedură judiciară pentru aceleași fapte și împotriva acelorași persoane pe lângă autoritățile statului membru respectiv; (c) a fost deja pronunțată o hotărâre definitivă în statul membru respectiv pentru aceleași fapte sau împotriva acelorași persoane. În caz de refuz întemeiat pe respectivele motive, autoritatea competentă solicitată informează autoritatea competentă solicitantă într-un mod cât mai detaliat.	(6) Comisia Națională nu poate refuza să dea curs unei cereri de cooperare la desfășurarea unei investigații sau activități de supraveghere sau să facă schimb de informații, în conformitate cu alin. (4), cu excepția cazului când: a) investigația, verificarea la fața locului, activitatea de supraveghere sau schimbul de informații riscă să afecteze suveranitatea, securitatea sau ordinea publică a Republicii Moldova; b) o procedură judiciară a fost deja începută în Republica Moldova pentru faptele în cauză; c) o hotărâre definitivă a fost pronunțată în Republica Moldova pentru aceleași fapte și împotriva acelorași persoane. (7) În cazul refuzului întemeiat pe motivele prevăzute la alin. (6), Comisia Națională informează autoritatea competentă solicitantă, într-un mod cât mai detaliat posibil.	Compatibil	
<i>Articolul 37</i> Soluționarea dezacordurilor dintre autoritățile competente ale diferitelor state membre Autoritățile competente pot sesiza ABE atunci când este refuzată o cerere de cooperare, în special un schimb de informații, sau când nu i s-a dat curs într-un termen rezonabil, solicitând asistența ABE în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010. În această situație, ABE poate acționa în conformitate cu competențele care îi sunt conferite prin articolul respectiv și orice decizii cu caracter obligatoriu luate de ABE în	Articolul 47. Soluționarea dezacordurilor între autoritatea de supraveghere și alte autorități din statele membre (1) Comisia Națională poate sesiza Autoritatea Bancară Europeană în cazul în care este refuzată o cerere de cooperare, în special un schimb de informații, adresată autorității competente dintr-un alt stat sau când nu i s-a dat curs într-un termen rezonabil și poate solicita sprijinul Autorității Bancare Europene. (2) În situația prevăzută la alin. (1), orice decizie cu caracter obligatoriu, adoptată de Autoritatea Bancară Europeană, este opozabilă Comisiei Naționale, indiferent de statutul Republicii Moldova în raport cu instituțiile Uniunii Europene.	Compatibil	

conformitate cu articolul respectiv obligă autoritățile competente în cauză indiferent dacă acestea sunt membre ale ABE sau nu.			
CAPITOLUL 14 DISPOZIȚII FINALE <i>Articolul 38</i> Sancțiuni (1) Statele membre stabilesc regimul sancțiunilor aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor naționale adoptate pe baza prezentei directive și iau toate măsurile necesare pentru asigurarea punerii în aplicare a acestora. Sancțiunile respective sunt eficiente, proporționale și disuasive. (2) Statele membre prevăd că autoritățile competente pot face publică orice sancțiune administrativă aplicată în caz de încălcare a actelor adoptate în transpunerea prezentei directive, în afara cazurilor în care această publicare riscă să perturbe în mod grav piețele financiare sau să aducă un prejudiciu disproporționat părților implicate.	Articolul 48. Măsuri sancționatoare și de remediere (1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea administrativă a creditorului, a persoanei cu funcție de răspundere sau, după caz, a intermediarului de credite, sau a persoanei cu funcție de răspundere, precum și alte tipuri de răspundere, în conformitate cu legislația în vigoare. (2) În cazul nerespectării prevederilor prezentei legi, Comisia Națională poate aplica următoarele sancțiuni: a) avertisment; b) amendă; c) măsuri de remediere. (3) Sancțiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) se aplică în cazul primei încălcări a prezentei legi, care nu are ca efect cauzarea de prejudicii consumatorilor. (4) Amendă aplicată în temeiul prezentului capitol se varsă la bugetul de stat. (5) Măsura de remediere prevăzută la alin. (2) lit. c) poate fi aplicată concomitent cu măsurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b). (6) În cazul în care creditorul sau intermediarul de credite a săvârșit, în mod repetat, o încălcare pentru care a fost anterior sancționat cu amendă, iar repetarea a avut loc în cadrul termenului de prescripție aplicabil, calculat de la data comiterii primei încălcări, Comisia Națională aplică amendă și față de administrator. (7) Sancțiunile aplicate de Comisia Națională trebuie să fie eficiente, proporționale cu gravitatea faptei și disuasive. Articolul 49. Prescripția răspunderii administrative (1) Prescripția înlătură răspunderea prevăzută de prezentul capitol. (2) Termenul general de prescripție a răspunderii prevăzute de prezentul capitol este de 36 de luni. (3) Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii încălcării.	Compatibil	

	(4) În cazul săvârșirii unei noi încălcări de către aceeași persoană, termenul de prescripție se calculează pentru fiecare încălcare separat. Articolul 50. Amenda (1) Amenda se aplică în următoarele cazuri: a) încălcarea prevederilor art. 41 alin. (2) se sancționează doar cu avertisment; b) încălcarea a prevederilor art. 5, 8 alin. (1) – (2), art. 9 alin. (1) – (7), precum și ale art. 10 - 14, art. 41 alin. (4) se sancționează cu amendă de la 10 000 lei la 60 000 lei; c) încălcarea prevederilor art. 4 alin. (2) – (5), 6, 15 alin. (2) – (10), 16, 19 alin. (1) – (4), 20, 21, 22 alin. (1), 23, 24, 25, 26, 27, 28 alin. (1), (2), (4), art. 29 alin. (1) – (7), 30 alin. (1) – (4) (6), (8), (10), (11) art. 31, art. 33, art. 43 alin. (1) se sancționează cu amendă de la 20 000 lei la 80 000 lei. (2) La stabilirea cuantumului amenzii, autoritatea de supraveghere examinează circumstanțele relevante ale săvârșirii faptei, inclusiv următoarele aspecte, după caz: a) gravitatea și durata faptei; b) prejudiciile cauzate consumatorilor și altor persoane ale căror drepturi pot fi lezate, în măsura în care pot fi determinate; c) gradul de cooperare cu autoritatea de supraveghere; d) încălcările săvârșite anterior; e) orice posibile consecințe sistematice ale faptei săvârșite. Articolul 51. Măsuri executorii (1) Comisia Națională este în drept să dispună orice măsuri necesare și proporționale pentru încetarea încălcărilor, aducerea în conformitate cu prevederile prezentei legi a activității creditorilor, intermediarilor de credite sau cesionarilor, inclusiv suspendarea înaintării ofertelor ferme și încheierii de contracte, precum și înlăturarea consecințelor produse consumatorilor, inclusiv prin restabilirea situației anterioare încălcării și restituirea sumelor percepute fără temei legal.		

	(2) În cazul neexecutării repetate a măsurilor executorii dispuse de autoritatea de supraveghere, aceasta este în drept să dispună suspendarea activității de intermediere de credit și/sau a activității de finanțare a dezvoltatorului imobiliar până la intrarea în legalitate și/sau aducerea tuturor contractelor similare în conformitate cu prevederile legale. (3) În cazul încălcării prevederilor art. 4 alin. (6) sau (9), art. 19 alin. (5), art. 29 alin. (5) – (7) sau art. 30 alin. (2), instanța de judecată sau Comisia Națională este în drept să solicite restituirea de către creditor a dublului sumei încasate fără temei legal. Prevederile prezentului alineat se aplică față de creditor pe durata termenului contractului de credit, până la încetarea acestuia sau până la declararea creditului drept scadent, precum și 3 ani după aceasta. (4) Creditorul este în drept, oricând, să notifice consumatorul, în formă scrisă, sau la cererea expresă a consumatorului, în altă formă stabilită de acesta și agreată de creditor, cu privire la reducerea obligațiilor pecuniare față de creditor în urma renunțării la sumele ce depășesc limitele prevăzute la art. 4 alin. (6) sau (9), art. 19 alin. (5), art. 29 alin. (5) – (7), sau art. 30 alin. (2), fără încheierea unui act adițional. (5) Creditorul nu este în drept să aplice prevederile alin. (3) dacă Comisia Națională: a) a inițiat procedura administrativă, în vederea efectuării controlului; b) a inițiat procedura administrativă în baza petiției consumatorului; c) a adoptat anterior o decizie, prin care a dispus aplicarea prevederilor alin. (2).		

<i>Articolul 39</i> Mecanisme de soluționare a litigiilor (1) Statele membre asigură instituirea unor proceduri adecvate și eficiente de reclamație și soluționare pentru soluționarea extrajudiciară a disputelor consumatorilor cu creditori, intermediari de credite și reprezentanți desemnați având ca obiect contracte de credit, utilizând, dacă este cazul, organisme deja existente. Statele membre se asigură că procedurile respective se aplică creditorilor și intermediarilor de credite și acoperă de asemenea activitățile desfășurate de reprezentanții desemnați.	Articolul 31. Soluționarea extrajudiciară a litigiilor (1) Creditorii și intermediarii de credite recepționează și înregistrează reclamațiile consumatorilor și iau toate măsurile necesare pentru a răspunde la reclamații, în condițiile prevăzute de Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare.	Parțial	Lipsesc prevederi privind cooperarea organismelor ADR pentru litigii transfrontaliere
(2) Statele membre impun ca organismele responsabile cu soluționarea litigiilor privind consumatorii în afara instanței să coopereze astfel încât să fie posibilă soluționarea litigiilor transfrontaliere privind contractele de credit.	(2) Creditorii, intermediarii de credite și reprezentanții desemnați au obligația de a participa la procedurile de soluționare extrajudiciară a litigiilor inițiate de consumatori, desfășurate inclusiv prin intermediul entităților de soluționare alternativă a litigiilor.		
<i>Articolul 40</i> Exercitarea delegării de competențe (1) Competența de a adopta acte delegate îi este conferită Comisiei sub rezerva condițiilor prevăzute la prezentul articol. (2) Competența de a adopta acte delegate menționate la articolul 14 alineatul (9) și articolul 17 alineatul (8) se conferă Comisiei pentru o perioadă de timp nedeterminată, începând cu 20 martie 2014. (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 14 alineatul (9) și articolul 17 alineatul (8) poate fi revocată în orice moment de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Aceasta produce efecte în ziua următoare datei publicării deciziei în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau la o dată ulterioară precizată în respectiva decizie. Decizia nu afectează validitatea actelor delegate care sunt deja în vigoare.			Norme UE neaplicabile

(4) Imediat ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului. (5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 14 alineatul (9) și al articolului 17 alineatul (8) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecții în termen de trei luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Termenul menționat se prelungește cu trei luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.			
<i>Articolul 41</i> Caracterul imperativ al directivei Statele membre se asigură că: (a) consumatorii nu pot renunța la drepturile care le-au fost conferite prin dreptul intern care transpune prezenta directivă; (b) măsurile pe care le adoptă pentru transpunerea prezentei directive nu pot fi eludate într-un mod care ar putea conduce la pierderea de către consumatori a protecției garantate prin prezenta directivă, ca urmare a modului în care sunt formulate contractele, în special prin integrarea contractelor de credit care intră sub incidența prezentei directive în contracte de credit al căror caracter sau scop ar face posibilă evitarea aplicării respectivelor măsuri.	Articolul 45. Caracterul imperativ al prezentei legi (1) Consumatorii nu pot renunța la drepturile prevăzute de prezenta lege, iar orice clauză contractuală contrară acestor prevederi este nulă de drept. (2) Obligațiile prevăzute de prezenta lege nu pot fi eludate prin formularea sau structurarea contractelor de credit într-un mod care ar conduce la privarea consumatorului de protecția conferită prin prezenta lege, inclusiv prin integrarea acestora în alte categorii de contracte de credit cu scopul de a evita aplicabilitatea prezentei legi.	Compatibil	
<i>Articolul 42</i> Transpunere (1) Statele membre adoptă și publică până la 21 martie 2016 actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele acestor acte. (2) Statele membre aplică măsurile menționate la alineatul (1) începând cu 21 martie 2016.			Norme UE neaplicabile

Până la 1 iulie 2018, statele membre adoptă și publică dispozițiile necesare pentru a se conforma articolului 13 alineatul (1) al doilea paragraf litera (ea) și le comunică Comisiei. Ele aplică dispozițiile în cauză de la 1 iulie 2018. Atunci când statele membre adoptă măsurile respective, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri. (3) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care acestea le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.			
<i>Articolul 43</i> Dispoziții tranzitorii (1) Prezenta directivă nu se aplică contractelor de credit existente înainte de 21 martie 2016. Articolul 13 alineatul (1) al doilea paragraf litera (ea) nu se aplică acordurilor de credit existente înainte de 1 iulie 2018. (2) Intermediarii de credite care desfășoară deja activitățile de intermediere de credite menționate la articolul 4 punctul 5 înainte de 21 martie 2016 și care nu au fost deja admiși în conformitate cu condițiile prevăzute în dreptul intern al statului membru de origine care transpune prezenta directivă pot continua să desfășoare activitățile care se conformează dreptului intern până la 21 martie 2017. În cazul în care un intermediar de credite recurge la derogarea menționată, acesta poate desfășura activități numai în statul său membru de origine, cu excepția cazului în care acesta se conformează de asemenea cerințelor de ordin juridic ale statelor membre gazdă. (3) Creditorii, intermediarii de credite sau reprezentanților desemnați care desfășoară activități reglementate prin prezenta directivă înainte de 20 martie 2014 respectă dreptul intern care transpun articolul 9 până la 21 martie 2017.			

	CAPITOLUL IX DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII Articolul 52. Dispoziții finale (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepțiile stabilite la alin. (3). (2) Comisia Națională, în termen de 9 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege sau, după caz, va adopta actele normative necesare aplicării prezentei legi. (3) Prevederile art. 3 în partea ce ține de noțiunea „indice de referință” lit. c), art. 6 alin. (3) – (7), art. 11 alin. (2) lit. c), art. 17 alin. (2), art. 21 alin. (2) lit. b), art. 34 alin. (6) lit. e), art. 36 alin. (2), art. 37, art. 38 alin. (5) lit. d), art. 42 alin. (3) în partea ce ține de cooperarea cu Autoritatea Bancară Europeană, art. 44 alin. (3) – (7), art. 46 și art. 47, intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. (4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, următoarele acte normative se modifică după cum urmează: a) Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117-126BIS), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. Articolul 4 alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Participanți profesioniști la piața financiară nebancaară, denumiți în continuare participanți profesioniști, sunt: a) persoanele licențiate sau autorizate să desfășoare activități pe piața de capital; b) fondurile de pensii facultative și administratorii acestora; c) furnizorii de servicii de finanțare participativă; d) creditorii non-financiarți în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale;		

	e) intermediari de credite în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale.”; 2. La articolul 6 alineatul (1), litera h) se completează cu liniuțe noi cu următorul cuprins: „– plățile creditorilor non-financiari, în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, în mărime de până la 0,05 la sută din valoarea medie anuală a soldului împrumuturilor acordate consumatorilor persoane fizice; – plățile intermediarilor de credite, în sensul Legii privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale, în mărime de până la 0,2 la sută din veniturile totale din activitățile de intermediere și consiliere.”; b) Articolul 290¹ din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78–84, art.100), se modifică după cum urmează: 1. Alineatul unic devine alineatul (1); 2. Articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Practicarea activităților profesioniste pe piața financiară nebanară, reglementate și supravegheate de Comisia Națională a Pieței Financiare, fără act permisiv sau fără îndeplinirea condiției de înregistrare stabilite de lege pentru desfășurarea activităților respective, se sancționează cu amendă de la 100 la 2 000 de unități convenționale.”;		
	Articolul 53. Dispoziții tranzitorii (1) Prevederile prezentei legi nu se aplică contractelor de credit încheiate anterior datei intrării în vigoare a acesteia. (2) Persoanele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, desfășoară activități de intermediere de credite urmează să se înregistreze în Registrul intermediarilor de credite, în modul stabilit		

	de prezenta lege, și să se conformeze cu toate cerințele stabilite de aceasta, în cel mult 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. (3) Persoanele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, cad sub incidența noțiunii de creditor non-financiar urmează să se înregistreze în Registrul creditorilor non-financiar, în modul stabilit de prezenta lege, și să se conformeze cu toate cerințele stabilite de aceasta, în cel mult 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.		
<i>Articolul 44</i> Clauză de revizuire Comisia efectuează o reexaminare a prezentei directive până la 21 martie 2019. În cadrul acestei reexaminări se vor analiza eficacitatea și caracterul adecvat al dispozițiilor privind consumatorii și piața internă. Reexaminarea include următoarele elemente: (a) o evaluare a utilizării și a nivelului de înțelegere și de satisfacție ale consumatorilor în ceea ce privește FEIS; (b) o analiză a altor informații precontractuale; (c) o analiză a activității transfrontaliere a intermediarilor de credite și a creditorilor; (d) o analiză a evoluției pieței în ce privește instituțiile non-bancare care oferă contracte de credit pentru bunuri imobile rezidențiale; (e) o evaluare a necesității de a adopta noi măsuri, inclusiv un pașaport pentru instituțiile non-bancare care oferă contracte de credit pentru bunuri imobile rezidențiale; (f) o analiză a necesității de a introduce drepturi și obligații suplimentare cu privire la etapa postcontractuală a contractelor de credit; (g) o evaluare a menținerii caracterului adecvat al domeniului de aplicare a prezentei directive, ținând seama de impactul acesteia asupra altor forme de credit asimilabile;			Norme UE neaplicabile

(h) o evaluare a necesității unor măsuri suplimentare pentru a garanta trasabilitatea contractelor de credit garantate cu bunuri imobile rezidențiale; (i) o evaluare a disponibilității datelor cu privire la tendințele prețurilor bunurilor imobile rezidențiale și cu privire la nivelul de comparabilitate a datelor; (j) o evaluare a menținerii caracterului oportun al aplicării Directivei 2008/48/CE pentru creditele negarantate contractate în scopul renovării de bunuri imobile rezidențiale care implică o sumă totală a creditului care depășește suma maximă specificată la articolul 2 alineatul (2) litera (c) din respectiva directivă; (k) o evaluare a caracterului suficient al transparenței pe care o generează aranjamentele pentru publicarea sancțiunilor în temeiul articolului 38 alineatul (2); (l) o evaluare a caracterului proporțional al avertizărilor menționate la articolul 11 alineatul (6) și la articolul 13 alineatul (2) și a potențialului de armonizare suplimentară a avertizărilor referitoare la riscuri.			
<i>Articolul 45</i> Alte inițiative privind practicile de împrumut responsabile Până la 21 martie 2019, Comisia prezintă un raport cuprinzător în care examinează problemele mai extinse ridicate de îndatorarea excesivă legată direct de activitatea de creditare. Comisia analizează de asemenea necesitatea de a supraveghea registrele de credite și posibilitatea de a dezvolta piețe mai flexibile și mai fiabile. Raportul este însoțit, atunci când este cazul, de propuneri legislative.			Norme UE neaplicabile
<i>Articolul 46</i> Modificare adusă Directivei 2008/48/CE			Norme UE neaplicabile

La articolul 2 din Directiva 2008/48/CE, se introduce următorul alineat: „(2a) Fără a aduce atingere alineatului (2) litera (c), prezenta directivă se aplică de asemenea contractelor de credit negarantate încheiate în scopul renovării de bunuri imobile rezidențiale, care implică o valoare totală a creditului de peste 75 000 EUR.”			
<i>Articolul 47</i> Modificare adusă Directivei 2013/36/UE În Directiva 2013/36/UE, se introduce următorul articol: „Articolul 54a Articolele 53 și 54 nu aduc atingere competențelor de investigare conferite Parlamentului European prin articolul 226 TFUE.”			Norme UE neaplicabile
<i>Articolul 48</i> Modificare adusă Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 se modifică după cum urmează: 1. La articolul 13 alineatul (1), al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text: „Atunci când Comisia adoptă un standard tehnic de reglementare identic cu proiectul de standard tehnic de reglementare transmis de Autoritate, termenul în care Parlamentul European și Consiliul pot formula obiecțiuni la acesta este de o lună de la data notificării. La inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului, termenul respectiv se prelungește pentru o perioadă inițială de o lună și poate fi prelungit pentru o perioadă suplimentară de o lună.”			Norme UE neaplicabile

2. La articolul 17 alineatul (2), al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text: „Fără a aduce atingere competențelor stabilite la articolul 35, autoritatea competentă pune la dispoziția Autorității, fără întârziere, toate informațiile pe care Autoritatea le consideră necesare pentru ancheta sa, inclusiv privind modul în care actele la care se face referire la articolul 1 alineatul (2) sunt aplicate în conformitate cu dreptul Uniunii.”			
<i>Articolul 49</i> Intrarea în vigoare Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.			Norme UE neaplicabile
<i>Articolul 50</i> Destinatari Prezenta directivă se adresează statelor membre.			Norme UE neaplicabile
ANEXA I CALCULAREA DOBÂNZII ANUALE EFECTIVE (DAE) I. Ecuția de bază care exprimă echivalența dintre trageri, pe de o parte, și rambursări și costuri, pe de altă parte Ecuția de bază care stabilește dobânda anuală efectivă (DAE), exprimă, pe perioada unui an, egalitatea dintre valoarea totală prezentă a tragerilor, pe de o parte, și valoarea totală prezentă a rambursărilor și a costurilor suportate, pe de altă parte, adică:	Anexa nr. 3 CALCULAREA DOBÂNZII ANUALE EFECTIVE (DAE) I. Ecuția de bază care exprimă echivalența dintre trageri, pe de o parte, și rambursări și costuri, pe de altă parte Ecuția de bază care stabilește dobânda anuală efectivă (DAE), exprimă, pe perioada unui an, egalitatea dintre valoarea totală prezentă a tragerilor, pe de o parte, și valoarea totală prezentă a rambursărilor și a costurilor suportate, pe de altă parte, adică:	Compatibil	

$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-S_l}$ unde: X este DAE; M este numărul ultimei trageri; K este numărul unei trageri, așadar $1 \leq k \leq m$; C_k este valoarea tragerii k; T_k este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, dintre data primei trageri și data fiecărei trageri ulterioare, așadar $t_1 = 0$; M este numărul ultimei rambursări sau plăți; L este numărul unei rambursări sau plăți; D_l este cuantumul unei rambursări sau plăți; s_l este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, între data primei trageri și data fiecărei rambursări sau plăți următoare. Observații: (a) Sumele plătite de ambele părți la diferite momente nu trebuie neapărat să fie egale și nu trebuie să fie plătite neapărat la intervale egale.	$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-S_l}$ unde: - X este DAE; - m este numărul ultimei trageri; - k este numărul unei trageri, așadar $1 \leq k \leq m$; - C_k este valoarea tragerii k; - T_k este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, dintre data primei trageri și data fiecărei trageri ulterioare, așadar $t_1 = 0$; - m' este numărul ultimei rambursări sau plăți; - l este numărul unei rambursări sau plăți; - D_l este cuantumul unei rambursări sau plăți; - S_l este intervalul, exprimat în ani și fracțiuni de an, între data primei trageri și data fiecărei rambursări sau plăți următoare. Observații: a) Sumele plătite de ambele părți la diferite momente nu trebuie neapărat să fie egale și nu trebuie să fie plătite neapărat la intervale egale. b) Data inițială este cea a primei trageri. c) Intervalele dintre datele utilizate în calcule sunt exprimate în ani sau în fracțiuni de an. Un an se consideră a avea 365 de zile (sau 366 de zile pentru anii bisecți), 52 de săptămâni sau 12 luni egale. O lună egală se consideră a avea 30,41666 zile (adică 365/12), indiferent dacă este sau nu un an bisect. În cazul în care intervalele dintre datele utilizate pentru calculare nu pot fi exprimate ca numere întregi de săptămâni, luni sau ani, intervalele sunt exprimate ca numere întregi de una dintre aceste perioade, în combinație cu un număr de zile. Atunci când se utilizează zile:	

(b) Data inițială este cea a primei trageri. (c) Intervalele dintre datele utilizate în calcule sunt exprimate în ani sau în fracțiuni de an. Un an se consideră a avea 365 de zile (sau 366 de zile pentru anii bisecți), 52 de săptămâni sau 12 luni egale. O lună egală se consideră a avea 30,41666 zile (adică 365/12), indiferent dacă este sau nu un an bisect. În cazul în care intervalele dintre datele utilizate pentru calculare nu pot fi exprimate ca numere întregi de săptămâni, luni sau ani, intervalele sunt exprimate ca numere întregi de una dintre aceste perioade, în combinație cu un număr de zile. Atunci când se utilizează zile: (i) se numără fiecare zi, inclusiv zilele de sfârșit de săptămână și zilele nelucrătoare; (ii) perioadele egale și, apoi, zilele se numără înapoi până la data tragerii inițiale; (iii) perioada de zile se obține prin excludere primei zile și includerea ultimei zile și se exprimă în ani prin împărțirea perioadei respective la numărul de zile (365 sau 366 de zile) ale anului întreg numărate înapoi de la ultima zi la aceeași zi din anul precedent. (d) Rezultatul calculului trebuie exprimat cu o precizie de cel puțin o zecimală. Dacă a doua zecimală este mai mare sau egală cu 5, la zecimala precedentă se adăugă unu. (e) Ecuația poate fi rescrisă folosind o singură sumă și conceptul de fluxuri (A_k), care vor fi pozitive sau negative, cu alte cuvinte plătite sau primite în perioade de la 1 la n, exprimate în ani, adică: S fiind balanța de fluxuri prezentă. În cazul în care scopul este păstrarea echivalenței fluxurilor, valoarea va fi zero. II.	1. se numără fiecare zi, inclusiv zilele de sfârșit de săptămână și zilele nelucrătoare; 2. perioadele egale și, apoi, zilele se numără înapoi până la data tragerii inițiale; 3. perioada de zile se obține prin excludere primei zile și includerea ultimei zile și se exprimă în ani prin împărțirea perioadei respective la numărul de zile (365 sau 366 de zile) ale anului întreg numărate înapoi de la ultima zi la aceeași zi din anul precedent. d) Rezultatul calculului trebuie exprimat cu o precizie de cel puțin o zecimală. Dacă a doua zecimală este mai mare sau egală cu 5, la zecimala precedentă se adăugă unu. e) Ecuația poate fi rescrisă folosind o singură sumă și conceptul de fluxuri (A_k), care vor fi pozitive sau negative, cu alte cuvinte plătite sau primite în perioade de la 1 la n, exprimate în ani, adică: $S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k},$ S fiind balanța de fluxuri prezentă. În cazul în care scopul este păstrarea echivalenței fluxurilor, valoarea va fi zero. II. Ipoteze suplimentare necesare pentru calculul DAE a) În cazul în care prin contractul de credit se acordă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor, se consideră că suma totală a creditului este trasă imediat și în întregime. b) În cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii diferite, suma totală a creditului se consideră a fi trasă la nivelul cel mai mare al costurilor și al ratei dobânzii aplicate mecanismului de tragere cel mai frecvent utilizat pentru respectivul tip de contract de credit. c) În cazul în care un contract de credit dă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor în general, dar impune, printre diferitele modalități de tragere, o limitare în ceea ce privește suma creditului și		

Ipoze suplimentare necesare pentru calculul DAE (a) În cazul în care prin contractul de credit se acordă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor, se consideră că suma totală a creditului este trasă imediat și în întregime. (b) În cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii diferite, suma totală a creditului se consideră a fi trasă la nivelul cel mai mare al costurilor și al ratei dobânzii aplicate mecanismului de tragere cel mai frecvent utilizat pentru respectivul tip de contract de credit. (c) În cazul în care un contract de credit dă consumatorului libertate în privința efectuării tragerilor în general, dar impune, printre diferitele modalități de tragere, o limitare în ceea ce privește suma creditului și perioada de timp, suma creditului se consideră a fi trasă la prima dată prevăzută în contractul de credit și în conformitate cu respectivele limite de tragere. (d) În cazul în care sunt oferite rate ale dobânzii și costuri diferite pentru o perioadă sau sumă limitată, rata dobânzii și costurile cele mai ridicate se consideră a fi rata dobânzii și costuri pentru întreaga durată a contractului de credit. (e) Pentru contractele de credit în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii pentru perioada inițială, la sfârșitul căreia se stabilește o nouă rată a dobânzii care este ulterior ajustată periodic în funcție de un indicator convenit sau de rata de referință internă, calculul DAE pornește de la ipoteza că, la sfârșitul perioadei cu rată fixă a dobânzii, rata dobânzii este aceeași ca la momentul calculării DAE, pe baza valorii indicatorului convenit sau a ratei de referință internă la acel moment, dar nu este inferioară ratei fixe a dobânzii. (f) În cazul în care plafonul creditului nu a fost încă convenit, acesta este considerat a fi de 170 000 EUR. În cazul contractelor de credit, altele decât datorii sau garanții contingente, al căror	perioada de timp, suma creditului se consideră a fi trasă la prima dată prevăzută în contractul de credit și în conformitate cu respectivele limite de tragere. d) În cazul în care sunt oferite rate ale dobânzii și costuri diferite pentru o perioadă sau sumă limitată, rata dobânzii și costurile cele mai ridicate se consideră a fi rata dobânzii și costuri pentru întreaga durată a contractului de credit. e) Pentru contractele de credit în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii pentru perioada inițială, la sfârșitul căreia se stabilește o nouă rată a dobânzii care este ulterior ajustată periodic în funcție de un indicator convenit sau de rata de referință internă, calculul DAE pornește de la ipoteza că, la sfârșitul perioadei cu rată fixă a dobânzii, rata dobânzii este aceeași ca la momentul calculării DAE, pe baza valorii indicatorului convenit sau a ratei de referință internă la acel moment, dar nu este inferioară ratei fixe a dobânzii. f) În cazul în care plafonul creditului nu a fost încă convenit, acesta este considerat a fi de 170 000 EUR. În cazul contractelor de credit, altele decât datorii sau garanții contingente, al căror scop nu este de a achiziționa sau menține un drept asupra unui bun imobil sau teren, al descoperitului de cont, al cardurilor de debit cu amânare la plată sau al cardurilor de credit, plafonul este implicit de 1 500 EUR. g) În cazul contractelor de credit, altele decât descoperitul de cont, creditele-punte, contractele de credit cu partajare de proprietate, datoriile sau garanțiile contingente și contractele de credit pe durată nedeterminată menționate în ipotezele prevăzute la literele (i), (j), (k), (l) și (m): 1. în cazul în care data sau suma unei rambursări de capital, care trebuie să fie efectuată de către consumator, nu pot fi stabilite, se presupune că rambursarea se efectuează la prima dată prevăzută în contractul de credit și pentru suma cea mai mică prevăzută în acest contract; 2. în cazul în care intervalul dintre data tragerii inițiale și data primei plăți care trebuie efectuată de către consumator nu poate fi stabilit, acesta se consideră a fi intervalul cel mai scurt.		

scop nu este de a achiziționa sau menține un drept asupra unui bun imobil sau teren, al descoperitului de cont, al cardurilor de debit cu amânare la plată sau al cardurilor de credit, plafonul este implicit de 1 500 EUR. (g) În cazul contractelor de credit, altele decât descoperitul de cont, creditele-punte, contractele de credit cu partajare de proprietate, datoriile sau garanțiile contingente și contractele de credit pe durată nedeterminată menționate în ipotezele prevăzute la literele (i), (j), (k), (l) și (m): (i) în cazul în care data sau suma unei rambursări de capital, care trebuie să fie efectuată de către consumator, nu pot fi stabilite, se presupune că rambursarea se efectuează la prima dată prevăzută în contractul de credit și pentru suma cea mai mică prevăzută în acest contract; (ii) în cazul în care intervalul dintre data tragerii inițiale și data primei plăți care trebuie efectuată de către consumator nu poate fi stabilit, acesta se consideră a fi intervalul cel mai scurt. (h) În cazul în care data sau suma unei plăți care trebuie să fie efectuată de către consumator nu pot fi stabilite pe baza contractului de credit sau a ipotezelor menționate la literele (g), (i), (j), (k), (l) și (m) se presupune că plata se efectuează în conformitate cu datele și condițiile solicitate de către creditor și, atunci când acestea nu sunt cunoscute: (i) dobânzile sunt achitate împreună cu rambursările de capital; (ii) costuri care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma unei sume unice, sunt achitate la data încheierii contractului de credit; (iii) costurile care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma mai multor plăți, sunt achitate la intervale regulate, începând cu data primei rambursări de capital și, în cazul în care suma acestor plăți nu este cunoscută, se presupune că reprezintă sume egale;	h) În cazul în care data sau suma unei plăți care trebuie să fie efectuată de către consumator nu pot fi stabilite pe baza contractului de credit sau a ipotezelor menționate la literele (g), (i), (j), (k), (l) și (m) se presupune că plata se efectuează în conformitate cu datele și condițiile solicitate de către creditor și, atunci când acestea nu sunt cunoscute: 1. dobânzile sunt achitate împreună cu rambursările de capital; 2. costuri care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma unei sume unice, sunt achitate la data încheierii contractului de credit; 3. costurile care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma mai multor plăți, sunt achitate la intervale regulate, începând cu data primei rambursări de capital și, în cazul în care suma acestor plăți nu este cunoscută, se presupune că reprezintă sume egale; 4. plata finală lichidează soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale. i) În cazul unei facilități de tip descoperit de cont, se consideră că suma totală a creditului a fost trasă în totalitate și pentru întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata facilității de tip descoperit de cont nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de trei luni. j) În cazul unui credit-punte, se consideră că suma totală a creditului a fost trasă în totalitate și pentru întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata contractului de credit nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de 12 luni. k) În cazul unui contract de credit cu durată nedeterminată, altul decât o facilitate de tip descoperit de cont și decât un credit-punte, se presupune că: 1. pentru contractele de credit, al căror scop este de a achiziționa sau menține drepturi asupra unor bunuri imobile, creditul este furnizat pentru o perioadă de 20 de ani de la data primei trageri și cu condiția ca plata finală efectuată de consumator să lichideze soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale; în cazul contractelor de credit al căror scop nu este de a achiziționa sau menține drepturi asupra unor		

(iv) plata finală lichidează soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale. (i) În cazul unei facilități de tip descoperit de cont, se consideră că suma totală a creditului a fost trasă în totalitate și pentru întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata facilității de tip descoperit de cont nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de trei luni. (j) În cazul unui credit puncte, se consideră că suma totală a creditului a fost trasă în totalitate și pentru întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata contractului de credit nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de 12 luni. (k) În cazul unui contract de credit cu durată nedeterminată, altul decât o facilitate de tip descoperit de cont și decât un credit-punte, se presupune că: (i) pentru contractele de credit, al căror scop este de a achiziționa sau menține drepturi asupra unor bunuri imobile, creditul este furnizat pentru o perioadă de 20 de ani de la data primei trageri și cu condiția ca plata finală efectuată de consumator să lichideze soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale; în cazul contractelor de credit al căror scop nu este de a achiziționa sau menține drepturi asupra unor bunuri imobile sau care sunt trase prin carduri de debit cu amânare la plată sau carduri de credit, perioada respectivă este de un an; (ii) capitalul este rambursat de consumator în tranșe lunare egale, începând cu o lună de la data tragerii inițiale. Totuși, în cazurile în care capitalul trebuie să fie rambursat în totalitate, într-o singură tranșă, în cadrul fiecărei perioade de plată, tragerile și rambursările succesive ale întregului capital efectuate de către consumator sunt considerate a fi efectuate de-a lungul unei perioade de un an. Dobânzile și alte costuri se aplică în conformitate cu aceste trageri și rambursări de capital și astfel cum se prevede în contractul de credit.	bunuri imobile sau care sunt trase prin carduri de debit cu amânare la plată sau carduri de credit, perioada respectivă este de un an; 2. capitalul este rambursat de consumator în tranșe lunare egale, începând cu o lună de la data tragerii inițiale. Totuși, în cazurile în care capitalul trebuie să fie rambursat în totalitate, într-o singură tranșă, în cadrul fiecărei perioade de plată, tragerile și rambursările succesive ale întregului capital efectuate de către consumator sunt considerate a fi efectuate de-a lungul unei perioade de un an. Dobânzile și alte costuri se aplică în conformitate cu aceste trageri și rambursări de capital și astfel cum se prevede în contractul de credit. În sensul prezentului punct, un contract de credit cu durată nedeterminată este un contract de credit fără durată fixă și cuprinde creditele care trebuie să fie rambursate în totalitate în cadrul unei perioade de timp sau după o perioadă de timp dar care, odată ce au fost rambursate, devin disponibile pentru o altă tragere. l) În cazul datoriilor sau al garanțiilor contingente, suma totală a creditului este considerată trasă integral ca sumă unică, la data care survine mai devreme dintre: 1. ultima dată de tragere permisă în temeiul contractului de credit care reprezintă principala sursă a datoriei sau a garanției contingente; sau 2. în cazul unui contract de credit cu posibilitate de reînnoire, sfârșitul perioadei inițiale înainte de reînnoirea contractului. m) În cazul contractelor de credit cu partajare de proprietate: 1. plățile efectuate de consumatori sunt considerate a fi efectuate la ultima dată sau la ultimele date permise în temeiul contractului de credit; 2. creșterile procentuale ale valorii bunului imobil prin care se garantează contractul de credit cu partajare de proprietate și rata indicelui de inflație menționat în contract, se consideră a fi un procentaj egal cu valoarea cea mai mare dintre rata țintă de inflație actuală a băncii centrale și nivelul inflației în statul membru în care se găsește bunul imobil la momentul încheierii contractului de credit sau 0 % în cazul în care procentele menționate anterior sunt negative.		

În sensul prezentului punct, un contract de credit cu durată nedeterminată este un contract de credit fără durată fixă și cuprinde creditele care trebuie să fie rambursate în totalitate în cadrul unei perioade de timp sau după o perioadă de timp dar care, odată ce au fost rambursate, devin disponibile pentru o altă tragere. (l) În cazul datoriilor sau al garanțiilor contingente, suma totală a creditului este considerată trasă integral ca sumă unică, la data care survine mai devreme dintre: (a) ultima dată de tragere permisă în temeiul contractului de credit care reprezintă principala sursă a datoriei sau a garanției contingente; sau (b) în cazul unui contract de credit cu posibilitate de reînnoire, sfârșitul perioadei inițiale înainte de reînnoirea contractului. (m) În cazul contractelor de credit cu partajare de proprietate: (i) plățile efectuate de consumatori sunt considerate a fi efectuate la ultima dată sau la ultimele date permise în temeiul contractului de credit; (ii) creșterile procentuale ale valorii bunului imobil prin care se garantează contractul de credit cu partajare de proprietate și rata indicelui de inflație menționat în contract, se consideră a fi un procentaj egal cu valoarea cea mai mare dintre rata țintă de inflație actuală a băncii centrale și nivelul inflației în statul membru în care se găsește bunul imobil la momentul încheierii contractului de credit sau 0 % în cazul în care procentele menționate anterior sunt negative.			
ANEXA II FIȘA EUROPEANĂ DE INFORMAȚII STANDARDIZATE (FEIS)	Anexa nr. 2 FIȘA EUROPEANĂ DE INFORMAȚII STANDARDIZATE (FEIS)	Compatibil	

PARTEA A Textul din acest model se reproduce exact în FEIS. Indicațiile dintre parantezele pătrate se înlocuiesc cu informațiile corespunzătoare. În partea B sunt furnizate instrucțiuni pentru creditor sau, după caz, pentru intermediarul de credite în vederea completării FEIS. Ori de câte ori se menționează textul „după caz”, creditorul furnizează informația cerută dacă aceasta este pertinentă pentru contractul de credit. Dacă informația nu este pertinentă, creditorul o șterge sau elimină întreaga secțiune (de exemplu, în cazul în care secțiunea nu este aplicabilă). În cazul în care întreaga secțiune este eliminată, numerotarea secțiunilor FEIS se modifică în mod corespunzător. Informațiile de mai jos se furnizează într-un singur document. Caracterele utilizate trebuie să fie ușor lizibile. Pentru informațiile care trebuie scoase în evidență, se utilizează caractere aldine, mai mari sau umbrite. Se evidențiază toate avertismentele aplicabile legate de riscuri. Model de FEIS (Text introductiv) Prezentul document a fost elaborat pentru [numele consumatorului] la [data curentă]. Prezentul document a fost elaborat pe baza informațiilor pe care le-ați oferit până în acest moment și a condițiilor actuale de pe piața financiară.	PARTEA A Textul din acest model se reproduce exact în FEIS. Indicațiile dintre parantezele pătrate se înlocuiesc cu informațiile corespunzătoare. În partea B sunt furnizate instrucțiuni pentru creditor sau, după caz, pentru intermediarul de credite în vederea completării FEIS. Ori de câte ori se menționează textul „după caz”, creditorul furnizează informația cerută dacă aceasta este pertinentă pentru contractul de credit. Dacă informația nu este pertinentă, creditorul o șterge sau elimină întreaga secțiune (de exemplu, în cazul în care secțiunea nu este aplicabilă). În cazul în care întreaga secțiune este eliminată, numerotarea secțiunilor FEIS se modifică în mod corespunzător. Informațiile de mai jos se furnizează într-un singur document. Caracterele utilizate trebuie să fie ușor lizibile. Pentru informațiile care trebuie scoase în evidență, se utilizează caractere aldine, mai mari sau umbrite. Se evidențiază toate avertismentele aplicabile legate de riscuri. Model de FEIS (Text introductiv) Prezentul document a fost elaborat pentru [numele consumatorului] la [data curentă]. Prezentul document a fost elaborat pe baza informațiilor pe care le-ați oferit până în acest moment și a condițiilor actuale de pe piața financiară. Informațiile de mai jos rămân valabile până la [data de valabilitate], (după caz) exceptând rata dobânzii și alte costuri. După data respectivă, acestea pot fi modificate în funcție de evoluția pieței.		

Informațiile de mai jos rămân valabile până la [data de valabilitate], (după caz) exceptând rata dobânzii și alte costuri. După data respectivă, acestea pot fi modificate în funcție de evoluția pieței. (După caz) Prezentul document nu constituie o obligație pentru [numele creditorului] de a vă acorda un împrumut. 1. Împrumutătorul [Denumire] [Numărul de telefon] [Adresa fizică] (Opțional) [Adresa de e-mail] (Opțional) [Numărul de fax] (Opțional) [Adresa web] (Opțional) [Punct/persoană de contact] (După caz, informații despre posibilitatea prestării de servicii de consiliere:) [(În urma evaluării nevoilor și a situației dumneavoastră, recomandăm să contractați acest credit ipotecar./Nu recomandăm un anumit credit ipotecar pentru dumneavoastră. Totuși, pe baza răspunsurilor dumneavoastră la unele întrebări, vă oferim informații despre acest credit ipotecar pentru ca dumneavoastră să puteți lua o decizie pe cont propriu.)] 2. (După caz) Intermediarul de credite	(După caz) Prezentul document nu constituie o obligație pentru [numele creditorului] de a vă acorda un împrumut. 1. Creditorul [Denumire] [Numărul de telefon] [Adresa fizică] (Opțional) [Adresa de e-mail] (Opțional) [Numărul de fax] (Opțional) [Adresa web] (Opțional) [Punct/persoană de contact] (După caz, informații despre posibilitatea prestării de servicii de consiliere:) [(În urma evaluării nevoilor și a situației dumneavoastră, recomandăm să contractați acest credit ipotecar./Nu recomandăm un anumit credit ipotecar pentru dumneavoastră. Totuși, pe baza răspunsurilor dumneavoastră la unele întrebări, vă oferim informații despre acest credit ipotecar pentru ca dumneavoastră să puteți lua o decizie pe cont propriu.)] 2. (După caz) Intermediarul de credite [Denumire] [Numărul de telefon]		

[Denumire] [Numărul de telefon] [Adresa fizică] (Opțional) [Adresa de e-mail] (Opțional) [Numărul de fax] (Opțional) [Adresa web] (Opțional) [Punct/persoană de contact] (După caz [informații despre posibilitatea prestării de servicii de consiliere]) [(În urma evaluării nevoilor și a situației dumneavoastră, recomandăm să contractați acest credit ipotecar./Nu recomandăm un anumit credit ipotecar pentru dumneavoastră. Totuși, pe baza răspunsurilor dumneavoastră la unele întrebări, vă oferim informații despre acest credit ipotecar pentru ca dumneavoastră să puteți lua o decizie pe cont propriu.)] [Remunerarea] 3. Principalele caracteristici ale împrumutului Suma și moneda împrumutului care urmează să fie acordat: [suma][moneda] (După caz) Acest împrumut nu este în [moneda națională a împrumutatului].	[Adresa fizică] (Opțional) [Adresa de e-mail] (Opțional) [Numărul de fax] (Opțional) [Adresa web] (Opțional) [Punct/persoană de contact] (După caz [informații despre posibilitatea prestării de servicii de consiliere]) [(În urma evaluării nevoilor și a situației dumneavoastră, recomandăm să contractați acest credit ipotecar./Nu recomandăm un anumit credit ipotecar pentru dumneavoastră. Totuși, pe baza răspunsurilor dumneavoastră la unele întrebări, vă oferim informații despre acest credit ipotecar pentru ca dumneavoastră să puteți lua o decizie pe cont propriu.)] [Remunerarea] 3. Principalele caracteristici ale creditului Suma și moneda creditului care urmează să fie acordat: [suma][moneda] (După caz) Acest credit nu este în [moneda națională a creditului]. (După caz) Suma creditului dumneavoastră în [moneda națională a creditului] s-ar putea modifica. (După caz) De exemplu, dacă valoarea [monedei naționale a creditului] ar scădea cu 20 % în raport cu [moneda creditului], suma creditului dumneavoastră ar crește la [a se introduce suma în moneda națională a creditului]. Cu toate acestea, suma ar putea depăși nivelul		

(După caz) Suma împrumutului dumneavoastră în [moneda națională a împrumutatului] s-ar putea modifica. (După caz) De exemplu, dacă valoarea [monedei naționale a împrumutatului] ar scădea cu 20 % în raport cu [moneda împrumutului], suma împrumutului dumneavoastră ar crește la [a se introduce suma în moneda națională a împrumutatului]. Cu toate acestea, suma ar putea depăși nivelul respectiv în cazul în care valoarea [monedei naționale a împrumutatului] scade cu mai mult de 20 %. (După caz) Suma maximă a împrumutului dumneavoastră va fi [a se introduce suma în moneda națională a împrumutatului]. (După caz) Veți primi o avertizare dacă suma creditului atinge [a se introduce suma în moneda națională a împrumutatului]. (După caz) Veți avea oportunitatea să [a se introduce dreptul de a renegocia împrumutul în monedă străină sau dreptul de a converti împrumutul în [moneda relevantă], precum și condițiile]. Durata împrumutului: [durata] [Tipul împrumutului] [Tipul ratei dobânzii aplicabile] Suma totală care trebuie rambursată: Aceasta înseamnă că veți rambursa [suma] pentru fiecare [unitate de monedă] împrumutată. (După caz) [Acesta/o parte din acesta] este un împrumut la care se rambursează inițial numai dobânda. Veți datora în continuare	respectiv în cazul în care valoarea [monedei naționale a creditului] scade cu mai mult de 20 %. (După caz) Suma maximă a creditului dumneavoastră va fi [a se introduce suma în moneda națională a creditului]. (După caz) Veți primi o avertizare dacă suma creditului atinge [a se introduce suma în moneda națională a creditului]. (După caz) Veți avea oportunitatea să [a se introduce dreptul de a renegocia creditul în monedă străină sau dreptul de a converti creditul în [moneda relevantă], precum și condițiile]. Durata creditului: [durata] [Tipul creditului] [Tipul ratei dobânzii aplicabile] Suma totală care trebuie rambursată: Aceasta înseamnă că veți rambursa [suma] pentru fiecare [unitate de monedă] împrumutată. (După caz) [Acesta/o parte din acesta] este un credit la care se rambursează inițial numai dobânda. Veți datora în continuare [a se introduce suma creditului la care se rambursează inițial numai dobânda] la sfârșitul creditului ipotecar. (După caz) Valoarea bunului, prezumată în scopul de a pregăti prezenta fișă: [a se introduce suma] (După caz) Suma maximă disponibilă a creditului în raport cu valoarea bunului [a se introduce procentul] sau valoarea minimă a bunului necesară pentru împrumutarea sumei menționate spre exemplificare [a se introduce suma]		

[a se introduce suma împrumutului la care se rambursează inițial numai dobânda] la sfârșitul creditului ipotecar. (După caz) Valoarea bunului, prezumată în scopul de a pregăti prezenta fișă: [a se introduce suma] (După caz) Suma maximă disponibilă a împrumutului în raport cu valoarea bunului [a se introduce procentul] sau valoarea minimă a bunului necesară pentru împrumutarea sumei menționate spre exemplificare [a se introduce suma] (După caz) [Garanție] 4. Rata dobânzii și alte costuri Dobânda anuală efectivă (DAE) reprezintă costul total al împrumutului exprimat ca procentaj anual. DAE este indicată pentru a vă ajuta să comparați diferite oferte. DAE aplicabilă împrumutului dumneavoastră este [DAE]. Ea cuprinde: Rata dobânzii [valoarea exprimată ca procent sau, după caz, indicarea unei rate de referință și a valorii procentuale a marjei creditorului] [Alte componente ale DAE] Costuri de achitat o singură dată (După caz) Va trebui să plătiți o taxă pentru înregistrarea creditului ipotecar. [A se introduce valoarea taxei, în cazul în care aceasta este cunoscută, sau baza de calcul.]	(După caz) [Garanție] 4. Rata dobânzii și alte costuri Dobânda anuală efectivă (DAE) reprezintă costul total al creditului exprimat ca procentaj anual. DAE este indicată pentru a vă ajuta să comparați diferite oferte. DAE aplicabilă creditului dumneavoastră este [DAE]. DAE cuprinde: Rata dobânzii [valoarea exprimată ca procent sau, după caz, indicarea unei rate de referință și a valorii procentuale a marjei creditorului] [Alte componente ale DAE] Costuri de achitat o singură dată (După caz) Va trebui să plătiți o taxă pentru înregistrarea creditului ipotecar. [A se introduce valoarea taxei, în cazul în care aceasta este cunoscută, sau baza de calcul.] Costuri de plătit în mod regulat (După caz) Această DAE este calculată utilizând ipotezele privind rata dobânzii. (După caz) Întrucât [o parte din] creditul dumneavoastră este un credit cu rată flotantă a dobânzii, DAE reală ar putea diferi de această DAE în cazul în care rata dobânzii dumneavoastră se modifică. De exemplu, dacă rata dobânzii ar crește la [scenariul descris în partea		

Costuri de plătit în mod regulat (După caz) Această DAE este calculată utilizând ipotezele privind rata dobânzii. (După caz) Întrucât [o parte din] împrumutul dumneavoastră este un împrumut cu rată variabilă a dobânzii, DAE reală ar putea diferi de această DAE în cazul în care rata dobânzii dumneavoastră se modifică. De exemplu, dacă rata dobânzii ar crește la [scenariul descris în partea B], DAE ar putea crește la [a se introduce DAE ilustrativă corespunzătoare scenariului respectiv]. (După caz) Vă atragem atenția asupra faptului că această DAE este calculată în ipoteza că rata dobânzii rămâne la nivelul fixat pentru perioada inițială pe toată durata contractului. (După caz) Următoarele costuri nu sunt cunoscute de împrumutător și, în consecință, nu sunt incluse în DAE: [Costuri] (După caz) Va trebui să plătiți o taxă pentru înregistrarea împrumutului ipotecar. Vă rugăm să vă asigurați că sunteți la curent cu toate celelalte taxe și costuri asociate împrumutului dumneavoastră. 5. Numărul și frecvența plăților Frecvența rambursărilor: [frecvență] Numărul de plăți: [număr]	B], DAE ar putea crește la [a se introduce DAE ilustrativă corespunzătoare scenariului respectiv]. (După caz) Vă atragem atenția asupra faptului că această DAE este calculată în ipoteza că rata dobânzii rămâne la nivelul fixat pentru perioada inițială pe toată durata contractului. (După caz) Următoarele costuri nu sunt cunoscute de creditor și, în consecință, nu sunt incluse în DAE: [Costuri] (După caz) Va trebui să plătiți o taxă pentru înregistrarea creditului ipotecar. Vă rugăm să vă asigurați că sunteți la curent cu toate celelalte taxe și costuri asociate creditului dumneavoastră. 5. Numărul și frecvența plăților Frecvența rambursărilor: [frecvență] Numărul de plăți: [număr] 6. Suma fiecărei rate [suma][moneda] Veniturile dumneavoastră pot varia. Vă rugăm să vă asigurați că veți putea achita ratele [frecvență], în cazul în care veniturile dumneavoastră vor scădea. (După caz) Întrucât [acesta/o parte din acesta] este un credit la care se rambursează inițial numai dobânda, va trebui să luați măsuri separate pentru a rambursa [a se introduce suma creditului în regimul în care se plătește inițial numai dobânda] pe care îi veți datora la	

6. Suma fiecărei rate [suma][moneda] Veniturile dumneavoastră pot varia. Vă rugăm să vă asigurați că veți putea achita ratele [frecvență], în cazul în care veniturile dumneavoastră vor scădea. (După caz) Întrucât [acesta/o parte din acesta] este un împrumut la care se rambursează inițial numai dobânda, va trebui să luați măsuri separate pentru a rambursa [a se introduce suma împrumutului în regimul în care se plătește inițial numai dobânda] pe care îi veți datora la sfârșitul creditului ipotecar. Nu uitați să adăugați orice plăți suplimentare pe care va trebui să le efectuați pe lângă suma ratei menționată aici. (După caz) Rata dobânzii aferente [unei părți a] acestui împrumut se poate modifica. Aceasta înseamnă că valoarea ratelor dumneavoastră ar putea crește sau scădea. De exemplu, dacă rata dobânzii ar crește la [scenariul descris în partea B], plățile dumneavoastră ar putea crește la [a se introduce suma ratei corespunzătoare scenariului respectiv]. (După caz) Suma pe care o aveți de plătit în [moneda națională a împrumutului] în fiecare [frecvența ratelor] s-ar putea modifica. (După caz) Plățile dumneavoastră ar putea crește la [a se introduce suma maximă în moneda națională a împrumutului] în fiecare [a se introduce perioada]. (După caz) De exemplu, dacă valoarea [monedei naționale a împrumutului] ar scădea cu 20 % în raport cu [moneda națională a împrumutului], ați avea de plătit [a se introduce suma în moneda națională a împrumutului] în plus în fiecare [a se introduce perioada]. Plățile dumneavoastră ar putea crește cu mai mult decât atât.	sfârșitul creditului ipotecar. Nu uitați să adăugați orice plăți suplimentare pe care va trebui să le efectuați pe lângă suma ratei menționată aici. (După caz) Rata dobânzii aferente [unei părți a] acestui credit se poate modifica. Aceasta înseamnă că valoarea ratelor dumneavoastră ar putea crește sau scădea. De exemplu, dacă rata dobânzii ar crește la [scenariul descris în partea B], plățile dumneavoastră ar putea crește la [a se introduce suma ratei corespunzătoare scenariului respectiv]. (După caz) Suma pe care o aveți de plătit în [moneda națională a creditului] în fiecare [frecvența ratelor] s-ar putea modifica. (După caz) Plățile dumneavoastră ar putea crește la [a se introduce suma maximă în moneda națională a creditului] în fiecare [a se introduce perioada]. (După caz) De exemplu, dacă valoarea [monedei naționale a creditului] ar scădea cu 20 % în raport cu [moneda creditului], ați avea de plătit [a se introduce suma în moneda națională a creditului] în plus în fiecare [a se introduce perioada]. Plățile dumneavoastră ar putea crește cu mai mult decât atât. (După caz) Cursul de schimb utilizat pentru conversia ratei dumneavoastră din [moneda creditului] în [moneda națională a creditului] va fi cel publicat de [numele instituției care publică cursul de schimb] la [data] sau va fi calculat la [data] utilizând [a se introduce numele criteriului de referință sau al metodei de calcul]. (După caz) [Detalii cu privire la produse de economisire legate, credite cu dobânda amânată] 7. (După caz) Tablou de rambursare ilustrativ Acest tablou prezintă suma de plată la fiecare [frecvență].	

(După caz) Cursul de schimb utilizat pentru conversia ratei dumneavoastră din [moneda împrumutului] în [moneda națională a împrumutatului] va fi cel publicat de [numele instituției care publică cursul de schimb] la [data] sau va fi calculat la [data] utilizând [a se introduce numele criteriului de referință sau al metodei de calcul]. (După caz) [Detalii cu privire la produse de economisire legate, împrumuturi cu dobânda amânată] 7. (După caz) Tablou de rambursare ilustrativ Acest tablou prezintă suma de plată la fiecare [frecvență]. Ratele (coloana [nr. relevant]) reprezintă suma dobânzii de plătit (coloana [nr. relevant]), după caz, a capitalului rambursat (coloana [nr. relevant]) și, după caz, a altor costuri (coloana [nr. relevant]). (După caz) Costurile din coloana „alte costuri” se referă la [lista costurilor]. Capitalul rămas de rambursat (coloana [nr. relevant]) este suma din împrumut care rămâne de rambursat după fiecare rată. [Tablou] 8. Obligații suplimentare Pentru a beneficia de condițiile de împrumut descrise în prezentul document, împrumutatul trebuie să îndeplinească următoarele obligații: [Obligații]	Ratele (coloana [nr. relevant]) reprezintă suma dobânzii de plătit (coloana [nr. relevant]), după caz, a capitalului rambursat (coloana [nr. relevant]) și, după caz, a altor costuri (coloana [nr. relevant]). (După caz) Costurile din coloana „alte costuri” se referă la [lista costurilor]. Capitalul rămas de rambursat (coloana [nr. relevant]) este suma din împrumut care rămâne de rambursat după fiecare rată. [Tablou] 8. Obligații suplimentare Pentru a beneficia de condițiile de credit descrise în prezentul document, debitorul trebuie să îndeplinească următoarele obligații: [Obligații] (După caz) Vă atragem atenția că, dacă aceste obligații nu sunt îndeplinite, condițiile de credit descrise în prezentul document (inclusiv rata dobânzii) pot fi modificate. (După caz) Vă atragem atenția asupra eventualelor consecințe ale anulării într-un stadiu ulterior a oricăruia dintre serviciile accesorii aferente creditului: [Consecințe] 9. Rambursarea anticipată Aveți posibilitatea să rambursați anticipat acest credit, total sau parțial. (După caz) [Condiții]		

(După caz) Vă atragem atenția că, dacă aceste obligații nu sunt îndeplinite, condițiile de împrumut descrise în prezentul document (inclusiv rata dobânzii) pot fi modificate. (După caz) Vă atragem atenția asupra eventualelor consecințe ale anulării într-un stadiu ulterior a oricăruia dintre serviciile auxiliare aferente împrumutului: [Consecințe] 9. Rambursarea anticipată Aveți posibilitatea să rambursați anticipat acest împrumut, total sau parțial. (După caz) [Condiții] (După caz) Cost de lichidare: [a se introduce suma sau, în cazul în care nu este posibil, metoda de calcul] (Dacă este cazul) În cazul în care decideți să rambursați anticipat acest împrumut, vă rugăm să ne contactați pentru a cunoaște valoarea exactă a costurilor de lichidare în acel moment. 10. Funcții flexibile (După caz) [Informații privind transferabilitatea/subrogarea] Aveți posibilitatea de a transfera acest împrumut la un alt [împrumutător] [sau] [bun]: [A se introduce condițiile] (După caz) Nu aveți posibilitatea de a transfera acest împrumut la un alt [împrumutător] [sau] [bun].	(După caz) Cost de lichidare: [a se introduce suma sau, în cazul în care nu este posibil, metoda de calcul] (Dacă este cazul) În cazul în care decideți să rambursați anticipat acest credit, vă rugăm să ne contactați pentru a cunoaște valoarea exactă a costurilor de lichidare în acel moment. 10. Funcții flexibile (După caz) [Informații privind transferabilitatea/subrogarea] Aveți posibilitatea de a transfera acest credit la un alt [creditor] [sau] [bun]: [A se introduce condițiile] (După caz) Nu aveți posibilitatea de a transfera acest credit la un alt [creditor] [sau] [bun]. (După caz) Funcții suplimentare: [a se introduce explicația funcțiilor suplimentare enumerate în partea B și, în mod opțional, orice alte funcții oferite de creditor în cadrul contractului de credit și nemenționate în secțiunile anterioare]. 11. Alte drepturi ale debitorului (După caz) Aveți la dispoziție [perioada de reflecție] de la [momentul la care începe perioada de reflecție] pentru a reflecta înainte de a vă angaja în contractarea acestui credit. (După caz) După ce ați primit contractul de credit din partea creditorului, nu îl puteți accepta înainte de sfârșitul [perioada de reflecție]. (După caz) Dispuneți de o perioadă de [perioada de revocare] de la data de [începutul perioadei de revocare] în care vă puteți exercita dreptul de a anula contractul. [Condiții] [A se introduce procedura]	

(După caz) Funcții suplimentare: [a se introduce explicația funcțiilor suplimentare enumerate în partea B și, în mod opțional, orice alte funcții oferite de împrumutător în cadrul contractului de credit și nemenționate în secțiunile anterioare]. 11. Alte drepturi ale împrumutatului (După caz) Aveți la dispoziție [perioada de reflecție] de la [momentul la care începe perioada de reflecție] pentru a reflecta înainte de a vă angaja în contractarea acestui împrumut. (După caz) După ce ați primit contractul de credit din partea împrumutătorului, nu îl puteți accepta înainte de sfârșitul [perioada de reflecție]. (După caz) Dispuneți de o perioadă de [perioada de retragere] de la data de [începutul perioadei de retragere] în care vă puteți exercita dreptul de a anula contractul. [Condiții] [A se introduce procedura] (După caz) Vă puteți pierde dreptul de a anula contractul dacă, în cursul perioadei respective, cumpărați sau vindeți un bun care are legături cu acest contract de credit. (După caz) În cazul în care decideți să vă exercitați dreptul de retragere [din contractul de credit], vă rugăm să verificați dacă rămâneți supus celorlalte obligații aferente împrumutului pe care le aveți [inclusiv serviciile auxiliare aferente împrumutului, menționate în secțiunea 8]. 12. Plângeri Dacă aveți o plângere, vă rugăm să contactați [a se introduce punctul de contact intern sau sursa de informații privind procedura].	(După caz) Vă puteți pierde dreptul de a anula contractul dacă, în cursul perioadei respective, cumpărați sau vindeți un bun care are legături cu acest contract de credit. (După caz) În cazul în care decideți să vă exercitați dreptul de revocare [din contractul de credit], vă rugăm să verificați dacă rămâneți supus celorlalte obligații aferente creditului pe care le aveți [inclusiv serviciile accesorii aferente creditului, menționate în secțiunea 8]. 12. Reclamații Dacă aveți o reclamație, vă rugăm să contactați [a se introduce punctul de contact intern sau sursa de informații privind procedura]. (După caz) Termenul maxim pentru soluționarea reclamației [perioada] (După caz) [Dacă nu sunteți satisfăcut de modul în care am răspuns reclamației dumneavoastră la nivel intern], puteți contacta de asemenea: [a se introduce numele organismului extern pentru petiții și remedieri extrajudiciare] (După caz) sau puteți contacta FIN-NET pentru informații despre organismul echivalent din țara dumneavoastră. 13. Nerespectarea angajamentelor legate de credit: consecințe pentru debitor [Tipuri de nerespectare] [Consecințe financiare și/sau juridice]		

(După caz) Termenul maxim pentru tratarea plângerii [perioada] (După caz) [Dacă nu sunteți satisfăcut de modul în care am răspuns plângerii dumneavoastră la nivel intern], puteți contacta de asemenea: [a se introduce numele organismului extern pentru plângeri și remedieri extrajudiciare] (După caz) sau puteți contacta FIN-NET pentru informații despre organismul echivalent din țara dumneavoastră. 13. Nerespectarea angajamentelor legate de împrumut: consecințe pentru împrumutat [Tipuri de nerespectare] [Consecințe financiare și/sau juridice] În cazul în care vă confrunțați cu dificultăți în efectuarea plăților dumneavoastră [frecvența], vă rugăm să ne contactați imediat pentru a explora potențiale soluții. (Dacă este cazul) Vă atragem atenția că, în ultimă instanță, locuința dumneavoastră poate fi confiscată dacă nu veți achita ratele. (După caz) 14. Informații suplimentare (După caz) [Precizarea dreptului aplicabil contractului de credit]. (În cazul în care creditorul intenționează să utilizeze o limbă diferită de cea în care este redactată FEIS) Informațiile și termenii contractuali vor fi puși la dispoziție în [limba]. Cu consimțământul dumneavoastră, intenționăm să comunicăm în [limba/limbile] pe durata contractului de credit. [A se introduce declarația privind dreptul de a se furniza sau oferi, după caz, un proiect de contract de credit] 15. Autoritatea de supraveghere Acest creditor este supravegheat de [Denumire/denumiri și site web/site-uri web a/ale autorității/autorităților de supraveghere] (După caz) Acest intermediar de credite este supravegheat de [Denumire și site web a autorității de supraveghere]. PARTEA B Instrucțiuni pentru completarea FEIS Secțiunea „Text introductiv”	În cazul în care vă confrunțați cu dificultăți în efectuarea plăților dumneavoastră [frecvența], vă rugăm să ne contactați imediat pentru a explora potențiale soluții. (Dacă este cazul) Vă atragem atenția că, în ultimă instanță, locuința dumneavoastră poate fi confiscată dacă nu veți achita ratele. (După caz) 14. Informații suplimentare (După caz) [Precizarea dreptului aplicabil contractului de credit]. (În cazul în care creditorul intenționează să utilizeze o limbă diferită de cea în care este redactată FEIS) Informațiile și termenii contractuali vor fi puși la dispoziție în [limba]. Cu consimțământul dumneavoastră, intenționăm să comunicăm în [limba/limbile] pe durata contractului de credit. [A se introduce declarația privind dreptul de a se furniza sau oferi, după caz, un proiect de contract de credit] 15. Autoritatea de supraveghere Acest creditor este supravegheat de [Denumire/denumiri și site web/site-uri web a/ale autorității/autorităților de supraveghere] (După caz) Acest intermediar de credite este supravegheat de [Denumire și site web a autorității de supraveghere]. PARTEA B Instrucțiuni pentru completarea FEIS Secțiunea „Text introductiv”	

consimțământul dumneavoastră, intenționăm să comunicăm în [limba/limbile] pe durata contractului de credit. [A se introduce declarația privind dreptul de a se furniza sau oferi, după caz, un proiect de contract de credit] 15. Supraveghetor Acest împrumutător este supravegheat de [Denumire/denumiri și adresă web/adrese web a/ale autorității/autorităților de supraveghere] (După caz) Acest intermediar de credite este supravegheat de [Denumire și adresă web a autorității de supraveghere]. PARTEA B Instrucțiuni pentru completarea FEIS Pentru completarea FEIS se respectă cel puțin următoarele instrucțiuni. Cu toate acestea, statele membre pot elabora sau specifica mai în detaliu instrucțiunile pentru completarea FEIS. Secțiunea „Text introductiv” 1. Data de valabilitate se scoate în evidență în mod corespunzător. În sensul prezentei secțiuni, „data de valabilitate” înseamnă perioada în cursul căreia informațiile, cum ar fi rata dobânzii, cuprinse în FEIS rămân neschimbate și se aplică în cazul în care creditorul decide să acorde creditul în cursul respectivei perioade. În cazul în care stabilirea ratei aplicabile a dobânzii și a altor costuri depinde de rezultatul vânzării obligațiunilor suport, dobânda eventuală și alte costuri pot diferi de cele declarate. În astfel de circumstanțe, se menționează	1. Data de valabilitate se scoate în evidență în mod corespunzător. În sensul prezentei secțiuni, „data de valabilitate” înseamnă perioada în cursul căreia informațiile, cum ar fi rata dobânzii, cuprinse în FEIS rămân neschimbate și se aplică în cazul în care creditorul decide să acorde creditul în cursul respectivei perioade. În cazul în care stabilirea ratei aplicabile a dobânzii și a altor costuri depinde de rezultatul vânzării obligațiunilor suport, dobânda eventuală și alte costuri pot diferi de cele declarate. În astfel de circumstanțe, se menționează faptul că data de valabilitate nu se aplică ratei dobânzii și altor costuri prin adăugarea cuvintelor: „exceptând rata dobânzii și alte costuri”. Secțiunea „1. Creditorul” 1. Denumirea, numărul de telefon și adresa fizică a creditorului se referă la datele de contact pe care consumatorul le poate utiliza în viitor pentru corespondență. 2. Informațiile cu privire la adresa de e-mail, numărul de fax, site-ul web și persoana/punctul de contact sunt facultative. 3. Atunci când tranzacția este oferită la distanță, creditorul indică, după caz, numele și adresa fizică a reprezentantului său în statul membru de rezidență al consumatorului. Indicarea numărului de telefon, a adresei de e-mail și a site-ului web a reprezentantului creditorului este facultativă. 4. În cazul în care secțiunea 2 nu este aplicabilă, creditorul informează consumatorul cu privire la posibilitatea prestării de servicii de consiliere și regimul în care se prestează, utilizând formularea din partea A. Secțiunea „2. Intermediarul de credite” (După caz) În cazul în care informațiile despre produs sunt furnizate consumatorului de către un intermediar de credite, intermediarul respectiv include următoarele informații:		

faptul că data de valabilitate nu se aplică ratei dobânzii și altor costuri prin adăugarea cuvintelor: „exceptând rata dobânzii și alte costuri”. Secțiunea „1. Împrumutătorul” 1. Denumirea, numărul de telefon și adresa fizică a creditorului se referă la datele de contact pe care consumatorul le poate utiliza în viitor pentru corespondență. 2. Informațiile cu privire la adresa de e-mail, numărul de fax, adresa web și persoana/punctul de contact sunt facultative. 3. În conformitate cu articolul 3 din Directiva 2002/65/CE, atunci când tranzacția este oferită la distanță, creditorul indică, după caz, numele și adresa fizică a reprezentantului său în statul membru de rezidență al consumatorului. Indicarea numărului de telefon, a adresei de e-mail și a adresei web a reprezentantului creditorului este facultativă. 4. În cazul în care secțiunea 2 nu este aplicabilă, creditorul informează consumatorul cu privire la posibilitatea prestării de servicii de consiliere și regimul în care se prestează, utilizând formularea din partea A. (După caz) Secțiunea „2. Intermediar de credite” În cazul în care informațiile despre produs sunt furnizate consumatorului de către un intermediar de credite, intermediarul respectiv include următoarele informații: 1. Denumirea, numărul de telefon și adresa fizică a intermediarului de credite se referă la datele de contact pe care consumatorul le poate utiliza în viitor pentru corespondență.	1. Denumirea, numărul de telefon și adresa fizică a intermediarului de credite se referă la datele de contact pe care consumatorul le poate utiliza în viitor pentru corespondență. 2. Informațiile cu privire la adresa de e-mail, numărul de fax, site-ul web și persoana/punctul de contact sunt facultative. 3. Intermediarul de credite informează consumatorul cu privire la posibilitatea prestării de servicii de consiliere și regimul în care se prestează, utilizând formularea din partea A. 4. O explicație a modului în care este remunerat intermediarul de credite. În cazurile în care acesta primește comision din partea unui creditor, se furnizează suma, precum și denumirea creditorului în cazurile în care este diferită de cea care apare în secțiunea 1. Secțiunea „3. Principalele caracteristici ale creditului” 1. Prezenta secțiune explică în mod clar principalele caracteristici ale creditului, inclusiv suma și moneda, precum și riscurile potențiale asociate ratei dobânzii, inclusiv cele menționate la punctul 8, și sistemul de amortizare. 2. În cazul în care moneda creditului este diferită de moneda națională a consumatorului, creditorul indică faptul că consumatorul va primi avertismente periodice, cel puțin atunci când cursul de schimb fluctuează cu mai mult de 20 % și, după caz, va beneficia de dreptul de a converti moneda contractului de credit sau posibilitatea de a renegocia condițiile și orice alte aranjamente aflate la dispoziția consumatorului pentru a-și limita expunerea la riscul ratei de schimb valutar. Atunci când în contractul de credit există o dispoziție pentru a limita riscul ratei de schimb valutar, creditorul indică cuantumul maxim pe care consumatorul ar putea să îl aibă de rambursat. Atunci când în contractul de credit nu există o dispoziție pentru a limita riscul ratei de schimb valutar la care consumatorul este expus la fluctuație în rata de schimb valutar de mai puțin de 20 %, creditorul indică un exemplu al efectului pe care l-ar avea asupra sumei creditului o scădere de 20 % a valorii monedei naționale a consumatorului în raport cu moneda creditului.	

2. Informațiile cu privire la adresa de e-mail, numărul de fax, adresa web și persoana/punctul de contact sunt facultative. 3. Intermediarul de credite informează consumatorul cu privire la posibilitatea prestării de servicii de consiliere și regimul în care se prestează, utilizând formularea din partea A. 4. O explicație a modului în care este remunerat intermediarul de credite. În cazurile în care acesta primește comision din partea unui creditor, se furnizează suma, precum și denumirea creditorului în cazurile în care este diferită de cea care apare în secțiunea 1. Secțiunea „3. Principalele caracteristici ale împrumutului” 1. Prezenta secțiune explică în mod clar principalele caracteristici ale creditului, inclusiv suma și moneda, precum și riscurile potențiale asociate ratei dobânzii, inclusiv cele menționate la punctul 8, și sistemul de amortizare. 2. În cazul în care moneda împrumutului este diferită de moneda națională a consumatorului, creditorul indică faptul că consumatorul va primi avertismente periodice, cel puțin atunci când cursul de schimb fluctuează cu mai mult de 20 % și, după caz, va beneficia de dreptul de a converti moneda contractului de credit sau posibilitatea de a renegocia condițiile și orice alte aranjamente aflate la dispoziția consumatorului pentru a-și limita expunerea la riscul ratei de schimb valutar. Atunci când în contractul de credit există o dispoziție pentru a limita riscul ratei de schimb valutar, creditorul indică quantumul maxim pe care consumatorul ar putea să îl aibă de rambursat. Atunci când în contractul de credit nu există o dispoziție pentru a limita riscul ratei de schimb valutar la care consumatorul este expus la	3. Durata creditului se exprimă în ani sau în luni, în funcție de care dintre aceste perioade este mai pertinentă. Dacă perioada pe care este acordat creditul poate varia în cursul duratei contractului, creditorul explică în ce moment și în ce condiții se poate întâmpla acest lucru. În cazul în care creditul se acordă pe o durată nedeterminată, de exemplu, pentru un card de credit garantat, creditorul indică cu claritate acest lucru. 4. Tipul de credit trebuie indicat în mod clar (de exemplu credit ipotecar, credit pentru locuință, card de credit garantat). Descrierea tipului de credit indică cu claritate modul de rambursare a capitalului și a dobânzii pe durata creditului (de exemplu, sistemul de amortizare) specificând cu claritate dacă contractul de credit este pe bază de rambursare de capital sau pe bază de rambursare inițială numai a dobânzii sau o combinație a ambelor tipuri. 5. În cazul în care întregul credit sau o parte a acestuia este cu rambursarea inițială numai a dobânzii, o declarație care indică în mod clar acest fapt se introduce și se evidențiază la sfârșitul prezentei secțiuni, utilizând formularea din partea A. 6. Prezenta secțiune explică de asemenea dacă rata dobânzii este fixă sau flotantă și, după caz, precizează perioadele în care aceasta rămâne fixă, frecvența revizuirilor ulterioare și eventualele limite în ceea ce privește variabilitatea ratei dobânzii, de exemplu plafoane sau praguri. Se explică formula utilizată pentru revizuirea ratei dobânzii și diferitele componente ale acesteia (de exemplu, rata de referință, marja ratei dobânzii). Creditorul indică de asemenea, de exemplu prin intermediul unei adrese web, unde sunt disponibile informații suplimentare privind indicii sau ratele utilizate în formulă, de exemplu Euribor sau rata de referință a băncii centrale. 7. În cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii, în circumstanțe diferite, se furnizează informații cu privire la toate ratele aplicabile. 8. „Suma totală care trebuie rambursată” corespunde sumei totale plătitibile de către consumator. Aceasta se exprimă ca suma dintre valoarea creditului și costul total al creditului. În cazul în care rata	

fluctuație în rata de schimb valutar de mai puțin de 20 %, creditorul indică un exemplu al efectului pe care l-ar avea asupra sumei împrumutului o scădere de 20 % a valorii monedei naționale a consumatorului în raport cu moneda creditului. 3. Durata creditului se exprimă în ani sau în luni, în funcție de care dintre aceste perioade este mai pertinentă. Dacă perioada pe care este acordat creditul poate varia în cursul duratei contractului, creditorul explică în ce moment și în ce condiții se poate întâmpla acest lucru. În cazul în care creditul se acordă pe o durată nedeterminată, de exemplu, pentru un card de credit garantat, creditorul indică cu claritate acest lucru. 4. Tipul de credit trebuie indicat în mod clar (de exemplu credit ipotecar, împrumut pentru locuință, card de credit garantat). Descrierea tipului de credit indică cu claritate modul de rambursare a capitalului și a dobânzii pe durata creditului (de exemplu, sistemul de amortizare) specificând cu claritate dacă contractul de credit este pe bază de rambursare de capital sau pe bază de rambursare inițială numai a dobânzii sau o combinație a ambelor tipuri. 5. În cazul în care întregul credit sau o parte a acestuia este cu rambursarea inițială numai a dobânzii, o declarație care indică în mod clar acest fapt se introduce și se evidențiază la sfârșitul prezentei secțiuni, utilizând formularea din partea A. 6. Prezenta secțiune explică de asemenea dacă rata dobânzii este fixă sau variabilă și, după caz, precizează perioadele în care aceasta rămâne fixă, frecvența revizuirilor ulterioare și eventualele limite în ceea ce privește variabilitatea ratei dobânzii, de exemplu plafoane sau praguri.	dobânzii nu este fixată pe durata contractului, se evidențiază faptul că suma respectivă are caracter ilustrativ și poate varia, în special în raport cu variația ratei dobânzii. 9. În cazul în care creditul urmează să fie garantat printr-o ipotecă asupra bunului imobil sau prin altă garanție comparabilă sau printr-un drept asupra bunului imobil, creditorul îi atrage atenția consumatorului asupra acestui lucru. După caz, creditorul indică de asemenea valoarea prezumată a bunului imobil sau a unui alt tip de garanție, utilizată în scopul pregătirii prezentei fișe. 10. Creditorul indică, după caz, fie: a) „suma maximă disponibilă a creditului în raport cu valoarea bunului”, indicând ponderea creditelor în valoarea garanțiilor ipotecare. Acest raport trebuie însoțit de un exemplu în valoare absolută al sumei maxime care poate fi împrumutată pentru o anumită valoare a bunului; fie b) „valoarea minimă a bunului impusă de creditor pentru a acorda un credit în suma ilustrată.” 11. În cazul în care creditul este un credit în mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată flotantă a dobânzii), acest lucru se reflectă în indicarea tipului de credit și se furnizează informațiile necesare pentru fiecare parte a creditului. Secțiunea „4. Rata dobânzii și alte costuri” 1. Referirea la „rata dobânzii” corespunde ratei sau ratelor dobânzii. 2. Rata dobânzii se menționează ca valoare procentuală. În cazul în care rata dobânzii este flotantă și se bazează pe o rată de referință, creditorul poate indica rata dobânzii prin precizarea unei rate de referință și a unei valori procentuale a marjei creditorului. Cu toate acestea, creditorul indică valoarea ratei de referință care este valabilă în ziua emiterii FEIS. În cazul în care rata dobânzii este flotantă, informațiile includ de asemenea: (a) ipotezele utilizate pentru calcularea DAE; (b) în cazul în care este relevant, plafoanele și pragurile aplicabile; și (c) un avertisment cu privire la faptul că variabilitatea ar putea afecta nivelul	

Se explică formula utilizată pentru revizuirea ratei dobânzii și diferitele componente ale acesteia (de exemplu, rata de referință, marja ratei dobânzii). Creditorul indică de asemenea, de exemplu prin intermediul unei adrese web, unde sunt disponibile informații suplimentare privind indicii sau ratele utilizate în formulă, de exemplu Euribor sau rata de referință a băncii centrale. 7. În cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii, în circumstanțe diferite, se furnizează informații cu privire la toate ratele aplicabile. 8. „Suma totală care trebuie rambursată” corespunde sumei totale plătibile de către consumator. Aceasta se exprimă ca suma dintre valoarea creditului și costul total al creditului. În cazul în care rata dobânzii nu este fixată pe durata contractului, se evidențiază faptul că suma respectivă are caracter ilustrativ și poate varia, în special în raport cu variația ratei dobânzii. 9. În cazul în care creditul urmează să fie garantat printr-o ipotecă asupra bunului imobil sau prin altă garanție comparabilă sau printr-un drept asupra bunului imobil, creditorul îi atrage atenția consumatorului asupra acestui lucru. După caz, creditorul indică de asemenea valoarea prezumată a bunului imobil sau a unui alt tip de garanție, utilizată în scopul pregătirii prezentei fișe. 10. Creditorul indică, după caz, fie: (a) „suma maximă disponibilă a împrumutului în raport cu valoarea bunului”, indicând ponderea creditelor în valoarea garanțiilor ipotecare. Acest raport trebuie însoțit de un exemplu în valoare absolută al sumei maxime care poate fi împrumutată pentru o anumită valoare a bunului; fie	real al DAE. Pentru a atrage atenția consumatorului, mărimea caracterelor utilizate pentru avertizare este mai mare și iese în evidență din corpul principal al FEIS. Avertismentul se însoțește de un exemplu ilustrativ al DAE. În cazul în care există un plafon pentru rata dobânzii, exemplul presupune că rata dobânzii crește cu prima oportunitate posibilă la cel mai înalt nivel prevăzut în contractul de credit. În cazul în care nu există un plafon, exemplul ilustrează DAE la cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii cel puțin 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a oricărei rate de referință externe utilizate în calcularea ratei dobânzii, după caz, sau pe baza valorii maxime a ratei de referință specificate de o autoritate competentă ori de ABE, în cazul în care creditorul nu utilizează o rată de referință externă. Aceste cerințe nu se aplică contractelor de credit pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator. În cazul creditelor pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator, informațiile includ un avertisment cu privire la faptul că DAE este calculată pe baza ratei dobânzii pentru perioada inițială. Avertismentul se însoțește de o altă DAE cu caracter ilustrativ, calculată în conformitate cu art. 24 alin. (4). În cazul în care creditele sunt credite cu mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată flotantă a dobânzii), se furnizează informații pentru fiecare parte a creditului. 3. În secțiunea privind „alte componente ale DAE” se listează toate celelalte costuri incluse în DAE, inclusiv costurile de achitat o singură dată, cum ar fi taxele de administrare, precum și costurile obișnuite, cum ar fi taxele de administrare anuale. Creditorul listează fiecare cost pe categorii (costurile de achitat o singură dată, costurile de achitat în mod regulat și incluse în rate, costurile care trebuie achitate	

(b) „valoarea minimă a bunului impusă de creditor pentru a acorda un împrumut în suma ilustrată.” 11. În cazul în care creditul este un credit în mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată variabilă a dobânzii), acest lucru se reflectă în indicarea tipului de credit și se furnizează informațiile necesare pentru fiecare parte a creditului. Secțiunea „4. Rata dobânzii și alte costuri” 1. Referirea la „rata dobânzii” corespunde ratei sau ratelor dobânzii. 2. Rata dobânzii se menționează ca valoare procentuală. În cazul în care rata dobânzii este variabilă și se bazează pe o rată de referință, creditorul poate indica rata dobânzii prin precizarea unei rate de referință și a unei valori procentuale a marjei creditorului. Cu toate acestea, creditorul indică valoarea ratei de referință care este valabilă în ziua emiterii FEIS. În cazul în care rata dobânzii este variabilă, informațiile includ de asemenea: (a) ipotezele utilizate pentru calcularea DAE; (b) în cazul în care este relevant, plafoanele și pragurile aplicabile; și (c) un avertisment cu privire la faptul că variabilitatea ar putea afecta nivelul real al DAE. Pentru a atrage atenția consumatorului, mărimea caracterelor utilizate pentru avertizare este mai mare și iese în evidență din corpul principal al FEIS. Avertismentul se însoțește de un exemplu ilustrativ al DAE. În cazul în care există un plafon pentru rata dobânzii, exemplul presupune că rata dobânzii crește cu prima oportunitate posibilă la cel mai înalt nivel prevăzut în contractul de credit. În cazul în care nu există un plafon, exemplul ilustrează DAE la cea mai	în mod regulat dar nu sunt incluse în rate), indicând valoarea acestora, cui trebuie plătite și în ce moment. Aceasta nu trebuie să includă costurile suportate pentru încălcările obligațiilor contractuale. În cazul în care valoarea nu este cunoscută, creditorul furnizează o indicație cu privire la valoare dacă acest lucru este posibil sau, în cazul în care nu este posibil, modul în care se va calcula valoarea, specificând că valoarea furnizată este numai cu caracter indicativ. În cazul în care anumite costuri nu sunt incluse în DAE, deoarece nu sunt cunoscute creditorului, acest lucru se evidențiază. În cazul în care consumatorul a informat creditorul în legătură cu una sau mai multe componente ale creditului preferat, precum durata contractului de credit și suma totală a creditului, creditorul utilizează aceste componente, în măsura în care este posibil; în cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii diferite, și creditorul folosește ipoteza din anexa nr. 3 partea II, contractul indică faptul că aplicarea altor mecanisme de tragere pentru acest tip de contract de credit poate avea drept rezultat aplicarea unei DAE mai mari. În cazul în care condițiile pentru tragere sunt utilizate pentru calcularea DAE, creditorul evidențiază tarifele asociate altor mecanisme de tragere, care nu sunt în mod necesar aceleași utilizate la calcularea DAE. 4. În cazul în care se aplică o taxă pentru înregistrarea ipotecii sau a unei garanții comparabile, acest lucru se dezvoltă în această secțiune precizând valoarea, în cazul în care este cunoscută, sau, în cazul în care nu este posibil, baza utilizată pentru determinarea sumei. În cazul în care taxele sunt cunoscute și sunt incluse în DAE, existența și valoarea taxei se listează în rubrica „Costuri de achitat o singură dată”. În cazul în care taxele nu sunt cunoscute de către creditor și, prin urmare, nu sunt incluse în DAE, existența taxelor se menționează în mod clar în lista costurilor care nu sunt cunoscute de creditor. În ambele cazuri, se utilizează formularea standardizată din partea A în rubrica corespunzătoare. Secțiunea „5. Numărul și frecvența plăților”	

ridicată rată a dobânzii din ultimii cel puțin 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a oricărei rate de referință externe utilizate în calcularea ratei dobânzii, după caz, sau pe baza valorii maxime a ratei de referință specificate de o autoritate competentă ori de ABE, în cazul în care creditorul nu utilizează o rată de referință externă. Aceste cerințe nu se aplică contractelor de credit pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator. În cazul creditelor pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator, informațiile includ un avertisment cu privire la faptul că DAE este calculată pe baza ratei dobânzii pentru perioada inițială. Avertismentul se însoțește de o DAE suplimentară cu caracter ilustrativ, calculată în conformitate cu articolul 17 alineatul (5). În cazul în care creditele sunt credite cu mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată variabilă a dobânzii), se furnizează informații pentru fiecare parte a creditului. 3. În secțiunea privind „alte componente ale DAE” se listează toate celelalte costuri incluse în DAE, inclusiv costurile de achitat o singură dată, cum ar fi taxele de administrare, precum și costurile obișnuite, cum ar fi taxele de administrare anuale. Creditorul listează fiecare cost pe categorii (costurile de achitat o singură dată, costurile de achitat în mod regulat și incluse în rate, costurile care trebuie achitate în mod regulat dar nu sunt incluse în rate), indicând valoarea acestora, cui trebuie plătite și în ce moment. Aceasta nu trebuie să includă costurile suportate	1. În cazul în care plățile urmează să fie efectuate periodic, se indică frecvența acestora (de exemplu, lunar). În cazul în care frecvența plăților va fi neregulată, acest lucru trebuie explicat cu claritate consumatorului. 2. Numărul plăților indicate acoperă întreaga durată a creditului. Secțiunea „6. Valoarea fiecărei rate” 1. Moneda creditului și moneda ratelor se indică cu claritate. 2. În cazul în care valoarea ratelor se poate schimba pe durata creditului, creditorul specifică perioada în care valoarea inițială a ratei va rămâne neschimbată și precizează când și cu ce frecvență se va modifica ulterior. 3. În cazul în care întregul credit sau o parte a acestuia este cu rambursare inițială numai a dobânzii, o declarație care indică în mod clar acest fapt se introduce și se evidențiază la sfârșitul prezentei secțiuni, utilizând formularea din partea A. Dacă există o cerință ca consumatorul să contracteze un produs de economisire legat, drept condiție pentru a primi un credit la care se plătește inițial doar dobânda, garantat printr-o ipotecă sau altă garanție comparabilă, se menționează de asemenea valoarea și frecvența plăților pentru acest produs. 4. În cazul în care rata dobânzii este flotantă, informațiile includ și o declarație care indică acest fapt, utilizând formularea din partea A și o ilustrare a sumei maxime a ratei. În cazul în care există un plafon, ilustrarea indică suma ratei în cazul în care rata dobânzii crește la nivelul plafonului. În cazul în care nu există un plafon, scenariul cel mai defavorabil ilustrează nivelul ratei pentru cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a oricărei rate de referință externe utilizate în calcularea ratei dobânzii, după caz, sau pe baza valorii maxime a ratei de referință specificate de o autoritate competentă ori de ABE, în cazul în care creditorul nu	

pentru încălcările obligațiilor contractuale. În cazul în care valoarea nu este cunoscută, creditorul furnizează o indicație cu privire la valoare dacă acest lucru este posibil sau, în cazul în care nu este posibil, modul în care se va calcula valoarea, specificând că valoarea furnizată este numai cu caracter indicativ. În cazul în care anumite costuri nu sunt incluse în DAE, deoarece nu sunt cunoscute creditorului, acest lucru se evidențiază. În cazul în care consumatorul a informat creditorul în legătură cu una sau mai multe componente ale creditului preferat, precum durata contractului de credit și suma totală a creditului, creditorul utilizează aceste componente, în măsura în care este posibil; în cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii diferite, și creditorul folosește ipoteza din anexa I partea II, contractul indică faptul că aplicarea altor mecanisme de tragere pentru acest tip de contract de credit poate avea drept rezultat aplicarea unei DAE mai mari. În cazul în care condițiile pentru tragere sunt utilizate pentru calcularea DAE, creditorul evidențiază tarifele asociate altor mecanisme de tragere, care nu sunt în mod necesar aceleași utilizate la calcularea DAE. 4. În cazul în care se aplică o taxă pentru înregistrarea ipotecii sau a unei garanții comparabile, acest lucru se dezvăluie în această secțiune precizând valoarea, în cazul în care este cunoscută, sau, în cazul în care nu este posibil, baza utilizată pentru determinarea sumei. În cazul în care taxele sunt cunoscute și sunt incluse în DAE, existența și valoarea taxei se listează în rubrica „Costuri de achitat o singură dată”. În cazul în care taxele nu sunt cunoscute de către creditor și, prin urmare, nu sunt incluse în DAE, existența taxelor se menționează în mod clar în lista costurilor care nu sunt cunoscute de creditor. În	utilizează o rată de referință externă. Această cerință de a furniza un exemplu ilustrativ nu se aplică contractelor de credit pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator. În cazul în care creditele sunt credite cu mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată flotantă a dobânzii), se oferă informații pentru fiecare parte a creditului și pentru total. 5. (După caz) În cazul în care moneda creditului este diferită de moneda națională a consumatorului sau în cazul în care creditul este indexat la o monedă diferită de moneda națională a consumatorului, creditorul include exemple numerice care să arate cu claritate modul în care modificările cursului de schimb relevant pot afecta cuantumul ratelor, utilizând formularea din partea A. Respectivul exemplu se bazează pe o reducere de 20 % a valorii monedei naționale a consumatorului, însoțit de o declarație pusă în evidență care precizează că ratele ar putea înregistra o creștere superioară celei presupuse în acest exemplu. În cazul în care există un plafon care limitează acea creștere la mai puțin de 20 %, se furnizează în schimb suma maximă a plăților în moneda consumatorului și se omite declarația privind posibilitatea unor creșteri suplimentare. 6. În cazul în care creditul este integral sau parțial un credit cu rată flotantă a dobânzii și se aplică punctul 5, exemplul de la punctul 3 se furnizează pe baza sumei ratei menționate la punctul 1. 7. În cazul în care moneda utilizată pentru plata ratelor este diferită de moneda creditului sau în cazul în care cuantumul fiecărei rate exprimat în moneda națională a consumatorului depinde de valoarea corespunzătoare într-o monedă diferită, prezenta secțiune precizează data la care este calculat cursul de schimb aplicabil și fie cursul de schimb, fie baza utilizată pentru calculare, precum și frecvența ajustării acestora. După caz, precizarea respectivă include denumirea instituției care publică cursul de schimb. 8. În cazul în care creditul este un credit cu dobândă amânată, pentru care dobânda datorată nu este achitată integral prin rate și se adaugă	

ambele cazuri, se utilizează formularea standardizată din partea A în rubrica corespunzătoare. Secțiunea „5. Numărul și frecvența plăților” 1. În cazul în care plățile urmează să fie efectuate periodic, se indică frecvența acestora (de exemplu, lunar). În cazul în care frecvența plăților va fi neregulată, acest lucru trebuie explicat cu claritate consumatorului. 2. Numărul plăților indicate acoperă întreaga durată a creditului. Secțiunea „6. Valoarea fiecărei rate” 1. Moneda creditului și moneda ratelor se indică cu claritate. 2. În cazul în care valoarea ratelor se poate schimba pe durata creditului, creditorul specifică perioada în care valoarea inițială a ratei va rămâne neschimbată și precizează când și cu ce frecvență se va modifica ulterior. 3. În cazul în care întregul credit sau o parte a acestuia este cu rambursare inițială numai a dobânzii, o declarație care indică în mod clar acest fapt se introduce și se evidențiază la sfârșitul prezentei secțiuni, utilizând formularea din partea A. Dacă există o cerință ca consumatorul să contracteze un produs de economisire legat, drept condiție pentru a primi un credit la care se plătește inițial doar dobânda, garantat printr-o ipotecă sau altă garanție comparabilă, se menționează de asemenea valoarea și frecvența plăților pentru acest produs. 4. În cazul în care rata dobânzii este variabilă, informațiile includ și o declarație care indică acest fapt, utilizând formularea din	la cuantumul total al creditului care a rămas de rambursat, se explică: cum și când dobânda amânată se adaugă la credit ca sumă în numerar și care sunt implicațiile pentru consumator în ceea ce privește datoria rămasă. Secțiunea „7. Graficul de rambursare ilustrativ” 1. Prezenta secțiune se include în cazul în care creditul este un credit cu dobândă amânată, pentru care dobânda datorată nu se rambursează integral prin rate și se adaugă la cuantumul total al creditului rămas de rambursat sau în cazul în care rata dobânzii este fixă pe durata contractului de credit. Statele membre pot prevedea că graficul de rambursare ilustrativ este obligatoriu în alte cazuri. În cazul în care consumatorul are dreptul de a primi un grafic de rambursare revizuit, acest lucru se indică, împreună cu condițiile în care consumatorul beneficiază de dreptul respectiv. 2. Statele membre pot impune ca, în cazul în care rata dobânzii poate varia pe durata creditului, creditorul să indice perioada în care această rată inițială va rămâne neschimbată. 3. Graficul care trebuie inclus în această secțiune conține următoarele coloane: „calendar de rambursare” (de exemplu, luna 1, luna 2, luna 3), „valoarea ratei”, „dobânda plătită per rată”, „alte costuri incluse în rată” (după caz), „capital rambursat per rată” și „capital rămas de rambursat după fiecare rată”. 4. Pentru primul an de rambursare, informațiile se indică pentru fiecare rată, iar pentru fiecare coloană se indică un subtotal la sfârșitul celui prim an. Pentru anii următori, detaliile pot fi furnizate la nivel anual. La sfârșitul graficului se adaugă un rând pentru totalul general, care indică sumele totale pentru fiecare coloană. Costul total al creditului plătit de consumator (altfel spus, suma globală pentru coloana „valoarea ratei”) se evidențiază cu claritate și se prezintă ca atare. 5. Dacă rata dobânzii poate fi revizuită și valoarea ratei după fiecare revizuire nu este cunoscută, creditorul poate indica în graficul de	

partea A și o ilustrare a sumei maxime a ratei. În cazul în care există un plafon, ilustrarea indică suma ratei în cazul în care rata dobânzii crește la nivelul plafonului. În cazul în care nu există un plafon, scenariul cel mai defavorabil ilustrează nivelul ratei pentru cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a oricărei rate de referință externe utilizate în calcularea ratei dobânzii, după caz, sau pe baza valorii maxime a ratei de referință specificate de o autoritate competentă ori de ABE, în cazul în care creditorul nu utilizează o rată de referință externă. Această cerință de a furniza un exemplu ilustrativ nu se aplică contractelor de credit pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator. În cazul în care creditele sunt credite cu mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată variabilă a dobânzii), se oferă informații pentru fiecare parte a creditului și pentru total. 5. (După caz) În cazul în care moneda creditului este diferită de moneda națională a consumatorului sau în cazul în care creditul este indexat la o monedă diferită de moneda națională a consumatorului, creditorul include exemple numerice care să arate cu claritate modul în care modificările cursului de schimb relevant pot afecta cuantumul ratelor, utilizând formularea din partea A. Respectivul exemplu se bazează pe o reducere de 20 % a valorii monedei naționale a consumatorului, însoțit de o declarație pusă în evidență care precizează că ratele ar putea înregistra o creștere superioară celei presupuse în acest exemplu. În cazul în care există un plafon care limitează acea creștere la mai puțin de 20 %, se furnizează în schimb suma maximă a	rambursare aceeași valoare a ratelor pentru întreaga durată a creditului. În acest caz, creditorul aduce acest lucru la cunoștința consumatorului, diferențiind vizual sumele care sunt cunoscute de cele ipotetice (de exemplu, utilizând caractere cu dimensiuni diferite, borduri sau umbre). În plus, se explică într-un text lizibil care sunt perioadele în care sumele indicate în grafic pot varia și din ce motive. Secțiunea „8. Obligații suplimentare” 1. Creditorul face trimitere în această secțiune la obligații, cum ar fi obligația de a asigura bunul, de a încheia o asigurare de viață, de a avea un salariu vărsat într-un cont deschis la creditor sau de a cumpăra orice alte produse sau servicii. Pentru fiecare obligație, creditorul specifică data până la care aceasta trebuie îndeplinită și față de cine există obligația respectivă. 2. Creditorul specifică de asemenea durata obligației, de exemplu până la sfârșitul contractului de credit. Pentru fiecare obligație, creditorul specifică eventualele costuri care nu sunt incluse în DAE, dar care trebuie achitate de consumator. 3. Creditorul menționează dacă este obligatoriu pentru consumator să dețină vreun tip de servicii accesorii pentru a obține creditul în condițiile enunțate și, în caz afirmativ, dacă consumatorul este obligat să le achiziționeze de la furnizorul preferat al creditorului sau dacă acestea pot fi contractate de la un furnizor la alegerea consumatorului. În cazul în care această posibilitate este condiționată de respectarea anumitor caracteristici minime de către serviciile accesorii, caracteristicile respective trebuie descrise în prezenta secțiune. În cazul în care contractul de credit este grupat cu alte produse, creditorul menționează funcțiile principale ale produselor respective și precizează în mod clar dacă consumatorul are dreptul de a rezolvi, în mod separat, contractul de credit și/sau produsele grupate, precum și condițiile și consecințele unei astfel de rezoluțiuni și, după caz, potențialele consecințe ale rezoluțiunii serviciilor accesorii cerute în legătură cu contractul de credit.		

plăților în moneda consumatorului și se omite declarația privind posibilitatea unor creșteri suplimentare. 6. În cazul în care creditul este integral sau parțial un credit cu rată variabilă a dobânzii și se aplică punctul 5, exemplul de la punctul 3 se furnizează pe baza sumei ratei menționate la punctul 1. 7. În cazul în care moneda utilizată pentru plata ratelor este diferită de moneda creditului sau în cazul în care cuantumul fiecărei rate exprimat în moneda națională a consumatorului depinde de valoarea corespunzătoare într-o monedă diferită, prezenta secțiune precizează data la care este calculat cursul de schimb aplicabil și fie cursul de schimb, fie baza utilizată pentru calculare, precum și frecvența ajustării acestora. După caz, precizarea respectivă include denumirea instituției care publică cursul de schimb. 8. În cazul în care creditul este un credit cu dobândă amânată, pentru care dobânda datorată nu este achitată integral prin rate și se adaugă la cuantumul total al creditului care a rămas de rambursat, se explică: cum și când dobânda amânată se adaugă la credit ca sumă în numerar și care sunt implicațiile pentru consumator în ceea ce privește datoria rămasă. Secțiunea „7. Tablou de rambursare ilustrativ” 1. Prezenta secțiune se include în cazul în care creditul este un credit cu dobândă amânată, pentru care dobânda datorată nu se rambursează integral prin rate și se adaugă la cuantumul total al creditului rămas de rambursat sau în cazul în care rata dobânzii este fixă pe durata contractului de credit. Statele membre pot prevedea că tabloul de amortizare ilustrativ este obligatoriu în alte cazuri.	Secțiunea „9. Rambursare anticipată” 1. Creditorul indică eventualele condiții în care consumatorul poate rambursa creditul anticipat, în totalitate sau parțial. 2. În secțiunea cu privire la costurile de lichidare, creditorul atrage atenția consumatorului asupra eventualelor costuri de lichidare sau a altor costuri plătibile în cazul rambursării anticipate pentru a compensa creditorul și, în funcție de posibilitate, precizează cuantumul acestora. În cazul în care cuantumul compensației depinde de mai mulți factori, de exemplu de suma rambursată sau de rata dobânzii care prevalează la momentul rambursării anticipate, creditorul indică modul în care va fi calculată compensația și indică suma maximă la care s-ar putea ridica costul sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, un exemplu edificator pentru a-i ilustra consumatorului nivelul compensației în funcție de diverse scenarii posibile. Secțiunea „10. Funcții flexibile” 1. După caz, creditorul explică posibilitatea de a transfera creditul la un alt creditor sau la un alt bun imobil și condițiile în care se poate realiza aceasta. 2. (După caz) Funcții suplimentare: Dacă produsul conține oricare dintre funcțiile enumerate la punctul 5, prezenta secțiune trebuie să enumere aceste funcții și să ofere o scurtă explicație privind: circumstanțele în care consumatorul poate utiliza funcția; eventualele condiții anexate funcției; dacă funcția care este parte a unui credit garantat printr-o ipotecă sau o garanție comparabilă înseamnă că un consumator își pierde orice protecții statutare sau alte protecții de obicei asociate cu funcția respectivă; societatea care furnizează funcția (dacă nu este chiar creditorul). 3. Dacă funcția conține un credit suplimentar, atunci prezenta secțiune trebuie să explice consumatorului: suma totală a creditului (incluzând creditul garantat prin ipotecă sau o garanție comparabilă); dacă creditul suplimentar este garantat sau nu; ratele relevante ale dobânzilor; și dacă creditul este reglementat sau nu. O astfel de sumă	

În cazul în care consumatorul are dreptul de a primi un tablou de amortizare revizuit, acest lucru se indică, împreună cu condițiile în care consumatorul beneficiază de dreptul respectiv. 2. Statele membre pot impune ca, în cazul în care rata dobânzii poate varia pe durata creditului, creditorul să indice perioada în care această rată inițială va rămâne neschimbată. 3. Tabloul care trebuie inclus în această secțiune conține următoarele coloane: „calendar de rambursare” (de exemplu, luna 1, luna 2, luna 3), „valoarea ratei”, „dobânda plătită per rată”, „alte costuri incluse în rată” (după caz), „capital rambursat per rată” și „capital rămas de rambursat după fiecare rată”. 4. Pentru primul an de rambursare, informațiile se indică pentru fiecare rată, iar pentru fiecare coloană se indică un subtotal la sfârșitul aceluși prim an. Pentru anii următori, detaliile pot fi furnizate la nivel anual. La sfârșitul tabloului se adaugă un rând pentru totalul general, care indică sumele totale pentru fiecare coloană. Costul total al creditului plătit de consumator (altfel spus, suma globală pentru coloana „valoarea ratei”) se evidențiază cu claritate și se prezintă ca atare. 5. Dacă rata dobânzii poate fi revizuită și valoarea ratei după fiecare revizuire nu este cunoscută, creditorul poate indica în tabloul de amortizare aceeași valoare a ratelor pentru întreaga durată a creditului. În acest caz, creditorul aduce acest lucru la cunoștința consumatorului, diferențiind vizual sumele care sunt cunoscute de cele ipotetice (de exemplu, utilizând caractere cu dimensiuni diferite, borduri sau umbre). În plus, se explică într-un text lizibil care sunt perioadele în care sumele indicate în tablou pot varia și din ce motive.	a creditului suplimentar fie este inclusă în evaluarea inițială a bonității, fie, în cazul în care nu este, prezenta secțiune precizează clar că disponibilitatea sumei suplimentare depinde de o evaluare suplimentară a capacității de rambursare a consumatorului. 4. Dacă funcția implică un instrument pentru economii, trebuie să se explice rata relevantă a dobânzii. 5. Funcțiile suplimentare posibile sunt: „plățile în exces/în minus” [plăți prin care se achită o sumă superioară sau inferioară ratei impuse în mod obișnuit de sistemul de amortizare]; „perioadele fără plăți” [perioade în care consumatorul nu trebuie să efectueze plăți]; „împrumutul din fonduri rambursate” [posibilitatea pe care o are consumatorul de a împrumuta din nou fonduri deja trase și rambursate]; „împrumutul suplimentar disponibil fără alte aprobări”; „împrumutul suplimentar garantat sau negarantat” [în conformitate cu punctul 3 de mai sus]; „cardul de credit”; „contul curent conex”; și „contul de economii conex”. 6. Creditorul poate include orice alte funcții oferite de creditor în cadrul contractului de credit și nemenționate în secțiunile anterioare. Secțiunea „11. Alte drepturi ale debitorului” 1. Creditorul clarifică dreptul sau drepturile, de exemplu de revocare, de reflecție și, după caz, alte drepturi existente, cum ar fi de transferabilitate (inclusiv de subrogare), specifică condițiile cărora dreptul sau drepturile respective le sunt supuse, procedura care trebuie urmată de consumator pentru a exercita dreptul sau drepturile respective, printre altele, adresa la care se trimite notificarea de revocare, precum și taxele corespunzătoare (după caz). 2. În cazul în care se aplică o perioadă de reflecție sau un drept de revocare pentru consumator, acest lucru se menționează în mod clar. 3. Atunci când tranzacția este oferită la distanță, consumatorul este informat cu privire la existența sau absența unui drept de revocare. Secțiunea „12. Reclamații”		

Secțiunea „8. Obligații suplimentare” 1. Creditorul face trimitere în această secțiune la obligații, cum ar fi obligația de a asigura bunul, de a încheia o asigurare de viață, de a avea un salariu vărsat într-un cont deschis la creditor sau de a cumpăra orice alte produse sau servicii. Pentru fiecare obligație, creditorul specifică data până la care aceasta trebuie îndeplinită și față de cine există obligația respectivă. 2. Creditorul specifică de asemenea durata obligației, de exemplu până la sfârșitul contractului de credit. Pentru fiecare obligație, creditorul specifică eventualele costuri care nu sunt incluse în DAE, dar care trebuie achitate de consumator. 3. Creditorul menționează dacă este obligatoriu pentru consumator să dețină vreun tip de servicii auxiliare pentru a obține creditul în condițiile enunțate și, în caz afirmativ, dacă consumatorul este obligat să le achiziționeze de la furnizorul preferat al creditorului sau dacă acestea pot fi contractate de la un furnizor la alegerea consumatorului. În cazul în care această posibilitate este condiționată de respectarea anumitor caracteristici minime de către serviciile auxiliare, caracteristicile respective trebuie descrise în prezenta secțiune. În cazul în care contractul de credit este grupat cu alte produse, creditorul menționează funcțiile principale ale produselor respective și precizează în mod clar dacă consumatorul are dreptul de a rezilia în mod separat contractul de credit și/sau produsele grupate, precum și condițiile și consecințele unei astfel de rezilieri și, după caz, potențialele consecințe ale rezilierii serviciilor auxiliare cerute în legătură cu contractul de credit. Secțiunea „9. Rambursare anticipată”	1. Prezenta secțiune indică punctul de contact intern [numele departamentului relevant] și un mijloc de contact în scopul depunerii unei reclamații [adresă fizică] sau [număr de telefon] sau [persoana de contact]: [informații de contact] și un link către procedura de reclamare pe pagina relevantă a site-ului web sau o sursă de informații similară. 2. Aceasta indică de asemenea numele organismului extern competent pentru petiții și reparații extrajudiciare și, în cazul în care utilizarea procedurii de reclamare interne reprezintă o condiție prealabilă pentru accesul la organismul respectiv, indică de asemenea acest lucru utilizând formularea din partea A. 3. În cazul contractelor de credit încheiate cu un consumator care își are reședința într-un alt stat membru, creditorul face trimitere la existența FIN-NET (http://ec.europa.eu/internal_market/fin-net/). Secțiunea „13. Nerespectarea angajamentelor legate de credit: consecințe pentru debitor” 1. În cazul în care nerespectarea de către consumator a unei obligații legate de credit poate avea consecințe financiare sau juridice pentru acesta, creditorul descrie în prezenta secțiune diferitele cazuri principale (de exemplu, plată întârziată/neplată, nerespectarea obligațiilor prevăzute în secțiunea 8 „Obligații suplimentare”) și indică de unde se pot obține informații suplimentare. 2. Pentru fiecare dintre aceste cazuri, creditorul indică în termeni clari, ușor de înțeles, sancțiunile sau consecințele cărora acestea le pot da naștere. Trimiterile la consecințe grave se scot în evidență. 3. În cazul în care bunul imobil utilizat pentru garantarea creditului ar putea fi returnat sau transferat către creditor, dacă consumatorul nu respectă obligațiile, prezenta secțiune include de asemenea o declarație care indică acest lucru utilizând formularea din partea A. Secțiunea „14. Informații suplimentare”	

1. Creditorul indică eventualele condiții în care consumatorul poate rambursa creditul anticipat, în totalitate sau parțial. 2. În secțiunea cu privire la costurile de lichidare, creditorul atrage atenția consumatorului asupra eventualelor costuri de lichidare sau a altor costuri plătibile în cazul rambursării anticipate pentru a compensa creditorul și, în funcție de posibilitate, precizează cuantumul acestora. În cazul în care cuantumul compensației depinde de mai mulți factori, de exemplu de suma rambursată sau de rata dobânzii care prevalează la momentul rambursării anticipate, creditorul indică modul în care va fi calculată compensația și indică suma maximă la care s-ar putea ridica costul sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, un exemplu edificator pentru a-i ilustra consumatorului nivelul compensației în funcție de diverse scenarii posibile. Secțiunea „10. Funcții flexibile” 1. După caz, creditorul explică posibilitatea de a transfera creditul la un alt creditor sau la un alt bun imobil și condițiile în care se poate realiza aceasta. 2. (După caz) Funcții suplimentare: Dacă produsul conține oricare dintre funcțiile enumerate la punctul 5, prezenta secțiune trebuie să enumere aceste funcții și să ofere o scurtă explicație privind: circumstanțele în care consumatorul poate utiliza funcția; eventualele condiții anexate funcției; dacă funcția care este parte a unui credit garantat printr-o ipotecă sau o garanție comparabilă înseamnă că un consumator își pierde orice protecții statutare sau alte protecții de obicei asociate cu funcția respectivă; societatea care furnizează funcția (dacă nu este chiar creditorul).	1. În cazul comercializării la distanță, prezenta secțiune include orice clauză care precizează legea aplicabilă contractului de credit și/sau instanța competentă. 2. În cazul în care creditorul intenționează să comunice cu consumatorul pe durata contractului într-o limbă diferită de limba FEIS, se precizează acest fapt și se menționează limba de comunicare. 3. Creditorul sau intermediarul de credite precizează dreptul consumatorului de a primi sau de a i se oferi, după caz, o copie a proiectului de contract de credit, cel puțin odată ce s-a făcut o ofertă fermă pentru creditor. Secțiunea „ Secțiunea „15. Autoritatea de supraveghere” 1. Se precizează autoritatea competentă sau autoritățile competente pentru supravegherea etapei precontractuale a creditului.		

3. Dacă funcția conține un credit suplimentar, atunci prezenta secțiune trebuie să explice consumatorului: suma totală a creditului (incluzând creditul garantat prin ipotecă sau o garanție comparabilă); dacă creditul suplimentar este garantat sau nu; ratele relevante ale dobânzilor; și dacă creditul este reglementat sau nu. O astfel de sumă a creditului suplimentar fie este inclusă în evaluarea inițială a bonității, fie, în cazul în care nu este, prezenta secțiune precizează clar că disponibilitatea sumei suplimentare depinde de o evaluare suplimentară a capacității de rambursare a consumatorului. 4. Dacă funcția implică un instrument pentru economii, trebuie să se explice rata relevantă a dobânzii. 5. Funcțiile suplimentare posibile sunt: „plățile în exces/în minus” [plăți prin care se achită o sumă superioară sau inferioară ratei impuse în mod obișnuit de sistemul de amortizare]; „perioadele fără plăți” [perioade în care consumatorul nu trebuie să efectueze plăți]; „împrumutul din fonduri rambursate” [posibilitatea pe care o are consumatorul de a împrumuta din nou fonduri deja trase și rambursate]; „împrumutul suplimentar disponibil fără alte aprobări”; „împrumutul suplimentar garantat sau negarantat” [în conformitate cu punctul 3 de mai sus]; „cardul de credit”; „contul curent conex”; și „contul de economii conex”. 6. Creditorul poate include orice alte funcții oferite de creditor în cadrul contractului de credit și nemenționate în secțiunile anterioare. Secțiunea „11. Alte drepturi ale împrumutatului”			

1. Creditorul clarifică dreptul sau drepturile, de exemplu de retragere, de reflecție și, după caz, alte drepturi existente, cum ar fi de transferabilitate (inclusiv de subrogare), specifică condițiile cărora dreptul sau drepturile respective le sunt supuse, procedura care trebuie urmată de consumator pentru a exercita dreptul sau drepturile respective, printre altele, adresa la care se trimite notificarea de retragere, precum și taxele corespunzătoare (după caz). 2. În cazul în care se aplică o perioadă de reflecție sau un drept de retragere pentru consumator, acest lucru se menționează în mod clar. 3. În conformitate cu articolul 3 din Directiva 2002/65/CE, atunci când tranzacția este oferită la distanță, consumatorul este informat cu privire la existența sau absența unui drept de retragere. Secțiunea „12. Plângeri” 1. Prezenta secțiune indică punctul de contact intern [numele departamentului relevant] și un mijloc de contact în scopul depunerii unei plângeri [adresă fizică] sau [număr de telefon] sau [persoana de contact]: [informații de contact] și un link către procedura de plângere pe pagina relevantă a site-ului web sau o sursă de informații similară. 2. Aceasta indică de asemenea numele organismului extern competent pentru plângeri și reparații extrajudiciare și, în cazul în care utilizarea procedurii de plângere interne reprezintă o condiție prealabilă pentru accesul la organismul respectiv, indică de asemenea acest lucru utilizând formularea din partea A.			

3. În cazul contractelor de credit încheiate cu un consumator care își are reședința într-un alt stat membru, creditorul face trimitere la existența FIN-NET (http://ec.europa.eu/internal_market/fin-net/). Secțiunea „13. Nerespectarea angajamentelor legate de credit: consecințe pentru împrumutat” 1. În cazul în care nerespectarea de către consumator a unei obligații legate de credit poate avea consecințe financiare sau juridice pentru acesta, creditorul descrie în prezenta secțiune diferitele cazuri principale (de exemplu, plată întârziată/neplată, nerespectarea obligațiilor prevăzute în secțiunea 8 „Obligații suplimentare”) și indică de unde se pot obține informații suplimentare. 2. Pentru fiecare dintre aceste cazuri, creditorul indică în termeni clari, ușor de înțeles, sancțiunile sau consecințele cărora acestea le pot da naștere. Trimiterile la consecințe grave se scot în evidență. 3. În cazul în care bunul imobil utilizat pentru garantarea creditului ar putea fi returnat sau transferat către creditor, dacă consumatorul nu respectă obligațiile, prezenta secțiune include de asemenea o declarație care indică acest lucru utilizând formularea din partea A. Secțiunea „14. Informații suplimentare” 1. În cazul comercializării la distanță, prezenta secțiune include orice clauză care precizează legea aplicabilă contractului de credit și/sau instanța competentă.			

2. În cazul în care creditorul intenționează să comunice cu consumatorul pe durata contractului într-o limbă diferită de limba FEIS, se precizează acest fapt și se menționează limba de comunicare. Aceasta nu aduce atingere articolului 3 alineatul (1) punctul 3 litera (g) din Directiva 2002/65/CE. 3. Creditorul sau intermediarul de credite precizează dreptul consumatorului de a primi sau de a i se oferi, după caz, o copie a proiectului de contract de credit, cel puțin odată ce s-a făcut o ofertă fermă pentru creditor. Secțiunea „15. Supraveghetor” 1. Se precizează autoritatea competentă sau autoritățile competente pentru supravegherea etapei precontractuale a împrumutului.			
ANEXA III CERINȚELE MINIME ÎN MATERIE DE CUNOȘTINȚE ȘI COMPETENȚĂ 1. Cerințele minime în materie de cunoștințe și competență pentru personalul creditorilor, al intermediarilor de credite și al reprezentanților desemnați, menționat la articolul 9, și pentru persoanele implicate în gestionarea intermediarilor de credite sau a reprezentanților desemnați, menționate la articolul 29 alineatul (2) litera (c) și la articolul 31 alineatul (2), trebuie să includă cel puțin: (a) cunoștințe corespunzătoare cu privire la produsele de credit în sensul articolului 3 și la serviciile auxiliare oferite în mod obișnuit cu acestea;	Anexa nr. 1 CERINȚELE MINIME ÎN MATERIE DE CUNOȘTINȚE ȘI COMPETENȚĂ 1. Cerințele minime în materie de cunoștințe și competență pentru personalul creditorilor, al intermediarilor de credite și al reprezentanților desemnați, menționat la art. 6, și pentru persoanele implicate în gestionarea intermediarilor de credite sau a reprezentanților desemnați, menționate la art. 34 alin. (2) lit. e) și f) și la art. 38 alin. (4), trebuie să includă cel puțin: a) cunoștințe corespunzătoare cu privire la produsele de credit în sensul art. 2 și la serviciile accesorii oferite în mod obișnuit cu acestea;	Compatibil	

(b) cunoștințe adecvate privind legislația din domeniul contractelor de credit pentru consumatori, inclusiv din domeniul protecției consumatorilor; (c) cunoștințe corespunzătoare cu privire la procesul de achiziționare de bunuri imobile și înțelegerea acestuia; (d) cunoștințe corespunzătoare cu privire la evaluarea garanțiilor; (e) cunoștințe corespunzătoare cu privire la organizarea și funcționarea registrelor funciare; (f) cunoștințe corespunzătoare cu privire la piața din statul membru relevant; (g) cunoștințe corespunzătoare cu privire la standardele de etică în afaceri; (h) cunoștințe corespunzătoare cu privire la procesul de evaluare a bonității consumatorilor sau, după caz, competență în evaluarea bonității consumatorilor; (i) un nivel corespunzător de competență în domeniile financiar și economic. 2. La stabilirea cerințelor minime în materie de cunoștințe și competență, statele membre pot diferenția între nivelurile și tipurile de cerințe aplicabile personalului creditorilor, al intermediarilor de credite sau al reprezentanților desemnați, precum și conducerii intermediarilor de credite sau reprezentanților desemnați. 3. Statele membre stabilesc nivelul corespunzător de cunoștințe și competență pe baza: (a) calificărilor profesionale, de exemplu, diplome, certificate, formări profesionale, teste de competență; sau (b) experienței profesionale, care poate fi definită ca un număr minim de ani de muncă în domenii ce țin de elaborarea, distribuirea sau intermedierea de produse de credit.	b) cunoștințe adecvate privind legislația din domeniul contractelor de credit pentru consumatori, inclusiv din domeniul protecției consumatorilor; c) cunoștințe corespunzătoare cu privire la procesul de achiziționare de bunuri imobile și înțelegerea acestuia; d) cunoștințe corespunzătoare cu privire la evaluarea garanțiilor; e) cunoștințe corespunzătoare cu privire la organizarea și funcționarea registrelor funciare; f) cunoștințe corespunzătoare cu privire la piața din statul membru relevant; g) cunoștințe corespunzătoare cu privire la standardele de etică în afaceri; h) cunoștințe corespunzătoare cu privire la procesul de evaluare a bonității consumatorilor sau, după caz, competență în evaluarea bonității consumatorilor; i) un nivel corespunzător de competență în domeniile financiar și economic. 2. Nivelul corespunzător de cunoștințe și competențe se stabilește pe baza: a) calificărilor profesionale, de exemplu, diplome, certificate, formări profesionale, teste de competențe; sau b) experienței profesionale, care poate fi definită ca un număr minim de ani de muncă în domenii ce țin de elaborarea, distribuirea sau intermedierea de produse de credit.		

TABEL DE CONCORDANȚĂ

1. Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX			
Regulamentul delegat (UE) nr. 1125/2014 al Comisiei din 19 septembrie 2014 de completare a Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanției comparabile, pe care intermediarii de credite trebuie să o dețină, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 305 din 24 octombrie 2014, CELEX: 32014R1125.			
2. Titlul proiectului de act normativ național			
Proiectul de lege privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale			
3. Gradul general de compatibilitate			
Compatibil			
4. Autoritatea/persoana responsabilă			
Comisia Națională a Pieței Financiare			
5. Data întocmirii/actualizării			
Întocmit la data de 20.03.2026			
6. Actul Uniunii Europene	7. Proiectul de act normativ național	8. Gradul de compatibilitate	9. Observații
Articolul 1 Suma minimă a asigurării de răspundere profesională sau a garanției comparabile pe care intermediarii de credit trebuie să o dețină, astfel cum se prevede la articolul 29 alineatul (2) litera (a) primul paragraf din Directiva 2014/17/UE este: (a) 460 000 EUR pentru fiecare solicitare de daune individuală; (b) în total, 750 000 EUR pe an calendaristic pentru toate solicitările de daune.	Articolul 34. Înregistrarea intermediarilor de credite (3) În sensul alin. (2) lit. b), suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanției comparabile pe care intermediarii de credite trebuie să o dețină este: a) de 460 000 EUR pentru fiecare solicitare de daune individuală; b) în total, 750 000 EUR pe an calendaristic pentru toate solicitările de daune. Determinarea echivalentului în monedă națională a sumei asigurate sau a unei garanții comparabile se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc, stabilit de Banca Națională a Moldovei, valabil la data încheierii contractului de asigurare sau contractării garanției, după caz.	Compatibil	
Articolul 2		Norme UE neaplicabile	

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.			

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

Data aplicării
semnăturii electronice nr. **14-03/205/684**

Referitor la înregistrarea proiectului de lege privind contractele de credit
oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale

Cancelaria de Stat

Copie: Comisia Națională a Pieței Financiare

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul de lege privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Comisia Națională a Pieței Financiare
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul se înaintează în temeiul pct. 45 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018.
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)	Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025, acțiunea 117 din Anexa A aferentă Capitolului 9 „Servicii financiare” Cluster 2 „Piața internă”.
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Banca Națională a Moldovei Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Apărării Centrul de armonizare a legislației Consiliul Concurenței Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Anna Vacarciuc, consultantă principală, Direcția reglementarea sectorului financiar, Ministerul Finanțelor, tel. 022-26-27-61, e-mail: anna.vacarciuc@mf.gov.md . Radu Graur, Specialist principal Direcția credite/depozite, Departamentul supravegherea protecției consumatorului, Comisia Națională a Pieței Financiare, tel: 022-859-454, e-mail: radu.graur@cnpf.md
8.	Anexe	1. Proiect de lege; 2. Nota de fundamentare; 3. Tabel de concordanță.

Ministru

Andrian GAVRILIȚĂ

Ex.: Anna Vacarciuc
tel.: 022-26-27-61,
e-mail: anna.vacarciuc@mf.gov.md